

MATA
DHARMAKATA

TERENCE
MCKENNA

PRAVDIVÉ
HALUCINACE

TERENCE McKENNA

PRAVDIVÉ HALUCINACE

MAŤA & DHARMAGAIA
PRAHA 1999

Přeložil Alexandr Neuman

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

McKenna, Terence K. 1946 –

Pravdivé halucinace: zpráva o výjimečném dobrodružství v d'áblově ráji / Terence McKenna; [z anglického originálu... přeložil Alexandr Neuman]. – Vyd. 1. – Praha: DharmaGaia: Maťa, 1999 – 272 s. – (Nové trendy)

. – Název originálu: True hallucinations

ISBN 80–85905–69–8 (DharmaGaia). –

ISBN 80–86013–90–1 (Maťa)

178 * 615.214 * (0.064)

* halucinogenní houby – duchovní aspekty

* pojednání

Copyright © by Terence McKenna, 1993

Translation © by Alexandr Neuman, 1999

Czech edition © by DharmaGaia, 1999

ISBN 80–85905–69–8 (DharmaGaia)

ISBN 80–86013–90–1 (Maťa)

Věnováno Dennisi McKenovi, jenž pochopil, že „čas nejlíp pochopíš, když ho chytíš za správný konec“
„Kolem nás džungle, před námi Tajemství...“

PŘEDMLUVA

Někdy na počátku osmdesátých let jsem si při své návštěvě Esalen-ského institutu, kam mě přizvali na konferenci o šamanismu, uvědomil, že můj vrozený irský dar vyprávět příběhy se extrémně rozvinul léty užívání psilocybinových hub. Díky mé víře v psilocybin a zážitku v La Chorrera, který je námětem této knihy, jsem se zjevně stal jakousi hlásnou troubou pro znovuzrozený Logos. Dokázal jsem elektrizujícím způsobem hovořit k malým skupinám lidí o vysoce transcendentálních záležitostech, o kterých budete číst na těchto stránkách.

Tyto verbální performance mi nepřišly nijak zvláštní v okamžiku, kdy se odehrávaly, ale teprve když jsem je zpětně poslouchal z magnetofonu, zdálo se mi, že začínám chápat, co na nich mohlo jiné lidi fascinovat. Bylo to, jako by mou obyčejnou, poměrně všední osobnost někdo vypnul a použil ji k zprostředkování hlasu Jiného, hlasu, který byl klidný, nenaléhavý a výstižný – hlasu, který toužil informovat ostatní o moci a příslibu, skrývajících se v psychedelických dimenzích.

Desítky, dnes už možná stovky vystoupení a přednášek byly znamenány na magnetofon, distribuovány, občas i ve formě pirátských nahrávek, kolovaly mezi přáteli a dostaly se do vysílání malých undergroundových rozhlasových stanic. Začal jsem se živit jako autor přednášek a učitel v nejrůznějších lázních a střediscích duchovního růstu. Poté mě objevil neúnavný Roy z Hollywoodu, jehož noční rozhlasová show ze mě udělala undergroundovou minihvězdu, přinejmenším mezi náměsíčníky z Los Angeles. Pouhé vyprávění o událostech v La Chorrera ze mě udělalo lokální celebrity.

Postupně moje pověst řečníka a významné undergroundové postavy západního pobřeží dosáhla až do skleněných věží podél Páté

avenue v samotném Gotham. Vydavatelé, u nichž bych nečekal, že mi věnují byť pět minut ze svého dne, náhle projevovali živý zájem o mou práci. Doufejme, že pokud budete mé knihy – tuto a další, které jí předcházejí – číst, přispěje to k šíření podivných myšlenek, které obsahují. Můj život se tak stane pohodlnějším a z jiných to udělá boháče.

Celá tato záležitost je vlastně podivný paradox: mé myšlenky se ocitly na veřejné scéně a procházejí neformálním plebiscitem. Pokud se rozšíří, stanou se populárními a budou působit jako katalyzátor společenských proměn, potvrdí se to, že mají zvláštní osudový význam. Pokud se ale jen ohřejí na slunci a poté přestanou veřejnost zajímat, má práce a má vize budou zřejmě odsouzeny stát se jen dalším prchavým momentem v naší surrealistické a paranoiou nakažené kultuře. Nemám potuchy, kam až mohou tyto myšlenky vést. Vzhledem k tomu, že je právě v tisku několik mých knih, těžko mohu prohlášovat, že se mi nedostalo žádného slyšení. Veřejnost nade vši pochybnost rozhodne, jestli má tento fenomén krátký dech či jestli je jen počátkem něčeho dalekosáhlejšího.

Zmiňuji se tady o tom všem ne proto, abych čtenáře informoval o nezajímavých detailech mého osobního úsilí nakrmit rodinu, nýbrž proto, že má kariéra je jediným a nejlepším důkazem toho, že se v La Chorrera událo něco výjimečného, něco, co má význam až možná historický. Mluvící houby, na které jsme tam narazili, totiž stvořily celý nový mýtus a seznámily nás s poměrně detailním proroctvím globální proměny vědomí, která zachrání naši planetu. Předpověděly všechno, co se událo v posledních dvaceti letech mého života, a předpověděly, že mnohem víc zajímavého se ještě odehraje v budoucnosti. Pokud budete číst dál, stanete se součástí tohoto příběhu. Caveat lector.

KAPITOLA PRVNÍ

TAJEMNÁ VÝZVA

v níž jsou představeny osoby a obsazení celého příběhu včetně hub a jsou zde také nastíněny jejich podivuhodné zájmy. Ožívá tu obraz amazonské džungle a dochází k výpravě podél jedné z jejích řek

Po tisíce let byly vize vyvolané halucinogenními houbami uchovávané a uctívány jako skutečné náboženské mystérium. Většina mých myšlenek za posledních zhruba dvacet let se soustřeďovala na snahu popsat a rozebrat toto mystérium. Houby, přísně střežené chaoticky nádhernými anděly – „Každý anděl vyvolává strach,“ napsal Rilke, a navíc je zároveň svatý i profánní –, se v mém životě objevily stejně náhle, jako se mohou zjevit v některém budoucím okamžiku historie lidstva. Pro vyprávění tohoto příběhu jsem zvolil literární jazyk. Živoucí mystérium na sebe může vzít jakýkoli tvar – je vládcem místa i prostoru, času i ducha – a přesto mě moje pátrání po jednoduché formě, jíž bych toto mystérium sdělil, přimělo následovat tradici a napsat normální chronologický příběh, který je pravdivý a zároveň neuvěřitelně bizarní.

Na počátku února 1971 jsem se svým bratrem a několika přáteli projížděl jižní Kolumbií na výpravě do kolumbijské Amazonie. Naše cesta procházela Florencií, hlavním městem provincie Caquetá. Strávili jsme tam několik dní čekáním na letadlo, které nás mělo dopravit do našeho výchozího bodu na Riu Putumayo, řece, jejíž široký tok vytváří hranici mezi Kolumbií a jejími dvěma jižními sousedy, Ekvádorem a Peru.

V den našeho odjezdu bylo mimořádně horko a my jsme opustili neutěšené prostory našeho hotelu nedaleko hlučného ústředního tržiště a autobusového nádraží. Kráčeli jsme na jihozápad a ušli jsme směrem z města asi jednu míli. Dorazili jsme k teplým vodám Ria Hacha, které se vinuly na dohled od nás za pastvinami porost-

lými vysokou trávou. Zaplavali jsme si v řece a prozkoumali jsme hluboké tůně vymleté teplým proudem do černého čedičového dna. Poté jsme se vydali pastvinami na cestu zpátky. Kdosi obeznámější s tím, jak vypadá houba *límcovka kubánská* (*Stropharia cubensis*), nás upozornil na osamělý velký exemplář vyrůstající z vyschlého kusu kravského hnoje. Impulzivně jsem na radu svých společníků celou houbu snědl. Trvalo to jen chvíličku a my jsme pokračovali v cestě příjemně unaveni plaváním. Od východních svahů andských Kordiller, kde leží Florencia, se k nám blížila tropická bouře.

Kráčeli jsme asi čtvrt hodiny v podstatě beze slov. Unaveně jsem svěsil hlavu, takřka hypnotizován pohledem na pravidelný pohyb svých bot prodírajících se trávou. Abych ulevil svým zádům a setřásl letargii, zastavil jsem se a protáhl, s pohledem upřeným na horizont. Pocit nekonečnosti oblohy nade mnou, který jsem připisoval účinkům psilocybinu, mě poprvé v životě zaplavil. Požádal jsem přátele, aby se na chvíli zastavili, a ztěžka jsem dosedl na zem. Zdálo se, že tichá bouře roztrásá vzduch přede mnou. Všechno se mi zdálo být úplně nové a naplněno novými významy. Ten pocit se dostavil a přelil se přese mne jako vlna právě v okamžiku, kdy první nápor tropické bouřky zaduněl nad našimi hlavami a promočil nás od hlavy k patě. Ten čirý pocit, že se nějaký jiný rozměr či stupeň bytí prolnul s jasným tropickým dnem, trval několik minut. Byl prchavý, ale intenzivní a nepřipomínal nic, na co jsem si dokázal vzpomenout.

V našem vlhkostí nasáklém útočišti následoval další podivně vibrující moment, kterému jsem ovšem v rámci našeho kvapného odjezdu nevěnoval příliš pozornosti. Došlo mi, že můj zážitek byl vyvolán požitím houby, ale nechtěl jsem se tou myšlenkou svazovat, protože jsme šli za cílem větších rozměrů. Představoval jsem si, že jsme na výpravě do džungle, která pátrá po halucinogenech jiného druhu: po rostlinách obsahujících orálně aktivní drogu dimethyltryptamin (neboli DMT) a po psychedelickém nápoji *ayahuasca*. Tyto rostliny byly odedávna spojovány s telepatickými schopnostmi a paranormálními jevy. A přesto průvodní znaky jejich užívání, unikátně omezeného na amazonskou džungli, dodnes nikdo plně neprostudoval.

Jakmile můj houbový zážitek skončil, přestal jsem se jím prozatím zabývat. Lidé pobývající v Kolumbii dlouhou dobu mě ujišťovali, že zlatohlavá *Stropharia* se vyskytuje výhradně na trusu hovězího dobytka zebu, a já jsem usoudil, že ve vnitřní džungli – kde jsme měli zanedlouho být – těžko narazíme na dobytek nebo pastviny.

Zahnal jsem myšlenky na houby ze své hlavy a připravoval jsem se na nesnáze naší chystané plavby po Riu Putumayo až k cíli naší cesty, zapadlé misii La Chorrera.

Proč vlastně přišla taková banda tuláků, jako jsme byli my, do parné džungle amazonské Kolumbie? Bylo nás pět, poutalo nás přátelství, extravagantní představitivost, naivita a záliba v cestování a exotických zážitcích. Ev, naše překladatelka a moje nová milenka, byla v naší skupině jediným nováčkem. Byla to Američanka stejně jako my ostatní. Strávila několik let v Jižní Americe a cestovala po Východě (kde jsem se s ní jednou kratičce střetl na letišti v Káthmándú v situaci, která byla velmi nepříjemná – to je ale jiný příběh). V současnosti neměla žádný dlouhodobější vztah.

Byla svou vlastní paní, a protože neměla nic lepšího na práci, přidala se k naší skupině. V době, kdy jsme dorazili do La Chorrera, jsme spolu my dva nebyli déle než tři týdny. Zbývými třemi členy naší skupiny byli můj bratr Dennis, nejmladší a z nás všech nejméně zcestovalý, student botaniky a dávný přítel; Vanessa, moje spolužačka z doby studií na experimentální fakultě v Berkeley, která se vyznala v antropologii, fotografování a cestování na vlastní pěst; a Dave, další starý přítel, homosexuál praktikující meditaci, výrobce keramiky, autor výšivek na džínsy a Newyorčan stejně jako Vanessa.

Čtyři měsíce před naším odjezdem do vodního zásvěti dolního toku Ria Putumayo, jsme s mým bratrem prožili smutnou zkušenost – zemřela naše matka. Předtím jsem celé tři roky strávil cestováním po Indii a Indonésii, potom jsem pracoval jako učitel angličtiny v Tokiu, a když už to opravdu nešlo vydržet, prchl jsem do Kanady. Ve Vancouveru se naše skupina dala dohromady a naplánovala si tuto amazonskou výpravu ke kořenům psychedelického zážitku.

Záměrně toho o nikom z nás nevyprávím mnoho. Možná že naše kvalifikace nebyla ideální, ale naše vzdělání bylo každopádně kvalitní. Nikomu z nás nebylo víc než pětadvacet let. Skupinu zformoval politický kvas, probíhající v době, kterou jsme společně strávili v Berkeley. Byli jsme vědomými odpadlíky společnosti, o které jsme byli přesvědčeni, že ji stravuje nenávisť k sobě samé a vnitřní rozpor. Prošli jsme si ideologickou nabídku a rozhodli jsme se naplno projít psychedelickou zkušeností jako nejkratší cestou k nadcházejícímu miléniu, do nějž jsme pod vlivem našich politiků vkládali naděje. Netušili jsme, co nás v Amazonii čeká, ale snažili jsme se shromáždit veškeré dostupné etnobotanické informace. Z nich jsme se

dozvěděli, kde je možno jednotlivé halucinogeny hledat, ne už však co se stane, až je najdeme.

Přemýšlel jsem o tom, do jaké míry jsme disponováni pro zážitky, které nás případně mohly potkat. Často jsme odlišným způsobem popisovali situace, které jsme spolu prožili, což je obvyklé u kolektivu silných osobností či svědků neobvyklých událostí. Náš přístup k životu byl komplexní, jinak bychom totiž asi nedělali to, co jsme dělali.

Ve svých čtyřiaadvaceti jsem za sebou měl už téměř deset let obcování se záležitostmi, které většina lidí pokládá minimálně za výstřední. Můj zájem o drogy, magii a ta nejjobskurnější zákoutí přírodní historie a teologie by spíše odpovídal excentrickému florentskému princovi než mladému člověku v samém srdci Spojených států. Dennis všechny tyto mé zájmy k rozčarování našich konvenčních a tvrdě pracujících rodičů sdílel. Byli jsme z nějakého důvodu od samého dětství podivíni a osud nás předurčil k zážitkům podivnějším, než si lze představit.

Zjistil jsem, že Dennis měl už v dopise napsaném jedenáct měsíců před zahájením naší expedice jasnou představu o tom, co nás čeká. V dopise, který jsem obdržel při svém pobytu na Tchajwanu v roce 1970, píše:

Vzhledem k významu ústředního šamanského zážitku včetně toho faktu, že jeho absolvování může skončit fyzickou smrtí – což zajisté je odrazující faktor –, bych rád věděl, co si o této možnosti myslíš a proč. Nepřemýšlel jsem o tomto tématu v souvislosti se smrtí, ačkoli jsem přesvědčen, že tím způsobem, jako živí lidé, můžeme vědomě překročit práh, který mrtvý překonávají den co den. Představuji si to jako jakousi hyperprostorovou astrální projekci, která umožňuje hyperorgánu, vědomí, okamžitě manifestovat sebe sama v jakémkoli bodě časoprostorové matrix či dokonce ve všech bodech zároveň.

Jeho dopisy z té doby zřetelně prokazovaly, že během let, kdy dokončoval střední školu v našem malém rodném městě v Coloradu, jeho představitivost žádnou atrofií netrpěla. Trvalý přísun science fiction učinil z jeho imaginace hravou záležitost, na kterou bylo radost se podívat, ale mě především zajímalo, jestli to myslí vážně.

UFO je ve své podstatě hyperprostorový mobilní psychický vír a psychedelický trip může provázet kontakt s některou z ras, obý-

vajících hyperprostor. Takové setkání se pravděpodobně bude podobat „lekci létání“; bude to instrukce jak užívat transdimenziální Kámen, jak se pohybovat hyperprostorem či možná úvodní kurs kosmické ekologie.

Dennis se snažil stejně jako já nějak zařadit zážitek s psychickými krajinami zabydlenými skřítky, které člověk navštívuje pod vlivem dimethyltryptaminu neboli DMT. Jakmile jsme jednou okusili DMT v psychedelicko-surrealistické atmosféře Berkeley uprostřed vrcholícího „léta lásky“, stalo se pro nás ústředním mystériem a jasně nejefektivnějším nástrojem pro pokračování v našem snažení.

Opuštění tělesné formy se za takových podmínek zdá být spíš otázkou volby než nezbytností; zároveň by to ale mohlo být poněkud jedno, protože v hyperprostorové síti jsou všechny existující fyzické projevy otevřené. Řekl bych, že čas nehraje v těchto souvislostech prakticky žádnou roli s výjimkou faktu, že vymírání kmenových kultur, které hodláme kontaktovat, děsivě nabírá na obrátkách.

Fantastické barevné světy nebyly jediným důvodem, proč jsme se soustředili na halucinogeny typu DMT. Naše vědomá snaha odhalit tajemství halucinogenní dimenze nás k nim přitahovala zrovna tak. Důvodem bylo to, že ze všech psychoaktivních látek, které jsme znali, byl účinek halucinogenů obsahujících DMT sice velmi krátký, ale zjevně nejintenzivnější. Zážitek s DMT se vymyká obvyklé zkušenosti, dokonce i mezi psychonauty vnitřního prostoru. A proto je namístě o něm něco říct. Ve své čisté syntetické formě je DMT krystalickou pastou nebo práškem, který se kouří ve skleněné dýmce bez jakýchkoli přísad. Po několika vdechnutích následuje v neuvěřitelně krátké době mezi patnácti až šedesáti vteřinami nástup halucinogenní zkušenosti. Ta trvá od tří do sedmi minut a nedá se k ničemu přirovnat. Je tak bizarní a intenzivní, že se do ní řídce používají i ti nejzapálenější *aficionados* halucinogenů. Přitom DMT patří k nejobvyklejším a nejrozšířenějším halucinogenům v přírodě a je základem a někdy i jediným komponentem většiny halucinogenních směsí užívaných domorodými kmeny v tropické Jižní Americe. V přírodě se jako produkt rostlinného metabolismu nikdy nevyskytuje v koncentracích, v jakých vychází z laboratoře. Přesto jihoameričtí šamani, kteří si různými způsoby vypracovali chemickou dispozici pro jeho působení, dosahují stejných úrovní intenzivního narušování

reality, jakého lze dosáhnout s čistým DMT. Jeho podivuhodnost a síla předčily účinky ostatních halucinogenů do té míry, že dimethyltryptamin a látky jemu chemicky příbuzné, v posledku rozhodně alespoň pro naši malou skupinku, znamenaly prostředek maximálního proniknutí – nejradiálnějšiho a nejbohatšího projevení – halucinogenní dimenze, které lze absolvovat bez vážného ohrožení psychické a tělesné integrity.

Mysleli jsme si proto, že náš fenomenologický rozbor halucinogenních dimenzí by měl začít lokalizací silného domorodého halucinogenů obsahujícího DMT a následným objektivním průzkumem šamanských stavů myslí, které tento halucinogen vyvolává. Z tohoto úhlu pohledu jsme vstřebávali literaturu o tryptaminových drogách v povodí horní Amazonky a zjistili jsme, že *ayahuasca* neboli *yagé* – vývar z liány *Banisteriopsis caapi* s příměsemi obsahujícími DMT – se vyskytuje na poměrně rozsáhlém území^{*)} stejně jako několik druhů šňupacích směsí obsahujících DMT a že také existuje jeden halucinogen obsahující DMT, jehož užívání je však přísně omezeno.

Oo-koo-hé se vyrábí z plodů některých stromů rodu *Virola* čeledi muškátovníkovitých (*Myristicaceae*) smíchaných s popelem dalších rostlin a požívaných orálně v podobě jakýchsi žmolků. Na popisech přípravy tohoto vizionářského halucinogenů bylo pozoruhodné, že členové kmene Witotů z horního toku Amazonky, jediného kmene obeznámeného s tajemstvím této přípravy, hovořovali o „malých mužičcích“ a získávali od nich informace.

Tito malí mužičci upomínají na motiv setkání s mimozemšťany a na tradiční vyprávění o lesních skřítcích a vílách. Celosvětový výskyt těchto malých lidí je zevrubně zpracován v knize W. E. Evanse-Wentze *Víra v nadpřirozené bytosti v keltských zemích*, průkopnické studii o keltských lidových zvyklostech, která ovlivnila výzkumníka UFO Jacquese Valleeho stejně jako nás. Zmínka o malých mužičcích zarezonovala, protože moje vlastní zkušenost s kouřením

^{*)} *Ayahuasca* je termín všeobecně užívaný v celé horní části Amazonie. Nazývá se jím nejen halucinogenní šamanský nápoj, ale i jeho hlavní ingredience, stromová liána *Banisteriopsis caapi*. Tato pralesní liána často až gigantických rozměrů je po usušení drcena na prášek a svařována s některou z rostlin, obsahujících DMT – obvykle s druhem *Psychotria viridis*, příležitostně i s *Diploterus cabrerena*. Získaný vývar se zahušťuje dalším povařováním. *Ayahuasca*, nazývaná také *natema*, *yagé* či *pildé*, je nejrozšířenějším a nejužívanějším šamanským halucinogenem Nového světa.

syntetizovaného DMT v Berkeley byla zabydlená veselými skřítky, neustále se proměňujícími strojovými bytůstkami. Několik těchto přátelských fraktálových bytostí, vypadajících jako neustále o sebe driblující Fabergého vejce, mě obklopilo a pokoušelo se mě naučit ztracený jazyk čisté poezie. Štěbetaly mezi sebou ve viditelné a pětidimenzionální formě extatické novořeči, která obsahovala nepopíratelný emocionální náboj. Zrcadlovité valící se řeky roztaveného významu s bubláním proplouly kolem mne. Zažil jsem to několikrát.

A právě tato transformace jazyka učinila z těchto zážitků významnou a zvláštní vzpomínku. Pod vlivem DMT se jazyk transmuoval ze záležitosti slyšitelné na jev viditelný. Syntax se stává něčím, co bezpochyby vidíme. Jedním z nejlepších příkladů pro demonstraci takového jevu se mi zdá být nádherná scéna z Disneyho verze Alenky v říši divů, ve které se Alenka setkává s Houseňákem, jež sedí na houbě a kouří vodní dýmku. „Kdopak jsi?“ ptá se Houseňák, a jeho otázka se v podobě nápisu objevuje v kouři nad jeho hlavou. Lewis Carroll byl od počátku podezříván, že základem jeho příběhu o království proměn, který napsal v devatenáctém století, byla psychedelická zkušenost. Disneyho animátoři tu zdůraznili kombinované smyslové vnímání podobné jakési synestezii a udělali to otevřeně a doslovně. To, o čem Houseňák hodlá komunikovat, neslyšíme, ale vidíme. Vznáší se to v okolním prostoru; jedná se o viditelný jazyk, jehož médiem je příjemný kouř, kterého má Houseňák dostatečnou zásobu.^{*)}

To neznamená, že by DMT mělo být jen jakýmsi prostředkem k vyvolání nějakých duševních karikatur. Tím rozhodně není. Pocity, které vyvolává setkání s DMT, jsou až strašidelně bizarní. Pohybují se na samé hranici stavu, po němž může následovat už jen trvalé přestrukturování vědomí. Čas od času se mě lidé ptají, jestli je DMT

^{*)} To, že jsem si jako ilustraci této myšlenky vybral Disneyův film, nemusí být až tak překvapující, jak se na první pohled může zdát. Stačí si vzpomenout na pečlivou choreografii tanců orientálních hub ve snímku *Fantasia*, aby člověka napadlo, jestli část Disneyova štábu nečerpala ze šamanské inspirace. *Fantasia* vlastně byla ve své podstatě velmi seriózním a ambiciózním pokusem učinit synestezii námětem lidové zábavy. Dodnes světem kolují zprávy o tom, že mnoho evropských animátorů, které Disney pro svůj extravagantní projekt najal, bylo obeznámeno s psychedelickou zkušeností. Někteří z českých animátorů, kteří se v této době stali členy Disneyova týmu, pravděpodobně znali schopnost peyotlu a jeho chemické složky meskalinu vyvolávat vize.

nebezpečné. Správná odpověď je, že je nebezpečné pouze do té míry, pokud si umíte představit smrt vyvolanou údivem a vytržením. Vlna úžasu, která provází rozpouštění hranic mezi naším světem a tímto odlišným a neočekávaným kontinuem, je tak velká, že se blíží stavu čiré extáze.

Pocit, že se doslova nacházíte v jiném prostoru, který tyto bizarní zkušenosti s DMT vyvolávají, byl důvodem našeho rozhodnutí soustředit se na hledání tryptaminového halucinogenu. Poté, co jsme přečetli všechnu dostupnou literaturu o psychoaktivních tryptaminech, narazili jsme náhodou na průkopnickou práci etnobotanika Richarda Evanse Schultese. Jeho úctyhodná pozice profesora botaniky na Harvardu mu umožnila věnovat se celý život sbírání a katalogizaci psychoaktivních rostlin z celého světa. Setkání s jeho studií „Virola jako orálně podávaný halucinogen“ bylo klíčovým okamžikem našeho hledání. Fascinoval nás jeho popis užívání pryskyřice stromů druhu *Virola theiodora* jako orálně aktivní drogy obsahující DMT stejně jako skutečnost, že užívání tohoto halucinogenu se zdálo být omezeno na nevelké geografické území. Schultesova slova o halucinogenu *oo-koo-hé* pro nás byla zdrojem silné inspirace:

Je nezbytné dále pokračovat v terénním výzkumu v původní domovině těchto indiánů, abychom plně porozuměli tomuto zajímavému halucinogenu. Zájem o tento nově objevený halucinogen neprojeví jen antropologové a etnobotanici. Substance se totiž dotýká přímo i otázek farmakologických a vzhledem k tomu, jak vychází ve srovnání s jinými rostlinami s psychotomimetickými vlastnostmi způsobenými obsahem tryptaminů, tato nová orálně podávaná droga představuje problém, jemuž je třeba se postavit okamžitě a dospět pokud možno k toxikologickému výkladu celé věci.^{*)}

Inspirováni Schultesovými názory jsme se rozhodli zanechat studií, opustit své kariéry a vydat se do Amazonie, kde jsme v okolí La Chorrera hodlali hledat *oo-koo-hé*. Chtěli jsme vědět, jestli nekořečně podivné dimenze, které jsme navštívili v DMT transu, budou ještě přístupnější prostřednictvím rostlinných kombinací látek obsahujících DMT, které vyvinuli šamani v Amazonii.

^{*)} R. E. Schultes: „Virola jako orálně aplikovaný halucinogen“, *Botanical Leaflets of Harvard University*, vol. 22, no. 6, pp. 229–40.

Právě kvůli těmto šamanským posvátným nápojům jsem ignoroval houbu rodu *Stropharia*, na kterou jsem narazil na pastvině nedaleko Florencie. Byl jsem naplněn touhou po výpravě za exotickým, takřka neznámým *oo-koo-hé* kmene Witotů. Vůbec by mě nenapadlo, že brzy po našem příjezdu do La Chorrera si na pátrání po *oo-koo-hé* ani nevzpomeneme. Witotský halucinogen se stal naprostou podružností ve srovnání s psilocybinovými houbami, které tam rostly na každém kroku, a s podivnou energií, jež se, jak se zdálo, vznášela nad mlhou zakrytými smaragdovými pastvinami, kde tyto houby rostly.

Poprvé jsem pochopil, že La Chorrera je místo výjimečné v celosvětovém měřítku, když jsme přijeli do Puerta Leguizama, odkud jsme chtěli pokračovat lodí po Riu Putumayo. Jediným způsobem, jak se tam lze dostat, je letadlo, protože neexistuje způsob, jak vystavět džunglí silnici, která by dosáhla až tam. Je to to nejzoufalější a nejomšelejší jihoamerické město na řece, které si umíte představit. William Burroughs, který tudy projížděl při svém hledání *ayahuasky* v padesátých letech, Puerto popsal jako „místo, kudy se prohnala povodeň“. I v roce 1971 tento popis seděl dokonale.

Ještě jsme se pořádně ani neubytovali v hotelu po svém návratu z rituální registrace cizinců, kterou je třeba projít v hraničních oblastech Kolumbie, když nám majitelka hotelu přišla říct, že hned v sousedství žije nějaký náš krajan. Připadalo nám neuvěřitelné, že by v tomto zapadlém a venkovském říčním kolumbijském městě mohl žít nějaký Američan. Když nám *la señora* sdělila, že ten člověk, *El Señor Brown*, je navíc černoš a velmi pokročilého věku, celá věc vypadala ještě zamotanější. Zmocnila se mě zvědavost a okamžitě jsem ji vyrazil ukojit v doprovodu jednoho z neposedných synů majitelky hotelu. Chlapec planul netrpělivostí a hned poté, co jsme opustili dveře hotelu, mě informoval, že muž, za kterým jdeme, je „*mal y bizarro*“.

„*El Señor Brown es un sanguinero*,“ řekl doslova.

Zabíják? Znamená to snad, že jsem šel na návštěvu k vrahovi? To bylo nepravděpodobné. Nemohl jsem tomu uvěřit. „*Un sanguinero, dice?*“

Hrůza, kterou těžba gumy vnesla mezi amazonské indiány na počátku tohoto století, byla stále živá. Staří lidé si tu dobu ještě pamatovali a pro mladé indiány to byla děsivá legenda. V oblasti obklopující La Chorrera došlo k systematické redukci populace Witotů z původních čtyřiceti tisíc v roce 1905 na zhruba pět tisíc v roce 1970. Neuměl jsem si představit, že by muž, ke kterému jsem

šel, byl nějak konkrétně spojen s těmito dávnými událostmi. Představoval jsem si, že se nejspíše jedná o nějakého místního podivína postupem času obklopovaného extravagantními historkami.

Brzy jsme dorazili k bráně ve vysokém plotě obklopujícím nevelký dvorek a běžné stavení. Můj průvodce zaklepal, cosi zakřičel a záhy se objevil mladík stejně starý jako chlapec po mém boku a otevřel bránu. Můj průvodce odběhl a brána se za mnou zavřela. V nejbližším a v nejmokřejším koutě ohrady leželo obrovské prase a tři schody nad ním byla veranda. Od ní se ke mně blížil usmávající, vyzábělý, staříčkový a vrásčitý černoch. John Brown. Nestává se často, že by se člověk setkal s živou legendou. A kdybych toho víc věděl o člověku, který stál právě přede mnou, moje úcta a úžas by byly daleko větší.

„Ano,“ řekl černoch, „jsem Američan.“ A dodal, „Jo, sakra jo, jsem starý, je mi třiadevadesát let. Můj příběh, drahoušku, je velmi, velmi dlouhý.“ Suše se zasmál a zaznělo to jako chrastění střešních došků, když se zavrtí tarantule.

John Brown opustil Ameriku v roce 1885 jako syn otroka rozhodnutý nikdy se nevrátit zpátky. Pobýval na Barbadosu a poté se vydal do Francie, živil se jako námořní obchodník a dostal se až do Adenu a Bombaje. Kolem roku 1910 se ocitl v peruánském Iquitos. Tam z něj udělali předáka pracovní party v neblaze proslulém House of Arana, což byl hlavní nástroj nelítostného vykořisťování a masového vraždění amazonských indiánů při těžbě gumy.

Strávil jsem se *Señorem Brownem* několik hodin. Byl to výjimečný člověk. Zároveň blízký i tajemně vzdálený, žijící kus historie. Býval osobním komorníkem kapitána Thomase Whiffena patřícího ke čtrnácti husarům britského cestovatele, který zkoumal oblast La Chorrera v roce 1912. Brown, popisovaný v dnes takřka nedostupné Whiffenově knize *Výzkum horního toku Amazonky*, byl posledním člověkem, který viděl francouzského cestovatele Eugena Robuchona, jenž zmizel nedaleko Ria Caquetá v roce 1913. „Ano, měl witotskou ženu a velkého černého psa, který jej ani na okamžik neopouštěl,“ vzpomínal Brown.

John Brown mluvil witotsky a po mnoho let žil ve společné domácnosti s witotskou ženou. S oblastí, kam jsme se chystali vyrazit, byl důvěrně obeznámen. Nikdy v životě neslyšel o *oo-koo-hé*, ale *ayahuasku* poprvé okusil v roce 1915 – a bylo to v La Chorrera. Jeho popis vlastních zkušeností jenom posílil mou touhu se do těch míst dostat.

Až po svém návratu z Amazonie jsem se dozvěděl, že tento muž byl tentýž John Brown, který podal britským úřadům svědectví o nelidském řádění gumovníkových baronů v okolí Ria Putumayo. Mluvil nejdřív s Rogerem Casementem a poté s britským konzulem v Riu de Janeiru, který se v červenci 1910 vydal do Peru, aby si Brownovo vyprávění ověřil.^{*)} Dnes si po všech těch hrůzách, které provázely dějiny dvacátého století, jen málokdo pamatuje, že před Guernicou a Osvětímí se stala experimentálním prostorem pro neméně šílenou epizodu mechanizované dehumanizace tak typické pro náš věk i horní Amazonka. Britské banky ve spolupráci s klanem Arana a dalšími nemilosrdnými ziskuchtivci financovaly bezohledné zastrasování, násilí a vraždění, jejichž účelem bylo donutit pralesní indiány ke sklizení přírodní gummy. John Brown byl mužem, který se s Casementem vrátil do Londýna a vydal svědectví před Královskou vyšetřovací komisí.^{**)}

Navštěvoval jsem Johna Browna po následující dva dny, zatímco probíhaly přípravy na naši cestu po proudu řeky. Imponovala mi jeho otevřenost, hloubka, s jakou byl schopen mě pochopit, něčím, co už dnes takřka upadlo v zapomnění – světem, který jsem znal jen z letmých zmínek na stránkách *Joyceova Odyssea* – a tento svět teď přede mnou ožíval v našich dlouhých vášnivých rozhovorech na Brownově verandě.

Můj nový známý dlouze a zajímavě vzpomínal na La Chorrera. Nenavštívil tuto oblast od roku 1935, ale brzy jsem měl přijít na to, že se od té doby příliš nezměnila. Zimnicemi pronásledované staré město na pláni za jezerem už neexistovalo, ale pranýře pro indiánské otroky ještě nezmizely. Rozpadající se ocelové kruhy byly stále pevně zakotveny do vlhkých čedičových sloupů. Neblaze proslulý House of Arana dávno zanikl a Peru už dávno přestalo uplatňovat své nároky na tuto oblast vůči Kolumbii. Rozpadající se zbytky města La Chorrera působily strašidelně a nejnak tomu bylo i na staré gumové stezce řečené *trocha*, po níž jsme ušli sto deset kilo-

^{*)} Detaily lze nalézt v knize W. E. Hardenburga *Putumayo: Ďábelský ráj* (Londýn, 1912). Kniha obsahuje rovněž pasáže z Casementovy zprávy. Za pozornost stojí také studie Michaela Taussiga *Šamanismus, kolonialismus a lidé mimo civilizaci* (Chicago: University of Chicago Press, 1987).

^{**)} Kolumbijský historik John Estacion Riverá vyprávěl tento *sanguinerův* příběh poněkud odlišně a přisuzoval Brownovi podíl na vraždách. Základní obrysy tohoto příběhu se tím ale nijak neměnily.

metrů, které dělí La Chorrera od Ria Putumayo. V roce 1911 na dvacet tisíc indiánů položilo své životy, když vysekávali tuto stezku hlubokou džunglí. Indiánům, kteří odmítali pracovat, dozorcí mačetami usekávali nohy v kotníku a sedací svaly. A jaký to všechno mělo smysl? Byl to jen surrealistický výlev světovlády typický pro technokolonialismus, jehož motivovala snaha, aby po celé délce stezky bylo v roce 1915 možno jet automobilem. Byla to jízda odnikud nikam.

Když jsme kráčeli po nehostinné liduprázdné stezce, často se mi zdálo, že slyším mumláni hlasů a řinčení okovů na nohou. Vášnivé monology Johna Browna nebyly s to mě připravit na tento podivný zážitek. Ráno toho dne, kdy naše výprava vyrážela na cestu lodí po proudu řeky, jsme se cestou k přístavišti zastavili v jeho domě. Oči i kůže mu doslova zářily. Byl strážcem brány do plutonického světa, který nás čekal v cíli naší výpravy, a byl si toho dobře vědom. Cítil jsem se před ním jako malý kluk a John Brown stejně dobře věděl i to.

„Šťastnou cestu, děti moje, šťastnou cestu,“ provázelo nás jeho suché rozloučení.

KAPITOLA DRUHÁ

DO ĎÁBLOVA RÁJE

ve které si představíme Solo Darka a Ev a také se tu dozvíme individuální příběhy jednotlivých členů výpravy. Najdeme tu také filosofická zamýšlení provázející línou plavbu po Riu Putumayo

Říkal jsem, že nás bylo pět? Pět nás bylo, když jsme dorazili do La Chorrera, ale z Puerta Leguizama nás odjíždělo šest. Ev a já jsme spolu žili jako milenecká dvojice, pokud se o něčem takovém dá hovořit u dvou lidí, kteří s dalšími čtyřmi každý večer vyloží celý obsah lodi na břeh a rozvěsí své houpací sítě mezi nejbližší stromy. Byl s námi ale také on. Solo Dark.

Musím vám vysvětlit, kdo Solo byl. Byl členem Nového Jeruzaléma, jakési podivné sekty, na kterou jsem nenarazil v Indii, ale v Jižní Americe. Skupinu, jejíž jídelníček se skládal téměř výhradně z ovoce, tvořili převážně Američané, kteří kolem roku 1962 dorazili do Latinské Ameriky, podváděli se navzájem, žili spolu v nejrůznějších kombinacích, nenáviděli se a spřádali proti sobě intriky. Prostřednictvím magických destiček komunikovali s entitami, kterým říkali „světelné bytosti“. Celá jejich mytologie byla vystavěna kolem principu reinkarnace. Podle nich byl reinkarnací každý z nás.

Jeden z nich se pokládal za reinkarnaci Rasputina. Jiný, uprchlík z vyšších vrstev kultu Haré Krišna, nosil bílé roucho a bělostné gumovky a byl reinkarnací Erwina Rommela. Vůdcem celé skupiny, mužem s planoucím zrakem, byl Solo. Čtyři roky žil s Ev.

Mám vůbec zmiňovat, že Solo byl podivín? S jeho dětsky modrým pohledem a záplavou dlouhých rozčuchaných vlasů na něj byl impozantní pohled. Věřil, že je inkarnací několika prominentních historických osobností: Krista, Hitlera, Lucifera. Byla to kombinace deprimující a zároveň předvídatelná.

Stal jsem se obětí prapodivného dilematu, protože jsem vůbec nevěděl jak v takové situaci postupovat. V předchozích třech letech jsem většinu času strávil buď jako poustevnický učenec studující mrtvé asijské jazyky, či jako osamělý lovec motýlů v indonéské divočině. Neměl jsem ani tušení o tom, jak se vyvíjel společenský protokol v exotičtějších kruzích mých vrstevníků v éře, jež následovala po Charlesů Mansonovi. Říkal jsem si: Nedomluvíme se nějak? Copak nejsme všichni jedna rodina hippies? Strávil jsem zřejmě v Asii příliš mnoho času. Ať je to jak chce, brzy mi mělo dojít, že mezi nadšenci z Nového Jeruzaléma je spousta podivínů, které je těžké byt' jen tolerovat.

Pokud Solo nesouhlasil s něčím, co jste právě dělali, na okamžik se zahleděl do prázdna a poté prohlásil, že mu světelné bytosti právě sdělily, že kupříkladu nesmíte krájet ovoce kovovým nožem. Existence byla do posledního zlomku vteřiny kontrolována těmito neviditelnými silami. Sola na jeho cestách doprovázela různá zvířata, zvláště psi, kočky a opice (měl dokonce opici, o níž se domníval, že je inkarnací Krista). Tvrdil, že všechna zvířata jsou vegetariáni, takže ta jeho byla zmatená a vypadala nezdravě. Když začala v zoufalství kroutit očima, Solo mi vyprávěl o jedné, že je Buddha, o druhé, že je Kristus, další byl Hitler. Nebylo to až takhle slabomyslné – přeháním, abych vás pobavil –, bylo ale jasné, že v Solově hlavě se přesně tohle odehrává.

Když jsme tedy vyrazili z Puerta Leguizama, bylo nás šest: Vanessa, Dave, Ev, Dennis a já. A Solo. Šest podivínů.

Poprvé jsme se v této sestavě setkali na Nový rok zhruba před dvěma měsíci, kdy jsme se seznámili se Solem a Ev, kteří v té době ještě byli pár a neměli v úmyslu se k nám přidat. Setkání proběhlo v mlhou zahaleném městečku San Augustin v Kolumbii. Dnes už mi to připadalo jako dávná minulost. Asi dva dny na to jsme Vanessa, Dave a já vyrazili do Bogoty. Po našem odjezdu se Ev a Solo začali ošklivě hádat. Celá situace vyvrcholila tím, že Solo Ev záměrně shodil ze sedla jejího koně do hluboké bažinaté louže před zraky mnoha jejich známých. Ev se s ním rozešla a přijela do Bogoty rozhodnutá žít v bytě, od něhož nám se Solem původně půjčili klíče. Během následujících čtrnácti dnů, v nichž jsme se snažili shromáždit vybavení pro expedici, jsme s Ev k sobě našli cestu a nakonec se z ní stal pátý řádný člen naší výpravy. Ostré vysokohorské slunce pronikající do penzionu skleněnou střechou jen násobilo intenzivní atmosféru rozchodových a seznamovacích rituálů, které nás s Ev spojily. Pro nikoho z přítomných to ale nebyla žádná idyla. Vanessa,

kteřá kdysi byla mou milenkou, měla jistě dostatek důvodů k nespokojenosti. Dveře v zrcadlovém labyrintu pocitů se neustále otevíraly a zavíraly.

„Podívej,“ řekl jsem Vanesse, „mám ji rád a mluvím španělsky. Na lepší argument jsem nepřišel. Opravdu chceš, abychom pochodovali mnoho dní Amazonií s našimi mizivými znalostmi místního jazyka?“ To, aby šla Ev s námi, dávalo smysl.

Vanessa nakonec souhlasila. Situace se mezitím dále zkomplikovala. Dave, který nevěděl o vztahu Ev ke mně ani o tom, že zrušila původní plán vydat se do Peru se svým bývalým milencem, přizval Sola k naší výpravě. Solovy znalosti kolumbijské divočiny udělaly v průběhu našeho prvního setkání v San Augustinu na Davea velký dojem. Dave proto poslal Solovi telegram, ve kterém ho vyzval, aby se s námi setkal ve Florencii a vydal se s námi do Amazonie! V letounu kolumbijského vojenského letectva, který tedy nakonec přistál na letišti ve Florencii, jsem byl já, Dave, Vanessa, Ev a Dennis, Evin mazlíček Lhasa a půl tuny vybavení, které bylo třeba přepravit ke břehům Ria Putumayo. Na letišti na nás čekal Solo, přesvědčený, že žena, se kterou žil čtyři roky, vyjíždí do Peru s inkarnací Rommela v bílé róbě a náležitých gumovkách. Když zjistil, jak se věci mají, byla z toho emocionálně poměrně vypjatá scéna u letištní ohrady. Po příjezdu do města jsme si s Ev vzali v hotelu společný pokoj a nechali jsme Sola, ať se zařídí, jak chce. Zcela nesentimentálně jsem doufal, že až Solo pochopí, že život Ev nabral nový směr, vydá se svou cestou. Nechtělo se mi to se Solem řešit, a protože mám rád svůj klid a nenávidím napětí, rozhodl jsem se situaci vůbec přímo neřešit.

Solo ale přišel do našeho pokoje. Mluvil chvíli o tom, že je třeba věc probrat ze všech hledisek, a pak se rozhodl jít přímo k věci:

„No, vypadá to, že vlastně nemám jakýkoli důvod, abych tady byl. Chystám se odletět zpátky do Bogoty.“

Díky Bohu, pomyslel jsem si.

Solo opustil náš pokoj a ponořil se do komunikace se světelnými bytostmi. Vrátil se za dvě hodiny a pronesl: „Beze mě to nenajdete.“

Když říkal „to“, myslel tím *oo-koo-hé*. „Nevíte vůbec nic o džungli a já jsem lesní muž.“

S velkou nelibostí jsem se s tou myšlenkou smířil. Náš příští let směřoval do Puerta Leguizama. Byl s námi Solo, jeho pes, kočka a opice. Měl na sobě róbu a v ruce držel hůl ozdobenou zářivě barevnými poletujícími *fajas*, pruhy látky tkanými místními domorodci. Působil divoce a pozoruhodně.

Věděl jsem, že lodi odplouvají z Puerta Leguizama velmi nepravidelně, a počítal jsem s tím, že tam budeme muset počkat případně až dva týdny. Hotel byl maličký a jídlo příšerné. Napadlo mě, že by nakonec mohlo přece jen dojít ke střetu, po němž by nás Solo opustil. Se zvráceným potěšením neustále Ev vnucoval dlouhé intenzivní konverzace. Situace začínala být neúnosná pro všechny zúčastněné.

Ukázalo se ale, že můj odhad nebyl správný. Loď Fabiolita měla vyplout po proudu řeky do dvou dnů. Rozhodli jsme se na místě a zaplatili jsme šest set pesos za lodní lístky. V den vyplutí jsme za úsvitu všechna naše zvířata, kamery, *I ting*, sítky na motýly, formaldehyd, poznámkové notesy, výtisk *Plaček nad Finneganem*, repelent proti hmyzu, chloroform, sítě proti moskytům, houpací sítě, dalekohledy, magnetofony, sušené cereálie, burákové máslo a drogy – a všechno ostatní, co člověk musí mít s sebou, pokud se vydává do Amazonie – navršili na velkou hromadu na břehu řeky. Kapitán našeho nevelkého obchodního plavidla, který se jmenoval Ernito, nám vykázal místo na samém vrcholu hromady beden lahví limonád vyvedených v zářivě zelené, elektrizující žluté a temně fialové barvě. Dozvěděli jsme se, že nás čeká šest až dvanáct dnů plavby, v závislosti na tom, jak „půjdou obchody“. John Brown se s námi přišel pozdravit a zamával nám na rozloučenou. Skutečně vytáhl z kapsy velký bílý kapesník a mával jím. Nakonec se z něj stala jen malilinká tečka. Puerto Leguizamo zmizelo z dohledu a naším novým světem se stala řeka, zelené břehy, bzúčení hmyzu, křik papoušků a hnědá voda před námi i za námi.

Pluli jsme pod parou, ale pomalu prostředkem zářící řeky pod nekonečnou oblohou a blyštivým sluncem. Byl to nádherný okamžik – udělali jsme vše, co bylo v našich silách, pro přípravu expedice a konečně jsme byli v pohybu, zbaveni odpovědnosti, která se přenesla na kormidelníka, palubního inženýra, kapitána a případně správu přístavu. Člověk se doslova odtrhl od jednoho světa a v tom druhém na něj čekal velký otazník. Je to můj oblíbený pocit, důvěrně známý, i když málo vnímaný ve sterilním prostředí dopravního letadla překonávajícího oceán. Daleko silněji se dostavuje zde, kde člověka obklopuje náklad na slunci sušených ryb a beden s místními limonádami otrávenými zářivými barvami.

Vytvořil jsem si kolem sebe maličký prostor, kde jsem si mohl sednout se skříženými nohama a ubalit si joint z výjimečně silné marihuany Santa Marta Gold, jež byla jedním z výsledků našeho měsíčního obchodování v Bogotě. Tok řeky zvláště rezonoval s

bohatostí dýmu, který jsem vdechoval. Plynutí kouře, plynutí řeky, plynutí času. „Vše plyne,“ prohlásil můj milovaný řecký myslitel Herakleitos, zvaný Plačící filosof. Výrok svědčí o nespokojenosti, ale že by plakal? Mám ten citát velmi rád – a rozhodně mi z něho není do pláče, spíše než překládat výrok *pantha rhei* jako „nic netrvá věčně“. Pokládám ten citát za západní obdobu myšlenky taoistů. A právě v tom okamžiku jsme my plynuli s tokem Ria Putumayo. Byl to neskutečný přepych jen tak si pokuřovat, být opit v tropech, opět zalitý slunečným světlem, vzdálen střídání ročních období a místům smrti. Vzdálen životu v Kanadě připomínajícímu stav ohrožení v těsné blízkosti válkychtivé a šílené Ameriky. Minulostí se stala matčina smrt i ztráta celé mé sbírky knih a uměleckých předmětů pořízená na cestách, opatrně balená kus po kuse a odesílaná lodí, aby pak všechno vzalo za své při jednom z lesních požárů, které pravidelně postihují hory v okolí Berkeley. Rakovina a oheň. Oheň a rakovina. Byli jsme daleko od všech těchto hrozných věcí, od voskově zelených domů jako ze hry Monopoly, které se propadají do prasklin v animované psychické krajině.

Ale před tím vším ještě Tokio se svou atmosférou jiné planety, křečovitou snahou nenarušovat pracovní cyklus. Jak nelidským se člověk stane, pokud po určitou dobu pobývá v nelidské situaci. Noci trávené ve vlacích, dusné místnosti Akihabarových anglických jazykových škol. Tokio člověku vnucuje utrácení peněz. Nějaké ušetřit je jediný způsob jak se odtamtud dostat.

Přemýšlel jsem o tom, jak jsem se v posledních deseti měsících neustále odcizoval západní kultuře. Začalo to pobytem v tropické Asii a jako satelit s neustále se snižující oběžnou dráhou, takže už mu málem hrozí, že se střetne s jejím povrchem, jsem byl přitahován ulicemi Hongkongu, Taipeie, Tokia a Vancouveru a po krátkém extempore ve válkou zmítané Americe jsem dále pokračoval do vnější temnoty cizích, nových a katastrofálně chudých tropických zemích. V letadle z Vancouveru do Mexico City jsem přelétal nad místem, kde moje matka první zimu odpočívala ve svém hrobě. Poté jsme ve velké výšce míjeli Albuquerque, z něhož bylo vidět jen spleť dálničních nadjezdů uprostřed temné noční pouště. Má cesta ale pokračovala dál, vedena jedinou myšlenkou: Amazonie.

Klid řeky umožňoval, aby minulost vstoupila do vzpomínek a rozvinula se před okem mysli odhalujíc temný propletenec vzájemné závislosti. Síly viditelné i neviditelné prostupují minulost každého z nás; stěhování; náboženské konverze – naše soukromé objevy proměnily každého z nás v mikrokosmos, který je jen drobnou teč-

kou na velkém plátně historie. Volný proud introspekce mě zavedl ke vzpomínkám, protože minulost lze vyvolat a porozumět jí pouze prostřednictvím paměti. Co se týče zažívání a tvorby přítomnosti, jsme všichni herci na velké scéně, ale v okamžicích zastavení – těch vzácných momentech smyslové deprivace, kdy prožívání přítomnosti je zmenšeno na minimum jako při jízdě pustinou či jakémkoli k vnějšku netečném sebezpytném tripu – je paměť s to promluvit a vyvolat před námi krajiny našich činů a rozhodnutí v okamžicích, které jsou již minulostí.

Dnes – to znamená v době vzdálené časovým rozměrům tohoto příběhu, v době, kdy tento příběh je již minulostí – už se minulosti neobávám tolik jako tenkrát. Dnes pro mne tyto záležitosti znamenají něco jiného než kdysi. V té době pro mne byly ty věci příliš živé na to, abych je dokázal znovu prožít ve svých vzpomínkách a poučit se z nich. Před námi leželo pět dní putování po řece – neměli jsme co dělat, měli jsme jen osvobozenou mysl jako krajinu k toulkám a objekt zkoumání.

Svět se nám na široké řece, jejíž vzdálené břehy pro nás znamenaly jen temnou zelenou linii oddělující řeku a oblohu, rozdělil do dvou vše zahrnujících kategorií: na věci známé a neznámé. Neznámé bylo vše, co v nás vyvolávalo potřebu vytvářet nesmyslné analogie v rámci všeobecné konverzace: Rio Putumayo je jako svatá Ganga. Džungle připomíná Ambon, obloha vypadá jako nebe nad plání Serengeti atd. Iluze vzájemného porozumění byla chabým pokusem vyrovnat se s vlastní situací. Neznámé není v této hře nijak nuceno vydat svá tajemství – Rio Putumayo se nikdy nestane Gangu. Neznámé je napřed třeba poznat jako takové, teprve poté je možné vydat se do jeho nitra.

Do kategorie věcí známých se počítají lidé, kteří jsou tady se mnou. Připadají mi známí, protože jsem je znal už v minulosti. Pokud budoucnost bude mít stejný charakter jako časy minulé, zůstanou pro mě tito lidé stejní. Je jasné, že prostředí, v němž jsme se ocitli, není New York, Boulder ani Berkeley. Ani není jednoduché splynout a rozvinout cit pro správný čin ve správném okamžiku, čin, který nikdy není v rozporu s *savoir faire*. Být vzorem sebevědomého cizince: „Myslíte mě, Madame? Já tudy jen projíždím.“ Právě fakt, že tyto lidi důvěrně znám, je proměňuje v okna do mé imaginace, která se otevírá směrem do minulosti.

Tak samozřejmě Dennis. Ten představuje nejdelší časovou linii na naší cestě ve srovnání s mou vlastní. Nehodlám tady mluvit o záležitostech sdílených genů. Naše napojení sahá zpátky až k jakémusi

primárnímu nevyslovitelnému pocitu. Vyrůstali jsme ve stejném domově a svět pro nás měl stejná omezení a stejné svobody, dokud jsem v šestnácti neodešel z domova. Nadále jsem ale s Dennisem udržoval těsný vztah.

O dva a půl roku později, bylo mi necelých dvaadvacet, jsem se plavil na palubě parníku britské paroplavební společnosti jménem Karanja. Byl jsem vyčerpaný a napůl v deliriu, sužovala mě vyrážka, srdce zlomené nešťastnou láskou a úplavice. Osmidenní plavba z Port Victoria na Seychelách do Bombaje stála tenkrát, v roce 1968, pětaticet dolarů. Přestože jsem byl nemocný, nezbylo mi než cestovat nejnižší pasažérskou třídou, protože jinak by mi nezbylo dost peněz na cestu domů. Mé lehátko tvořila kovová deska, kterou bylo možno odklopit ode zdi. Bylo to hned vedle veřejných záchodků a v nepříjemné blízkosti rachotících strojů. Z jednoho konce chodby na druhý se neustále přelévala voda. V podpalubí se tísnilo patnáct set Indů vypovězených z Ugandy, obětí afrikanizační politiky ugandské vlády. Indické ženy procházely kolem mého lehátka celou noc na záchod a zase zpátky chodbičkou plnou vody a hluku motorů. Nebýt hašiše a opia, pravděpodobně bych to nepřečkal. Pro mé indické spolucestující středního věku byly moje osoba a stav, v němž jsem se nacházel, zářným příkladem pochybení a morálního úpadku, který licoměrně předváděli svým dětem v doprovodu dlouhých šťebetavých přednášek o špatnosti hippies a negativních stránkách života obecně.

Po mnoha takto strávených dnech a nocích jsem se probudil z horečnatého snu uprostřed noci do vzduchu nasyceného pachy koření kari, výkalů a strojového oleje. Vyplazil jsem se na otevřenou palubu na zádi. Noc byla teplá a pachu kari jsem neunikl ani tady. Sedl jsem si a opřel jsem se zády o silně natřenou kovovou bednu s hasičským nářadím. Cítil jsem, jak mě horečka opouští, a zaplavila mě mocná vlna úlevy. Má nedávná minulost, milostné zklamání na Seychelách a v Jeruzalémě nade mnou zjevně ztrácely moc. Přede mnou se otevřel průzračný prostor budoucnosti se zřetelnými obrysy. Náhle se objevil zcela konkrétní popud, abych s Dennisem odjel do Jižní Ameriky. A už tehdy jsem naprosto jistě věděl, že k tomu dojde.

A nakonec k tomu opravdu došlo. Ne bezprostředně, strávil jsem ještě mnohem víc času potulováním po Východě, ale nakonec v únoru roku 1971 se toto proctví naplnilo. Řeka, džungle a obloha nad námi se nás zmocnily a směřovaly nás do La Chorrera. Naše loď byla mnohem menší než Karanja, ale hluk jejího malého dieslo-

vého motoru byl ozvěnou rachotu palubních strojů tam kdesi dávno v minulosti. Ano, Dennis mi na mysli vytanul jako první, jako součást vzpomínek v sépiových tónech na společné dětství v malém coloradském městě. Byl vždycky někde v mé těsné blízkosti. Byli jsme jako dvě mouchy ztuhlé v náhle záři jantarových vzpomínek na letní dovádění a dlouhá odpoledne.

• • •

Mí další společníci představují každý úplně jiný příběh.

S Vanessou jsme se setkali jako studentští radikálové na univerzitě v Berkeley a strávili jsme tam společně léta 1965 až 1967. Vanessa byla z New Yorku, přímo z Upper East Side. Její otec byl prominentní chirurg, její starší sestra byla praktickou psychoanalytičkou a matka se jako hosteska starala o manželky delegátů v Organizaci spojených národů. Vanessa navštěvovala soukromé školy a pak náhle v jakémsi liberálním gestu rodiče podpořili její rozhodnutí studovat na státní univerzitě v Berkeley. Vanessa je inteligentní žena a její přirozená sexualita v sobě má jistý odstín divokosti. Její velké hnědé oči nedokážou skrývat krutost šelmy a sklon ke kanadským žertíkům. V Berkeley jsme společně navštěvovali experimentální fakultu, ale na podzim 1968 jsem odjel do New Yorku, abych se tam pokusil prodat svůj pracně dokončený rukopis, který byl výsledkem mého dobrovolného odloučení na Seychelských ostrovech, odkud jsem se vrátil před několika málo měsíci. Byl to užvaněný začátečnický mcluhanovský výlev, který měl naštěstí takřka okamžitě zajít na úbytě. Toho zvláštního podzimu jsem ale vzal své dílo a odletěl do New Yorku, do města, kde jsem neznal nikoho s výjimkou Vanessy.

Vyhнала mě z laciného hotelu na západní Třiačtyřicáté ulici, který jsem si našel, a přesvědčila mě, že se mám přestěhovat do hotelu Alden na Central Park West, který pro mě vybrala její matka. Náš současný výlet lodí do samého srdce Amazonie následoval zhruba tři roky po malátném odpoledni, kdy jsme s Vanessou seděli ve venkovní restauraci nedaleko fontány v Central Parku. Vanessa popíjela Dubonnet a já pivo Lewenbrau. Viděno očima chudého studenta a revolucionáře, za kterého jsem se tehdy pokládal, představovala tato nedbale elegantní scéna nekonečně vyšší úroveň, než jsem si mohl dovolit. Rozhovor se brzy stočil k osobě mého bratra, tehdy teprve osmnáctiletého, jehož Vanessa zatím nepotkala.

„Myslím si, že Dennis je v jistém ohledu opravdu geniální. Jsem sice jeho bratr, ale opravdu mu závidím, protože ho sleduji dlouho a z první ruky.“

„A ví vůbec, že o něm máš tak vysoké mínění?“ zeptala se Vanessa.

„To je velmi mírně řečeno, myslím, že popadl anděla gnosis za krk a položil tu bestii na lopatky. Myšlenka, že některé halucinogeny pracují tak, že se navážou přímo na DNA, je převratná. Má to racionální základ, který nelze jen tak ignorovat. Politická revoluce už je dnes příliš fádni na to, aby do ní člověk vkládal vůbec nějaké naděje. Řekl bych, že nejzajímavější a zároveň nejnepravděpodobnější věc v našich životech je DMT. Nemám pravdu?“

„Zdráhavě souhlasím.“

„Zdráháš se, protože závěry, ke kterým tahle myšlenka vede, jsou extrémní. Možná že bychom měli přestat jen tak se flákat okolo, jít na věc a porvat se s mystériem DMT. Každému, kdo věnoval alespoň deset minut studiu západní civilizace, je jasné, že ten prostor, do kterého tě tahle látka dostává... Vyvolává to určitý druh motivace, který by, pokud by byl správně pochopen – a ty víš, že já jsem o tom přesvědčen –, mohl být nekonečně významný pro řešení historické krize, ve které se všichni nacházíme.“

„Fajn, jenom jsem řekla, že váhám se svým názorem. Tak o co jde?“

„To přesně nevím. Co kdybychom vyrazili na výlet do Amazonie? Pro psychedelické rostliny je to přirozené domácí prostředí a pánbůh ví, že je tam dostatek klidu pro každého.“

„Může být, ale já se chystám, že strávím příští rok pár týdnů v Gibsonově poušti v Austrálii.“

„Chápu. Já zas musím během několika měsíců vyrazit na hašišový trip do Asie. Bůhví na jak dlouho. Podívej, tenhle výlet do Amazonie, pokud k němu vůbec dojde, se odehraje až někdy v budoucnosti. Můžeš o něm čas od času přemýšlet a ještě něco...“

„Tajuplně snížil svůj hlas...“ pronesla Vanessa v parodii na rozhlasové drama.

„Přesně. To něco jsou létající talíře. Víím, že to zní šíleně, ale nějak se do toho pořád míchají. Je to ale zatím všechno velmi nejasné. Naštěstí na tom zatím nezáleží, ale DMT je nějak spojeno s celou tou psychickou, rozuměj, jungiánskou stránkou fenoménu létajících talířů. Zatím je to jen hloubka beze dna, rozumíš. Je to jen instinkt, ale velice silný.“

S Davem bylo všechno úplně jinak. Říkali jsme mu „květinové dítě“. Byl příjemným paradoxním amalgámem naivity a silné vůle. Kdyby někde otevřeli výprodej šaškovských kostýmů, Dave by v nich určitě chodil. Mezi jeho předky byl i jeden polský hrabě, velvyslanec u dvora Alžběty Veliké a přítel mého osobního idolu, doktora Johna Dee. Setkal jsem se s Davem v létě 1967 v Berkeley. Stopovali jsme vedle sebe na rohu ulic Ashby a Telegraph, a když nás nějaká dobrá duše nabrala oba, stali se z nás při jízdě přes most do San Franciska přátelé. Dave se v Berkeley živil prodejem časopisu Berkeley Barb a čímkoli jiným, čím se dá přivydělat, když se jen tak poflakuje. V následujících letech Dave složil dvakrát zkoušku dospělosti, jednou v komuně kdesi na severu státu New York, kterou si přehnaně zidealizoval, a podruhé, když získal na universitě v Syrakusách titul z etnobotaniky. Z dopisů, které jsme si vyměnili, když jsem pobýval ve Váránasí, bylo jasné, že se rozhodl zúčastnit se našeho dobrodružství v Amazonii. V džunglích a pohořích Jižní Ameriky na něj čekal svět daleko úžasnější, než si kdy dokázal představit. Do dneška se z pobytu v Jižní Americe, který zahájila naše expedice do Amazonie, ještě nevrátil.

Do naplnění našich cestovních plánů zbývaly ještě dva roky. Koncem srpna 1969 mě zásah osudu proměnil z pašeráka hašiše na uprchlíka, když jedna z mých zásilek z Bombaje do Aspeny padla do rukou amerických celníků. Přestal jsem pro normální svět existovat a potuloval jsem se po jihovýchodní Asii a Indonésii, kde jsem se obdivoval architektonickým památkám a věnoval se chytání motýlů. Pak nastal čas odjezdu do Japonska. Těžko říct, do jaké míry ze mě tyto události činily zkušeného cestovatele. Ale dokonce ani můj nový statut desperada neoslaboval mou vášeň pro Amazonii. Stále jsem snil o návštěvě zeleného světa liánových lidí.

Nakonec jsme se Vanessa, Dave a já sešli ve Victorii, v Britské Kolumbii. Žili jsme tam tři měsíce v boudě z prken, kterou jsme si pronajali od rodiny sikhů – intenzivně jsme sbírali informace z článků, psali dopisy a udržovali trvalou korespondenci s Dennisem, který byl v Coloradu. Bylo to zvláštní a důležité období. Shromáždili jsme neuvěřitelné množství údajů o takřka mytickém světě, který nikdo z nás nikdy neviděl.

Během mého pobytu v Kanadě mi zemřela matka po dlouhém boji s rakovinou. Uložili jsme ji k odpočinku, a pak se nám Vancouver Island pohlcený vířícím sněhem ztratil z dohledu jakoby v sérii

teleskopických skoků. Naše výprava náhle nabyla jasných obrysů: jedna po druhé padly bariéry, které nás dělily od vstupu do vysněného magického světa. A najednou tu byl okamžik lenivého spočinutí na palubě lodi, náš první den na řece. Do deníku jsem si zapsal:

6. února 1971

Konečně jsme přetrhli pupeční šňůru, která nás poutala k civilizaci. Dnes ráno, pod nevyzpytatelnou oblohou, která je v Amazonii průvodním jevem období sucha, jsme konečně vyrazili na cestu. Nalodili jsme se na jeden z člunů, které vezou benzín a ovocné limonády do La Chorrera; dostaneme se tak přinejmenším do El Encanta na Riu Cara-Paraná. Vzhledem k tomu, že se blížíme do samého geografického středu magického mystéria, snažím se, jak je mým zvykem, přijít na smysl této veskrze zvláštní expedice. Je takřka nad mé síly vyrovnat se s intenzitou svého očekávání. Teď už nelze pochybovat o tom, že vzhledem k tempu, kterým postupujeme dopředu, brzy dosáhneme uspokojení. Těšili jsme se na to tak dlouho a je velmi těžké tomu komplexně porozumět. Představy o tom, kým budeme nebo co budeme dělat, až naše výprava skončí, jsou nevědomě založeny na předpokladu, že to, co prožijeme, nás žádným způsobem neovlivní. Tento předpoklad je bezesporu chybný, ale představit si jiné alternativy je takřka nemožné.

O něco později: Po dvou hodinách plavby z Puerta Leguizama nás silný vítr donutil uvázat loď u peruánského břehu, dokud se počasí neuklidní. Přistáli jsme na místě, které se jmenuje Puerto Naranja. V Codazziho atlasu není zaznamenáno. Způsob, kterým si loď razí cestu řekou, je v podstatě daný. Je třeba neustále přeplovat z jedné strany řeky na druhou a obvykle se držet poblíž jednoho z břehů. Pevninu lemuje neprostupný koberec džungle, který připomíná vnitrozemský Seram či pobřeží Ambonu – les Venušin. V temném rachotu motoru a vrkání holubů (části našeho nákladu) hnědá a hladká voda Ria Putumayo, stejně jako vody posvátné Gangy, prostupuje všechny naše sny a myšlenky.

Solo mě bez ustání pozoruje.

Věci známé ustupují do pozadí. Řeka je široká. Tajemství přítomného okamžiku spočívá v podivnosti místa, kde se nacházíme. Plochosť vodní hladiny. Na konci pětidenní plavby po Riu Putumayo se ocitáme v ústí Ria Cara-Paraná. Stojí tu misie pojmenovaná San Rafael. Ptáme se po doktoru Alfredu Guzmanovi, jehož jeden z

našich podkladů zmiňuje jako zdroj autentického vzorku oo–koo–hé, který hledáme. Guzman je antropolog žijící s Witoty v maličké vesničce s kouzelným jménem San José del Encanto o kus dál po řece. Vesnice leží na začátku staré stezky sběračů gumy, která vede napříč džunglí do La Chorrera. Nejenom že nám Guzman může pomoci v našem pátrání, ale mohl by nám také zprostředkovat nosiče na cestu džunglí. Na setkání s ním napjatě čekáme už mnoho dní.

Mezitím jsme se zabydleli ve stísněném světě naší obchodní lodi Fabiolity a přizpůsobili jsme se jejímu poslání, kterým je prodej plastikových bot, potravin v plechovkách a rybářských vlasců obyvatelům kolových osad, které v poměrně častém intervalu lemují břehy řeky. Připlujeme, uvážeme loď, a zatímco *jefe* našeho plavidla se věnuje *negocios* s různými *colonistas*, já se svou sítkou na motýly prchám do džungle, kde bych rád unikl bodajícimu hmyzu, který se v celých oblacích vznáší poblíž úvaziště.

Čas od času se věnujeme dlouhým, vzrušeným konverzacím, kterých se účastní každý, kdo je v doslechu. Jindy se na lodi rozhostí několikahodinové ticho, všichni spokojeně pozorují břeh míjející po našem boku a klimbají v rámci siesty.

7. února 1971

Neděle. Včera večer jsme dorazili do jakéhosi bezejmenného místa a poprvé v Amazonu jsme roztáhli moskytiéry a rozvěsili své houpací sítě. V osm ráno jsme už byli zpátky na deštivé řece pod olověnou oblohou. Blízkost tajemství v nás probouzí nejruznější nálady. Vzduch je lahodně naplněný kyslíkem a vůně linoucí se z kolem míjející džungle plné lián se proměňují rychle a bohatě jako sonáta. Krátké zastávky na inspekční prohlídky policie a čím dál řidší pobřežní osady jsou průvodním jevem dne. Dnes jsme po čtyřiceti minutách ranní plavby míjeli nehluboký záhyb v bahnitém břehu na peruánském straně řeky. Vzhledem k nedalekému slanisku tam byly celé tisíce papoušků. Sonický rej vytvářený tolika ptačími hrdélky a jejich zářivě zelená těla vířící ve vzduchu zvýšily dojem, že proplouváme jakýmsi venušanským vodním světem. Uvázali jsme loď naproti říčnímu záhybu a několik členů posádky se vydalo na druhou stranu řeky ve snaze chytit několik papoušků a rozšířit tak obchodní nabídku našeho už tak poměrně bohatého zvěřince. Včetně naší malé opice čítala nelidská populace naší archy bláznů dva psy, tři opice, kočku, kohouta, prase a bednu holubů. Dnešní noci bude měsíc v úplňku a zít-

ra dorazíme do El Encanta. Tam se, pokud vše dobře dopadne, setkáme s doktorem Guzmanem. Začaly se také projevovat zatím potlačované vzájemné neshody. Zdá se, že z Vanessy a Sola, kteří nemají takřka nic společného, se stali dobří přátelé. Je to proto, že jsem Vanessu urazil? Moc se mi to nelíbí. Dennis je velmi tichý. Dave si dělá starosti, jestli máme dostatečné zásoby potravin. Je to chronický škarohlíd a je velmi naivní. Pravděpodobně se domníval, že stačí zout si boty, navštívit indiánské bratry, projevit přání poznat tajemství lesa a oni hned řeknou: „Pojď, synu, pojď s námi a poznáš tajemství lesa.“ Teď, vystaven realitě amazonské džungle, se Dave zdá být trochu zakřiknutý. Solová zvířata minimálně jednou za hodinu padají do řeky. Kapitán lodi už nás má plné zuby, protože musíme každou chvíli zastavovat a lovit z vln promočené opice.

Té noci jsme tábořili na peruánské straně řeky. Po setmění jsme se sesedli kolem ohně a námětem rozhovoru bylo totální zatmění Měsíce připadající právě na tuto noc. Hovořili jsme také o posádce Apolla 14, která se právě té noci měla vrátit z Měsíce, o němž jsme zrovna hovořili. To byly úplně poslední informace, které jsme získali před odjezdem z Puerta Leguizama.

Uprostřed noci jsem se náhle probudil ve své houpací síti, chvíli jsem naslouchal zvukům noci naplněné bzučením hmyzu, obul jsem se a tiše jsem odkráčel na vrcholek nevysokého kopce nad naším tábořištěm. Byl odtamtud dobrý výhled na řeku i na cestu, kterou jsme urazili v slábnoucím světle pozdního odpoledne. Teď ale vše vypadalo jinak. Džungle náhle ztichla do posledního hlásku a měsíc se koupal v oranžově žluté záplavě, zatmění pokračovalo a blížilo se svému vyvrcholení.

Celá tato scéna a mé pocity, které ji provázely, byly hluboce „Jiné“. Pocit osamění uprostřed nekonečnosti džungle a spleti říčních toků byl hlubší než cokoli, co jsem kdy poznal. Stáli jsme na prahu jiné dimenze, na dosah od světa nadpozemských rozměrů, na dohled od vládců míst, které lidstvo nikdy nespátřilo a nedokáže si je ani představit. Několik kilometrů od nás přšelo z mraku, který nehybně stál na obloze. Zelený koberec pod ním vydával černou záři s oranžovými záblesky.

Neměl jsem v tu chvíli ani tušení, že zatmění, které mě jako osamělého pozorovatele vylákalo z mé houpací sítě, je předznamenáním rachotivého otřesu miliard tun skalnaté země, k němuž mělo za několik hodin dojít v okolí geologického zlomu San Andreas v jižní Kalifornii. Chaos, k jehož výbuchu mělo dojít v pekelném městě Los

Angeles, byl na spadnutí. Již zanedlouho občané s vyvalenýma očima a koulemi kudrnatých černých vlasů na hlavách budou v záblescích přenosných reflektorů na pozadí ničivé katastrofy vylévat svou hysterii do objektivů kamer mobilních televizních štábů. Nevěda nic zlého o světě daleko za hranicemi pralesa a amazonské nížiny, jsem se vrátil do své houpací sítě v podivně radostné a povznesené náladě – můj bizarní zážitek se zdál být příslibem pozoruhodné budoucnosti.

KAPITOLA TŘETÍ

PO STEZCE DUCHŮ

*ve které se setkáme s podivínským antropologem
a jeho ženou, rozloučíme se se Solo Darkem a
vydáme se do cíle své cesty, mise v La Chorrera*

Další den brzy po úsvitu náš člun opustil široký tok Ria Putumayo a zahnul na Rio Cara-Paraná, po níž jsme urazili posledních několik kilometrů naší cesty do San Rafaelu, kde jsme z lodi vystoupili. Rio Cara-Paraná daleko přesněji odpovídala mé představě o řece uprostřed džungle. Měřila od břehu k břehu jen několik desítek metrů i ve svém nejširším místě a lemovala ji hustá vegetace přepadávající do vody. Její tok byl tak klikatý a nepředvídatelný, že jsme zřídka kdy viděli víc než na pár set metrů dopředu. Uprostřed dopoledne jsme dorazili k strmému břehu, na němž stál bílý vlajkový stožár a několik budov z vlnitého plechu, které působily uprostřed tohoto kraje doškových chatrčí na kůlech poněkud honosně.

Byla to misie San Rafael. Náležitě, i když nijak nadšeně, nás přivítal otec Miguel. Byl to štíhlý Španěl z Kastilie, měl zapadlé oči a téměř neznatelnou obrnu, způsobenou záchvatem malárie dávno před lety. Pobýval v Amazonii už přes třicet let. Z jeho tváře nebylo možné vyčíst, co si o nás myslí. Viděl už jistě spoustu antropologů, botaniků a dobrodruhů, kteří tudy prošli, ale přišlo mi, že naše dlouhé vlasy a nevázané chování ho vyvádějí z míry. Jeho neklid se ještě zvýšil, když jsem se zeptal na doktora Guzmana. To, jak starému knězi ztuhnul výraz v obličeji, vypovídalo velmi zřetelně o tom, že moje otázka se trefila přímo do černého. Přesto nám nabídl, že nás sveze dál po řece na místo, kudy procházela vnitrozemská stezka do San José del Encanto.

„Ano, doktor Guzman je bezpochyby tam. Prošel tudy na své zpáteční cestě za studiem jazyků před pouhými třemi týdny a jeho žena byla s ním.“ Knězův pohled ztvrdnul. „Buďte si jisti, že ho najdete.“

Od jeptišky ve službě jsme dostali oběd. Byla to představená mnišek této mise a oslovovali jsme ji *La Madre*. Při jídle se Ev dál kněze opatrně vyptávala na La Chorrera. Potvrdil nám, že plně naložená expedice urazí cestu za pět dní. Předpokládali jsme, že si budeme muset najmout nějaké nosiče. Padre Miguel nám řekl, že bychom mohli vyhledat nějakou pomoc v del Encanto, ale právě probíhala lovecká sezóna a dalo se předpokládat, že mužům se nebude chtít vyměnit lovecké zážitky za cestu do La Chorrera, po obědě jsme ještě jednou prošli naše vybavení. Proti své vůli jsme na místě zanechali mnoho knih, omezili jsme zásobu rostlin a drog jen na to nejnnutnější, odložili jsme také náhradní fotoaparát a soupravu na sbírání hmyzu. Všechno jsme uložili do kufru, který na nás měl čekat při návratu na misi. Evin mazlíček Lhasa skončil v péči *La Madre*. Jejich vzájemný vztah byl příležitostí, kterou možno nevyužít.

Konečně jsme byli hotovi. Naložili jsme naše odlehčená zavazadla do knězova výkonného motorového člunu – neuvěřitelného luxusu ve světě, kde obvyklým dopravním prostředkem je kánoe s několika pádly. Za pár minut už jsme se řítili po hnědé hladině řeky jako pohyblivý zdroj nepatřičného mechanického hluku. Kněz působil náhle mnohem lidštěji a uvolněněji. Jeho hnědá sutana divoce vlála ve větru a jeho dlouhý plnovous se třpytil ve vodní spršce a slunečních paprscích. Po čtyřiceti minutách divoké jízdy jsme urazili standardní jednodenní cestu kánoí. Kněz náhle otočil člun do pravého úhlu k toku řeky a přistál u dlouhého kusu bílé písečné pláže. Vypnul motor na úplně poslední chvíli a za burácejícího ticha jsme jemně najeli na písčité dno. To místo se zjevně nijak nelišilo od mnoha jiných, která jsme míjeli při naší divoké jízdě, ale kněz vystoupil na břeh a ukázal na širokou stezku před námi, lemovanou hustými liánami. Zatímco jsme vyhazovali zásoby na písčitou pláž, padre Miguel nám vysvětloval, že do vesnice je to necelý kilometr.

„Určitě vás dobře přijmou,“ volal za námi po chvíli, když otáčel svůj člun na vodní hladině. A byl pryč. Ještě dlouho potom, co se kněz na řece otočil a řev jeho člunu zvolna vymizel, sklovitá pohyblivá hladina řeky a její nárazy na břehy jako by ještě rezonovaly poslední ozvěnu toho neobvyklého dopravního prostředku.

Ticho. A potom náhlá vlna bzúčení tisíců druhů hmyzu, jako když rozhrnete záclonu, a znovu ticho. Jenom džungle, řeka a obloha – nic jiného. Byli jsme náhle odkázáni sami na sebe, bez zkušeného průvodce a vůdce, a náhle jsme si to všichni v jediném okamžiku

uvědomili, na tom kousku písčitého břehu pralesní řeky stejně jako stovky a stovky jiných takových řek.

Ten okamžik zastaveného času nemohl trvat věčně. Bylo třeba zajít do vesnice a zařídit tam vše potřebné pro přemístění našich zavazadel a zásob z říčního břehu. Bylo třeba si pospíšet, než padne tma, meditovat nad naší situací můžeme později. Nikomu se u hromady našich věcí nechtělo zůstat, a tak jsme je ukryli v křoví kus od břehu a vyrazili jsme po stezce. Vanessa se svou taškou plnou fotoaparátů, já jsem nesl svou teleskopickou síťku na motýly ze skleněného vlákna.

Stezka byla široká a přehledná, evidentně se o ni někdo staral. S rostoucí vzdáleností od říčního břehu vegetace trochu ztrácela na bohatosti a brzy jsme kráčeli neuspořádaným křovinatým podrostem. Šli jsme po červené lateritové hlíně, která v místech vystavených slunci tuhla a praskala do ostrých hranatých tvarů. Asi po půl hodině jsme dosáhli vrcholu dlouhého povlnného kopce a otevřel se nám výhled na skupinu chatrčí na písčité půdě pod roztroušenými palmami. Okamžitě jsme si všimli osamocené neobvyklého domu uprostřed vesnice, výrazně se odlišujícího od okolních kolových staveb s doškovou střechou. Jak jsme tak zkoumali, co se děje pod námi, byli jsme zpozorováni a lidé ve vesnici začali pobíhat a křičet. Rozbíhali se do různých směrů. Prvního člověka, k němuž jsme došli, jsme se zeptali na doktora Guzmana. Obklopeni pochechtávajícím se a šeptajícím davem došli jsme k tomu neobvyklému domu.

Stavbu tvořily palmové listy umně vpletené mezi dlouhé zahnuté hole. Neměla okna a stála přímo na zemi, vzdáleně připomínala bochník hnědého chleba. Všichni jsme věděli, že to je *malloka*, tradiční typ domu charakteristický pro kmen Witoto.

Vevnitř odpočíval v houpací síti, zavěšené mezi dvěma zakouřenými opěrnými sloupy, doktor Alfredo Guzman. Měl nepřírozně vyzáblou tvář, temné a hluboko zasazené oči a kostnaté nervózní ruce. Nevstal, jenom nám pokynul, abychom se posadili na zem. Teprve když jsem si sedl, uviděl jsem za sítí, v temném koutě *malloky*, buclatou bílou ženu v khaki kalhotách, jak vsedě přebírá fazole v glazurovaném witotském hrnci. Když jsme se všichni posadili, vzhlédla. Měla modré oči a hezké zuby.

Guzman nás oslovil jako skupinu: „Moje žena sdílí mé profesionální zájmy.“

„Máte štěstí, musí to všechno být mnohem snazší,“ odpověděla Vanessa. „Ano.“ Za stručnou odpověď následovala nervózní pauza. Rozhodl jsem se jít přímo k věci.

„Doktore, omlouváme se, že rušíme váš klid a vnášíme rozruch do vesnice. Respektujeme vaše přání, aby vás nikdo nerušil v práci. Toužíme pokračovat do La Chorrera a doufali jsme, že nám pomůžete obstarat si nosiče na další cestu. A přivádí nás sem také ještě další speciální důvod. Mluvím o virolových halucinogenech, o kterých jste řekl Schultesovi.“

Samozřejmě že teď svou řeč zkracuji. Trvala mnohem déle a zdaleka nešla tak přímo na věc. Hovořili jsme asi dvacet minut. Nakonec jsme se dozvěděli, že Guzman je ochoten nám pomoci najmout nosiče a pokračovat v cestě, ale že to bude nějaký den trvat. Také jsme se dozvěděli, že Guzman je zapálený strukturalista, marxista a mužský šovinista. Že jeho zaujetí Witoty se blíží mánii a že ho kolegové v Bogotě považují za blázna. Nedal nám jakoukoli naději, že se nám podaří najít *oo-koó-hé*, což podle jeho slov je tajemství, které zvolna vymírá. Na konci rozmluvy se naše nevelká skupina v doprovodu asi tuctu vesničanů vrátila zpátky k řece a přenesli jsme své věci do polorozbořené neužívané chatrče na konci vesnice.

Když jsme se utábořili, Annalisé Guzmanová nám přinesla několik šálků horké kávy a dala se s námi do řeči. Na rozdíl od svého manžela vypadala spíše potěšena než rozmrzelá naší přítomností. Z jejího vyprávění jsme si sestavili celkový obraz. Navštěvovala londýnskou ekonomickou školu, studovala antropologii a diplomovou práci dělala v Kolumbii, kde také potkala vášnivého staršího muže stejné profese. Její život byl teď v neustálém pohybu, cestovala sem a tam mezi svárlivým, o prestiž bojujícím světem university v Bogotě a nevelkou vesničkou San José del Encanto. Velmi ji trápil manželův návyk na žvýkání koky.

Jako všichni mužští příslušníci kmene Witotů i Guzman byl nadšený příznivec koky a z jejího neustálého žvýkání začínal být značně paranoidní. Když jsme ho ráno viděli, měl od koky trvale potřísněnou bradu. Protože vztah Witotů k ženám je velmi drsný, Alfredo řekl Analise, že pro jejich integraci do kmene je třeba, aby se ztotožnila s rolí tamních žen. To vyžadovalo drcení kořene juky mezi kameny a také přípravu koky, kterou ovšem ženy mají zcela zakázáno žvýkat. Muži se povalují v houpacích sítích a poslouchají tranzistorová rádia. Zatímco ženy žijí se psy a dětmi doslova pod domy, muži žijí v domech. V pět hodin odpoledne odešlou ženy spolu s dětmi a psy na místo vyhrazené pro spánek. Muži se sejdou ve společenském domě, kde si vyprávějí příběhy a žvýkají koku do půl páté do rána. Jejich nejoblíbenější formou zábavy je prdění. Existuje deset tisíc

variací tohoto fyziologického procesu a všechny do jedné jsou pokládány za neuvěřitelně zábavné.

Žili jsme s těmi lidmi bok po boku a vydrželi jsme v tom nepohodlném prostředí až do ranních hodin 18. února. Tak dlouho – téměř týden – trvalo zařizování toho, aby dva mladí muži opustili loveckou skupinu a pomohli nám překonat vzdálenost do La Chorrera i s našimi zavazadly.

Přestávka v naší pouti nám přišla docela vhod, protože cestování na Fabiolité nás připravilo o spoustu sil. Část každého volného dne jsem strávil sbíráním hmyzu, psáním či přemýšlením ve své houpací síti. Doktora Guzmána jsme v tom týdnu viděli jen velmi letmo. Choval se k nám se stejnou odměřeností jako ostatní významní mužové vesnice. Všichni ale takové zábrany neměli. Neustále kolem nás bylo několik Witotů nejrůznějšího věku, kteří upřeně pozorovali kohokoli z nás, kdo vyvíjel nějakou aktivitu. Zcela v duchu svého podivínství nás doktor Guzman požádal, abychom na jakékoli otázky týkající se vztahů uvnitř naší skupiny odpovídali, že jsme bratři a sestry. Návrh v nás vyvolal přesně takový druh ohromení, který by se zmocnil jakékoli jiné rozumně uvažující bytosti. Myslím si, že to byl jeden z důvodů, proč jsme pro vesničany byli tolik zajímaví. Protože člověk, jehož pokládali za odborníka na všechno z vnějšího světa, jim řekl, že naše značně různorodá skupina jsou vlastně všechno sourozenci. Ten prazvláštní nápad byl přesně v doktorově podivínském duchu.

Jednoho horkého odpoledne jsem se vydal chytat hmyz do lesa a za kmenem jednoho obrovského stromu jsem ke svému překvapení narazil na Guzmána, který číhal naprosto nehybně nad potokem s rybářským oštěpem v ruce. Vraceli jsme se do vesnice společně, a jak jsme kráčeli, vyjevil mi svůj názor na život.

„Nebezpečí číhá všude kolem nás, nikdy neplav sám v řece. Pod její hladinou se ukrývají velcí tvorové. Jsou tam anakondy. Řeka je jich plná. Hadi jsou všude. Mějte to na paměti na své cestě do La Chorrera. Prales neodpouští jakoukoli chybu.“

Strávil jsem několik měsíců v indonéské džungli a dennodenně jsem chytal hmyz v amazonském pralesu. Už od samého počátku naší cesty do San José del Encanto jsem měl svou vlastní představu o nebezpečích džungle, a ta nebyla ani zdaleka tak temná jako myšlenky té divoce gestikulující postavy, která kráčela po mém boku. Bylo jasné, že jsme celkem nešťastně vstoupili do prazvláštní situace. Guzman vládl své ženě železnou rukou. Žil v děsivém světě iluzí vyvolaných návykem na koku. Jeho paní neměla možnost

hovořit s jakýmikoli *anglos* od okamžiku, kdy se usadili v pralese. Samozřejmě že přemýšlela o tom, co se to s ní vlastně děje. Nesměla žvýkat koku a její muž se stále víc a víc choval jako mužský člen kmenu Witotů.

Začaly se dít podivné věci a všichni znervózněli na nejvyšší míru. Několik Witotů zabilo za vesnicí pána džungle, nejsmrtonosnějšího ze všech jedovatých hadů, a poté ho přinesli do vesnice, kde ho ukazovali všem, kdo měl zájem. Byly to náhodné události? Řekněme raději znamení nebo osudové události. Jednou ráno se ve vesnici objevila obrovská tarantule, největší, jakou jsem kdy viděl, prostě se jen tak procházela uprostřed lidí a věcí. Vypustil ji snad někdo?

Dva dny před naším odchodem z vesnice se náhle ocitl v plamelech strom nedaleko naší chatrče. To už působilo vyloženě nepřátelsky a urychlilo to naše plány. Ale nemohli jsme dál pokračovat bez nosičů a najmout jsme nějaké mohli jedině po návratu mužů z lovecké výpravy.

Od Guzmana jsme se nedozvěděli téměř nic. O *oo-koo-hé* řekl: „Je to velmi zvláštní věc, přáteli, nepodaří se vám ji sehnat. Ti lidé nemluví vůbec španělsky, mluví jenom jazykem Witotů. Nemají jakýkoli důvod si vás oblíbit a ta droga je stejně super tajná záležitost. Co tu vlastně děláte? Doporučuju vám opustit džungli, dokud je to ještě možné.“ Ale svým vlastním způsobem nám něco řekl. Dozvěděli jsme se, že *oo-koo-hé* se připravuje tak, že se smíchá popel různých stromů s liánou obsahující DMT. Bylo nám jasné, že právě ty přídatné ingredience musí být klíčem k působení nápoje, protože za normálních podmínek by DMT zničily enzymy přítomné v tlustém střevě. Dennis trval na tom, že musíme provést přesnou botanickou identifikaci „tajných aktivátorů“. Doufali jsme, že v ideálním případě bychom mohli být první, kdo získá kvalitní sbírku těchto rostlin. Byl by to náš malý příspěvek k rozvoji amazonské etnobotaniky.

Osmnáctého naše šestice v doprovodu dvou mladistvých Witotů konečně opustila vesnici. Náčelník nám přišel popřát příjemnou cestu. Dokonce i doktor Guzman se usmíval, bezpochyby naplněn radostí z představy, že se vesnice vrátí ke svému normálnímu životu po týden trvající hře na hostitele delegace globálního elektronického kmene.

Nikdo ovšem neměl větší radost z odchodu z vesnice než já. Jakmile jsme vyrazili po široké cestě zvané *trocha*, cítil jsem, jak se mi zvedá nálada. Konečně jsme měli všechny ty obtížné překážky za sebou. Teď už mě trápil jenom Solo. Rozhodl jsem se, ať je to s

Walterem Mittym, jak chce, že tu jeho skořápku prorazím. Vztahy uvnitř naší skupiny začaly být velmi podivné. Solo si pořád něco vymýšlel. Trval na tom, že musí jít po stezce první, vždycky nás předběhl o notný kus, vyrobil ostré hůlky a pokládal je na zem v podivných vzorcích, které vypadaly jako nějaké fetiše.

Během naší cesty po řece, než jsme dorazili do del Encanta, jsme celou dobu kouřili trávu. Solo jen tak seděl a dlouhé hodiny civěl do prázdna. Nakonec se mě zmocnil pocit, že se mě pravděpodobně chystá zabít, a zmocnila se mě panika. Byl by to ten nejpodivnější osud, který by mě mohl potkat – aby mě oddělal čísi psychotický milenec z dávných dob, jemuž se nějak podařilo vetřít se do naší amazonské expedice.

Meditoval jsem nad ironií té situace. Vzpomněl jsem si, jak znalce hub Gordona Wassona a jeho ženu na jejich druhé výpravě do houbové vesnice Huatla de Jimenéz v odlehlém horském mexickém kraji Mazateků doprovázel agent CIA v přestrojení. Psychedelická historie by vypadala jinak, kdyby Wasson tento nemotorný pokus o navázání spolupráce odhalil. Absurdní názor CIA, že psilocybin by měl navždy zůstat tím, co oni označovali jako „neveřejnou výsadu“, hrozil svým naplněním. Jenom rychlé zveřejnění molekulární struktury psilocybinu švýcarským farmakologem a vynálezcem LSD Albertem Hofmannem znemožnilo tuto temnou a grandiózní fantazii. Přemýšlel jsem obecně o okamžicích, kdy se mění historie. Vzpomněl jsem si na Johna Waynea, který řekl: „Chlap musí udělat to, co musí udělat.“

Chopil jsem se téhle myšlenky, zastavil jsem se uprostřed stezky a nahlas jsem světu oznámil, že Solo je bezkonkurenčně největší pitomec na světě. Jinými slovy, hodil jsem lejno rovnou do větráku. Chvilí to vypadalo, že dojde k pěstnímu zápasu přímo na místě. Vanessa začala ječet a trhat nás od sebe. Witotští nosiči tam stáli s otevřenou pusou. Celé to skončilo remízou, ale na sklonku dne se Solo rozhodl vrátit se zpátky. Neměl žádné peníze a trpěl strašlivými bolestmi od zaníceného zubu. Nebyl důvod, aby s námi šel dál. Stres z osamění a špatné jídlo dokáže zlomit i zdravého člověka, a já byl navíc přesvědčený, že Solo je hluboce rozrušený a všeho schopný. Žvýkal koku, aby se zbavil bolesti v zubu, ale nepomáhalo to. Večer za mnou přišel a vysvětloval mi, že nemá dost peněz na to, aby se vrátil po řece zpátky. Nabídl mi kilo své vlastní trávy a já využil situace a usmlouval to na sto dolarů. Když jsme ráno balili, byl už pryč.

Všude kolem nás byla džungle, před námi Tajemství. Poté, co Solo odešel, nakroutil jsem si knír, rozvinul jsem svou síťku na motýly a cítil jsem se jako Van Veen, priapický hrdina Nabokovova surrealistického milostného příběhu Ada. Koneckonců, kolikrát v životě se člověku poštěstí užít si zadostiučinění z toho, že porazíte svého protivníka. Zvláště jedná-li se o rivala, který o sobě smrtelně vážně prohlašuje, že je Ježíš Kristus i Hitler.

Kráčeli jsme směrem na La Chorrera pod liánami lemovaným kobercem bujícího amazonského pralesa a cítili jsme se navýsost příjemně. Pro modravě měňavé motýly druhu Morpho, veliké jako talíř, kteří co chvíli líně usedali na široké listy přepadávající do směru naší chůze, jsme znamenali překvapení. Okamžitě vystartovali vzhůru jako fantasticky nádherný třpytivý safír, který kvapem mizel v mlhavých výškách. Přidali jsme do kroku a mě se za chůze vrátily myšlenky na Nabokova a zjevně prorocké řádky, které v *Bledém ohni* napsala jedna z jeho postav, apokryfní americký básník John Shade:

...tak vzácný úkaz
duhový prelud – i když tak nádherný a zvláštní
v zářivém nebi nad obrysem hor
opalizující oválný obláček
odráží duhu, ozvěnu bouřky
jíž pódiem stalo se vzdálené údolí –
to vše tvoří nevšední umělecký zážitek.

Na noc jsme se utábořili v chatrči s doškovou střechou, u níž stál ukazatel označující, že jsme od rána do večera ušli pětadvacet kilometrů. Vydatněji jsme povečeřeli sýr z konzervy a hustou nudlovou polévku a ráno, když se začala rozplývat přízemní mlha, jsme už opět byli na cestě. Byla to celodenní tvrdá dřina. Nesli jsme těžké náklady způsobem, který umožňoval každému dvě hodiny jít a hodinu odpočívat. Bylo to fyzicky velmi náročné. Myslím, že jsme v té době už částečně zažívali účinky „fenoménu“, jakousi rezonanci našeho experimentování se zákony fyziky, které se před námi skrývalo v nedaleké budoucnosti. Ale těžko říct. Přestali jsme jíst. Ženy prohlásily, že bychom mohli vynechat snídani a oběd, abychom získali víc času. Rozhodnutí bylo na nich, protože vaření byla jejich záležitost. Nebylo nic příjemného rozdělovat oheň ve vlhkém amazonském pralesu.

Vstávali jsme v půl páté ráno, vypili jsme kávu a šlapali jsme pětadvacet kilometrů až asi do půl čtvrté odpoledne. Dostávali jsme doopravdy do těla. *Trocha* stoupala a klesala pořád nahoru a dolů. Dorazili jsme k řece, kde nebyl žádný most, a museli jsme vymyslet, jak se dostaneme na druhý břeh. Pořád jsme se obávali možnosti, že nám naši nosiči něco ukradnou anebo nás opustí. Ale přes všechnu tu námahu byl náš pochod nádherným ponořením se do nekonečného a životem oplývajícího pralesa, který nás obklopoval. Celý druhý den jsme bojovali s pocitem, že nás opouštějí síly. Konečně jsme dorazili k přístřešku podobnému tomu, v němž jsme přespali minulou noc. Stál na kopci hned za primitivním mostem, který se klenul přes úzkou říčku. Po setmění jsme se sesedli kolem ohně, pokuřovali jsme a hovořili jsme dlouho do noci o dobrodružství, které nás čekalo a mohli jsme je už cítit, ale přesto jsme si je nedokázali představit. Witotští nosiči otevřeli své do listí zabalené zásoby jídla a večeřeli nedaleko od nás, přátelští, ale odměření.

Čtvrtého dne odpoledne bylo už na nosičích vidět vzrušení z blížícího se příchodu do La Chorrera. Během jedné z přestávek nás Vanessa upozornila na duhu, která se vyklenula přímo nad cestou, po které jsme kráčeli. Neobešlo se to bez náležitých žertů, naložili jsme svá zavazadla a pokračovali dál. V několika minutách jsme už procházeli řídnoucím lesem a brzy na to jsme se ocitli na okraji velké paseky porostlé trávou. Budovy misie byly na dohled před námi. Když jsme vstoupili na paseku, vyšel nám vstříc Indián. Mluvili jsme s ním lámanou španělštinou, ale potom prohodil něco ve witotštině s našimi nosiči a vyrazil s námi směrem, odkud přišel.

Přešli jsme prostor ohraničený dřevěným plotem a polouzavřený dvorek, možná jakési hřiště. Na zdech obklopujících tento prostor byly temperové malby skřítků se špičatýma ušima. Pokračovali jsme dál na zadní terasu solidního dřevěného stavení, což byl evidentně dům kněze. Objevil se muž s plnovousem v tričku, velký a zavalitý jako medvěd. Dokonale by jej mohl zahrát Peter Ustinov. Byl to zjevně člověk oplývající dobrou náladou, ale z toho, že nás vidí, nebyl nijak nadšený. Proč se k nám všichni ti lidé chovali tak odměřeně? Možná to byl jakýsi obecný odpor k antropologům; my jsme však v podstatě byli botanici, ale jak to dát najevo? Uvítání bylo vlídné a korektní. Nic víc jsme nevyžadovali, a tak když jsme rozvěsili své houpací sítě v prázdném domě pro hosty, kam nás poslali, pociťovali jsme kolektivní úlevu z toho, že jsme dosáhli svého cíle.

KAPITOLA ČTVRTÁ

PRODLÉVÁNÍ U BRAN POZINÁNÍ

ve které se seznámíme s houbami a šamany v La Chorrera

Většina amazonské pánve je vytvořena půdními naplaveninami z And. La Chorrera je ale jiná. Rio Igara-Paraná se zde napřimuje a vtéká do zemské pukliny. Tok se značně zrychluje a pak přepadává přes okraj – převis – a nevytváří přímo vodopád, ale strmý vodní žlab (*chorro* znamená peřeje), vodní příval, jehož divoký proud napájí poměrně velké jezero.

La Chorrera je ráj na zemi. Vydáte ze sebe všechno a najednou jste tam. Není tam žádný kousavý a nepříjemný hmyz. Večer se nad pastvinami vznáší mlha a vytváří nádhernou venkovskou scenerii. Je tam misie, jezero pokryté pěnou, kolem dokola džungle a k mému velkému překvapení tu pěstují bílý skot.

Odpoledne po našem příjezdu jsem na konci pastviny, kterou vymýtili španělští knězi, spravující misii La Chorrera od jejího založení ve dvacátých letech, znovu držel a obracel v ruce dokonalý vzorek téhož druhu houby, který jsem požil ve Florencii. V trávě přede mnou se smály desítky takových hub. Můj bratr je obhlédl a nakonec se mnou souhlasil a prohlásil, že se jedná o stejný druh *Stropharia cubensis*, jaký jsme našli před nedávném. Největší, nejsilnější a určitě výskytem nejhojnější ze známých psilocybinových hub.

Co budeme dělat? Neměli jsme jakékoli informace o správném dávkování psilocybinu. Minimální zásoba textů o drogách a rostlinách, kterou jsme s sebou nesli, se týkala jen rostlin kvetoucích, a hub ani okrajově. Všichni jsme si jakž takž pamatovali, že v oaxacských houbových rituálech popisovaných Gordonem Wassonem, především v magazínu Life, byly houby vždy požívány po dvou a těchto párů se snědlo několik. Rozhodli jsme se, že toho večera

požijeme každý šest hub. Můj deníkový záznam z dalšího dne hovořil výmluvně:

23. února 1971

*Že bychom opravdu tábořili na samé hranici jiné dimenze? Včera odpoledne Dave objevil druh *Stropharia cubensis* hned na vlhké pastvině za domem, kde jsme si věšeli houpací sítě. Během půl hodiny jsme společně nasbírali třicet nádherných psilocybinem naplněných kousků. Snědli jsme jich každý asi šest a strávili jsme noc neobvykle bohatým, živým, jemným a působivým tripem. Mezi pozorováním zvláštního světla nad pastvinami a diskusemi o našem projektu jsem se nořil do přesvědčení, že proniknutím do místní psychedelické flóry jsme udělali ohromný krok k hlubšímu porozumění celé záležitosti. Houba – mnohaúrovňová a benevolentní, stejně komplexní jako meskalin a stejně intenzivní jako LSD – učí správnému způsobu života, stejně jako se to říká o peyotlu. Tento specifický druh houby si, pokud vím, nepřisvojila žádná domorodá populace na světě, a je tudíž neutrálním územím v tryptaminové dimenzi, již jsme se rozhodli zkoumat. Díky tomuto nepřisvojenému rostlinnému učiteli může člověk získat přístup do světa chemických skrýtek. Zážitek vyvolaný houbami je subtilní, ale může se rozrůst do hloubky a šíře skutečně psychedelické zkušenosti. JE však výjimečně prchavý a je velmi těžké s ním pracovat. Díky neurovnaným popisům svých vizí jsme si s Dennisem všimli, že obsahují podobné věci, což by svědčilo o jistém telepatickém fenoménu či nějakém druhu simultánního vnímání stejné neviditelné krajiny. Zážitek provázela v jeho finální fázi intenzivní bolest hlavy, ta však rychle pominula. Naopak tělesné napětí a vyčerpanost, které bývají součástí experimentu s nečištěnými rostlinnými drogami typu peyotlu či durmanu, se nedostavily.*

Tato houba je transdimenzionální branou, kterou nechaly rozpustilé víly pootevřenou pro kohokoli, kdo je s to nalézt klíč a kdo chce vědomě využít tuto sílu – sílu vize – k prozkoumávání tohoto prazvláštního a v přírodě se vyskytujícího psychoaktivního komplexu.

*Dostáváme se na dosah nejosudovějšího okamžiku
v dějinách planetární ekologie.*

*Zrození života
z temné kukly hmoty.*

Takové byly mé pocity po jednom jediném kontaktu s tajemstvím vizí, ke kterému jsou houby klíčem.

Odkaz na „zvláštní světlo nad pastvinami“ je záhodno osvětlit, protože do značné míry souvisí s tím, co následovalo. Hodinu poté, co jsme požili houby a všichni byli uchváteni příjemným výhledem na barevné, proměnlivé, za zavřenými víčky probíhající obrazce, někdo začal nahlas mluvit.

Byl to Dave nebo můj bratr Dennis. Myslím, že Dennis. Prohlásil, že se právě nacházíme ve stavu obluzení v samém sídle Tajemství, a tudíž bychom se neměli zdržovat v omezeném prostoru naší doškové chaty, ale vyjít ven do noci a vlahé, přítulné mlhy vznášející se nad pastvinami. Neměli bychom ale vycházet všichni – jen vyslat delegaci. Kdo by to měl být? Dennis nominoval Davea a mne a prohlásil, že Dave je z nás nejmenší skeptik a já největší. Vanessa protestovala proti tomu, že bych měl být král skeptiků, a navrhovala, aby ven šli Dave a Dennis. Ze srdce jsem souhlasil, protože mě nelákala představa procházky po tmavých a vlhkých lukách a nevěřil jsem, takový jsem byl skeptik, že by nás tam mohl čekat jakýkoli transcendentální zážitek.

Dennis a Dave tedy vyšli ven. Napřed začali jeden přes druhého popisovat všeobjímající energii přízemní mlhy a pak, v absurdně a teatrálně krátkém odstupu, začali jakoby ze zákulisí oba křičet, že vidí vznášející se difuzní světlo nad blízkou pastvinou. Průzkumníci postupovali dále. Křik pokračoval a pak ustal. Záře neustupovala. Její difuzní charakter se neměnil. Rozhodl jsem se proto, že nastal čas pro intervenci někoho s chladnější hlavou. Vyšel jsem do rozvíjející se vlhké noci. Opatrně jsem prošel plotem z ostnatého drátu, který ohraničoval pastviny. Cítil jsem vlhkost na konečcích prstů, ale noc byla teplá. Pára stoupající z širokého toku Amazonky ovlivňovala ovzduší i tady. Když jsem dohonil Davea s Dennisem, zjistil jsem, že jejich popis situace odpovídal skutečnosti mnohem více, než jsem čekal. Několik desítek metrů před námi se nad zemí skutečně vznášela matná záře.

Ušli jsme směrem k ní asi třicet metrů v několika krátkých sériích kroků. Obklopeni hustou a válejší se mlhou cítili jsme se náhle daleko od svých přátel v chatě.

„Můžeme jít za tím světlem, ale neměli bychom se vydávat příliš daleko. Neměli bychom opouštět okolí, které známe,“ snažil se nás přesvědčit Dave, že bychom se měli vrátit, ale my jsme pokračovali v chůzi.

Čas od času se světlo vznášelo nad zemí jen pár metrů od nás, ale jakmile jsme se přiblížili, poskočilo do bezpečné vzdálenosti a opět se sneslo k zemi. Pokoušeli jsme se rozeběhnout přímo k němu, ale udržovalo si stále zhruba stejnou vzdálenost. Asi deset minut jsme pronásledovali tu nestálou, prchající záři a nakonec jsme se rozhodli dál nepokračovat. Když jsme se otočili k odchodu, zdálo se mi, že vidím mihotání rozptýleného světla, připomínající pohyb plamenů, vyvolaný tancem kolem ohně.

Na chvíli jsem opustil myšlenky na UFO a vzpomněl jsem si namísto toho na sérii zvláštních incidentů předcházejících našemu odjezdu z San José del Encanto. Netančil tam snad šaman kolem nevelkého ohně. Mělo to něco společného s námi?

Nikdy jsme se nedozvěděli nic, co by tento incident nějak vysvětlovalo, ale jeho obecná prapodivnost předznamenávala to, co následovalo.

Slova v mém deníku byla prorocká. Psal jsem doslova o „získání vstupu do světa skřítkovských chemiků“. Nazýval jsem houbu branou do jiných dimenzí a zážitky jsem přirovnával k transformaci života na celé planetě. Projevilo se tu mé mladší, naivnější a poetičtější já. Intuitivnější já, bez problémů proklamující divoké nepravděpodobnosti za prostřednictvím halucinogenů dosaženou gnostickou Pravdu.

A přesto se na těchto myšlenkách za dvacet let pramálo změnilo. Byl jsem v té době žádostiv důkazů, které by mě přesvědčily, a dostalo se mi jich. Byl jsem proměněn a zjevně jsem po této proměně prahl. Platilo to tehdy a platí to i nyní, protože od prvního seznámení s houbami má vše podobu kontinuální transformace. Dnes, o mnoho let starší a o dvě dekády přemýšlení o těchto věcech zkušenější, stále nedokážu v tomto raném zážitku rozluštit mnoho z motivů, které mě provázejí dlouhé roky a nadále zůstávají tajemstvím. V jednom okamžiku toho večera jsme s Dennisem byli zjevně schopni vidět a popisovat stejné vnitřní vize. Stejnou zkušenost jsme s psilocybinem udělali i v mnoha jiných případech. A pocit zázraku přetrvává.

V průběhu těchto počátečních pokusů s houbami v La Chorrera jsme vnímali jakousi živoucí a neobvyklou auru, měli jsme pocit, že houba je čímsi víc než jen rostlinným halucinogenem či jen nějakým spojencem šamana. Začalo mi docházet, že houba je ve skutečnosti inteligentní entitou, ne z tohoto světa, ale mimozemskou, schopnou prostřednictvím stavů transu sdělovat svou osobnost jako cosi přítomného v do nitra obráceném vnímání toho, kdo stav prožívá.

Ve dnech, následujících po tomto prvním houbovém prožitku, prošel můj a bratrův život zásadní a bizarní transformací. Teprve v roce 1975 – kdy Jacques Vallée napsal ve své knize *Neviditelná universita*, že element absurdna je nedílnou součástí situace, v níž se setkáváme s mimozemským projevem – jsem v sobě našel odvalu oživit události v La Chorrera a pokusit se je uspořádat do nějakého obecného rámce. V průběhu let jsem vyprávěl různé části tohoto příběhu, ale nikdy jsem před žádným posluchačem nepředestřel celou tu neuvěřitelnou dějovou strukturu, dobře věda, jak by působil popis našeho mentálního stavu v průběhu experimentování.

Jakákoli historika o setkání s mimozemským projevem je sama o sobě těžkým soustem, ale přesto je základní osou našeho příběhu stejně jako houby, s nimiž jsme experimentovali. Samotný fakt, že jsme požívali tento druh rostlin, by učinil příběh o setkání s mimozemskou entitou krajně podezřelým pro všechny, kdo nesympatizují s užíváním halucinogenů. Kdo by si nespojil naše „setkání s UFO“ s faktem, že jsme byli na tripu? To ale není jediná potíž s vyprávěním tohoto příběhu. Události v La Chorrera vyvolaly značné rozepře a následnou hořkost mezi účastníky. Objevilo se několik názorů na to, co se vlastně stalo, založených na skutečnostech, nedostupných či zdánlivě irelevantních pro ostatní strany. To, co někteří z nás vnímali jako metamorfózu směrem k transcendentnu, pokládali jiní za záchvat obsesivní fantazie.

Události nás naprosto strhly a zastihly nás zcela nepřipravené. Začali jsme jako naivní pozorovatelé – něčeho, o čem jsme nevěděli, co to je – a protože naše zaujetí tímto fenoménem se protáhlo na mnoho dní, dokázali jsme nakonec vypořádat některé aspekty tohoto jevu. Cítím uspokojení ze skutečnosti, že zde popisovaná metoda přístupu je obecně účinná pro spuštění čehosi, co já nazývám prožitek setkání s mimozemskou entitou, ať už je to cokoli. (Může to také být pořádně nebezpečné, takže to nezkoušejte doma, lidičky.)

K našemu prvnímu tripu pod vlivem *Stropharie* došlo 22. února 1971 jen o něco málo víc než čtyřicet hodin po našem příchodu do La Chorrera a čtyřdenním pochodu džunglí ze San José del Encanto na Riu Cara-Paraná. Můj deníkový záznam z následujícího dne jasně ukazuje, že jsem propadl okouzlení. Celý den mě zaplavovala radost. Věděl jsem, že houby byly nejlepší halucinogen, který jsem kdy požil a který je nabit životem způsobem, se kterým jsem se zatím nesešel. Zdálo se, že otevírá brány do světů, které by mi

podle mého názoru zůstaly vzhledem k mému analytickému přístupu a realismu navždy uzavřeny.

Nikdy předtím jsem zkušenost s psilocybinem neměl a nadchl mě ten kontrast s LSD, které bylo nevybíravě psychoanalytické a osobní. Houby se naopak zdály překypovat veselou skřítkovskou energií, která se přetavovala ve vizionářský trans ještě atraktivnějšího rozměru. Nevnímal jsem velikost sil, které se stahovaly kolem naší malé expedice. Měl jsem prostě jen dojem, že je to skvělé, že tam ty houby jsou. I kdybychom nenašli *oo-koo-hé* či *ayahuasku*, mohli jsme se vždycky věnovat houbám, které byly beze sporu nesmírně zajímavé.

Naším plánem bylo strávit tři měsíce pomalým vpravováním se do botanického a sociálního prostředí Witotů, kteří žili tradičním způsobem ve vesnici na stezce z misie La Chorrera u Ria Igará-Paraná. Věděli jsme, že *oo-koo-hé* je tabu, a tak jsme nikam nespěchali. Den po našem prvním zážitku s houbami jsme strávili kontrolou svého vybavení, které s námi prodělalo čtyřdenní pochod, a odpočívali jsme v *casité*, což nám otec José Maria, kapucín ve službě, laskavě nabídl. Odpoledne jsme nasbírali další houby a usušili jsme je nedaleko ohně na přípravu jídla.

Rozhodli jsme se vzít si večer houby opět. Rozdrtil jsem je na prášek, který jsme všichni požili. Chutnal báječně, připomínalo to čokoládu, a to samo o sobě jsme už považovali za úspěch. Cítil jsem se povzneseně a radoval jsem se ze všeho kolem sebe. Ohromovalo mě, v jak výjimečně krásném místě jsme se ocitli.

Ale tentokrát měl zážitek jinou kvalitu. Byli jsme unaveni z experimentu předchozí noci, a jak jsme tak seděli a čekali na to, až houby začnou účinkovat, Vanessa a Dennis se neustále malicherně hašteřili. Měl jí evidentně dost a řekl: „Víš co? Jseš pěkně praštěná a já ti řeknu proč.“ A pokračoval dlouhým monologem, inspirovaným nahromaděnou podrážděností.

Den jsme strávili relaxováním, chytali jsme hmyz a sbírali rostliny, prali jsme si šaty a povídali si s knězem a bratrem, jenž tu přebýval. Oba byli členy skromného řádu františkánů, kteří tu vykonávali misi-onářskou práci. Jejich prostřednictvím jsme rozšířili informaci, že hledáme lidi se znalostmi léčivých rostlin.

To odpoledne přišel do *casity* mladý Witoto jménem Basilio, který se doslechl o našich zájmech od kněze, a nabídl nám, že zprostředkuje schůzku se svým otcem, místním šamanem. Basiliovi došlo, že se zajímáme o *ayahuasku*, nejznámější halucinogen v tamním kraji, o kterém je možno bez zábran mluvit.

Oo-koo-hé však bylo daleko citlivějším tématem. Měsíc či dva předtím, než jsme dorazili do La Chorrera, došlo tu k jedné nebo dvěma vraždám – a Guzman prohlašoval, že byly přímo spojeny s *oo-koo-hé*. Nějaký šaman tu zabil jednoho či dva jiné šamany – bratry – tak, že potřel horní příčku žebříku pryskyřicí obsahující DMT. Když se oběť dotkla žebříku, pryskyřice prostoupila kůží na prstech do organismu, šaman dostal závrať, spadl a zlomil si vaz. Šaman, jehož bratr přišel o život, nečekal s odvetou. Manželka, dcera a vnuk podezřelého šamana-vražedníka pluli v kánoi nedaleko kanálu *chorro*, ztratili vládu nad loďkou a zřítili se ve vodním proudu. Všeobecně se soudilo, že se stali obětí magického útoku. Přežila to jen kouzelníková žena. Nebyl tedy nejvhodnější okamžik ptát se na *oo-koo-hé*.

Basilio tvrdil, že *ayahuasca* roste den cesty proti proudu řeky u *malloky*, domu jeho otce. Měl malou kánoi, takže s ním mohli jet jen dva z nás. Po konzultaci bylo rozhodnuto, že pojedeme já a Ev. Okamžitě jsme vyrazili k řece a já jsem si s sebou vzal krabičku od filmu se zásobou drcených hub.

Den byl klidný a obloha blankytná. Zdálo se, že vše je prostoupeno naprostým mírem a nekonečným spočinutím. Bylo to, jako by celá země něžně vydechovala svou radostnou náladu. Kdyby tento pocit později nepřekryly následné události, byla by to nádherná vzpomínka. Ve světle toho, co nastalo později, však toto odpoledne vše prostupující spokojenosti a takřka pastorálního uvolnění pokládám jen za předehru působení spodních proudů, které mě záhy měly strhnout směrem k nepředstavitelným, titánským emocím.

Po příjezdu do Basiliovy vesnice jsme zjistili, že naši noví witošští přátelé jsou velmi laskaví lidé, zcela jiní než Witotové ze San José del Encanto. Ukázali nám hustou zmršť pěstované *ayahuasky*, dostali jsme řízky a náruč lián, takže jsme si mohli připravit vlastní vývar. Basilio nám popsal svůj jediný zážitek s *ayahuaskou*, když před několika lety požil nápoj společně se svým otcem po dlouhé horečce vypuknuvší bez zjevných příčin. Mluvil o *ayahuasce* jako o nápoji připravovaném ze studené vody, což byl vzácný úkaz, protože dlouhé povařování bylo široko daleko součástí přípravy roztoku. Po čtyřadvaceti hodinách, kdy drcené liány ležely ve vodě, nabyla nevařená tekutina halucinogenních účinků. V Basilioových vizích bylo mnoho „plotů“, které musel překonat. Měl pocit, že dokáže létat. Jeho otec spatřil „špatný vzduch“, jenž způsobil zeslábnutí jeho syna po příchodu z misie, a jednoznačně to vykládal jako špatné znamení. Po tomto zážitku se Basiliovi vrátilo zdraví, a jak nám řekl, na-

vštěvoval pak misii jen zřídka. Bylo to nesmírně zajímavé. Poprvé jsme byli v kontaktu s „terénními informacemi“ a vše bylo v souladu s našimi poznatky o *ayahuasce* a pověrami v dané oblasti.

Pověsili jsme na noc své houpací sítě v malé chatrči nedaleko hlavní *mallocy*. Zdálo se mi o plotech a o pastvině za misii. Dalšího dne brzy ráno nás Basilio odvezl zpátky na misii. Naše zásoba liány *Banisteriopsis caapi* byla dostatečným důvodem k oprávněné pyši, ale opět jsem cítil především euforii, jejíž dna nebylo možno dohlédnout.

„Podivuhodné,“ mumlal jsem si, když jsme připluli na dohled od misie, ležící na břehu malebného jezera, s řadou datlovníkových palem, pohybujících korunami ve vánku u lodního úvaziště.

„Podivuhodné.“

KAPITOLA PÁTÁ

STŘETNUTÍ S JINÝM

ve které se stěhujeme do nového domova a Dennis je účastníkem bizarního zážitku, který názorově rozdělí naši skupinu

Po návratu k přátelům jsme zjistili, že v době, kdy jsme byli pryč, konečně dorazili učitelé, *profesores*, kteří měli vést výuku v misijní škole. Přiletěli s místním pilotem, proslulým Georgem Tsalikasem, který byl nouzovým spojením obyvatel La Chorrera s vnějším světem a jednou za měsíc přivázel poštu. Znamenalo to, že si budeme muset najít nové ubytování, protože jsme dosud obývali prostor určený pro učitele. Kněz nám k dočasnému užívání nabídl polorozpadlou chatrč, která stála na malé vyvýšenině nad misí na kůlech, přestože to bylo dostatečně vysoko nad hladinou jezera, vytvářeného vodopádem. V této nevelké chatě, okamžitě překřtěné na „dům na kopci“, jsme přespávali a připravovali se na přesun hlouběji do blízké džungle, dál od poněkud stísněné atmosféry misie.

Dave a Vanessa vyrozuměli z rozhovorů s bratrem Louisem, bělovousým starcem, který byl kromě otce Joseho Marii jediným zdejším představitelem církve, že na cestě k indiánské vesnici, do níž jsme skládali velké naděje v souvislosti s *oo-koo-hé*, leží zachovalý, neužívaný witotský dům. Normálně zel prázdnotou, ale teď byl plný lidí, kteří přivedli své děti do misie na zahájení nového školního roku. Witotové si už zvykli zanechávat své potomky v péči otců z misie po dobu šesti i více měsíců v roce. Shromáždění při zahájení a ukončení školního roku jsou významnými okamžiky ve společenském životě Witotů. Jsou příjemným důvodem pro fotbalové zápasy a večerní *bailles*, neboť Witotové jsou nezdolní tanečníci. Ocitli jsme se přímo uprostřed tohoto společenského víru, ale během několika dní se měly všechny rodiny vrátit domů a v džungli měl po nich zbýt příhodný prázdný příbytek. Dave, Dennis a Vanessa se byli podívat

ještě na jedno další místo v džungli a označili je za ideální pro sběr hmyzu a rostlin.

Přestěhovali jsme tedy své vybavení do domku na kopci a rozvěsili si houpačí sítě. Nebylo to nic moc, ale stačilo to, dokud se nepřesuneme do pralesa. Poté jsme se, v jakémsi takřka kolektivním hnutí myslí, vydali v brzkém odpoledni směrem k pastvinám za misí. Najít houby. Tato myšlenka zcela opanovala mysl nás všech. Večer jsme se vrátili zpátky do domu, každý s šesti až osmi pečlivě vybranými exempláři. Snědli jsme je, a poté, co začaly houby působit, jsme vykouřili jointy, smotané z odřezků čerstvě nasbírané *Banisteriopsis caapi*. Kouř *caapi* byl lahodný. Voněl jako jemná vonná tyčinka a každé jeho vdechnutí vyvolávalo synergické záchvěvy pomalu plynoucích a vybraných halucinací, které jsme okamžitě přejmenovali na „rostlinnou televizi“.

Každý nástup vzbouřené imaginace trval okolo patnácti minut a poté vyvanul. Okamžitě jsme pokaždé navázali další dávkou kouře z *caapi*. Kumulativní efekt takového postupu se rozvíjel po několik hodin. Opakovaně jsme jej přizívovali a vzrušeně jsme diskutovali o tom, že zhruba takhle na sobě sofistikovaní šamanští technologové zvyšovali míru ohromení a úžasu už v dobách pozdního paleolitu.

S pokračujícím večerem naše konverzace směřovala čím dál víc k tématu porušení fyzikálních pravidel, které jsme probírali v rovině protikladu mezi psychologickým a naivně realistickým názorem na fenomén šamanismu. Obzvláště jsme se zajímali o obsidiánovou tekutinu, kterou *ayahuasqueros* údajně vylučují na povrchu těla a užívají ji k putování časem.^{*)} Idea jakéhosi holografického alchymického fluida, tekuté křišťálové koule, vznikající ze své vlastní podstaty, se mi zdála pozoruhodná a zvláště přitažlivá. Otázka, jestli jsou takové věci možné či ne, má ve své podstatě dalekosáhlejší význam: Jsme my, lidé, už na samém konci procesu poznávání, zbývá nám k pochopení podstaty reality už jen krůček a náš způsob pohlížení na věci již vyžaduje jen jemné doladění, nebo naopak nevíme téměř nic a nechápeme takřka zbla o podstatě své situace v rámci bytí? Přistihl jsem se, jak vysvětluji, že realita je utvářena mluvou a že musíme vystoupit ven z kulturního vězení jazyka a konfrontovat se s realitou za významy. „Když chcete udeřit, udeřte prostřednictvím masky!“ Něco na ten způsob.

*) Viz Dennis McKenna a Terence McKenna, Neviditelná krajina. New York: Seabury Press, 1975.

Debata byla čím dál vzrušenější a konfliktnější. Ev, Dennis i já jsme začali vášnivě obhajovat tento pohled na věc. Vanessa a Dave trvali na svém psychologicko-redukcionistickém přístupu k neobvyklým jevům. Tvrdili, že všechno lze vysvětlit v kontextu fantazie, klamu a přání vidět věci, tak jak chceme. Podle nich nic, co se přihodilo v průběhu halucinačních stavů, neproběhlo v reálném světě, vše se dělo jen v mentálním plánu. Poté šla ideologie stranou a Vanessa s Davem odsoudili náš zápal pro věc jako naivní a obsesivní. Odpověděli jsme, že pomíjejí skutečnou sílu podvědomí, a že pokud přišli až sem jenom proto, aby se drželi nějakého behavioristicky materialistického pojetí lidské bytosti, že je čeká značné překvapení. A tak dál.

Společný život členů expedice začínal být plný stresu a zesíleného vnímání rozdílných názorů, projevovalo se napětí, které bublalo pod povrchem celé týdny. Věřím ale, že skutečnou příčinou napětí byl trvalý pocit, že v houbovém zážitku je něco přitažlivého pro všechny bez rozdílu. Nebo alespoň upozorňujícího na blížící se krizi, během níž se každý bude muset rozhodnout, zda se vydá hlouběji do dimenze, jejíž podstata je zatím ještě nezřetelná.

Každé vystavení se zážitku s houbou bylo výchovným momentem s nepředvídatelnými důsledky. Tři z nás byli připraveni stát se alchymickými batolaty, připravenými svléknout se, skočit po hlavě do sapfické fontány a pokusit se pochopit celou záležitost zevnitř. Říkejte si tomu třeba faustovství nebo posedlost, ale takový prostě byl náš postoj. Přišlo mi to jako logické pokračování výzkumu, jenž nás do La Chorrera přivedl. Vanessa a Dave ovšem pokládali realitu dimenze, již jsme zkoumali, či spíše naše rostoucí přesvědčení, že se jedná spíše o dimenzi s reálnými prvky než jen psychologický úkaz, za nebezpečnou past. A tak jsme tam seděli, skupina přátel sdílející stejný systém symbolů, izolovaných v džungli, a bojovali jsme s epistemologickým problémem, na jehož případném vyřešení, jak se zdálo, závisel náš zdravý rozum.

A tak nás, zkrátka a dobře, Dave s Vanessou opustili. Opustili vzrušené spekulativní debaty, plné těsných kontaktů s možností, že nás neviděné zahltí. Nedošlo k hádkám ani scénám, ale po této noci jsme dospěli k jasnému a oboustrannému pochopení, že se naše cesty rozdělují. Jedni byli rozhodnuti ponořit se hlouběji do ideových systémů houbového transu, druzí byli zaskočeni náhlou hloubkou těch věcí a dávali přednost tomu, aby v celé záležitosti zůstali jen svědky. Stísněný domek a názorová polarizace v naší skupině přivedly Vanessu k rozhodnutí rozvíjet své šachové kontakty s

tříčlennou policejní posádkou mladých Kolumbijců, beznadějně propadlých stesku po domově daleko v rodných Andách. Po několika nelítostných šachových bitvách dostala Vanessa nabídku, která řešila náš problém se stísněným bydlením – mohla se s Davem přestěhovat do nepoužívaného domu u řeky, jenž patřil policii. Později se tento dům, stojící v místě, kde voda z La Chorrera dopadá do jezera, měl stát místem mého setkání s Jiným. Vanessa a Dave si sbalili své houpací sítě a přestěhovali se do nového „domu u řeky“. Jejich odchod byl velmi přátelský. Stráví teď prý mnohem víc času ve vodě, smála se Vanessa.

Bylo to šestý den od našeho příchodu do La Chorrera. Třikrát jsme si vzali houby. Byli jsme zdraví, uvolnění a spokojení s tím, že jsme se dostali až sem v tak dobré formě. Byla tam spousta druhů hmyzu a rostlin ke sbírání a za *chorro* se rozkládalo jezero, kde se dalo koupat. Můj nový vztah s Ev se rozvíjel slibně a byl v té době velmi příjemnou záležitostí. Teplé tropické slunce na nekonečně modré obloze nás ukolébávalo k bezstarostnosti. Taková míra nevědomosti jako by byla nutnou podmínkou změny, neboť na jakési hlubinné a neviditelné úrovni se věci dál a dál komplikovaly.

Toho rána, po odchodu obou přátel, jsme Dennis, Ev a já leželi ve svých sítích, všichni ponořeni do vlastních myšlenek, zatímco venku bzukot hmyzu a stoupající žár zvolna dostupovaly poledního maxima. Mé deníkové záznamy prořídly. Pečlivý rukopis vystřídaly dlouhé výlevy plné fantazie, zneklidňující a krásné, silící stopy prohlubujícího se kontaktu s Jiným. V té době jsem je tak ale vůbec nechápal. Nastala další vlhá noc a spali jsme dobře a dlouho. Poté co se ranní přízemní mlha rozplynula, nový den vypadal stejně svěží a dokonalý jako všechny ostatní v tomto zázračně krásném, džunglí obklopeném příbytku. Každý nový den se jevil jako alchymická perla zrozená teplou a hvězdnatou předchozí nocí.

Využili jsme nový den k průzkumu pozoruhodné části jezera ve směru k *chorru*. Peřeje náhle napřímily tok řeky Igara-Paraná a vyvolaly u toku nebyvalou rychlost a sílu. Byla to působivá podívaná. Jezero, do něž *chorro* chrlí svou vodu, ale není jen nějakou záchytnou nádrží. Je to místo nějaké dávné geologické katastrofy, která narušila čedičovou desku hluboko pod zemským povrchem, udělala do ní obří otvor a zanechala na severní straně jezera pod útesem tisíce balvanů, velkých jako solidní dům. Misie hnízdí na samém vrcholku tohoto čedičového pahorku a je nejvyšším bodem v širokém okolí.

Vydali jsme se po proudu řeky, kráčeli jsme podél strmých břehů, spadajících dolů k vodě. Nakonec, ve vzdálenosti několika set kroků od *chorra*, byla další cesta tak strmá, že jsme nemohli pokračovat. Ale i zde se země otřásala hutnými vibracemi milionů tun vody, řítících se mezi skalními stěnami *chorra*. Vyskytovaly se tu, v ohlušujícím rachotu a na písku bičovaném vodní tříští, jen druhy rostlin neobvyklé v okolí a schopné zachytit se v minimu zeminy. Pocit vlastní malosti uprostřed ostře tvarovaných kamenů a tak blízko energii valící se vody byl strhující a až poněkud nepříjemný. Značně jsem si oddechl, když jsme s vzájemnou dopomocí vyšplhali vzhůru do strmého břehu a vrátili jsme se na louky a pastviny, které misie zkultivovala v průběhu let díky práci dobrovolníků z řad witotských farníků.

Poté co jsme se ocitli zpátky na rovné zemi, i když stále ještě v dosahu *chorra*, složili jsme se k odpočinku. Zde, v místě přehlížejícím široké okolí, misie už kdysi dávno zřídila malý hřbitov. V tomto šestiúhelníkovém prostoru, obehnaném hrubě opracovanou ohradou, se zvolna rozpadalo asi dvacet hrobů, z nichž mnohé zjevně patřily dětem. Šokující rudé zbarvení lateritové půdy křičelo do krajiny. To místo bylo i uprostřed dokonalého slunného dne naplněné dojemnou opuštěností. Nabrali jsme nové síly a rychle jsme opustili podivnou kombinaci prázdnoty, izolovanosti a vzdáleného řevu padající vody.

Procházka a pobyt na slunci a mezi tolika kameny nás jakoby instinktivně nasměrovaly k neprostupné zelené zdi džungle na konci pastvin za misíí. Široké písčité cesty vedly dál k řadě vesnic Indiánů kmene Witoto, Bóra a Muinane, které jsou „domorodým komponentem“ comasarijské Amazonie. Zbytek tvoří několik misíí, policejních stanic, neklasifikovaných osob – většinou obchodníků – a nás samých.

Ušli jsme kus po stezce, prohlédli jsme si náš budoucí domov a zjistili jsme, že stále ještě není prázdný. Vraceli jsme se přes pastviny vstříc okázalému západu slunce a nasbírali jsme další houby. Bylo jich víc, než jsme kdy Ev, Dennis nebo já snědli najednou, možná dvacet kousků na osobu.

Právě při téhle procházce pastvinami jsem si poprvé všiml, nebo alespoň poprvé vědoměji zaznamenal, že všechno kolem nás je sice neskonalé nádherné a že se cítím skvěle, ale že mám podivný pocit, jako bych účinkoval v jakémsi filmu, nějakým způsobem lepším a dokonalejším než život sám. Dokonce se zdálo, že i obloha předvádí něco podobného efektu rybího oka, takže všechno se zdálo být

filmařsky nadnesené. Co se to dělo? Bylo snad mé vnímání prostoru mírně narušeno násobícími se dávkami psilocybinu? Tato látka dokáže s poruchami vnímání udělat divy. Bylo mi, jako bych se vznášel tři metry nad zemí. Jako nějaký superman a trochu jako Alenka v říši divů, u níž požití houby vyvolalo jak růst do výšky, tak zmenšování. Byl to zvláštní a velmi příjemný pocit.

Po návratu jsme v domě na kopci rozdělali oheň a uvařili rýži pro lehkou večeři. Poprchávalo. Po večeři jsme kouřili a poměrně dlouho jsme čekali, protože jsme se domnívali, že možná dorazí Vanessa a Dave. Nakonec déšť zhoustnul a my jsme se vrátili do domu, kde každý z nás snědl velkou porci hub. Nástup působení látek v houbách *Stropharia* byl rychlý, halucinace živé a výrazné, ale přes objemnost dávky, kterou jsme požili, se po hodině a něco zážitek prakticky nelišil od toho, co jsme zažili dříve. Jakmile hlubší stavy pominuly, začali jsme zlehka probírat naše reakce.

Dennis si stěžoval, že jej od hlubšího napojení ruší starost o našeho otce v Coloradu, zájem o to, jestli dostal naše poslední dopisy, které jsme mu poslali předtím, než jsme vyrazili po Riu Putumayo. Dennis byl plný melancholie, jako kdyby halucinogen zesílil jeho stesk po domově. Každopádně jsem to já tak vnímal. Pokoušel jsem se ho uklidnit a tiše jsme si ve tmě několik minut šeptali. Vyprávěl, že jeho trip obsahoval spoustu různých věcí, narůstající vnitřní žár a podivný, normálně neslyšitelný bzukot, který mu podle jeho slov umožnil zažít glossolalii, tj. podobný fenomén, jenž jsem já už dříve zažil pod vlivem DMT a popsal jsem mu jej. Požádal jsem ho, aby napodobil zvuk, který slyšel, ale vypadal, že mu to přijde neproveditelné. Během rozhovoru déšť téměř ustal a zvenku jsme zaslechli, jak někde v dálce hraje tranzistorové rádio, které nese někdo, kdo využil přestávky v bouři, aby vystoupal nahoru úzkou stezkou, procházející těsně kolem naší chaty. Naše konverzace ustala, jak jsme slyšeli tichý zvuk rádia blížít se k chatě a poté zase mizet v dálce.

To, co následovalo v příštích okamžicích, nebylo nic jiného než doslova osudový moment. Dennis vydal několik vteřin trvajících, velmi strojový, hlasitý, suchý bzučivý zvuk, během něhož jeho tělo naprosto strnulo. Po chvíli ticha z Dennise vyšla celá série vzrušených otázek naplněných strachem. „Co se to stalo?“ ptal se opakovaně a poté dodal památnou větu: „Ale já se nechci stát velkým broukem!“

Dennis byl evidentně vyveden z míry tím, co se stalo, a já i Ev jsme se jej snažili uklidnit. To, co se nám jevilo jenom jako zvláštní zvuk, mělo evidentně diametrálně jiný dopad na osobu, která jej vydávala. Rozuměl jsem Dennisovým nepříjemným pocitům. Znal

jsem je z experimentování s DMT, kdy jakýsi spontánní proud mysli, cosi jako duševní glossolalie, kterou já jsem vnímal jako nositelku nejvnitřnějších významů a smyslů, se v okamžiku verbalizace jevil jiným lidem jako nesrozumitelné blábolení. Dennis začal mluvit o tom, jak úžasná energie se v tom zvuku skrývala a že ji pociťoval až jako svého druhu fyzickou sílu. Probírali jsme ten jev několik minut a pak Dennis prohlásil, že by se o ten zvláštní efekt rád pokusil znovu. Zopakoval jej, tentokrát na kratší okamžik, a znovu mluvil o ohromné dávce energie, která se tím uvolnila. Řekl dokonce, že měl pocit, že by se mohl vznést nad zem, kdyby nasměroval zvuk přímo dolů. Napadlo nás, jestli by někdo nedokázal vydávat zvuk, který by měl synergetický vliv na metabolizované drogy, a Dennis prohlásil, že zpívání by mohlo přimět některé drogy k urychlení metabolického procesu. Tvrdil totiž, že má jasný vnitřní pocit, jako by získal jakousi šamanskou moc.

Začal chodit po místnosti sem a tam a nahlas přivolával Vanessu s jejím skepticismem, přesvědčen, že by změnila svůj postoj, vystavena reálné skutečnosti takto prapodivného rázu. Snažil jsem se ho přesvědčit, že by to pokládala pouze za zvláštní zvuk v kombinaci se stavem, vyvolaným halucinogenem, kterému čím dál méně důvěřovala.

V jednom okamžiku začal být Dennis do té míry rozrušený, že jsme všichni vyšli z chaty a zírali jsme do černočerné tmy. Dennis přemýšlel o tom, že půjde okamžitě za Vanessou a Davem a probeře s nimi to, co se stalo. Nakonec se jej zneklidněné Ev a mně podařilo přesvědčit, že se vrátíme do chaty a odejdeme všichni až ráno.

Jakmile jsme byli zpátky, pokusili jsme se přijít na to, o co tady vlastně jde. Dennisovo nadšení mi přišlo logické, mé vlastní setkání s vizionářskou a lingvistickou silou DMT mě kdysi vyslalo na pouť za poznáním halucinogenů a jejich místa v přírodě. Je neuvěřitelné, jak se všechny vaše představy o realitě promění pod vlivem těchto rostlinných metabolitů. Rozrušení je logickou reakcí na takto převratný, dokonce až strašidelný zážitek.

Byli jsme si s bratrem vždycky blízcí a naše pouto se ještě upevnilo po smrti naší matky. Při svých cestách v Asii jsem si ale prošel zážitky, o nichž jsem mu nikdy nevyprávěl. Abych celkově uklidnil situaci a abych stvrdil universálnost Dennisova zážitku, začal jsem vyprávět příběh.

KAPITOLA ŠESTÁ

MEZIHRA V KÁTHMÁNDÚ

*ve které záblesky vzpomínek na tantrické řádění
v asijské metropoli hippies objasňují i podivuhod-
né houbové zážitky v La Chorrera*

Před dvěma lety, na jaře a v létě roku 1969, jsem žil v Nepálu a studoval tam tibetštinu. Vlna zájmu o studium buddhismu byla tehdy teprve v počátcích, takže nás, lidí ze Západu, které do Nepálu přitáhl zájem o Tibet, byla jen nevelká skupinka. Mé důvody pro studium tibetštiny se lišily od toho, proč většina Zápaďanů tento jazyk v Nepálu studovala. V podstatě všichni se zabývali nějakým aspektem mahájánového buddhistického myšlení, zatímco já jsem se zaměřil na náboženskou tradici, která předcházela uvedení buddhismu do Tibetu v 7. století. Toto původní předbuddhistické tibetské náboženství byl určitý druh šamanismu, jenž svými motivy a kosmologií velmi připomínal šamanismus sibiřský. Tibetský lidový šamanismus zvaný *bön* se do dnešních dnů praktikuje v horských oblastech Nepálu, které sousedí s Tibetem. Jeho stoupence buddhistická komunita obecně zavrhuje, pokládá je za heretiky a v podstatě téměř za jakési podlídi.

Můj zájem o *bön* a jeho stoupence zvané *bönpo* se zrodil z mé lásky pro tibetské malířství. Na těchto malbách obvykle najdeme nejfantastičtější, nejvýstřednější a nejdivočejší obrazy stvořené lidovou představivostí v předbuddhistické éře. Strašliví, mnohoruční a mnohohlaví strážci buddhistické víry, zvaní dharmapálove, s aurami zářících plamenů jsou vlastně původní *bönistická* božstva, jejichž oddanost později zavedenému buddhistickému náboženství udržují mocná kouzla a rituály, bez nichž by loajalita těchto všemocných démonů vůbec nepřipadala v úvahu.

Měl jsem pocit, že šamanská tradice, která zrodila tak výjimečné a fantastické obrazy, musela být v určité době obeznámena s nějakou halucinogenní rostlinou. Šamanská extáze na Sibiři měla svůj

původ v užívání muchomůrky červené (*Amanita muscaria*) a Gordon Wasson publikoval velmi přesvědčivou argumentaci pro užívání stejné houby v Indii ve védském období. Uvědomíme-li si, že Tibet leží zhruba uprostřed mezi těmito dvěma územími, zdá se celkem pravděpodobné, že před příchodem buddhismu halucinogeny mohly být součástí místní šamanistické tradice.

Amanita muscaria je ale jen jednou z několika možných rostlin, které mohly v dávném Tibetu sloužit jako halucinogen. Syrská ruta (*Pegamum harmala*) z čeledi *Zygophallaceae* by to mohla být také. Ta totiž, stejně jako *Banisteriopsis caapi*, obsahuje halucinogenní beta-fenolátový alkaloid harmalin ve značném množství a pravděpodobně je sama halucinogenní. Každopádně v kombinaci s rostlinami obsahujícími DMT, jichž v indické flóře najdeme hned několik, by mohla vytvářet silný halucinogen, jehož složení by se nemuselo příliš chemicky lišit od *ayahuasky* z amazonského pralesa.*)

Zájem o tibetské malířství a halucinogenní šamanismus mě tedy zavedl do Nepálu. Dozvěděl jsem se, že poblíž Nepálu a indické Šimly existují uprchlické tábory, jejichž obyvatelstvo tvoří takřka výhradně zavržení bönповé, kteří nejsou vítáni v táborech, kde žijí buddhističtí uprchlíci. Toužil jsem po tom, abych od bönпů získal znalosti o halucinogenech, které pravděpodobně kdysi znali a užívali. Přál jsem si ve své naivitě, aby se má hypotéza o vlivu rostlinných halucinogenů na tibetské malířství prokázala a já bych o tom mohl napsat monografii.

Jakmile jsem přijel do Asie, obrovské rozměry tohoto úkolu a úsilí, které by takový projekt vyžadoval, se náhle ukázaly v pravém světle. Můj předpokládaný plán byl v podstatě náplní pro celý život vědeckého výzkumu! Navíc bylo jasné, že nezjistím vůbec nic, dokud se nenaučím tibetštinu. Takže jsem odsunul všechny své výzkumné plány stranou a rozhodl jsem naučit se tibetsky, jak jen to za těch několik měsíců mého pobytu v Nepálu půjde.

Odstěhoval jsem se z Káthmándú daleko od potěšení hašišových doupat a společenského víru mezinárodní komunity cestovatelů, pašeráků a dobrodruhů, která nezanedbatelně dotvářela kolorit města. Přesunul jsem se do Bódhnáthu, starobylé vesničky pár kilometrů východně od Káthmándú, která se v nedávné době stala novým domovem Tibeťanů z Lhasy – lidí, kteří hovoří lhasským

*) V Indii se například vyskytuje obrovský říční rákos *Arundo donax*, jehož kořeny obsahují DMT. Viz S. Ghosal, S. K. Dutta, A. K. Sanyal a Bhat-tacharya: „*Arundo donax* L. (Graminae) a jeho fytochemické a farmakologické určení“, *Journal of Medical Chemistry*, vol. 12 (1969), p. 480.

dialektem srozumitelným v celé himalájské oblasti. Vesničané byli buddhisté a já jsem si zařídil možnost studovat pod dohledem mnichů, aniž jsem se zmínil o svém zájmu o bönpy. Při obstarávání noclehu jsem se seznámil s Den Ba Dem, místním mlynářem, příslušníkem hlavní nepálské etnické skupiny Nevárců. Pronajal mi místnost ve druhém patře svého honosného vepřovicového domu na blátivé hlavní třídě v Bódhnáthu. Uzavřel jsem dohodu s jedním děvčetem, že mi bude každý den přinášet čerstvou vodu, a pohodlněji jsem se usadil ve svém novém působišti. Vybílil jsem nepálené cihlové zdi svého pokoje. Na trhu v Káthmándú jsem sehnal velkou moskytiéru a vevnitř jsem rozložil své knihy a malý tibetský psací stolec. Konečně jsem se cítil v klidu a bezpečí a začal jsem zvolna kultivovat obraz sebe sama jako mladého cestovatele a vědce.

Můj učitel se jmenoval Taši Jelcen Lama. Byl to velmi klidný a chápavý mnich sekty Gelugpa. Přes svůj již pokročilejší věk se u mně každé ráno objevil přesně v sedm hodin připraven ke dvouhodinovému výkladu. Byl jsem jako malé dítě. Začali jsme s rukopisem a abecedou. Každé ráno, když Lama odešel, jsem studoval ještě několik dalších hodin a zbytek dne jsem trávil po svém. Objevil jsem zvířecí obětiště nepálského krále na východním okraji Bódhnáthu a hinduistické kremační gháty v blízkém Pašupatináthu. Seznámil jsem se také s několika Zápaďany, kteří žili v blízkém okolí.

Byl mezi nimi také anglický pár přibližně v mém věku. Byli fascinující a věděli to o sobě. On byl štíhlý blondýn s orlím nosem a chováním typickým pro modelový produkt britského veřejného školství. Byl zdvořilý a zdrženlivý, ale výstřední a často hlučný. Ona byla malá a nezdravě štíhlá. Nebál bych se použít slovo vychrtlá. Měla zrzavé vlasy, výbušnou a cynickou povahu a stejně jako její společník měla břitký smysl pro humor.

Jejich rodiny je zavrhly a oni nebyli nic než hippies na cestách, což jsme v té době byli všichni. Jejich vztah byl bizarní – z Anglie přijeli společně, ale uvolnění napětí, které s sebou přinesl příjezd do pastorálního Nepálu, bylo pro jejich křehké pouto příliš. Žili teď odděleně. Každý na opačném konci Bódhnáthu. Teď už se scházeli spíše formálně, aby si oplatili návštěvu anebo polechtali druhému trochu nervy.

Z nějakého důvodu se jim v tom exotickém prostředí podařilo mě úplně okouzlit. Ať přicházeli sami nebo společně, vždycky jsem ochotně přerušil svá studia a trávil jsem čas s nimi. Velmi jsme se spřátelili. Hovořivali jsme o mé práci, protože se týkala halucinogenů. Velmi je to zajímalo. Měli zkušenosti s LSD ještě z doby, kdy se

pohybovali v londýnské společnosti. Zjistili jsme také, že máme společné přátele v Indii a že se nám líbí romány Thomase Hardyho. Byla to jedna velká idyla.

V té době jsem vyvinul metodu, která mi měla pomoci dostat se do šamanistických sfér. Spočívala v tom, že jsem vykouřil DMT v okamžiku, kdy vrcholil můj zážitek s LSD. Dělal jsem to tak pokaždé, když jsem si bral LSD, což bylo velmi často. Umožňovalo mi to setrvat v tryptaminové dimenzi o nějaký okamžik déle. Na blížící se letní slunovrat roku 1969 jsem si naplánoval další takový experiment.

Chystal jsem se vzít si LSD v noci o slunovratu a prosedět celou noc na střeše, pokuřovat hašiš a dívat se na hvězdy. Zmínil jsem se o svém plánu před svými dvěma anglickými přáteli, kteří se rozhodli se ke mně připojit. Všechno bylo v pořádku, ale měli jsme jeden problém. Tím byl nedostatek spolehlivého místního LSD. Moje vlastní skromná zásoba dorazila do Káthmándú prorocky ukrytá v malé porcelánové houbě zaslané poštou z Aspenu.

Téměř v žertu jsem navrhl svým přátelům, aby si místo LSD vzali semena himalájského durmanu (*Datura metel*). Durman je jednoletý bodlák, který obsahuje množství tropanových alkaloidů, zvláště skopolamin a hyoscyamin, což jsou látky odpovědné za tzv. pseudohalucinogenní efekt. Vyvolávají pocit létání či mlhavé a nejasné vize, ale je velmi těžké udržet stav intoxikace pod kontrolou a později si vzpomenout, co se s člověkem vlastně dělo. Semena durmanu používají v Nepálu *sádhuové* (potulní poustevníci a svatí mužové), takže se nejednalo o nic nového. Přesto můj návrh ale nebyl míněn příliš vážně, protože obtíže s kontrolou stavu vyvolaného durmanem jsou legendární. Mí přátelé však k mému velkému překvapení souhlasili. Prý chtěli něco takového vždycky zkusit. Dohodli jsme se tedy, že ke mně přijdou v den určený k experimentu v šest hodin večer.

Když ten večer konečně nastal, odnesl jsem své příkrývky a dýmky na střechu budovy. Byl odtamtud nádherný výhled na celou vesnici a ohromnou stupu s kónickými stěnami a s velkýma Buddhovými očima zírajícíma do krajiny zpod zlacené kopule. Horní zlacená patra stupy byla v té době zakryta lešením, protože právě probíhaly nezbytné opravy, jež si vyžádal úder blesku před několika měsíci. Majestátní, zářící stupa dodávala bělostné cihlové vesnici Bódhnáth zvláštní mimozemskou atmosféru. V dálce na obzoru se do výšky několika tisíc metrů tyčil masiv Annapúrny a území mezi nimi bylo zaplněno šachovnicí smaragdových políček.

Šestá hodina odbila a přátelé stále nešli. Nedorazili ani v sedm, takže jsem spolkl svou drahocennou tabletku Orange Sunshine a rozhodl se na ně čekat. Objevili se do deseti minut.

Cítil jsem, jak substance na mě začíná pomalu účinkovat, a tak jsem jen ukázal na dvě hromádky durmanových semínek, které jsem připravil. Odnesli je dolů do mého pokoje a roztloukli je a smíchali v hmoždíři, a poté je snědli a zapili čajem. V době, kdy se vrátili na střechu a pohodlně se usadili, jsem já už svištěl duchovním prostorem.

Musely uběhnout celé hodiny. Když se usadili, jen stěžl jsem si uvědomoval, že tam vůbec jsou. Ona se posadila přímo proti mně, on víc dozadu, po straně a ve stínu. Hrál na flétnu. Podal jsem jim dýmku s hašišem. Na obloze se objevil zářivý měsíc v úplňku. Upadl jsem do dlouhých halucinatorních stavů, z nichž každý trval mnoho minut a já jsem je vnímal jako celé životy. Když jsem se vrátil z jednoho takového obzvláště dlouhého proudu vizí, zjistil jsem, že přítel přestal hrát a odešel. Zůstal jsem tam s jeho družkou sám.

Slíbil jsem, že jim umožním vyzkoušet během večera trochu DMT. Moje skleněná dýmka a nevelká zásoba voskově oranžového DMT ležely přede mnou. Pomalu, vláčnými pohyby jako ve snu, jsem dýmku naplnil a podal jsem ji ženě přede mnou. Jasně a zářivě hvězdy na to všechno shlížely ze své majestátní vzdálenosti. Držela dýmku a dvakrát zhluboka nasála kouř, což pro tak křehkou osobu bylo zcela dostačující, a pak mi ji podala a já jsem se přidal se čtyřmi řádnými vdechy substance. Ten čtvrtý jsem v sobě držel, dokud látka nezačala působit. Byla to koňská dávka DMT a já se okamžitě začal nořit do jakéhosi vakua bez hranic. Slyšel jsem vrnění o vysoké frekvenci a také zvuk trhaného celofánu, a vzápětí jsem se proměnil v ultravysokofrekvenčního orgasmického skřítka, ve kterého se lidská bytost proměňuje v extázi vyvolané DMT. Obklopovaly mě brebentící strojví skřítci a jakési arabské klenuté prostory, které by zahanbily i Bibienou. Kolem mě se manifestovala mimozemská a zároveň bizarně nádherná energie a síla.

V okamžiku, kdy bych normálně očekával, že vize začne slábnout, kombinovaný účinek LSD mě synergicky vynesl k ještě vyšším zážitkům. Křepčící hordy strojvých dimethyltryptaminových skřítků vydávaly jakési vytí. Když se celá ta masa dala do pohybu, náhle jsem zjistil, že letím stovky kilometrů nad povrchem země a doprovázejí mě stříbřité disky. Nedokážu říci, kolik jich bylo. Fascinoval mě pohled na zemi pode mnou a zjistil jsem, že letím k jihu v blízkosti polárního kruhu nad Sibiří. Viděl jsem pod sebou velkou plani-

nu Šang a masu Himaláje, jak se zvedá uprostřed rudožlutých indic-
kých plání. Za dvě hodiny mělo vyjít slunce. Řadou teleskopických
kroků jsem se dostal z oběžné dráhy až do bodu, z něhož jsem
zřetelně spatřil kruhovou prohlubeň nazývanou káthmánské údolí.
Při dalším skoku už údolí zabíralo celé mé zorné pole. Zdálo se, že
se blížím obrovskou rychlostí. Viděl jsem hinduistický chrám, domy v
Káthmándú, chrám ve Svajambhunáthu na západě města a stupu v
Bódhnáthu, jak bělostně září několik kilometrů směrem na východ.
Potom se Bódhnáth proměnil v mandalu domů a kruhových uliček,
které zaplnily mé zorné pole. Mezi několika stovkami střeš jsem
rozeznal tu svoji. V dalším okamžiku jsem se vrátil do svého těla a
náhle jsem zase seděl na střeše a přede mnou byla ta žena.

Měla na sobě dlouhé večerní šaty ze stříbrného saténu, které ne-
odpovídaly vůbec situaci, rodinné dědictví, věc, kterou byste mohli
nalézt v oddělení s oděvy u starožitníka na Notting Hill Gate. Naklo-
nil jsem se dopředu a cítil jsem, jako by se moje ruka ponořila do
chladné bílé tekutiny. Byla to látka jejích šatů. Do té doby jsme ani
jeden z nás toho druhého nepokládali za potenciálního milence. Náš
vztah se vyvíjel na zcela jiné úrovni. Najednou ale normální vztahy a
pravidla přestaly platit. Vztáhli jsme jeden k druhému ruce a já měl
intenzivní pocit, že procházím skrze ni, že fyzicky pronikám do
prostoru za ní. Jediným prostým gestem si přetáhla šaty přes hlavu.
Udělal jsem to samé se svou košilí, která ovšem tu náročnou opera-
ci nevydržela. Slyšel jsem, jak se knoflíky rozlétly na všechny strany
a jak někam na podlahu dopadly mé brýle a rozbily se.

Milovali jsme se. Nebo spíš jsme prožili něco, co vzdáleně připo-
mínalo milování. Ale ve své podstatě bylo něčím jiným. Oba jsme
ječeli a zpívali v neartikulované glossolalii pod vlivem DMT. Váleli
jsme se po zemi a všechno kolem nás splývalo v pohyblivé geomet-
rické halucinaci. Moje partnerka se úplně proměnila. Existují slova,
kterými lze popsat, čím se stala – čistou animou, Kálí, Leukoteou,
čímsi až nelidsky erotickým, něčím, co oslovuje celé druhy a ne
pouhé individuum, něčím prozářeným možností kanibalismu, šílen-
ství, vesmírného prostoru a celkového zániku. Zdálo se, že mě
stráví zaživa.

Realita se rozpadla na kousky. Takový druh soulož se dostavuje
až na samé hranici možností. Všechno se proměnilo v orgasmus a
viditelný brebentící oceán jazyka skřítků. Poté jsem uviděl, jak z
místa, kde naše těla byla spojena, vystupovala jakási obsidiánová
látka, rozlévala se přes mé tělo po celé střeše a dál do všech stran.
Bylo to cosi temného a třpytivého, naplněného barvami a světlem.

Po záblesku DMT, divokých poryvech orgasmu, po tom všem mě tahle ta nová věc zasáhla až do morku kostí. Co byla tato nová látka a co se to vlastně dělo? Prohlížel jsem si ji. Podíval jsem se přímo do ní a byl to povrch mé vlastní mysli, který se odrážel zpátky přímo před mýma očima. Byla to jazykem nepostihnutelná hmota, živý opalizující obsah alchymistické propasti v hyperprostoru. Něco stvořeného sexuálním aktem probíhajícím v těchto bláznivých podmínkách? Prohlédl jsem si to znovu a teď jsem v tom viděl Lamu, který mě učil tibetštinu, ale v tu chvíli spal někde na míle daleko. Byl uvnitř té látky v doprovodu mnicha, kterého jsem nikdy neviděl; oba se dívali do kovového zrcadla. Najednou mi došlo, že se dívají na mě! Nerozuměl jsem tomu. Musel jsem se otočit a dívat se opačným směrem, než byla ta látka a moje společnice, jejíž aura zářila prapodivnou intenzitou.

Došlo mi, že jsme na střeše domu, kde jsem bydlel, zpívali a jó-dlovali a vyráželi divoké orgiastické vytí po mnoho dlouhých minut! Tou dobou už musel být celý Bódhnáth na nohou a všichni jistě otevírali dveře a okna, aby zjistili, co se to děje. Ale co se to ve skutečnosti opravdu dělo? Oblíbená průpovídka mého dědečka se zdála víc než vhodná: „Dobrý Bože! řekl bažant, na kterého znena-dání zaútočil jestřáb.“ Tahle groteskně nevhodná vzpomínka u mně vyvolala nekontrolovatelný smích.

Postupně mi ale došlo, jak celá situace vypadá, a pochopil jsem, že musíme opustit toto očím a uším vystavené místo. Byli jsme oba úplně nazí a naše okolí se nacházelo v totálním nevysvětlitelném zmatku. Ležela na zemi a nebyla schopna vstát. Zvedl jsem ji do náruče a vydal jsem se po strmém schodišti, kolem nádob na uskladnění zrní, rovnou do svého pokoje. Vzpomínám si, jak jsem celou dobu pořád a pořád dokola sobě i jí opakoval: „Jsem lidská bytost, jsem lidská bytost.“ Musel jsem se o tom ujišťovat, protože v tu chvíli jsem si nebyl jistý.

Dlouhé minuty jsme seděli v mém pokoji a čekali. Zvolna nám docházelo, že nějakým zázrakem se nestalo nic, s výjimkou našeho nejpodivnějšího zážitku v životě. Nikdo se neprobudil a nechtěl vědět, co se to dělo. Zdálo se, že nikdo vůbec nic ani neslyšel! Abych nás oba uklidnil, udělal jsem čaj a potom jsem začal uklidňovat rozbouřenou mysl své společnice. Byla v naprostém deliriu, neschopná se mnou hovořit o tom, co se před několika okamžiky udalo na střeše. Pro durman je typické, že jakkoli nepříjemné jsou zážitky, které pod jeho vlivem člověk prožívá, je pro něj v podstatě nemožné si na cokoli vzpomenout. Takže přestože to, co se stalo, v

sobě zahrnovalo ty nejintimnější věci mezi dvěma lidmi, byl jsem nesporně jediným svědkem, který byl s to si vzpomenout na cokoli z toho, co se stalo.

S hlavou ještě plnou těchto a podobných myšlenek jsem se vrátil zpátky na střechu a posbíral jsem své sklenice. Bylo to neuvěřitelné, protože nebyly rozbité, přestože jsem zcela určitě slyšel, jak se třísť. Obsidiánová látka, hektoplasmický důsledek tantrických milostných hrátek, nebyla nikde vidět. Se sklenicemi a našimi šaty jsem se vrátil do místnosti, kde spala má spoléčnice. Vykouřil jsem trochu hašíše a pak jsem se vyšplhal do houpací sítě pod moskytiérou a položil jsem se vedle té ženy. Přes všechno to vzrušení a stimulaci mé tělesné soustavy jsem okamžitě usnul.

Nemám ponětí, jak dlouho jsem spal. Když jsem se probudil, bylo to náhlé a z hlubokého spánku. Byla tma a po mé přítelkyni nebylo ani stopy. Zmocnil se mě strach. Pokud byla ještě v deliriu, mohlo by pro ni být nebezpečné toulat se sama nocí po vesnici. Vyskočil jsem, přehodil přes sebe svou džalabu a začal jsem ji hledat. Nebyla ani na střeše, ani poblíž nádob na uskladnění zrní.

Našel jsem ji v přízemí. Seděla na hliněné podlaze a zírala na svůj odraz na benzinové nádrži motocyklu, který patřil mlynářovu švagrovi. Byla stále ještě dezorientovaná způsobem typickým pro durman, takže ve svých halucinacích viděla osoby, které tam nebyly, a pletla si jednu s druhou. „Ty jsi můj krejčí?“ ptala se mě několikrát, když jsem ji vedl zpátky do svého pokoje. „Jsi můj krejčí?“

Jakmile jsme byli zpátky v mém pokoji, sundal jsem svou džalabu a zjistili jsme, že mám na sobě cosi, co má spoléčnice delikátně nazvala svými „kalhotkami“. Byly mi příliš malé a ani jeden z nás nevěděl, jak se dostaly tam, kde právě byly. Tahle drobná transvestitská epizoda byla vyvrcholením celého úžasného večera a já jsem začal říčet smíchem. Vrátil jsem jí její kalhotky a šli jsme si lehnout, zmatení, nejistí, vyčerpaní a velmi pobavení.

Po absolvování tohoto společného zážitku se z nás stali ještě bližší přátelé. Už nikdy jsme se spolu nemilovali. To nebyl druh vztahu, který by nám vyhovoval. Nevzpomínala si na nic z toho, co se stalo na střeše. Asi o týden později jsem jí popsal svůj dojem z toho, co se tam stalo. Byla ohromená, ale akceptovala to. Nevěděl jsem přesně, co se tam stalo. Překřtil jsem tu obsidiánovou látku, kterou jsme stvořili, na „milováníčko“, něco víc, než je láska, něco míň, než je láska, a možná že to láska ani vůbec nebyla. Jen nějaký druh uvolnění, potenciálního lidského zážitku, o kterém se téměř nic neví.

Tenhle příběh jsem vyprávěl Dennisovi a Evě tu noc v La Chorrea, když se naše sítě pohupovaly ve světle lampy a neodbytný déšť bubnoval na doškovou střechu našeho lesního domku. Právě tato událost ve mně probudila zájem o fialovou substanci, která se podle *ayahuaskových* šamanů tvoří na povrchu jejich kůže a umožňuje jim čarovat a léčit. Kdykoli vyprávím tento příběh, zdůrazňuji především fenomén téhle substance. To jsem také zdůraznil té mlhavé noci, kdy jsem se snažil Dennisovi vrátit ztracenou jistotu. Vynechal jsem tu absurdní část příběhu, o tom, jak se člověk cítí, když si náhle uvědomí, že se prochází v cizím spodním prádle. Bylo to strašně zahanbující a k podstatě příběhu by to nijak nepřispělo. V té době jsem tuhle podružnost nevyprávěl nikomu; byla to má osobní vzpomínka. Zmiňuji se tady o tom proto, že tento absurdní incident se později stal ústředním bodem ukázky nejpřesvědčivějších telepatických schopností, kterých jsem byl kdy svědkem.

KAPITOLA SEDMÁ

FIALOVÉ PSYCHOFLUIDUM

u níž Dennis začíná vysvětlovat svůj přístup k Velkému dílu a kde dochází k debatě, jestli psychofluidum může nebo nemůže být translingvistickou záležitostí

Dokončil jsem svůj příběh a všichni jsme si na zbývajících pár hodin šli lehnout. V kalném ranním světle jsme se s Ev vydali ke skupince chat vzdálené asi kilometr proti proudu Igara-Paraná nad vodopádem. Věděli jsme, že Witotové, kteří přijížděli po řece přihlásit své děti do misijní školy, budou přebývat v těchto jinak opuštěných obydlich. Doufali jsme, že se nám podaří koupit nějaká vejce, papáju či tykve, abychom zpestřili svůj jídelníček sestávající hlavně z tmavé rýže, yuccy a banánů.

Našli jsme jen nevelkou skupinku lidí, kteří měli na prodej pouze malé zelené srdcovité ovoce plné mazlavých nasládlých semen v lehkém purpurovém sirupu. V té době tento plod věda ještě neznala; až o několik let později jej popsal Schultes a pojmenoval jej *Macoubea witotorum*. Ještě jsem se s tímto ovocem měl v budoucnu setkat. Bylo velmi laciné, a protože jsme přišli v očekávání nákupu, utratili jsme patnáct pesos za víc jak dvacet kilo této zvláštní krmě. Přestože jsem celou noc nespal, brouzdaje se halucinogenními oceány myslí, cítil jsem se fit a plný síly. Přehodil jsem si nadtý *costal* – celý náš nákup – přes rameno a vyrazil jsem rychlým krokem zpátky k misii.

Cítil jsem se báječně. *Costal* mi připadal lehoučký, bylo to téměř potěšení jej nést. Bez přestávky, bez jediné minuty odpočinku jsme s Ev dorazili k misii, do říčního domku Vanessy a Davea, právě na společnou snídani. Když jsme odcházeli z naší chaty, Dennis hluboce spal, ale teď byl vzhůru a evidentně šel rovnou probudit Vanessa a vylíčit jí své zážitky z doby před pár hodinami. Bzučivý vnitřní zvuk, pocit posedlosti – to všechno právě přicházelo dramaticky na

přetřes, když jsme vstoupili a já sejmul náklad z ramen. V průběhu přípravy snídaně se dál diskutovalo o událostech včerejšího večera z nejrůznějších úhlů. Vanessa a Davea Dennisův vzrušený výklad o prapodivném energetickém poli, na něž jsme narazili a zkoumali jsme je, evidentně nevyváděl z míry. Na konci snídaně jsem Dennisovi navrhl, že možná lepší než přesvědčovat je o realnosti našeho zážitku by bylo lepší sepsat všechny své myšlenky týkající se toho zvláštního zvuku. Moje rada se mu zalíbila, a vydal se tedy zpátky do naší chaty na kopci, aby mohl o samotě psát:

28. února 1971

Začínám tento zápis se zvláštními pocity člověka, který se setkal s nevysvětlitelným fenoménem, rovnajícím se nereálnému snu či nepopsatelnému přírodnímu jevu. Úkol, před kterým stojím, je velmi ošidný. Musím ten fenomén popsat co možná nejpřesněji. Celou věc ještě ztěžuje fakt, že jev, který se chystám popsat, má jaksi sám co dělat s nástrojem popisu, tj. s jazykem. Toto prapodivné prohlášení začne být o něco smysluplnější, jakmile se ponoříme do zmíněné problematiky.

Něco mi říká, že než se pustíme dál, měl bych si objasnit, kdo vlastně jsem. Před čtyřicetimi hodinami jsem si myslel, že to vím – dnes je z toho ta nejzapeklitější otázka, kterou jsem kdy byl nucen řešit. Další otázky, které na tento problém navazují, nám, až si na ně odpovíme, pomohou pochopit a využívat fenomén, který se vzpírá popisu. Toto zde mohou být poslední znaky hrubého jazyka, které kdy použiji k popisu nějakého jevu: dotyčný fenomén totiž začíná tam, kde jazyk končí. Tam, kde schopnost vytvářet koncepty hledá slova, ale žádná nenachází. Musím pečlivě sledovat hranici mezi konceptem jazyk-symbol-metafora a realitou, na niž se pokouším jej aplikovat.

Když jsem si o něco později přečetl tento prolog, přišel mi grandiózní a zároveň alarmující. Dennise ale obklopovala aura klidné sebejistoty, která vyvolávala respekt. Cítil jsem, že Logos zápasí s jazykovými limity svého nového prostředníka. Zdálo se, že to dává stále více a více smyslu, že Dennis je na stopě něčeho skutečně velkého. Četl jsem dál:

Každý fenomén je do určité míry popsitelný termíny empirického zkoumání. Je tomu tak i v tomto případě. Při určitém způsobu kontroly tělesných chemických procesů je možno vydávat speci-

fický vokální projev, zvukový fenomén: do tohoto stavu se dostaneme, pokud vysoce biodynamické rostlinné alkaloidy, konkrétně tryptaminy a inhibitory monoaminoxidázy (IMAO),^{)} vstoupí do těla za pečlivě kontrolovaných podmínek. Zmíněný jev je evidentně možný i v přítomnosti samotných tryptaminů, ale IMAO značně usnadňují jeho spuštění urychlením jejich absorpce. Tento zvláštní jev zažili do dnešního dne už dva lidé z naší skupiny: Terence experimentuje s vokálním fenoménem pod vlivem DMTuž několik let.^{**)}*

Až do včerejšího večera, kdy jsem na několik vteřin spustil a zažil tuto zvukovou vlnu pod vlivem devatenácti hub rodu Stropharia, byl Terence jediným člověkem, jehož jsem znal, který tvrdil, že je schopen takový zvuk vydávat. Včerejšího večera jsme po požití hub leželi v houpacích sítích a čekali jsme. Nástupu vizi vyvolaných Stropharií obvykle předchází pocit těžké intoxikace a ztěžknutí údů. Tentokrát se nedostavil. Namísto toho mě zaplavil hluboký pocit radosti a pohody, který se rodil někde v hlubinách mého nitra. Znal jsem ten pocit z předchozích experimentů s houbami a z kouření DMT. Začali jsme mluvit o lidech vzdálených tisíce kilometrů a o tom, že bychom se mohli pokusit je navštívit ve čtvrtém rozměru. Vzhledem k tomu, že zjevně magické spojení na dálku je jednou z šamanských technik, nebylo téma našeho rozhovoru nijak překvapující. Každopádně to ale bylo někde v této fázi našeho rozhovoru, když jsem ten zvuk, nekonečně vzdálený a slabý, poprvé zaslechl. Slyšel jsem jej někde v oblasti mezi svými ušima, ne zvenku, ale nepochybně a neuvěřitelně zevnitř. Zvuk byl naprosto zřetelný, přestože se pohyboval na samé hranici slyšitelnosti. Bylo to jako nějaký signál, jako slabounký šum rádia odkudsi zdaleka. Napřed to znělo jako cinkání rolniček a

^{*)} Inhibitory MAO (monoaminoxidázy) jsou chemické látky, jejichž působení v lidském organismu zpomaluje či zcela zastavuje činnost monoaminoxidázy, enzymatického systému, který oksyduje množství složek, obsažených v jídle a drogách, a vytváří z nich tak neškodné vedlejší produkty. V přítomnosti inhibitorů MAO se prodlouží délka *fyzilogického* a *psychologického* působení některých sloučenin, které by normálně zmetabolizovaly do neaktivních vedlejších produktů.

^{**)} Mé experimenty, spočívající v pozorování toho, jak spontánní glossolalie, již u mě vyvolávalo DMT, nabývala čas od času rozměrů synestezie, v níž na sebe syntaktické struktury, mluvené slovo, braly viditelnou podobu. Podobný efekt mohl také být základem mého zážitku na domovní střeše v Nepálu. Neobvyklé lingvistické a vokální úkazy jsou velmi pravděpodobně průvodním jevem intoxikace DMT.

postupně se to rozrostlo do ostrého, rezavého, vrčivého a praskavého elektrického zvuku. Pokusil jsem se ten zvuk napodobit pomocí svých hlasivek. Experimentoval jsem s bručivě bzučivým vokálním tónem, vznikajícím někde hluboko v mém hrdle. A pak najednou jako by ten původní zvuk a můj hlas splynuly. Začal jsem ten zvuk prostě vydávat. Vycházel ze mě ale způsobem, který pro běžný lidský hlas prostě nepřicházel v úvahu. Energie toho zvuku neustále nabírala na síle a cítil jsem se jako nějaký obrovský hmyz.

Zatímco Dennis psal, my ostatní jsme se líně povalovali v řece a věnovali jsme se praní pod čistou, nekonečně modrou a prázdnou amazonskou oblohou. Cvrkot cikád v okolí se občas zvedl v jakési vlně a zakroužil nad pomalým tokem Igara-Paraná. Znělo to, jako by krajina ve vedru rovníkového dne byla nabitá elektřinou.

Později odpoledne Dennis opustil chatu a přišel mě hledat na břeh řeky. Našel mě, jak si peru tenisky na velkém plochém kameni, jehož plošinu klesající řeka příhodně umístila zhruba půl metru nad hladinou vody. Takové kameny všude na světě slouží domorodcům jako oblíbené místo na praní. Bylo to magické místo, ale jeho kouzlo se mělo naplno projevit až za čtrnáct dní. Sedli jsme si a povídali jsme si. Od událostí včerejšího večera, spojených s podivuhodným zvukem, nás dělilo šestnáct hodin. Dennis prohlásil, že ten nápad s psaním se ukázal být velmi prospěšný.

„Skvělé! A k čemu jsi tedy dospěl?“

„To si nejsem jistý. Velice mě to rozrušuje. A tento stav zároveň způsobuje, že se myšlenky v mé hlavě rodí rychleji, než je stačím zapisovat.“

„Myšlenky? Jaké myšlenky?“

„Legrační. O tom, jak můžeme ten efekt, tu věc, nebo co to je, využít. Intuice mi říká, že to souvisí s psychofluidem, o kterém Michael Harner referoval v časopise *Natural History* v červenci 1969, a s tím, co jsi prožil v Bódnáthu. Vzpomínáš, jak Harner psal, že *ayahuasqueros* zvraceli magickou substanci, která jim pak umožňovala předvídat budoucnost? Tohle je to samé, nějaký druh translingvistické energie, vytvořené hlasem.“

Rozhovor na břehu řeky trval dlouho. Probírali jsme všechny možnosti a varianty. Dennis trval na tom, že můj nepálský zážitek souvisí s šamanismem ekvádorských Jívarů. Ti lidé požívají *ayahuasku* a poté jsou schopni vidět substanci, která je údajně fialová nebo tmavě modrá a bublá jako tekutina. Když v důsledku požití

ayahuasky zvracíte, toto fialové fluidum vychází z vašeho těla také. Může se také objevit na povrchu vašeho těla ve formě podobné potu. Většinu svých kouzelnických praktik Jívarové provádějí pomocí této zvláštní substance. Jedná se o přísně tajenou záležitost. Informátoři tvrdí, že šamani roztírají tuto látku po zemi před sebou, a že když se člověk na substanci zadívá, může vidět jiné časy a jiné kraje. Podle zaznamenaných svědectví se povaha fluida zcela vymyká běžné zkušenosti. Je tvořena časoprostorem či myslí. Může se též jednat o čirou, objektivně vnímanou halucinaci. Ať tak nebo tak, látka na sebe vždy bere podobu tekutiny.

Harnerův výzkum mezi Jívary nezůstal osamocen. Od samého počátku etnografického výzkumu Amazonie se ve zprávách objevovaly spekulace a nepotvrzené údaje o magických exkrementech, tajemnou silou nadaných psychofyzických látkách, vycházejících z lidského těla za asistence halucinogenů a písni. Připomnělo mi to alchymické rčení, že tajemství se skrývá v lejnech.

„Látka, která je hyperdimenzionální, a tudíž translingvistická? To jsi měl na mysli?“ zeptal jsem se Dennise.

„Ano. Ať už to znamená cokoli. Ale myslím, že to bylo něco takového. Páni! Proč ne? Hele, je to dost uhozené, ale je to v podstatě systém symbolů, který jsme si přivezli s sebou jako výbavu pro vstup do šamanské magie, kterou jsme sem přišli nalézt. »Tak o tohle ti teda jde, člověče. Honit bílou velrybu po všech koutech oceánu a po obou polokoulích, dokud z ní nevyteče proud černé krve a neobráti se břichem vzhůru.« Takhle nějak to myslíš?“

Exkurze do melvillovské rétoriky byla neočekávaná a vůbec to nebyl Dennisův styl. Kde k tomu přišel?

„Ano, asi ano.“

„Ale jde o tohle: když se děje něco neobvyklého, měli bychom to pozorovat, přijít na to, o co jde, a pokusit se to směstnat do nějakého racionálního rámce. Je jasné, že o tom, co se tady vlastně děje, nemáme ani tušení. Na druhé straně ale víme, že jsme přišli přišli zkoumat šamanskou magii v širokém slova smyslu. Takže teď budeme na tom úkazu, nebo co to je, muset zapracovat a prostě doufat, že se nám to nevymkne z ruky a že se nám podaří zjistit dost, abychom přišli na to, oč tu běží. Stejně tu jsme natolik v izolaci, že se nedá nic jiného dělat, a celé to ignorovat by mohlo znamenat propásnout životní příležitost.“

„Ano, máš pravdu,“ souhlasil jsem. „Prostě tu stojíme úplně na okraji nedozírné hlubiny. Je to štěstí začátečníků, že jsme tu narazili na Jiné ve stavu takové přístupnosti. Je to díky houbám, možná díky

houbám v kombinaci s kouřením *ayahuasky* – těžko říct. Nabízí se tolik možných výkladů. Probíhá tu tolik synchronických aktivit najednou.“

„Máš pravdu. Cítím přítomnost něčeho opravdu úžasného. Musíme pozorně sledovat, co se děje v naší aktivované fantazii, a snažit se udržet krok s tím, jak se to vyvíjí. Stará dobrá jungiánská metoda, to je to celé.“

„Ano,“ dodal jsem, „v ideálním případě by se to celé mohlo vyvinout tak, že dojdeme do bodu, ve kterém bude možno provést ověření podstaty celého jevu.“

Připomněl jsem, že v *Učení dona Juana* je popsána situace, kdy peyotlová entita Mescalito zvedne ruku a v její dlani Carlos Castaneda vidí nehodu, která jej v minulosti potkala.

Kdyby měl tento fenomén jakoukoli empirickou hodnotu, mohlo by být jeho možným výkladem, že se jedná o jemnou vrstvu jakéhosi projekčně senzitivního mazu. Že je to vlastně zrcadlo. Neodráží ale vaši fyzickou podobu, nýbrž to, jací jste vnitřně. Celý tento pohled je ale samozřejmě jen spekulace. Existuje ta látka *doopravdy*? Nebo je to jen halucinace? Kdo by něčemu takovému věřil?

Dennis měl intenzivní pocit, že celá záležitost souvisí se zvukem. Člověk by se měl snažit tu látku stabilizovat či přinutit ji, aby se zjevila, tím, že provede něco svým hlasem. Byla to zvláštní, neuchopitelná myšlenka, kterou člověk mohl v mysli donekonečna zpracovávat, protože ať se jednalo o cokoli, vycházelo to ze samé podstaty imaginace. Pokud člověk celou záležitost zkoumal v třírozměrném prostoru, mohla ta látka být čímkoli. V podobě fialové ekto-plasmatické mentální tekutiny ovšem existovala pouze ve čtvrtém rozměru. Zdálo se ale, že je možné do tohoto jiného časoprostoru proniknout a přimět toto fluidum, aby vyvěřelo ven. Gumová hračka pro intelektuály. Mentální tmel pro cvoky. Dennis o tom mluvil pořád dokola. Byl jsem skoro v extázi. Jeho nápady mi připadaly nádherné. Cítil jsem, že je to další idea z tryptaminového oceánu, která se zachytila v našich sítích. Otázkou zůstávalo: K čemu je to dobré?

Když si na to teď vzpomínám v perspektivě toho všeho, co jsem se za posledních dvacet let dozvěděl a naučil, je těžké přesně znovu oživit naše pocity a myšlenky z La Chorrera, vzpomenout si na jaké úrovni pochopení jsme tenkrát byli. Naplňovala nás vzrušení a okouzlení a našich několik zážitků s houbami na tom odlehlém a okouzlujícím místě v nás vyvolávalo lehce omamnou euforii. Byli jsme šťastní. Vzrušoval nás příslib přímého kontaktu s „Tajemstvím“, jak jsme tomu tenkrát říkali – s celým spektrem účinků extáze vyvo-

lané s pomocí tryptaminů – , za takřka ideálních podmínek. Byl to pro nás kompas i dopravní prostředek na naší pouti za poznáním: topologie růžového okna do galaktických včelích úlů dimethyltryptaminových záblesků, osudová souvislost laciného žvanění a formální matematiky, kdy se přání stává jezdeckým koněm a vyjíždka je přístupná pro všechny. Idea Jiného pro nás nebyla neznámým pojmem, ale znali jsme ji jen z krátkých záblesků a z její manifestace ve formě lux natura, duchovního světla za hmotným světem organické přírody.

Myslím, že členové naší malé expedice všichni do jednoho cítili, jak se před námi něco otevírá, cítili to náhlé zastavení času, to postupné noření se do expandujícího zeleného světa, zvláště a až eroticky živého, jež nás obklopovalo na tisíce mil kolem nás. Džungle ve formě živoucího vědomí, svět visící v prostoru jako forma vědomí – obrazy řádu a vědomé organizace se vršily všude kolem nás. Jak malí jsme byli, jak málo jsme věděli, a jak jsme i přesto na to byli hrdí. Cítili jsme se jako zástupci lidstva, kteří se setkávají s něčím výjimečně zvláštním a Jiným, s něčím na samé hranici lidské zkušenosti, co nás provází od samého počátku bytí. Majestátní a až strašidelná nádhera provázela náš pobyt v La Chorrera od samého jeho počátku.

Další den, první březnový, prošel bez významnější události. Dennis zapisoval do svého deníku, já jsem sbíral hmyz a Vanessa fotografovala okolí misie. Večer jsme se opět všichni setkali na vrcholku nevelkého kopce, kde stála naše chata. V tichém splynutí s řekou i sebou navzájem jsme s Ev hleděli na hladinu jezera.

Ev si toho všimla jako první. Jezero u ústí *chorra* bylo pokryto chuchvalci pěny, vytvořenými tím, jak se voda řítíla úzkým hrdlem strže. Pěna plovoucí po hnědavé hladině indikovala cestu vodního proudu, který se rozšiřoval směrem do jezera a pokračoval dál směrem k druhému břehu. Chvíli nato Ev vykřikla. Pohyb vody na jakoby mramorové hladině u protějšího břehu náhle ustal. Prostě se tam nic ani nepohnulo. Nic víc, jen klid a mír. Hladina tam vypadala jako zamrzlá, přestože u našeho břehu všechno vypadalo jako předtím.

Přivolali jsme Dennise a Vanessu z chaty a oba uznali, že ten jev je víc než pozoruhodný. Když začali probírat možné příčiny – denní dobu, světelné podmínky, optický klam a leccos dalšího – opustil jsem je a šel se projít. Tyhle rozhovory mě upřímně nebavily. Po každé když k nim došlo, zmocnila se mě hluboká, niterná jistota, že

se vše vyvíjí tak, jak má, a že každý z nás v tom sehrává svou předem určenou roli a že ji hraje velmi dobře.

Tahle nálada plná klidu a vědoucí rezignace pro mě byla něčím novým. Možná ji posílilo brání hub, ale v podstatě se rozvinula během mého měsíčního pobytu v Kolumbii, který předcházela naší výpravě do džungle. Ještě před několika týdny bych se těchto diskusí se zápallem účastnil. Dnes jsem je ponechával, ať žijí vlastním životem. Za chůze jsem si vyhlížel místo, kde bych se mohl posadit. Dennis mi nabídl k přečtení svůj dnešní deníkový zápis:

1. března 1971

Včera večer jsem ten fenomén opět vyvolal tím, že jsem snědl jednu houbu a vykouřil trochu trávy. Probíhalo to takřka identicky jako při prvním pokusu – povznášející, pulsující vlna vokalizovaného bzukotu, která velmi rychle nabrala na zvukové intenzitě a získala energetickou úroveň působící silou rovnající se šoku. Ačkoli jsem mohl pokračovat ve zvuku i po odeznění prvotního záchvěvu, neudělal jsem to vzhledem k jeho energetické náročnosti. Jsem si jist, že brzy bude možné ten zvuk produkovat bez tryptaminu či jakýchkoli jiných drog. Napojit se je čím dál jednodušší. Domnívám se, že teď už je to možné kdykoli. Je to dozajista naučitelná aktivita, kterou tryptamin iniciuje a spouští, ale jakmile člověk celý proces pochopí a zvládne, lze jej vyvolat i bez tryptaminu. Doposud se nám podařilo vyvolat existenci tohoto zvláštního vokálního fenoménu ve dvou jednotlivých osobách za shodných experimentálních podmínek. Musíme se teď pokusit porozumět tomu, co je vlastně obsahem tohoto fenoménu. Musíme podstoupit pokusy s tímto zvukem a z výsledků odvodit teorie, jejichž pomocí bychom mohli pochopit probíhající procesy. Terence s těmito zvuky experimentoval mnohem víc než kdokoli jiný (já sám jsem jediný další experimentátor, o němž vím) a objevil přitom jisté velmi zajímavé skutečnosti.

Takové věci jako běžně neviditelná syntaktická síť, která drží pohromadě jak jazyk, tak celý svět, mohou kondenzovat či změnit svůj ontologický statut a stát se viditelnými. Dozajista existuje paralelní mentální dimenze, v níž je všechno tvořeno viditelným jazykem, jakýsi sousední svět zabydlený skřítky, jenž zpěvem uvádí sám sebe do existence a láká ty, kteří do něj vstupují, aby udělali to samé.

Stav, vyvolaný DMT, který umožňuje déletrvajících návaly této vokální energie, Terence popisuje jako stav, při němž lze vidět zvukové hladiny, které se postupně zahušťují a nakonec materializují do malých, skřítky připomínajících strojových tvorečků, tvořených jakousi obsidiánovu pěnou vystupující z těla, úst a pohlavních orgánů po dobu působení zvuku. Je elektrizující, fosforeskující a nepopsatelná. V takovém okamžiku začíná být systém lingvistických metafor nepotřebný. Protože to, oč se tu ve skutečnosti jedná, je supralingvistická materie. Je to jazyk, ale netvoří jej slova – je to jazyk, který se stává a který je věcmi, které popisuje. Je to jakýsi dokonalejší archetypální Logos. Jsme přesvědčeni, že prostřednictvím experimentování s těmito vokálními fenomény, ať s pomocí drog či bez nich, bude možné porozumět této translingvistické materii a užívat ji k dosažení jakékoli reality, protože ať řekneme v této řeči cokoli, stane se to!

Bez jakýchkoli chemických zkušeností jsme byli schopni proměnit kondenzaci ducha v ideu translingvistické hmoty. Slovo, objekt a poznávací schopnost splynuly podle té nejlepší tradice tajné tantrické jógy. Můj bratr byl na prahu poznání alchymického mystéria v tom nejtradičnějším smyslu.

Tak překvapivé tvrzení by se zdálo být zcela neopodstatněné, nebýt našich dlouhých a fádních spekulací na toto téma. Naše bádání v oborech chemie myslí, metabolismu tryptaminů, podstaty myšlení, vědomí, historie, magie, šamanismu, kvantové a relativistické fyziky, metamorfóz hmyzu, alchymických procesů, spolu s intuitivním pochopením nekauzálních a synchronických událostí, které jsme nabyli díky Stropharii, nám umožňují dospět k nezas tak divokému odhadu, co vlastně je podstatou zmíněného zvuku. Halucinogeny mohou ovlivněním nervové matrix vyvolávat změny vědomí v časové dimenzi. Samozřejmě že vědomí je zároveň s to procházet změnami v třírozměrném prostoru. Pod vlivem tryptaminů je za určitých podmínek možné slyšet a vokalizovat zvuk, který se vrací odrazem v konglomerátu vyšších dimenzí a kondenzuje ve formě translingvistické materie, tj. materie reduplikované prostřednictvím sebe sama v časové dimenzi, podobně jako se hologram reduplikuje v třírozměrném prostoru. Substancie, jejíž objevení zvuk iniciuje, je tryptamin metabolizovaný myslí ve vyšší prostorové dimenzi. Je to hyperprostorová molekula, která v „tomto světě“ nese svou informaci na svém vnějším plášti. Hyperprostorová podstata této materie spočívá v tom, že v sobě

obsahuje veškerou hmotu, koncepty, události, slova, lidi a myšlenky homogenizované do jediné věci prostřednictvím alchymie myslí ve vyšších dimenzích.

Tato idea taktéž rezonuje s legendou o tajemném magickém hle-
nu, která přežívá v takřka nepoznaných okrajových oblastech Ama-
zonie. V těchto krajích přetrvává pověst o magické materii genero-
vané na povrchu těla těch nejkoušenějších šamanských mistrů, jež
umožňuje léčit, čarovat a získávat informace nedostupné běžnými
způsoby. Podobně jako kouzelná zrcadla ze starých pohádek i tyto
magické materie z pralesních pověstí jsou oknem do jiných časů a
jiných míst. Naším úkolem je vytvořit věrohodný model toho, jak by
takový model mohl pracovat, aniž bychom zavrhlí známé a uznáva-
né zákony fyziky a chemie. Byl to úkol hodný hrdiny. Dennis na to
téma v deníku spekuloval:

*Vnímáme-li tento časový hologram jako tekutou matrix, vyno-
ruje se před námi spousta otázek. Podle naší spekulace se jedná
o hyperprostorově metabolizovaný tryptamin – alchymický feno-
mén, který je vhodným spojením tryptaminů (látky, jež je v přírodě
takřka všudypřítomná) a hlasem vydávaného zvuku, přenášené-
ho myslí. Mysl tento proces řídí a proces řízení spočívá v harmo-
nickém vyladování interiorizovaného audiolingvistického feno-
ménu, který může být elektronovou špinavou rezonancí „tónu“
psilocybinové molekuly. Pokud se podaří tento tón zachytit, což
spočívá v dokonalé vokální imitaci tónu vnitřního, je produkován
hyperprostorový tryptamin. Je tato substance mentální povahy
stejně jako myšlenka? Harner tvrdil, že šamani kmene Jívaro vy-
lučují pod vlivem nápoje, obsahujícího MAO–inhibovaný trypta-
min a *Banisteriopsis caapi* (ayahuasku) fosforeskující tekutinu, s
jejíž pomocí realizují veškerá svá kouzla. Přestože je tato materie
normálně neviditelná, může ji spatřit každý, kdo požije odvar.
Ayahuasca je často spojována s fialovými aurami a tmavo-
modrými halucinacemi. Mohlo by se tedy jednat o termální plas-
mu viditelnou pouze v ultrafialovém spektru. Pokud by tento fe-
nomén spadl do výše zmíněné kategorie jevů „mentálních“ a
fungoval by popsaným způsobem, aniž by podléhal tangenciál-
ním vztahům v běžném časoprostoru, byl by výrazem dokonalého
porozumění hyperprostoru, který Jung nazýval kolektivním nevě-
domím.*

Měřeno současným stavem vědy a poznání působí tyto zápisky při ohlédnutí zpátky tajuplně a naivně. Idea možné unitární metamorfózy mentálního a fyzického světa se vzpírá intuici a je konceptuálně velmi složitou záležitostí. Víra či dokonce idea, že se za tímto fenoménem ale skrývá něco reálného, byla centrálním motivem, který nás přivedl do Amazonie k výzkumu tamní šamanské tradice. Když jsem poprvé pročítal tyto poznámky, nemohl jsem uvěřit tomu, co čtu. Zdálo se, že to jde proti samé podstatě zdravého rozumu. Vůbec jsem tomu zkrátka nerozuměl. Dnes, po letech studia směřujícího k vysvětlení událostí v La Chorrera, se ty myšlenky zdají být stejně tajemně uchopitelné a zároveň vzdálené jako tenkrát. Vypracovali jsme teorii a měli jsme praktickou zkušenost. Velmi záhy jsme se rozhodli je propojit prostřednictvím experimentu, jehož výsledky by se jevily jako absurdní nebýt toho, že v bizarních idejích zrozených v té době dřímá zárodek použitelné pravdy.

Později toho večera jsme s Ev a Dennisem před návratem do chaty vykouřili joint kvalitní Santa Marta Gold. Byla klidná, dokonale průzračná noc, když jsme se usadili k tomuto příjemnému rituálu. Ev začala mluvit o tom, jak jasná je začínající noc, a na moment jsme se společně zahleděli do hlubin galaxie. Obloha byla zaplavena miliony hvězd. Kouřili jsme v němém úžasu. Uběhlo asi pět minut a všichni tři jsme dleli hluboko ponořeni každý do svých vlastních myšlenek.

Chvilku zasnění ukončila Dennisova slova: „Podívejte se, jak rychle se změnil charakter ovzduší. Zvedá se přízemní mlha.“

Měl pravdu. Na dvacet metrů všemi směry se válela hustá mlha, jen pár desítek centimetrů od země. Za tu chvíli, co jsme ji začali pozorovat, zhoustla a šířila se dál, takže nakonec pokrývala naše okolí široko daleko. Během několika minut jsme se ocitli z průzračné noci bez konce uprostřed husté mlhy. Naprosto mě to ohromilo. S vysvětlením jako první přispěchal Dennis. Jistota, se kterou mluvil, byla stejně matoucí jako obsah jeho sdělení: „Bude to něco jako tlaková nestabilita vytlačená za nějaký kritický práh naším zapáleným jointem.“

„Neutahuj si ze mě!“ odpověděl jsem. „Chceš snad říct, že teplo z našeho jointu způsobilo kondenzaci vody do viditelné mlhy přímo v naší blízkosti a že nějakou řetězovou reakcí se to rozšířilo do vlhkostí přesyceného vzduchu, který nás obklopuje? To nemyslíš vážně.“

„Ale to víš, že jo! A navíc to všechno má skrytý důvod. Něco, možná houby, to používá jako názorný příklad. Ukazuje nám to, že

drobné nestability v systému mohou odstartovat velký všeobecný pohyb.“

„Ale no tak.“

Dennisův výklad mě zneklidnil. Odmítal jsem si připustit, že by jeho výklad byl správný, a nevěděl jsem, proč si vlastně myslel, že by měl mít pravdu.^{*)} Poprvé mi hlavou proběhlo, že by nemusel být plně při smyslech. Nepřemýšlel jsem o tom v žádných psychoanalytických termínech, ale všiml jsem si, že součástí mé reakce na jeho slova byla myšlenka, že se zřejmě noří do jakési myticko-poetické reality nebo že mu, jak jsem to tenkrát vnímal, prostě „straší ve věži“.

V té době už byla mlha neproniknutelná. Rozhodli jsme se tedy odebrat se na kutě. Ev nám ale ještě těsně před odchodem sdělila, že měla zvláštní halucinaci v tichu těsně předtím, než se objevila mlha. Za zavřenýma očima viděla podivné, skřítkovi podobné stvoření, které valilo po zemi nedaleko nás složitý mnohostěn. Každá ze stěn tohoto útvaru vypadala jako okno do jiného času a jiného světa.

„To je Kámen!“ vydechl jsem. Takřka jsem její vizi onoho *lapis philosophorum* viděl před sebou: jiskřivý objekt mnohasetletých spekulací alchymistů a hermetiků zářil v amazonské noci. Připomínal úžasný mnoharozměrný drahokam, byl to kámen filosofů a byl v držení telurického skřítky. Síla toho výjevu byla hluboká a bezprostřední. Zdálo se mi, že se napojuji na duchovní sny starých alchymistů, lučebníků skvělých i těch pominutelných, kteří se snažili získat *lapis* z víncích par ve svých retortách. Vnímal jsem zlatý řetězec genealogie adeptů, sahající zpátky až někam do vzdálené helénistické budoucnosti, k Velkému dílu hermetiků, ten projekt přesahující říše a staletí. Nebylo to nic jiného než splátka dluhu padlé humanity prostřednictvím respiritualizace hmoty. Nikdy v životě jsem nevnímal ani si nepředstavoval mystérium Kamene takto. Ale když jsem slyšel Ev popisovat její vizi, ten obraz se zformoval v mé mysli a dodnes v ní prodlévá. Je to podoba kamene mudrců jako hyperprostorového drahokamu přecházejícího v UFO – obraz lidské duše jako vesmírného plavidla. Je to universální všelék na konci všeho času, celá historie se stává šokovou vlnou této finální aktualizace potenciálu lidské psýché. Mé myšlenky i mé fantazie mi v tu chvíli připadaly jako míchání čímsi nekonečně dale-

*) Nikdo z nás v té době samozřejmě nemohl tušit, jak velká část matematického výzkumu se bude v nadcházejících dekádách soustředit na záležitosti typu teorie chaosu nebo dynamických systémů.

kosáhlým, něčím mlhavě zastřeným, co prochází miliony let, něčím propojeným s osudem lidstva a návratem duše do jejího záhadného a skrytého zdroje. Co se to s námi dělo?

Ten pocit čehosi prapodivného byl takřka hmatatelný. Temné oceány času a prostoru se nám vlnily a převalovaly u nohou. Obraz planety Země zavěšené do prostoru s nebývalou intenzitou postupoval vším kolem nás. A jaká byla naše situace skutečně? Ležel jsem ve své síti, rozrušený a neklidný na prahu usínání. Potom jsem náhle upadl do hlubokého spánku a intenzivních snů, z nichž ráno nezbylo nic vyjma pocitu blízkosti zívajícího mezihvězdného prostoru.

KAPITOLA OSMÁ

VŠE SE VYJASŇUJE

u níž Dennis nastiňuje svou strategii k dokončení Velkého díla

Ráno 2. března 1971 bylo v La Chorrera křišťálové a horké. Nastal očekávaný den, kdy jsme se měli s Dennisem a Ev nastěhovat do domu v lese, který byl konečně volný. Toto ráno provázelo zvláštní vzrušení spojené s naším častým stěhováním. Dennis celé tři dny dělící nás od epizody s glossolalií mluvil o tom, že energie tohoto fenoménu je tak obrovská, že bychom neměli v ničem pokračovat, dokud nebudeme ve větší izolaci, kterou nám poskytne lesní domek.

Naše stěhování započalo brzy po úsvitu, abychom se vyhnuli dennímu parnu. Pěší túra se zavazadly na zádech vedla pastvinami, které jsme neviděli od našeho setkání s houbami před třemi dny. Zdálo se, že *Stropharia* roste všude, kam oko pohlédne. Vypadalo to, že neexistuje jediný koláč kravského trusu, z něhož by nevyrůstaly zlatavé trsy dokonalých hub. Slíbil jsem si, že jakmile upravíme chatu a zabydlíme se, vezmeme si znovu houby.

Ani v záchvatu aktuální posedlosti spekulacemi jsme nezapomínali na svoje původní etnobotanické záměry, hledání tajemného *oo-koo-hé*. Přesně naopak. Zamýšleli jsme použít i *ayahuasku* jako inhibitor MAO a drogu pomáhající řešit problémy. Jen jsme si museli udělat odvar z *Banisteriopsis caapi*, kterou jsme s Ev dostali před pár dny od Basilia.

Strávili jsme s Ev zbytek dne uklízením nejbližšího okolí chaty a vytahováním velkých stromových kořenů z písčité země. Ukládali jsme je na slunce, aby vyschly a my je mohli použít jako palivo do ohně, na němž jsme hodlali uvařit naši *ayahuasku*. S potěšením jsme se věnovali ryzickému pohybu. Zdálo se, že všechno vyplňuje energie a světlo. Dennis, stále odtažitý a nevrlý od svého zážitku s vnitřním hlasem a naší smíšenou reakcí na jeho vyprávění, se vydal

po lesní stezce směrem k witotské vesnici vzdálené třináct kilometrů.

Vrátil se uprostřed odpoledne a byl viditelně vzrušený. Dokončil své předběžné poznámky, ze kterých později vznikl text nazvaný *Experiment v La Chorerra*. Je to jen zápis toho, co mu procházelo hlavou v době, kdy experiment probíhal, a byl to jen syrový záznam toho, jak jsme vnímali to, co se s námi dělo.

Tyto poznámky samozřejmě nereprezentovaly konečnou podobu našeho teoretického výkladu událostí, a nelze je proto vnímat jako definitivní. Zdokonalování tohoto záznamu probíhá po celou dobu od jeho vzniku.^{*)} A přesto byla tato vize neuvěřitelně kompletní a dokonale propracovaná v detailech! Teorie obsažená v poznámkách mého bratra zůstává operativním základem porozumění tomu, co započalo 5. března jako důsledek našeho experimentu. Dennisovy poznámky byly naším technickým scénářem a byly neocenitelnou pomocí. Nejsou však čtením pro lidi bez fantazie, protože vyžadují podobné čtenářské nasazení jako alchymický text. Alchymie je mezní zkouškou jazyka, stejně jako je mezní zkouškou zákonů hmoty. Svět alchymie ožívá ve fantazii. Alchymické mumlání, které se budu snažit dešifrovat na následujících řádcích, je četbou podle gusta kouzelníků. Zbytek mých čtenářů si zřejmě bude přát se co nejrychleji prokousat textem, který je i bez znalosti metafyzické teorie příběhem strhujícím:

2. března 1971

Včerejší pokračování v experimentech s fenoménem vnitřně slyšitelné entity vyvolalo další zajímavé otázky a prohloubilo naše rostoucí porozumění. Používám označení „slyšitelná entita“, protože moje dosavadní zkušenost kombinovaná s tím, co jsem slyšel, vyústila v mé přesvědčení, že se jedná o hlasově generovaný specifický druh energetického pole, které je s to narušit trojrozměrný prostor. Nepoznám, jestli se jedná o pole elektromagnetické, ale zdá se, že ohýbá prostor způsobem, který umožňuje postavení tohoto prostoru tváří v tvář sobě samému ve vyšší dimenzi. Vypadá to takhle:

^{*)} Vědecký základ našeho bádání je zevrubně popsán v knize *Neviditelná krajina*. Tato studie představuje stav našeho poznání v roce 1975. Čas, který mezitím uběhl, přinesl značnou revizi zde rozpracovaných myšlenek, při níž byly z našeho prvotního ideového konceptu odstraněny mýty a omyly, vpletené do původního přediva našich úvah.

Je třeba požit dostatečné množství hub, aby ten zvuk byl slyšitelný. Myslíme si, že tento zvuk je elektronová spinová rezonance (ESR) psilocybinových alkaloidů obsažených v houbě. Přítomnost rychle metabolizujících vysoce energetických tryptaminů obsažených v ayahuasce slouží jako anténa, která zesiluje vnímavost nervové matrix vůči špinavé rezonanci energie psilocybinu ze Stropharie. Tento princip umožňuje slyšitelnost zmíněného signálu. Ten je třeba dále zesílit pomocí antény tryptaminové směsi na úroveň, která je jeho nejvhodnější amplitudou. Tato energie je dále prostřednictvím zvuku směřována do harminového komplexu v těle a v houbách, které jsou, z malé části, zmrazený na absolutní nulu – to je teplota, při které ustává vibrování – prostřednictvím absorpce psilocybinové ESR. Pokud ESR vlna zachycena, je možné ji zesílit v nervových obvodech tím, že ji necháme procházet harminovým komplexem, tzn. hlasovou imitací psilocybinové ESR přimějeme zesílený zvuk, aby se harmonicky sladil s harminem metabolizujícím v mozku, a tím excitujeme harminovou ESR. Protože harminové komplexy jsou v podstatě jen pokračováním stejné biosyntetické linie, která přetváří tryptofan na psilocybin je možné se domnívat, že ESR tón psilocybinu je harmonickým alikvotním tónem harminu a naopak.

S použitím alikvotních harmonických tónů je možné dosáhnout zvuku, který vyruší jeden nebo více tónů v oktávách v harmonických stupnicích nad i pod ním. Snadno si to můžeme ukázat na cellu: předpokládejme, že se rozezní prázdná struna A. Tento zvuk je zvukovou vibrací molekul vzduchu vyvolanou strunou, která tu působí jako rezonátor. Tón zní nejsilněji ve stupnici, ve které se rozezněl, ale zní zároveň jako všechna ostatní „A“ v oktávách nad i pod ním. Původní tón je možné zrušit, pokud se struny dotkneme v určitých harmonických bodech. Když k tomu dojde, rozezní se alikvotní tóny ve vyšších i spodních oktávách. Pokud člověk dostatečně rozumí teorii harmonických rezonátorů, může určit, které alikvotní tóny se rozezní, dotkneme-li se struny v určitém místě.

Pokud uplatníme pochopení této zákonitosti na molekulární ESR rezonanci, princip se prakticky nezmění. Když je ESR tón psilocybinu zachycen tryptaminovou anténou, rozezní se harmonický tón v harminových komplexech, které prodělávají metabolizaci v systému, a vyvolá to u jejich ESR rezonanci na vyšší úrovni. Podle zákonů tonální fyziky to automaticky zruší původní tón, tj. psilocybinovou ESR, a způsobí to, že molekula přestane vibrovat. Tón ESR, který udržuje molekulu koherentní, je ovšem na

mikrosekundu udržován alikvotní ESR harminového komplexu. To způsobuje, že přechodně elektricky odpojený a supravodivý psilocybin setrvává v nízkoenergetickém elektromagnetickém poli generovaném harminovou ESR. Když k tomu dojde, získá svůj původní, ovšem tentokrát supravodivě zesílený ESR signál, který jej natrvalo uzavře do supravodivého stavu. Jakmile nastane tento stav, dojde k automatickému spuštění chodu inverzního k výchozímu procesu. Psilocybin supravodivě energeticky nabitý myslí harmonicky zastaví ESR rezonanci harminu v mozku. Energie harmino-psilocybinového komplexu ESR bude okamžitě absorbována houbovou matrix. To způsobí metabolizaci těchto molekul v těle a jejich navázání na nervovou DNA, kde okamžitě zmrznou na absolutní nulu. Tento DNA-psilocybin-harminový komplex se musí okamžitě oddělit od buněčné matrix. Tento okamžik je velmi nebezpečný, ale existují způsoby, jakými to zvládnout. Zjistíme, že tyto molekuly jsou vynášeny z našeho těla na vlnách zvuku. Je to harmonický ESR tón tohoto komplexu supravodivě zesílený a vysílaný a zakonzervovaný mrazem do supravodivé matrix houby. Supravodivě nabitý psilocybin působí jako anténa, která zachycuje zesílené ESR signály komplexu a ukládá kondenzací vibrační signály do supravodivé matrix.

Lze to celé stručně sumarizovat následujícím způsobem:

- Houby je třeba požit a naslouchat jim.
- Ayahuaskuje třeba požit a energetizovat ji alikvotní ESR psilocybinu prostřednictvím hlasem vyluzovaného, zesíleného zvuku.
- ESR rezonance psilocybinu v houbách bude zrušena a přejde do supravodivého stavu; malé množství houbové tkáně přijde vniveč.
- Supravodivě nabitý psilocybin převezme harmonickou ESR rezonanci ayahuaskového komplexu. Tato energie bude okamžitě a kompletně absorbována tryptaminovým vzorcem z vyšší úrovně. Bude přenesena na houbu jako vokální tón a kondenzována do psilocybinu jako vázaný komplex supravodivého harmin-psilocybin-DNA.
- Výsledkem bude molekulární agregát hyperdimenzionální supravodivé hmoty, která přijímá a vysílá informace přenášené myslí, jež ukládá a čerpá informace v holografické podobě v nervové DNA a závisí na supravodivém harminu jako převodníkovém energetickém zdroji a supravodivé RNA jako dočasné matrix. Tento agregát bude živoucí a funkční součástí mozku molekulárního „zpěvák“, který jej tvoří. Bude stvořen z hmoty vyšší úrovně, tzn. hmoty, jež

prošla proměnou ve vyšší sféře prostřednictvím vyladění jejího elektrického náboje harmonickou vibrací, vysláním této vibrace prostorem (od supravodivého vysílače k supravodivému přijímači) a poté rekondenzací této vibrace do supravodivého vzorce (energeticky nabitého psilocybinu v houbě), dokud komplex harmin-psilocybin-DNA nevytvoří kondenzací molekulu. Molekula, jež je hmotou vyšší úrovně, by podle této teorie měla být stálá po dobu, kdy si podrží supravodivou konfiguraci. Tedy možná navždy, protože ji nabíjí její vlastní ESR energie. Bude tudíž ovladatelná povely vydávanými pomocí endogenní tryptaminové ESR (myšlenek), stane se součástí naší kolektivní DNA a bude obsahovat harmin jako supravodivý přenašeč a zdroj energie.

Tak tomu říkám strmý pokrok v sebevzdělání! Nikdy jsem neslyšel svého mladšího bratra vyjadřovat se podobným způsobem. Pokud jsem dokázal pochopit to, o čem Dennis hovořil, a ten nápad mi připadal skvělý, že tělo je něco jako zatím neobjevený hudební a vědecký nástroj, jehož potenciál je uvnitř nás, na dosah, a my si to jenom neuvědomujeme. Podle Dennise mysl může prostřednictvím aktu vůle použít hlas a zpěv k interakci s mozkem, jako by to byly pestrobarevné varhany a holografická knihovna v jednom.

Dennis naznačil, kudy vede cesta k orfické vědě, v níž k historickým vývojovým skokům stačí jen užití božského daru zpívajícího hlasu, myslí, mozku a imaginace. Celá věc ale byla příslibem něčeho většího než jen zpěvem vyvolané kolektivní synestezie. Dennis konstatoval, že zákony akustiky, nízkonapěťovými bioelektrickými fenomény i našimi těly lze manipulovat tak, aby otevřely experimentátorovi brány ke zkoumání stavů vysoké energie a nízkých teplot. Ty byly, alespoň dosud, exkluzivním hájemstvím vědců zcela závislých na extrémně složitých a vysoce výkonných přístrojích. Na chvíli bylo možné nechat se unášet představou, že schopnosti šamanů, jejich tisíciletá obeznámenost s mikrofyzikou a bioelektronikou, jsou vědou nad vědami. Ta brána rozevřená dokořán se zdála být výstupem z našeho historického času kamsi zpátky do jakéhosi archaického, dávno zapomenutého kontinua. Možná že představitelé šamanské tradice na naší planetě jsou strážci vědění jak užívat lidské tělo/mozek/mysl jako nástroj, dopravní prostředek, vedle nějž naše nejmodernější vynálezy dosažené „vědeckou metodou“ jsou jen ubohým školním cvičením. Ona je to opravdu velmi stará myšlenka (viz Pythagorův zpěv sirény), že mysl je daleko mocnější než jakýko-

li myslitelný urychlovač částic a citlivější než jakýkoli radiový přijímač či sebevětší obří dalekohled. Je kompletnější ve své schopnosti pojmout informace než jakýkoli počítač. Lidské tělo – se svými orgány, hlasem, schopností pohybu a imaginací – je nejužitečnějším prostředkem pro zkoumání jakéhokoli místa, času či energetické úrovně ve vesmíru. Tuto myšlenku se Dennis snažil prokázat, uskutečnit ji v aktuální hardwaru dimenzemi pronikajícího „guliverovského“ dopravního prostředku, o němž byl přesvědčen, že jej dokáže stvořit z vlastní DNA a živých organismů vyskytujících se po ruce v amazonském prostředí – z hub a *ayahuasky*.

KAPITOLA DEVÁTÁ

KONVERZACE O TALÍŘÍCH

ve které jsou zevrubně ohledávány detaily potrubního vedení Těla znovuzkřížení a dochází k důležitému ověření naší teorie

Při čtení Dennisových poznámek jsem cítil, jak krystalizují témata spojená s tímto podivuhodným místem, jehož jsme návštěvníky. Opět jsem měl pocit, že nad námi dlí něco na klidné, všudypřítomné obloze a pozorně nás to sleduje. Vrátil jsem se na začátek a znovu jsem poznámky celé pročetl, ale stále jsem nenacházel jakékoli vodítko, které by mi naznačilo, co to vlastně čtu. Zdálo se, že poznámky mého bratra žijí vlastním životem. Byl jako obří vševědoucí počítač.

Seděli jsme všichni kolem ohně a naslouchali jsme jeho experimentálním záměrům. Vypadal velmi zaujatě. Myšlenky z něj vycházely jako z mlýnku na maso, tisíce slov, týkajících se těch podivuhodných událostí. Zeptal se: „Víte, co bychom měli udělat?“ A spustil dlouhou přednášku, která je dnes centrální doktrínou díla. Říkal tomu hyperkarbolace. Podle jeho teorie bylo možno využít hlasitého zpěvu a supravodivosti (čili naprostého zrušení elektrického odporu, obvykle možného jen při teplotách blížících se absolutní nule) k vmanévrování molekul psychedelických substancí do stavů trvalé vazby – s živou lidskou DNA.

Základem Dennisovy přednášky byla teorie zvuku. Jakmile udeříte do struny, rozezná se v oktávě, ve které jste se jí dotkli.

Bude zároveň znít i v oktávách nad a pod základní tóninou. Příčinou jsou takzvané harmonické alikvotní tóny. Když zahrájete akord a pak jej utlumíte, můžete dál slyšet harmonické alikvotní tóny, což je fenomén, který fascinoval už Pythagora. Dennis nám vysvětlil, že člověk může dva tóny přivést ke vzájemnému zrušení, pokud jsou k sobě navzájem v totožném vztahu.

Stejný fenomén, jehož působením vznikají alikvotní tóny, může také zastavit pohyb molekul. Na miniaturní ploše, pravděpodobně jen několik tisíc čtverečních angstromů, může člověk docílit velmi nízkých teplot pomocí vzájemného vyrušení tónů. Molekulární pohyb je jistý druh vibrace a ustává, je-li vystaven působení náležitého zvuku. Technicky řečeno, když ustane molekulární pohyb, molekula dosáhne teploty absolutní nuly, a to umožňuje její supravodivost.

Dennis byl přesvědčen, že přišel na způsob, jakým vyhodit zabarikádovanou bránu ráje do povětří pomocí psychoaktivních substancí – psilocybinu, tryptaminového komplexu a beta-fenolátů obsažených v *ayahuasce*. Tvrdil, že když se člověk podívá na vibraci molekul beta-fenolátové skupiny, zjistí, že elektronová spinová rezonance těchto molekul, přecházející z jedné na druhou, je vlastně sérií harmonických alikvotních tónů. To je zajímavý poznatek, protože psychiatr Claudio Naranjo udává v knize *Léčivá cesta (The Healing Journey)*, že padesát procent jeho pacientů, kteří požili harmin, tj. beta-fenolát obsažený v *ayahuasce*, hovořilo o bzučení v hlavě. U jiných psychedelik tomu tak nebylo. Zdá se, že se jedná o jev, provázející výhradně požití harminových substancí. Šamani ekvádorského kmene Jívaru se také zmiňovali o bzučení v hlavě. Dennis se domníval, že dochází-li k metabolismu *ayahuasky* skrze nervovou matrix v lidské hlavě, projevuje se to jako zvuk.

Vysvětlit, jak k tomu dochází, není vůbec jednoduché. Spinová rezonance elektronu je projevem molekulární struktury, při kterém do molekulárního systému vstupuje vysokofrekvenční energie a systém vysílá signály elektronové spinové rezonance. Ale ne všechny chemické sloučeniny mají elektronovou spinovou rezonanci. Aby v molekule mohla probíhat aktivita ESR, musí mít řetězec nezávislý na molekulárních vazbách. Molekuly s volným řetězcem za určitých podmínek všechny rezonují. Halucinogeny, o něž jsme se zajímali, mají volné řetězce, stejně jako DNA molekula, kolem níž se točí genetická mašinérie veškerého života na planetě.

Když v těle probíhá metabolizace alkaloidů obsažených v *ayahuasce*, vytváří se mezi nimi a tryptaminovými metabolity v mozku vztah. Je možno slyšet zvuk charakteristický pro tuto interakci. Jakmile tento zvuk jednou zaslechnete, nabízí se možnost jej imitovat. Vzniká tak vokální podoba zmíněného zvuku.

Normálně by nikoho nenapadlo spojovat tento zvuk a signály produkované ESR, které vznikají v mikrofyzickém světě. Objevil se ale Dennis, který vstoupil do křehkého prostoru na pomezí sebeklamu a božské inspirace a začal tvrdit, že dokáže s tímto zvukem

pracovat. Byl přesvědčen, že prostřednictvím svého hlasu dokáže emitovat zesílené signály spinové rezonance, zesílený zvuk modulovaný ESR, jehož zdrojem je metabolizovaný psilocybin v jeho mozku. Vydávání takového zvuku prý vyvolává série harmonických vibrací v oktávách nad a pod ním, v jiných substancích taktéž aktivních v mozku.

Zkusme se teď rozletět z této teoretické základny. Pokud se Dennis nemýlí v prostorové orientaci vzhledem k molekule, k níž vysílá svůj zvuk, zastaví-li zvuk, který slyší, molekula se stane supravodivou, protože byla zrušena její vibrace. Z mnoha milionů takových molekul zasažených daným zvukem jich několik desítek či stovek bude ve správné geometrické orientaci a jejich molekulární pohyb nastane takřka okamžitě. Jednou ze zvláštních vlastností velmi nízkých teplot je to, že mezi molekulami vznikají značné vazební energie. Molekula v tepelném prostředí blížícím se nule se naváže prakticky na cokoli. Prostě si vynutí svůj přístup do struktury.

Dennis se to pokusil vysvětlit: „Harminová molekula vypadá jako takový zvoneček a vydává bzučivý, zvonivý tón. Když se na ni zaměříme, vypneme ji a v mozku je nervová DNA aktivní, elektrická konfigurace harminu se do té míry přiblíží molekulární konfiguraci adeninu, jedné ze základních složek DNA, že ji nahradí. Naváže se do řetězce. A když k tomu dojde, její řetězec je aktivován. Je stejně velký jako adeninový, ale o něco komplikovanější. Má jeden volný rezonanční řetězec.“ Dennis se odmlčel a uspořádal si myšlenky, aby mohl pokračovat:

„Normální ESR harminu je jednoduchý signál, ale elektronová spinová konfigurace DNA je velmi, velmi komplikovaná. Má široký vlnový rozsah. Když se harmin ocitne v tomto prostředí, přestane vysílat svou vlastní rezonanci, protože se velmi silně naváže do struktury makromolekuly. Namísto toho začne vysílat ESR rezonanci DNA. A je to. Jestli jste mě dokázali sledovat až sem, zbytek je hračka. DNA jste vy sami. Tělesná forma je jen spousta šťavnatých makrofyzických krystalů vytvořených působením genů. Rozumíte – konečný produkt enzymů uvedených do pohybu a kódovaných DNA. Je známo, že nervová DNA se neúčastní metabolického procesu. Přetrvává. Tkáň vašeho těla se každých pár let vyměňují. Vaše kostra není ta samá, co jste měli před pěti lety. Nervová DNA je ale výjimkou. Je trvalá. Přicházíte s ní na svět. Pořizuje záznam a je jakousi anténou paměti. Nejen ve vás osobně, ale v každé entitě či organismu s vlastním DNA. A existuje způsob jak se na ni napojit. A

tak se před námi otevírají brány do Božské Imaginace, tak William Blake chápal Vykoupení. Je to na dosah ruky.

Přesně tak to probíhá. Umístíte vysílač do DNA a ESR rezonance se začne šířit vaším systémem, protože to navázání je trvalé. Není možno jej jakkoli zrušit. Dozvíš se tak úplně všechno – všechno, co lze poznat v tomto světě času a prostoru, protože tato databáze obsahuje záznamy tvé i všech ostatních. Jsme všichni propojeni prostřednictvím této magické substance, která umožňuje existenci života a jeho vznik v miliardách různých forem. Veškerá DNA je totožná. Jen vnější podmínky jsou různé. Na nich záleží, jestli vznikne motýl, mastodont či lidská bytost.“

„To říkáš ty,“ zněla moje nevěřičná odpověď. Ale měl jsem intenzivní pocit, že jsem pochopil obsah jeho sdělení. Organismy jsou komplexní struktury, jež vyvíjely a stabilizovaly svou podobu po miliony let. Jsou doslova tvarovány přílivem a odlivem času v měřítku dalece přesahujícím rozměr života jakéhokoli jedince jak v možnosti prožitku, tak porovnání. Organismy ve své embryologii i morfologii ukrývají sdělení o stavbě rozsáhlého vesmíru. Tohle ostatně vždycky tvrdili mystikové. Molekulární biologie to, zdá se, jako nástupce evoluční teorie potvrzuje. Třeba je život strategií pro zesílení kvantově mechanické provázanosti až na úroveň, kdy makrofyzická chemická soustava, v našem případě lidská bytost, je s to ji vnímat a pochopit? Pokud by člověk dokázal farmakologicky upravit lidskou neuromolekulární chemii, zákonitě by se objevily pozoruhodné nové oblasti lákající k prožitku a pochopení, dobrodružné nové světy imaginace založené na nových poměrech neurotransmiterů ve stále se ještě vyvíjejících mozcích lidských bytostí. „Kdo jsem, abych tohle posoudil?“ pomyslel jsem si.

Dennisova preciznost v podání těchto provokativních myšlenek mě uchvacovala, ale v daném okamžiku jsem prostě nevěděl, co mám říct. Bratr na mě upřeně hleděl. Zjevně očekával víc. Věřil jsem v nekonečnost, ve schopnost sebetransformace lidské mysli a člověka jako druhu a dokázal jsem si představit, že existují paralelní světy a alternativní dimenze. Byl jsem ochoten připustit nesčetné vědeckofantastických možností v případě, že se po mně nebude vyžadovat pevná víra v to, že se dožiju jejich objevu či rozvoje. Ale právě to tady Dennis říkal: Byli jsme zvláštním řízením osudu přivedeni k iniciačnímu zážitku, po němž celý lidský svět transformuje své ontologické základy reality tak, že se mysl a hmota kdekoli ve vesmíru stanou jedním a tím samým a budou dokonalým odrazem lidské vůle.

Jak vůbec někdo mohl dospět k takovému poznání? Přijeli jsme do La Chorrera s vírou, že pokud život a mysl jsou poznatelné, pak hloubka tajemství vesmíru je nevyčerpatelná. Stejně však něco velmi pasivního, a přesto neustále přítomného zpozvzdálí formovalo tyto myšlenky v našich myslích. Něco, o čem jsme už několik dnů přemýšleli jako o „Houbě“.

Mluvíli jsme na toto téma víc než hodinu a nakonec jsme dospěli k tomu, že je třeba provést test. Rozhodně alespoň Dennis trval na tom, že musíme absolvovat dílčí zkoušku, která mě a naše společníky přesvědčí. Domníval se, že pokud se podaří stabilizovat supravodivý stav, dojde k celkovému ochlazení vzduchu v blízkém okolí. Zabráni do rozhovoru jsme opustili chatu a kráčeli jsme po pralesní stezce. Dennis byl přesvědčen, že vyvolat efekt ochlazení by mělo být možno na místě.

Posadili jsme se na písčitou cestu tváří v tvář odpolednímu slunci. Po pár přípravných hlubokých bzučivých tónech Dennis vydal zvuk, který se velmi podobal tomu, jež vydával před třemi dny v chatě na pahorku. Byl to zvuk prazvláštní kvality, a jak se zvyšovala jeho intenzita, všiml jsem si, jak se mi staví chlupy na předloktí, dostávám husí kůži a zalévá mě vlna intenzivního třasu. Zaječel jsem na Dennise, ať přestane. Okamžitě mě poslechl a vypadal, že jej ten výkon značně vyčerpal. Byl jsem zmatený. Nebyl jsem schopen rozeznat, jestli mě skutečně zasáhla vlna studeného vzduchu, nebo jen ten zvuk přinutil mé tělo reagovat, jako by se ocitlo v extrémně studeném prostředí. Uvědomoval jsem si také, že pokud tento pokus opravdu vygeneroval proud studeného vzduchu, stavělo by to na hlavu platné zákony fyziky. Ale nechtěl jsem v experimentu pokračovat. Záležitost působila velmi strašidelně a kdo ví, co by nastalo, pokud ten efekt byl skutečný a my bychom v pokusu pokračovali. Můj tajuplný bratr mě bohatstvím svých myšlenek a schopností zmátl víc než kdy předtím. Celá ta věc působila absurdně, a přesto velmi přesvědčivě jako nějaká hypnotická hra, do níž je člověk vtážen proti své vůli.

„Tak co si myslíš, nesvoláme tiskovku?“ ptal se mě Dennis pořád dokola na zpáteční cestě lesem. Téměř jsem ho nevnímal. Byl jsem zcela ponořen do slastného snění o dosud nepředstavitelných zážitcích, které nás čekaly.

Vrátili jsme se do tábora a všem přítomným jsme oznámili, že Dennis generoval vlnu studeného vzduchu, tak jak o tom předtím teoreticky hovořil. Bylo to ale všechno dostatečně pochybné, než aby se to kdokoli pokusil alespoň komentovat. Po večeři se Vanessa

a Dave vrátili do domu u řeky a my s Ev a Dennisem jsme se přichystali na první noc v lese od příjezdu do La Chorrera.

Dennis se nacházel ve stavu permanentní aktivity. Stále nahlas sprádal plány a zkoušel na nás nové myšlenky. Tu noc a po celý následující den tonul ve světě horečné činnosti. Znovu a znovu přepisoval své nápady, kroky, které k nim vedly, a teorie, proč by to celé mělo fungovat. Strávil spoustu času psaním o samotě. Pak ale přišel za námi a celé nám to vyprávěl. Byl na stopě něčemu opravdu zvláštnímu; jeho slovní obrazy nutily realitu k chvění a prohýbání se na okrajích. Opravdu navázal spojení s tím bublajícím obsidiánovým fluidem ze čtvrtého rozměru, které jsme hodlali stabilizovat do podoby použitelného zařízení. Chtěli jsme učinit konec dějinám. A odletět ke hvězdám.

Říkal jsem si: „Fajn, zkusme to.“ Atmosféra překypovala bizarností. Byli jsme v samém středu amazonské pánve a cítili jsme cosi nad námi na obloze, jak nás to pozoruje. Zprvu jsme byli nadšení, že můžeme prožívat jednu z posledních pohádek na této zemi s tím, že zůstaneme navždy chladně racionální. A namísto toho jsme se setkali s čímsi nekonečně obsáhlým. Něčím živým, velmi starým a velmi zvláštním. Něčím v každém směru velmi podivuhodným.

Zcela mě v tomto období opustil tvůrčí duch. Jenom jsem jedl houby a trávil čas v extázi. Byla to jediná doba v mém životě, kdy jsem byl naprosto spokojen jen s čirým bytím. Naprosto spontánně jsem nabyl přesvědčení, které zřejmě sdíleli i ostatní, že La Chorrera už nikdy neopustíme. Odchod vypadal naprosto nepředstavitelně, protože se tam všechno zdálo být dokonale na svém místě. Pocit toho, že je člověk doma, a toho, že konečně našel místo, kam patří, byl chvílemi absolutní. Co se týče budoucnosti, chystal jsem se trvale naslouchat Dennisovým proslovům. Jeho vize, v níž se zcela rozpouštěla má nedůvěřivost, byla silnější než cokoli, o čem kdy kdo snil.

Následujícího večera jsme určili 4. březen jako datum, kdy naplno ověříme teorii o vazbě harminu a DNA. Uvědomil jsem si s nebývalým uspokojením, že tento den koresponduje s idiotskou říkankou, která mě pronásledovala už od raného dětství: „Který den roku stojí nade všemi?“ Odpověď: „Čtvrtý březen.“

„Jaká úžasná shoda,“ pochvaloval jsem si a pokračoval jsem: „Je dokonalé, že uskutečníme materializaci duše právě v tento den.“ Absurdní shodou okolností byly toto datum a říkanka součástí odhalení tajného vesmírného plánu, jenž nás měl dovést ke kulminačnímu bodu dějin, kdy lidstvo vstoupí do vyšší dimenze. Mé vlastní

myšlenky se mi zdály nicotné ve srovnání se supervědeckou teorií, kterou sprádal můj bratr. Většina toho, co se dělo, mě vyváděla z konceptu. Toho dne, 3. března, jsem se bavil výrobou dýmky ze zvláštního srdcovitého ovoce *Macoubea*, které jsme jinak odkládali jako nejedlé. Z jednoho plodu, dutého rákosu a trochy říčního bláta jsem zkonstruoval vodní dýmku, se kterou jsem byl velmi spokojen.

Zatímco kolem mě vířil žargon ESR biofyziky, rozjímal jsem nad tím, čeho jsem dosáhl s částmi dvou rostlin a trochou bláta. Přišlo mi to jako vrchol vynalézavosti a vzhledem k výjimečnosti toho plodu celá věc působila poněkud mimozemským dojmem. Dýmka se zdála být stvořena z ovoce, jež něžná Weena nabídla Cestovateli časem v jednom z Wellsových románů. Moje dýmka byla nezvyklý a strašidelný objekt, a když se z ní kouřilo, bublání vody pod tlustou slupkou znělo úplně jako tlukot srdce nějakého obrovského savce. Dokonce i Dennis se na chvíli zastavil, aby vyjádřil obdiv k dýmce. Rozhodli jsme se, že ji začleníme do svého experimentu v okamžiku, kdy bude třeba vykouřit trochu *ayahuaskové* kúry, abychom si zvýšili hladinu harminu v krvi. Pohybovali jsme se ve světě, kde vědecká metoda, rituál a mystika tvořily nedílnou a propojenou jednotu. Naše vlastní mysl i těla byly retortami, nádobami psychoalchymistické transformace, s níž jsme experimentovali.

Celé odpoledne jsme vytahovali kořeny ze země a skládali je na slunci. Připadalo nám to jako ta nejsmysluplnější činnost pod sluncem. Nic nemohlo být víc na svém místě. Večer jsme natočili na pásek záznam svých úmyslů, ale magnetofon nefungoval správně a ukázalo se, že pásek je nepoužitelný. Této ztráty dodnes hořce lituji, protože emocionální náboj našich prožitků by ze všeho nejzřetelněji byl cítit z našich slov. Nahrávací seance se dotýkala celé řady témat:

Hyperkarbolace – tak jsme nazvali proces proměňující nervovou DNA, v jehož důsledku se z člověka stává nekonečná hyperprostorová bytost. Byl to proces intimně připomínající sexuální plození. Mluvili jsme o tom jako o „zrození ideje“ a o tom, že její obsah není snadné zprostředkovat myslím, které nepoznaly schizofrenii. Doufali jsme, že lidská mysl, poháněná vůlí k dobru, bude s to kontrolovat proces plození a vést jej směrem k produkci imaginací formovaného znovuzkříšeného těla tak drahého otcům patristiky, alchymistům 16. století i moderním stoupencům myšlenky UFO. V této úvaze jsme následovali Junga, který záhy zjistil, že létající talíř je obrazem jáství, potlačenou psychickou totalitou, která číhá skryta za zjevným dualismem mysli a přírody. Domnívali jsme se, že mysl a její vůli k

dobru bude možno chemicky sloučit s genetickými mechanismy života. Tato naděje se vymykala pravidlům biologie. Snad jen tantra umí pracovat s realitou žívoucího kamene, s chimérickým jednorozcem alchymistického díla, byť stvořeného jen proto, aby složil hlavu do klína panny. Snili jsme, krátce řečeno, o spojení Ducha a Hmoty.

Smrtelnost – věřili jsme, že hyperkarbolace je šamanistickou porážkou smrti, že tato brána, již denně procházejí mrtví, bude konečně doširoka otevřena hyperkarbolovanému lidstvu, které tak bude nadále mít možnost svobodného pohybu na věčnost a zpátky, do hájemství, které zástupci všech živočišných druhů prožívají jako žívoucí realitu. Pocit přítomnosti gigantů minulosti lidstva – Carla Gustava Junga, Newtona, Nabokova, Bruna, Pythagora a Herakleita – byl hmatatelný a znamenal všezahrnující intuici, kterou jsme sdíleli a kterou nebylo možné ignorovat.

Zdálo se, že existuje jakási linie ideologické posloupnosti, zlatý řetězec, jehož kolektivním cílem je otrást historickým kontinuem stvořením žívoucího kamene mudrců v podobě hyperkarbolovaného lidstva. Všichni tito vizionářští myslitelé přispěli do tohoto projektu svým dílem. A nyní, jako tajná společnost v dějinách lidstva, tato generace dědiců Adamova kosmického těla, postrádaného od vyhnání z ráje, stojí na dosah svého cíle, se stíny minulosti vířícími a tlačeny do těsné blízkosti našeho amazonského tábořiště. Naším historickým úkolem zjevně bylo stát se lidskými atomy významu zcela klíčového pro transformaci druhu *Homo sapiens* v bódhisattvu prohánějící se galaxií, tedy v kulminaci a kvintesenci nejvyšších aspirací lidstva, dosahujícího ke hvězdám.

Psychologicky vzdělaní lidé v této pasáži jistě snadno rozeznají rysy mesiášského komplexu. Je to tak, ale my jsme ten stav prožívali stejně jako kdokoli, kdo by nabyl přesvědčení, že se nachází v podobném historickém okamžiku. Ptali jsme se sami sebe: „Proč? Proč my?“

Na tento druh otázek houba v mé hlavě odpovídala bez zaváhání: „Protože jste se upřímně snažili najít dobro a protože jste žádné jiné lidské bytosti nevěřili víc než sobě samým.“

Emocionální dopad tohoto druhu vnitřního dialogu byl intenzivnější než cokoli, co jsme do té doby zažili. Cítil jsem vděčnou pokoru na hranici dojetí. Prožíval jsem stav exaltace. Chtěli jsme získat přístup do ráje pro celé lidstvo a děkovali jsme všem bohům a přírodě, že naše excentrická pouť byla ze všech možných životů a osudů na této zemi vyvolena stanout tak blízko kritickému okamžiku. Uspěli jsme tam, kde šamanismus předchozích epoch selhal. Zá-

chrana nesmrtelné perly lidské pomíjivosti ze studny smrti se stala díky metodě hyperkarbolace živoucí realitou pro všechny bytosti, které kdy žily. Veškerá bolest, utrpení, války a zlo by náhle byly vykoupeny a oprávněny prostřednictvím průniku do tajemné vyšší dimenze a zpětného chodu logiky času, která by v důsledku odčiňovala vše, co se dosud stalo. Vlna porozumění, která od 27. února nabývala na síle, už dosáhla takové intenzity, že ji bylo takřka možno vidět všude, kam padl můj zrak. Optické zesílení provázející blízkost kontaktu s kamenem mudrců jako by se odráželo všude kolem. Každý tvar a forma v mé blízkosti překypovaly touto nezemskou opalizující hloubkou bez konce.

KAPITOLA DESÁTÁ

JEŠTĚ K VELKÉMU DÍLU

*ve které prohloubíme teorii a zahájíme přípravy
na experimentální testovací lety v sapfickém ae-
rolitu*

Další den nastalo tolik očekávané datum 4. března. Poté co jsme si připravili snídani, jsme nerozmetali oheň jako obvykle. Namísto toho jsme začali svařovat pečlivě nadrcenou liánu *Banisteriopsis caapi* v několika litrech pramenité vody. Oheň ze zkroucených a na slunci vysušených kořenů prudce hořel. Konvice na to odpovídala pravidelným, intenzivním varem, který je potřeba na správnou přípravu nápoje.

Celé odpoledne jsme jen vařili a takřka nepromluvili slova. Dave a Vannesa ten čas využili k tomu, že navštívili starou vesnici La Chorrea za jezerem a fotografovali tam. Večer se k nám měli připojit na lehkou večeři, po níž měli odejít a ponechat nás, abychom požili *ayahuasku* a prodělali experimentální test hyperkarbolace bez nich. Jsem si jistý, že Dennisova mysl byla ještě daleko víc než moje zcela pohroužena do probírání jednotlivých detailů pokusu. Během předchozího dne byl značně nervózní, a já jsem to pokládal za průvodní jev mentálních procesů, které probíhaly v jeho hlavě. Zatímco Dennis se obíral vnitřními pochody a perspektivami, já jsem byl ostražitým strážcem šamanského ohně a náležitých procedur.

V poslední době jsme často diskutovali o ohni a jeho vlivu na formování mentálního světa lidských bytostí v dávných dobách.

Jednou jsme hleděli do plamenů a Dennis prohlásil: „Lidé se dívají do ohně tak jako my tady už tisíce a tisíce let. Syčení uhlíků je důsledkem uvolňování ionizované plasmy, vznikají chvějící se vlny volných elektronů, a člověk tak může nahlédnout do minulosti i budoucnosti. Oheň je místem, odkud pocházejí myšlenky.“

Mlčel jsem. Cítil jsem své předky nade vši pochybnost přítomné na druhé straně rozhraní představovaného plamene. Co se to s

námi děje? ptal jsem se znova sám sebe, aniž jsem hledal odpověď. Mlčení se zdálo být nejpříhodnější.

Dennis, zcela pohroužený do přípravy experimentu, který by zkoumaný fenomén představil způsobem, jenž by vyvrátil jakýkoli skepticismus, strávil část dne zuřivým zapisováním:

4. březen 1971

Ted' už je možné rekonstruovat fyzicko-psychickou ideu, jež se vyvinula během postupného porozumění tomuto fenoménu, tj. čtyřdimenzionální rotaci hmoty. Zkoumání lingvistického modelu, který jsme sestavili, mi umožnilo pochopit, že vlnová ESR interference, která završí naše úsilí, pracuje na poněkud odlišném principu, než jsem se domníval. Lze to popsat následujícím způsobem: Psilocybin, obsažený v houbě, slouží jako anténa k zachycení a zesílení harmonických ESR tónů veškerých tryptofanových sloučenin ve všech živých organismech v jeho dosahu. Vzhledem k tomu, že psilocybin procházející metabolismem je supravodivý, znamená to, že jeho příjmový rozsah je prakticky neomezený. Tato anténa tedy svým způsobem zachycuje signál, jehož zdrojem jsou všechny živoucí bytosti; ale protože psilocybinový metabolismus probíhá v mozku (či v houbě) za velmi nízkého elektrického napětí, anténa se chová, jako by její dosah byl omezený, přestože je supravodivá.

Chápu tuto poznámku jako pokus vysvětlit základní podstatu zásadní informační propojenosti, která provázela náš zážitek, k němuž došlo v jednom z nejneproniknutelnějších tropických pralesů na naší planetě. Zdálo se, že jsme se dostali do kontaktu s živoucí myslí tropického pralesa. Možná že tryptaminové sloučeniny jsou prostředníky komunikačního mechanismu řídicí a kontrolní struktury, která ovládá a propojuje celé ekosystémy.

Dennis pokračoval:

Zdá se tedy jasné, že ten signál, který je možno zachytit tak na-prosto čistě, pokud jsme intoxikováni houbami v tomto ekologicky čistém prostředí, vzniká ESR rezonancí ayahuasca. Je ovšem možné, že prostřednictvím supravodivového zesilovače ayahuasky je vyladována a vysílána celá biosféra. Vše se dokonale vyjasní v okamžiku, kdy dojde k zakřivení čtvrtého prostoru. Požití harminu obsaženého v ayahuasce urchlí proces metabolismu do té míry, že dojde k zesílení tónu ESR na slyšitelnou úroveň. Ten-

to tón harmonicky zruší ESR tón psilocybinu v houbě, čímž jej přiměje ke ztrátě elektrického pole a k přeskoku do supravodivé konfigurace. Ayahuaskový signál ESR promění psilocybin v houbě v jakousi supravodivou anténu. To potom umožní, aby sloučenina psilocybinu, harminu a DNA v těle metabolizovala a kondenzovala do elektricky nabitého chemického schématu. Jednu mikrosekundu poté, co dojde k supravodivému nabití psilocybinu v houbě, jeho zesílená vlna ESR vyruší ESR signály tryptaminů a harminu, které metabolizují v těle, i genetického materiálu. To způsobí, že dotyčné látky získají supravodivou konfiguraci a spojí se přesně v okamžiku, kdy se zapojí do připraveného chemického schématu houby.

Toto navázání supravodivých sloučenin, elektricky nabitých v těle, na supravodivé schéma, připravené v houbě, neprobíhá v třírozměrném prostoru. Nelze spatřit žádný viditelný fyzický přenos, protože organicky vytvořený supravodivý materiál se naváže na houbové schéma ve vyšší prostorové dimenzi.

V tomto okamžiku racionální člověk nutně ztratí zájem, protože je jasné, jaká propast neprověřených teoretických a pravděpodobně i zmanipulovaných premis se otevírá onou frází „ve vyšší prostorové dimenzi“. Dennis přes to všechno, zdá se, vycházel podobně jako alchymisté v dávné minulosti z předpokladu, že experiment, pokud jednou zdárně proběhne, potvrdí teorii. Stejně jako slovník alchymie je jeho výpověď směsí moderního vědeckého formalismu a hermetických aspirací. Stvořil nová alchymická pravidla a rozdmýchal jiskru alchymické naděje, jakousi obdobu ptáka Fénixe, z popela moderní doby.

Výsledek bude dílem překonávajícím všechna ostatní, zázrakem, který nebude možno postihnout slovy: zachycením čtvrtého rozměru a jeho převedením do třírozměrného prostoru. Magický Kámen se stane všemi ostatními věcmi; ale elementy, které jsou sesazeny v prostoru, aby jej vytvořily, patří k těm nejběžnějším přírodním produktům. Funkce a místo každého z nich uvnitř Kamene je rozpoznatelná. Kámen je zhmotnělým hyperprostorovým energetickým okruhem, jenž má čtyřdílnou strukturu.

Na prvním místě stojí psilocybin, energeticky nabitý ještě v houbě, aby fungoval jako struktura sloužící jako vzor pro kondenzaci zbytku okruhu. V konečném stadiu pak psilocybin poslouží jako supravodivá anténa k zachycení informace rozptýlené v prostoru a čase.

Druhý je supravodivě nabitý harminový komplex v Kameni. Bude sloužit jako zdroj a přenašeč energie. Stojí za povšimnutí, že tatáž energie, která způsobuje supravodivost antény, udržuje v napětí i celou soustavu.

Třetím komponentem Kamene je DNA navázaná na harmin a také jím rezonující. Vzniká tak hyperdimenzionální holografická paměť celého zařízení, která obsahuje a sděluje genetickou historii všech biologických druhů. Je to kolektivní paměť tohoto zařízení a uvnitř této matrix jsou zpřístupněna veškerá časová období, veškerá místa a všechny dosažitelné formy života.

Čtvrtou součástí okruhu je RNA, taktéž supravodivě nabitá. (Normální funkcí RNA je „číst“ molekulární kód DNA a přepisovat její geny do formy použitelných bílkovinných molekul.) RNA je schopné prostřednictvím této sebereplikační funkce prostupující hyperprostorem vyzářit vlnovou formu, třírozměrný holografický obraz, a tak okamžitě ztvárnit jakoukoli myšlenku. Vykonává tak svou odvěkou funkci – replikaci v čase. Tentokrát je ovšem replikace navíc částečně vystavena vrtochům lidského vědomí.

Důvod, proč jsme byli já a mí společníci vybráni k tomu, abychom to celé pochopili a stáli u zrodu gestaltové vlny porozumění, jež uvolní hyperprostorový zeitgeist, mi byl čím dál jasnější. Přesto jsem byl přesvědčen, že neporozumím smyslu naší mise úplně, dokud nebude Dílo dokonáno. K užívání Kamene budeme instruováni jakýmsi neohraňčeně moudrým, znalostmi nekonečně vybaveným kolegou z hyperprostorového bratrstva. Tím jsem si jist. Budeme tak třímat klíč ke galaktickému občanství. Předpokládám, že budeme prvními pěti lidskými bytostmi, kterým se dostane instrukcí k jeho používání – a naším úkolem bude je výběrově šířit mezi zbytkem lidstva. Pomalu, aby se zabránilo kulturnímu šoku. Zároveň je asi docela pravděpodobné, že existuje určitý počet jedinců, kteří mají jakousi povědomost o implikacích a možnostech tohoto úkazu, tohoto posledního kulturního artefaktu.

A tak teď, navzdory všem zákonům pravděpodobnosti, se mi a mým společníkům mělo dostat zvláštního privilegia. Měli jsme být seznámeni s tím, že historie, jak ji známe, dojde svého konce. Je to prapodivný pocit, ocitnout se v situaci, kdy jedinec příliš nerozumí silám, které jej do té situace dostaly. Naštěstí díky tomu, že celý fenomén provází akcelerace porozumění, člověk nakonec pochopí tu moc, která zakřivila prostor a čas, myšlení a kulturu tak, aby v jediném okamžiku spatřily samy sebe.

Jak toto monumentálně neproniknutelné prohlášení prozrazuje, Dennis nahlížel za nějaký neznámý roh. Pod vlivem jeho idejí a obraznosti začal náš život nabývat charakteru čiré science fiction. Celá tato transformace probíhala prostřednictvím otevření zřídla naší kolektivní imaginace. Ale co se změnilo doopravdy? Byli jsme na dosah kormidla historie, anebo to byl zase jen další smutný pokus zmocnit se síly archetypu, pokus předem odsouzený k tomu, aby aktérovi opět neuchopitelně protekl mezi prsty?

Mohu si teď prohlížet vlastní život pod scannerem paměti a porozumět všem těm okamžikům, které zastíňovaly tento. Není těžké odpoutat se od osobní historie, zaměřit se na dějiny celého lidstva a náhle spatřit pravzor tohoto posledního okamžiku. Jako fenomén tu existoval odevždy a bude existovat dál. Je totiž pohyblivým indikátorem fenomenálního porozumění, jehož bylo dosaženo už před érou fyziky a jež bylo uvedeno do trvalého pohybu – konstantní akcelerace trvajících dodnes. To, k čemu směřujeme v třírozměrném prostoru, je přechod této vlny porozumění do vyšší dimenze, do hájemství bezčasovosti. Až k tomu dojde, proběhne tato proměna prostřednictvím jednoho z nás. Ale nedojde k jakékoli změně v kosmickém řádu, k jakékoli sebemenší změně na oběžných drahách. Tento fenomén totiž získal svůj hybný moment v samém počátku svého zrodu a dnes prostupuje veškeré dimenze a pokračuje dál se stejnou neznatelnou jemností, s jakou do nich vstoupil. A bude to tak, dokud neprojde všemi bytostmi ve všech rozměrech. Jeho radostná mise tím bude dokončena. V předlouhém časovém úseku tak dosáhne plného porozumění ve veškerém stvoření.

Pokud celou věc nahlédneme z hlediska eschatologie, ocitneme se v roli Antikrista. Ale skutečným Antikristem v dějinách je pokřivený obraz Krista na konci všeho času – kosmický Adam-Anthropos. Eschatologický Kristus je Antikristem jenom z hlediska historické perspektivy. Je zajímavé, že Mazatekové a další kmenové skupiny v horách středního Mexika mají ideu Krista spojenou s houbami – je to synkretismus, nebo proroctví?

Večerní společné jídlo s Davem a Vanessou u nás v táboře, s ayahuaskou chladnoucí někde stranou, se příliš nevydařilo. Naše postoje vůči „fenoménu“ se vyhroutil až na samou mez nesmířlivosti. Dave a Vanessa dorazili až na samém sklonku dne, ale připojili se k našemu kuřáckému dýchánku v chatě. Právě jsme probírali poslední

a konečnou verzi příprav k experimentu, který měl nastat téhož večera. Slovo měl Dennis:

„Najdeme metabolizující, živou houbu. Vyzvedneme ji i s trusem, z něhož vyrůstá, a přeneseme ji do chaty. Chceme, aby vazby proběhly v houbě, protože nevíme, co by se stalo, kdyby k nim došlo uvnitř našich těl. Ta situace je naprosto otevřená. Díky vašemu hlasu, vaší mysli a houbě to celé může proběhnout. Nic víc není potřeba. Ani urychlovač částic, ani nic podobného, kdepak! Je ale velmi pravděpodobné, že s energetickým nábojem, který je mnohokrát nižší než v příruční baterce, je člověk schopen roztrhnout čas a prostor.“

Vzduch byl těžce nabit ionty. Dave měl spoustu pochybností, a když promluvil, někde v dálce v džungli se ozval rachot vzdálené bouře. Daveovy argumenty proti tomu, co jsme se chystali udělat, byly emocionální a plné obav v duchu výroku: „Člověku nepřísluší znát tyto věci.“ Takový postoj nás u kamaráda překvapil. Snažili jsme se ho přesvědčit, ale rozčílil se a vyběhl z chaty, zřejmě, jak jsme předpokládali, aby se vydal zpátky k chatě u řeky.

Namísto toho jsme ale zvenku zaslechli vyděšený výkřik, který přešel v něco jako zavytí, v němž se mísil strach a překvapění. Vyběhli jsme do jednoho z chaty a objevili jsme Davea, jak bílý jako stěna hledí k obloze a ukazuje na ni. Dorůstající měsíc osvětloval potrhanou oblohu a přímo nad stezkou vedoucí zpátky k řece si razil cestu obrovský černý převalující se bouřkový mrak stovkami čtverečních metrů vzduchu, nasáklého vodou a elektřinou. Vypadal jako obří stonožka s masivními sloupy blesků, vyrůstajícími z jeho spodních partií. Útočil na pralesní koberec hromobitím takové intenzity, že když uhodilo přímo nad námi, znělo to jako ohlušující salva dělostřelectva. Ve vytí větru, který teď s divokou zarytostí bičoval džungli kolem nás, jsem uslyšel Dennisův jekot: „To je reakce na to, že se blížíme k cíli. Podle mě teď už není pochyb o tom, že uspějeme!“

Dave zaúpěl a svezl se na písčitou zem. Začaly padat první velké kapky deště. Vzpomněl jsem si na arabské přísloví: „Uděil bych i slunce, kdyby mě urazilo. Když může ono, já můžu taky. Taková jsou pravidla poctivé hry.“ V nárazu ohlušujícího úderu hromu jsme se všichni vrhli zpátky k chatě. Vanessa si cestou vymkla kotník, když uklouzla na trámu s příčlemi, který sloužil jako vstupní žebřík. Za pár minut se bouře přehnal a zbyl po ní jen neklidný a neuspořádaný zápa slunce.

Náhly elektrizující útok žvlů na nás zapůsobil jako znamení, potvrzující názor obou táborů. Dennis, Ev a já jsme jej pokládali za

předzvěst experimentu, který nás čekal za několik málo hodin. Dave a Vanessa jej vnímali jako zatím lehký signál božího hněvu, provázející tak prometheovské aspirace. Možnost, že by bouře s námi neměla nic společného, prošla bez povšimnutí.

„Má to snad být konec mé rozpolcenosti, který mi předpovídal astrolog?“ zeptala se ve Štíru zrozená Vanessa jen tak do prostoru.

Ev a já jsme se rozdělili o lehkou večeři s našimi hosty, Dennis nejedl nic. Dave a Vanessa nám popřáli dobrou noc a hodně štěstí a odkvačili směrem k řece. Naše trojice osaměla a nezbývalo než podstoupit experiment, k němuž Dennis neodvratně směřoval a který vnesl tolik neklidu do naší malé výpravy.

Ayahuasca byla připravena. Mnohem později, když jsem viděl, jak připravují tento nápoj šamanští profesionálové v Peru, mi došlo, že naše *ayahuasca* byla příliš slabá na to, aby sehrála jakoukoli významnější roli v tom, co následovalo. Osudovým činitelem v celé věci byly houby, pokud vůbec existoval nějaký jednotlivý činitel, jehož by šlo vydělit z celku dění. Hub jsme měli dostatek. Jak natrhaných, tak těch, které přebývaly přímo v chatě, ve svém loži z kravského hnoje. Dennis s jistotou prohlásil, že cítí přítomnost živoucího, metabolizujícího psilocybinu. Do blízkosti hub jsme umístili také motýla Morpho, aby se v prostoru probíhající metamorfózy nacházela také zvířecí tkáň. Kde končila věda a kde začínal rituál? Nevěděli jsme a nebyli jsme schopni hranici určit. Kostky byly vrženy. Básnická inspirace a vědecký vhled se smísily v jedno.

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

EXPERIMENT V LA CHORRERA

v níž dojde k experimentu, jehož výsledky přivedou bratry McKennovy na pokraj šílenství

Noc na čtvrtého března byla naprosto temná. Objevil se nízko visící shluk mračen, který zakryl maličký svět La Chorrera a zabalil jej do chumlu všepronikající vlhké temnoty. Když přešla bouřka, obnovili jsme náš oheň a vyvařili jsme několik litrů vody z našeho odvaru *Banisteriopsis caapi*, čímž značně nabyl na síle. Přidali jsme tam rozdrcené listy, jež Dennis nasbíral během dne poblíž *chorra* a jež jsme používali jako rostlinnou dimethyltryptaminovou příměs. Doufali jsme, že právě tato rostlinná příměs dodá DMT nezbytné k vyvolání intenzivních halucinací, kterými se nápoj proslavil. Předběžně jsme rostlinu určili jako *Justicia pectoralis* var. *Stenophylla* – rostlinu, o níž se říká, že se používá jako příměs *ayahuasky* v povodí řeky Vaupes na sever od nás. Dnes, po několika let od tohoto večera, stále ještě přemítám o koncentraci našeho nápoje z *Banisteriopsis caapi* stejně jako o přesnosti určení rostlinné příměsi.

Není pochyb, že v roztoku byl přítomen významný harminový alkaloid, i když jsem se dodatečně dozvěděl, že ne v míře potřebné k vyvolání intenzivních halucinací. Harminové alkaloidy v nápoji byly podle mého názoru zesíleny psilocybinem, který zůstal v našich tělech, či ještě spíše přítomné beta-fenoláty zapůsobily jako inhibitory MAO na zbylý psilocybin, což se v našem vědomí projevilo jako hluboká halucinogenní zkušenost.

Zatímco jsem dokončoval vývar, Ev a Dennis si šli lehnout do houpacích sítí a počkat na dokončení příprav. Tiše jsme spolu mluvili a smáli se. Přes to všechno se u nás náhle začalo projevovat jakési vnitřní napětí z blížícího se experimentu, do něhož jsme vložili tolik energie. Když jsme se přiblížili ke kritickému okamžiku, Ev a Dennis začali být nevysvětlitelně nemotorní a zdálo se, že vůbec nemohou zvládnout svá těla; to byl důvod, proč si odešli lehnout.

Zdalo se, že na mě to nepůsobí a že jsem schopen postarat se o všechno potřebné. Dennis vleže v síti snědl dvě houby, aby experiment odstartoval. My s Ev jsme udělali totéž.

Naše chatka na dřevěných pilotech a s doškovou střechou připomínala v pableskujících plamenech malou kosmickou loď vrženou do vyjící džungle mimozemského světa. Připadalo nám, jako bychom nabírali hyperprostorovou rychlost. Cítili jsme obrovský příval energie. Ten pocit ještě posilovaly houpací sítě, připomínající zařízení kabin v raketách, které posádce umožňuje přečkat přetížení ze startu. Dennis ležel ve své síti, téměř neschopen udržet tužku, a přesto přesnými, výstižnými termíny divoce popisoval právě probíhající experiment:

Houby se právě účastní přeměny v našich tělech. Aktivizuje to tryptaminové struktury v syrových houbách, jež se syntetizují pro kondenzaci molekuly harmin-psilocybin-DNA. Po požití ayahuasky se harminový analog začne v těle metabolizovat. Mimosmyslový vjem předsyntetizovaného psilocybinu okamžitě zruší mimosmyslový vjem harminu a přiměje jej se superkonduktivně zapojit do komplexu DNA-RNA simultánně v našich tělech i ve vyšší dimenzi v houbách. Když toto spojení proběhne, paměťová banka harmin-DNA a hybná jednotka z kondenzují do vyčkávacího, nabitého psilocybinového okruhu v houbách. Můžeme tuto kondenzaci pozorovat, protože se v houbách objeví ve stejném okamžiku, kdy se dokončí vazba ve vyšší dimenzi.

Neměl jsem ani ponětí, co to všechno znamená či kam to směřuje. Rozhodl jsem se prostě jen být dobrým svědkem. Bylo klidně možné, že se vůbec nic nestane. Anebo nás čeká něco báječného.

Dennis začal vysvětlovat, že jeho potíže s pohybem mají cosi společného se zpětným chodem času. Neustále narůstající rozpaky nad množstvím možných budoucností způsobily, že téměř ztratil schopnost se pohnout: zůstala jen mysl, jejíž plánování a výpočty nic neomezovalo.

Dokončili jsme vaření *ayahuasky*. Přinesl jsem rostlinné přísady a přidal jsem je do vařícího nápoje. Přenesl jsem do chaty *ayahuasku* a poté i houby. Všechno bylo na svém místě. Mohli jsme začít.

Dennis zahájil odpočítávání k bodu Omega, jemuž nikdo z nás ve skutečnosti nerozuměl. Očekávání toho, že můžeme být svědky zrodu milénia, nás zcela strhlo. Dennis popisoval, jak se čas začal zpomalovat, čím blíže tomuto bodu jsme se nacházeli. Už několik

dní před touto seancí jsme žádné halucinogeny nebrali, takže to, co jsme zažívali, nemohlo pocházet z tohoto zdroje. Dělo se něco jiného. Aby Dennis své úžasné tvrzení dokázal, upozornil nás na svíčku, kterou jsem postavil na policičku vyčnívající ze zdi chaty. Aniž si toho kdokoli z nás všiml, její lehký sklon se zvolna zvětšoval, takže teď trčela ve zcela divokém úhlu popírajícím zemskou přitažlivost. Dennis to komentoval tak, že čas teď probíhá tak pomalu, že nejsme schopni vidět to, že svíčka je ve skutečnosti uprostřed pádu.

Šel jsem k tomu nezvyklému jevu blíž a nahnul jsem se nad plamen. Vypadal bez pohybu, jako zmrazený. Moje paměť vystřelila vzpomínku na okamžik u řeky, která se také zdála jakoby navždy zastavená. Plamen byl podivný. Čím víc jsem se snažil jej pozorovat, tím víc jsem nebyl schopen zahlédnout jakýkoli pohyb plynových částic. Zdálo se, že se na mé obvyklé svobodě pohybu nic nezměnilo, ale svět kolem mě se blížil k ostrému a děsivému okamžiku zastavení.

Nakonec Dennis přerušil ticho: „Je třeba proniknout řadou jemných energetických úrovní, aby bylo možno se s tou věcí spojit. Je to částečně záležitost mytologie, trochu psychologie a trochu užité fyziky. Kdo ví? Podnikneme tři pokusy, než opustíme tuto experimentální úroveň.“

Všichni jsme se napili *ayahuasky*. Chutnala ostře a svíravě, jako omáčka z kůže a mole, ale tento pocit rychle pominul, jakmile se tekutina dostala v našich útrobach dál. Dennis si vzal ještě jednu houbu navíc, aby si podržel své naladění. Venku byla naprostá tma a my jsme neměli ponětí o čase. Zdálo se nám, že od doby, kdy nás opustili Dave a Vanessa, uplynuly celé hodiny. Nakonec jsme měli všechno připraveno po ruce: čerstvé houby, harminový nápoj a harminovou kuřáckou směs – „jen tak pro případ“. Každý jsme vypili půl šálku *ayahuaskového* odvaru a pak už jsme jen vsedě čekali na věci příští.

Po několik posledních dní Dennis slyšel mimosmyslově vnímaný tón, který pokládal za *sine qua non* toho, kam vstupujeme. Asi po patnácti minutách nám oznámil, že jej slyší mnohem zřetelněji a že nabývá na síle. Dennis se podle svých slov cítil připravený podniknout pokus, kdykoli bude třeba.

Dohodli jsme se, že pokaždé, když zvuk zazní, zhasneme svíčku, aby nás nerušil pohled na tryptaminem vyvolané grimasy, které ten podivný jekot způsoboval. Kdysi před lety, během vrcholící seance s DMT v naší staré berkeleyské partě, jsme viděli neuvěřitelně hrůzné

grimasy a obličej připomínající božstva tantrického buddhismu – vyvalené oči, neuvěřitelně dlouhý, stáčejší se jazyk a podobné věci.

Dennis se náhle posadil ve své síti. Zhasl jsem svíčku a Dennis vydal své první zavytí způsobené hyperkarbolací. Byl to mechanický a hlasitý zvuk, jako svištění biče, zakončený šhubavou křečí, která proběhla jeho tělem a vymrštila ho ze sítě dolů na zem.

Rozsvítili jsme svíčku jenom na tak dlouho, abychom se domluvili, že všichni chceme pokračovat a že Dennis by měl dál pokračovat vsedě na podlaze chaty. Stalo se. A znovu se ozval dlouhý, svištivý zvuk, podivný a překvapivě mechanický pokaždé, když zazněl.

Navrhl jsem přestávku před třetím pokusem, ale Dennis byl velmi vzrušený a chtivý „to přitáhnout“, jak se sám vyjádřil. Usadili jsme se ke třetímu zaječení. Když k němu došlo, bylo podobné ostatním, ale trvalo mnohem déle a bylo mnohem hlasitější. Jako elektrická siréna vyjící tichou noční džunglí trvalo dál a dál, a když konečně ustalo, i ten dozvuk připomínal sirénu. Pak nastalo v absolutní temnotě amazonské chatrče ticho, ticho provázející přechod z jednoho světa do druhého; ticho propasti Ginnunga, onen prvotní zívající předěl mezi jednou a další světovou dobou v norské mytologii.

Do této mezery vstoupil zvuk kohoutího zakokrhání z misie. Ozval se třikrát, jasný, i když vzdálený, jako by potvrzoval naši úlohu herců na jevišti, součást dramatického konceptu. Dennis prohlásil, že pokud se experiment zdaří, houba zmizí. Nízká teplota přinutí buněčný materiál explodovat a zůstane jen stagnující vlna, fialový prstenec velikosti klobouku houby. Bude se to chovat jako zvětšovací sklo, kámen mudrců, nebo co to vlastně je. Potom bude třeba, aby to někdo začal ovládat – budou to jedinci s příslušnou DNA. Bude to, jako by člověk umožnil zrození své vlastní duše, bude to zviditelnění jeho vlastní DNA v podobě živé vody tvořené jazykem. Bude to mysl, již bude možno spatřit a dotknout se jí rukou. Nezničitelná. Bude to miniaturní vesmír, monáda, část časoprostoru, jež bude magicky obsahovat veškerý vezdejší čas a prostor, včetně myslí toho kterého člověka. Bude to mapa vesmíru tak skutečná, že bude jaksi sama vesmírem. Tak to byl ten králík, kterého chtěl Dennis ráno vytáhnout z klobouku.

Dennis se naklonil k nehybné houbě, jež stála uprostřed experimentálního prostoru: „Podívej!“

Sledoval jsem pohledem, jak natáhl ruku a stín jeho *ruany* dopadl na plně rozvinutý klobouk houby. Zřetelně, i když jenom na okamžik, když stín zakryl zářící klobouk houby, jsem namísto houby zahlédl planetu Zemi, zářivou a živou, modrou a hnědou a oslnivě bílou.

„To je náš svět.“ Dennisův hlas byl plný nezakrytých emocí. Zmohl jsem se jen na přikývnutí. Ničemu jsem nerozuměl, ale viděl jsem to jasně, přestože má vize trvala jen okamžik.

„Dokázali jsme to,“ prohlásil Dennis.

„Nerozumím tomu,“ řekl jsem a byla to pravda. „Pojďme se projít ven. Potřebuju přemýšlet.“

Ev byla vyčerpaná nočními aktivitami a myslím, že byla ráda, že ji necháme v chatě samotnou s blížícím se ránem, jež slibovalo něco jako nový den. Když jsme slézali po dřevěném žebříku dolů na zem, zasáhl mě nepořádek, který tu zbyl po našem včerejším mnohahodinovém divokém vyvarování. Z obrovského ohně zbyl jen bílý popel. Odpad vzniklý přípravou *ayahuasky* ležel na hromadě opodál a vypadal jako kupa naplavených mořských řas. Kolem se válely ostatní věci. Procházeli jsme tím místem, snažili jsme se setřást tělesnou strnulost a zastavili jsme u potůčku, jenž přetínal cestu, abychom si omyli obličej.

Nemluvili jsme. Ticho nakonec prolomil Dennis: „Přemýšlíš, jestli jsme uspěli?“

„Ano. Tenhle pokus je tvoje záležitost, takže o co jde?“

„Dobrá. Nevím sice jak, ale jsem přesvědčen, že jsme uspěli. Pokusím se ti to vysvětlit.“

Zdálo se, že působení hub a *ayahuasky* z předchozího večera už pominulo a v mé mysli se honila spousta otázek. Jak jsme tak kráčeli, Dennis čas od času utrousil poznámku a mi prolétlo hlavou, že odpověděla na to, nač jsem myslel, ale nevyslovil jsem to. Zastavil jsem se a v duchu zformuloval jasnou otázku. Dennis, s hlavou nakloněnou ke mně, mi začal odpovídat, aniž mě nechal cokoli vyslovit nahlas. Stál jsem jako opařený. „Tohle je tedy ono?“ zeptal jsem se. „Dosáhl jsi nějakým způsobem telepatických schopností?“ „Ne,“ zněla odpověď. „Je to něco daleko úžasnějšího.“

Podle Dennise vazba harmonu s jeho DNA mu poskytla okamžitý přístup k nesmírné, kyberneticky uchovávané databázi. A tyto informace byly volně dostupné komukoli na světě, kdo se obrátil do vlastní mysli a uvedl svou otázku oslovením „Dennisí“.

Absurdita druhé části tohoto návodu už přesáhla všechny meze. Ale samozřejmě že jsem na jeho naléhání provedl zkoušku. Utrhl jsem rostlinku, kvetoucí u mých nohou, zavřel jsem oči a zeptal se: „Dennisí, jak se jmenuje tato rostlina?“

Okamžitě a bez jakéhokoli úsilí se v mé mysli zjevil botanický název, dnes už dávno zapomenutý. Zkusil jsem stejnou věc ještě s další rostlinou a k mému úžasu jsem dostal jinou odpověď. Zdálo se,

že experiment prokazuje, že něco mi do hlavy vkládá odpovědi, ale nevím, jestli jsou správné či nikoli. Tato skutečnost se mnou otřásla. Když jsme opustili chatu, byl jsem přesvědčený, že pokus nevyšel a že nás čeká rozmluva o změně našeho přístupu. Dokonce se mi ulevilo, protože poněkud posedlá atmosféra celé záležitosti byla tíživá. Když jsme teď ale vedle sebe kráčeli a já slyšel v hlavě hlas, který odpovídal, jakkoli podivně či nesprávně, na jakoukoli položenou otázku, zmocnila se mě nejistota.

Dennis byl podivně pohlcen sám sebou, ale přesto mě ujišťoval, že se naše úsilí zdařilo a že po celém světě se vlna hyperkarbolace žene napříč lidstvem a smazává hranice mezi jedincem a společenstvím, jak všichni zjišťují, že se noří do telepatického oceánu pojmenovaného po svém objeviteli: Dennis McKenna.

Jak jsem tak současně sledoval dění ve své mysli a poslouchal pábení svého bratra, došlo mi, že experiment nepochybně vyvolal jakýsi poměrně bizarní efekt. Ptal jsem se sám sebe, proč bylo pro mě tak snadné přejít od dojmu, že proděláváme prazvláštní místně omezený zážitek, k přesvědčení, že jsme klíčovým momentem jakéhosi planetárního fenoménu. Tato důležitá, ale nezodpovězená otázka silně vypovídá o mé podezřívavosti vůči mé vlastní náchylnosti a vstřícnosti v tom okamžiku. Byl jsem zkrátka obětí kognitivní halucinace. Ta je, spíše než vizuální prožitek něčeho, co se ve skutečnosti neodehrává, totální proměnou nejvyšších úrovní našeho intelektuálního vztahu ke světu. Kognitivní halucinace vyvolaná psilocybinem způsobila, že nemožné a nepravděpodobné se zdá možné a reálné. V okamžiku, kdy jsem si uvědomil, že jsme překonali bod Omega, mě zaplavila extáze. Ocitli jsme se náhle v počátečních okamžicích milénia. Oba jsme cítili, jak naše vzrušení stoupá, když jsme nabyli přesvědčení, že svět byl náhle radikálně, fundamentálně odlišný.

„Tohle musí být ono,“ promluvil Dennis. „Nepodařilo se nám zkondenzovat Kámen ve viditelném prostoru, ale vytvořil se v našich hlavách. Neobjeví se okamžitě jako viditelný dopravní prostředek, ale zprvu jako nauka – nauka, kterou slyšíme právě teď ve svých hlavách. Později se ze slov stane hmota.“

Jenom jsem na svého bratra zíral. Kdo vlastně byl a jak dokázal vědět a dělat všechny ty věci? Mohl jsem se jen dohadovat.

„Teď se ukáže Matka a pravděpodobně také spousta mrtvých lidí. Bezpochyby se dostaví i Jung. Panebože, opravdu chci slyšet, co nám bude říkat.“ Dennis domluvil a pohlédl mi přes rameno. Natahoval krk, jako by chtěl vidět, kdo přišel do naší chaty s houpacími

sítěmi. „Je to Nabokov, Sunny Jim – ten příjemný kluk Joyce nebo ten protivný Nick Cusa?“

Objali jsme se a rozesmáli se. Bylo mi jako malému dítěti, které někdo vede za ruku. Z neznámého důvodu jsem neměl potřebu klást otázky. Spíše jsem měl potřebu vidět jiné lidi a cítit, jak se noří do nových nebes a nové země. Dennis souhlasil, abych zašel k řece, vzal Davea a Vanessu a vrátil se s nimi do lesa. Dennis se hodlal vrátit do tábora a vysvětlit Ev, co se stalo.

Cestou k řece se mi zdálo, že neplatí zemská přitažlivost. Cítil jsem se znovuzrozený, plný energie, překypoval jsem zdravím a vitalitou. Během několika minut jsem se z unaveného, odevzdaného skeptika proměnil v extatického nadšence. Když se na to dívám dnes, jsem přesvědčený, že to pro mě byl kritický okamžik. Proč jsem jenom Dennise zevrubněji nevyzpovídal? Bylo to něco jako autohypnóza? Že by mě cizí prostředí, střídavá dieta, vyčerpanost a očekávání dotlačily do situace, kdy jsem nebyl s to se ubránit sdílení bratrova bizarního vymyšleného světa? Proč jsem nedokázal uchovat si svůj odtažitý a skeptický pohled na věc? V jistém smyslu je toto vstřícné potlačení skepse základem celé této záležitosti – a jak věřím, také mnoha „blízkých setkání“.

Transcendentno si s námi pohrává. Oslovuje nás prostřednictvím imaginace, a tak dosahujeme kritického bodu. Abychom jej překročili, musíme zavrhnout staré a vrozené návyky myšlení a náhledu. V tu chvíli se svět líně obrátí naruby a co bylo dosud skryto, vyjde na povrch. Magická modalita. Mentální krajina odlišná od toho, co běžně známe. Krajina, jež se náhle stane reálnou. Je to hájemství kosmického chichotání. Ufoni, skřítki a přeplněné panteony všech náboženství jsou obyvateli krajiny do té doby neviditelné. Člověk se vydá kontinenty a oceány imaginace, světy existujícími pro kohokoli, kdo je s to si hrát. A pak necháte tu hru, aby byla hlubší a hlubší, až se z ní stane realita, se kterou si jen málokdo dovolí něco začít.

Jak jsem tak kráčet nádherným ránem, vůbec mě nenapadaly takto uklidňující objektivní myšlenky. Naopak jsem dospěl k tomu, že se mé tělo pomocí metabolického procesu chystá ke svému znovuzkřížení, „zviditelnění duše“ křesťanské hermeneutiky, což podle našeho očekávání měla být součást úspěšného završení našeho experimentu. Neměl jsem ponětí, co se odehrává ve světě, někde v dálce, ale od okamžiku, kdy Dennis označil pokus za ukončený, jsem cítil zvyšující se a neustále narůstající vlnu energie a porozumění prýstící mou bytostí. Šel jsem dál a zaplavilo mě hluboké pochopení. V mé mysli se zrodilo přesvědčení, že jsme všichni

osvícené bytosti a že jen naše neschopnost vidět a cítit sebe sama i ostatní tak, jací ve skutečnosti jsme, nám znemožňuje odvrhnout pocit viny a zažít sebe sama jako skutečně osvícené. Nikdy jsem nebyl hlasatelem psychedelického požehnání, ale tentokrát jsem uvízl někde na pomezí klišé a archetypu.

Cítil jsem se úžasně, a přesto jsem pořád nemohl uvěřit tomu, co se zdánlivě dělo. Cesta k Daveovi a Vanesse trvala tak deset patnáct minut. Bylo sedm ráno. Slunce už bylo poměrně vysoko na obloze a den byl nádherný. Kráčel jsem pastvinami, zastavil jsem se a řekl jsem: „Dennisi.“ Odpověď přišla okamžitě rychlostí myšlenky. To mě zmátlo. Nepřestával jsem se zastávkami doprovázenými otázkou. Sedl jsem si do trávy. „Je to v pořádku? Co to znamená? Nevím. Je to bezpečné? Nechápu, o co vlastně jde.“

Pokračoval jsem dál směrem k řece. Za chůze jsem trochu experimentoval. Řekl jsem: „Terenci, Terenci.“ Bylo to, jako bych mluvil sám se sebou. Potom jsem řekl: „Dennisi,“ a okamžitě to tam bylo, připraveno k akci. Potom jsem zkusil: „McKenno, McKenno,“ a bylo to tam pořád. Zjistil jsem, že nejsem schopen přivolat to svým křestním jménem, ale že naše příjmení to dokáže. Cítil jsem se osvícený i ohromený zároveň a vůbec jsem nechápal, co to celé znamená.

Stále jsem se ještě zabýval tímto tématem, když jsem dorazil k domu Vanessy a Davea na břehu řeky. Ještě spali ve svých sítích a ve dveřích se tísnil i v tuto časnou ranní hodinu houf witotských dětí s očima navrch hlavy. Když jsem si razil cestu jejich středem, díval jsem se z jednoho na druhé a hlavou mi běželo: „Jsi osvícený a ty... a ty taky...“

Můj příchod byl pro Vanessu a Davea úvodní událostí nového dne. Vyprávěl jsem jim, že se nám to podařilo a že ovocem našeho úspěchu není kondenzovaný hyperobjekt, ale nauka. Vyzval jsem je, ať se oblečou a jdou se mnou. Během balení sítí mi vyprávěli, že Dave se v nejtemnější části noci probudil v záchvatu hysterie, ve stavu ne nepodobném tomu, co způsobila elektrická bouře předchozího večera.

Připadalo mi to zajímavé, ale zároveň jsem to slyšel jakoby z veliké dálky. Toužil jsem vrátit se do lesa a uvidět, co se tam děje. Pořád jsem si připomínal to, co Dennis prohlásil před pár minutami uprostřed pastvin. Řekl, že předěl mezi dnem a nocí, hranice úsvitu, právě vykonává čtyřicetihodinový let kolem světa, let, který započal v okamžiku úsvitu, jímž skončil experiment v La Chorrera. Po celém světě se zastavovaly továrny a doprava. Lidé opouštěli své domy, zírali k obloze a uvědomovali si, že někdo někde prorazil

tu zeď. Že tento nový den už není jako ty předchozí. Dave a Vanessa mě následovali směrem k lesu. Vanessin kotník se od včerejška příliš nezlepšil, a tak polovinu cesty strávila reptáním.

Když jsme došli zhruba k místu, kde jsme se s Dennisem rozešli, našli jsme něco, co předčilo všechna naše očekávání. Byla to Dennisova mana, krátký látkový přehoz, jaký nosí jihoameričtí rolníci, a také jeho košile, oboje pohozené uprostřed stezky. Po chvíli následovaly kalhoty a o kus dál pár silných ponožek. Za nimi, ale to jsem měl zjistit až později, následovaly ještě brýle a boty. Sledovali jsme tyto stopy z pohozených svršků až k lesní chatě. Tam jsme našli Dennise a Ev, jak sedí oba nazí na podlaze, diskutují a provádějí meditaci „Zeptej se Dennise“.

S důraznou instrukcí, že řádná iniciace nepřipadá v úvahu, pokud nejsme nazí, trval Dennis na tom, že máme sundat šaty. Vanessa se svlékla a Dave i já jsme ji následovali. Zdálo se, že dokonce jejich pěstovaná skepse šla stranou. Přítomnost hub byla přímo hmatatelná. Zdálo se, že říkají: „Svlékni se. Zbav se všeho nepotřebného. Všechno se mění. Jakékoli předměty teď pro tebe nemají cenu. Zbav se všeho. Nebudeš už nic z toho potřebovat.“

Prohlíželi jsme si jeden druhého, vyzývavé ochlupení klína a taje genitálie, zářící v ranním slunci. Ubalil jsem joint, sesedli jsme se do kruhu a zakouřili si. Vyprávěli jsme Daveovi a Vanesse o nauce a oni to hned zkusili – se střídavými úspěchy. Vypadalo to, že Daveovi to funguje, u skeptické Vanessy to nebylo jisté. Takový výsledek mě nepřekvapil. Hlas uvnitř hlavy je velmi neuchopitelná a subjektivní věc. Pokud tam je, není o tom pochyb. Pokud ne, vypadá to všechno velmi nejasně.

Všichni jsme se chovali velmi přátelsky, jen Dennis měl tendenci skákat lidem do řeči, jako by tam vůbec nebyli. Působil, jako by byl v jiném časoprostoru než my, protože evidentně nebyl s to rozeznat, že mluví někdo jiný.

Přišlo nám logické odvázat své sítě, vzít jen je a vyrazit do džungle. Přivázali jsme je do větví stromu a vlezli jsme dovnitř. Začali jsme zkoumat nové možnosti, protože zjevně šlo dělat víc než jen klást otázky. Dveře zely dokořán. Experiment byl sám o sobě ukázkou lidských možností. Jakmile jsme vyrazili, zeptal jsem se té věci v mé hlavě, co bychom měli udělat, a dozvěděl jsem se, že bychom měli vizualizovat svůj život počínaje současností a jít zpátky. Měli jsme se střetávat se situacemi, v nichž jsme kdy ublížili cítícím bytostem, a napravovat je. Po dokončení tohoto procesu jsme měli opustit své tělo a vstoupit do dimenze absolutní svobody, která už

se zdála být na dosah. Napadlo mě, že je to něco jako rychlé zpětné přetáčení karmické aktivity. Jakmile je něčí karma převinuta, přirozeně se dostaví stav původní nevinnosti.

Leželi jsme v sítích a zvolna jsme se nořili do meditace vedoucí k našemu vstupu do hyperprostoru. Okem své mysli jsem viděl sám sebe v La Chorrera a potom, jak šlapu po stezce do El Encanta, vzhůru podél řeky do Leguizama a pak do Bogoty a zpátky do Kanady. V každém z těch míst jsem potkával lidi, s nimiž jsem trávil život, a říkal jsem jim: „A je to! Je mi to moc líto. Doufám, že jsem vám příliš neublížil tam v třírozměrném světě. Ale už je to za námi. Je to pryč.“

Bylo snadné ty lidi potkávat. Okamžitě jsem se mohl dostat ke komukoli z nich. „Jsme u Amazonky,“ vysvětloval jsem jim postupně. „A teď se vracíme domů. Nebo někam jinam.“ Ta vize měla naprosto bizarní, reálnou kvalitu. Za zavřenými víčky se mi hrnuly slzy. Byl to prazvláštní zážitek.

Hlas učitele hovořil v mé mysli: „Našli jste to. To je ono. Už to skončilo. Už to nebude dál pokračovat. Během pár hodin se superstruktura se zemí svázané lidské civilizace zhroutlí a váš druh se vydá na cestu. Napřed k Jupiteru a potom na Alfu v souhvězdí Střelce. Konečně pro lidské bytosti svítá nový den velkých dobrodružství.“

Zpočátku se zdálo, že se ty scény prohlubují a nabývají na intenzitě, ale po hodině bylo jasné, že ve skutečnosti slábnou. Jeden po druhém jsme se postupně probírali z letargie, způsobené ranním vedrem a pobytem v houpacích sítích. Pořád dokola jsme mluvili a mluvili a analyzovali a analyzovali. Jen Dennis se zdál být ponořený sám do sebe. Dave a Vanessa si nebyli jistí, jestli se vůbec něco „doopravdy“ stalo. Ev byla odtazžitá a já se cítil úplně omámený a zcela ponořený do surrealistického světa, který mě obklopoval už od chaotického počátku nového dne.

Najednou mi došlo, že něco není v pořádku. Vnitřní prožívání jako vždycky předčilo realitu. Pro všechny ostatní se nestalo vůbec nic. Během rozhovoru vyšlo najevo, že nikdo kromě mě nebyl schopen slyšet Dennise uvnitř své mysli. Naopak, nikdo nerozuměl tomu, co se vlastně děje, a všech se zmocnily obavy, protože dospěli k názoru, že přicházím o rozum. Vstupovali jsme do něčeho, co se později ukázalo být další fází, jež se projevovala jako všeobecný zmatek. Dennis byl zjevně mimo realitu. Mluvil jsem na něj, ale nevěděl, že s ním někdo komunikuje. Vstupoval doprostřed rozhovoru, aniž věděl, že zrovna mluví někdo jiný. Když se propast mezi

naším vnímáním naplno odhalila, všichni jsme pocítili potřebu vrátit se do normálu, zpátky k základům. Někdo navrhl návštěvu knězovy venkovní sprchy a vyrazili jsme tam, protože jsme byli špinaví a pokrytí popelem od včerejšího udržování nočního ohně.

Posbírali jsme své rozházené svršky. Během této činnosti jsme zjistili, že Dennis zahodil své brýle stejně jako boty a všechno ostatní. Rozcuchaní a dezorientovaní jsme se vydali k misií a neúspěšně jsme se snažili najít ztracené brýle.

Skupina Witotů si nás prohlížela, když jsme je míjeli, a najednou hlouček vybuchl obdivným smíchem. „Oni to vědí. Vědí, co se stalo,“ slyšel jsem hlas ve své hlavě. Zářili spokojeností a něčemu se pořád pochechtávali. My jsme v paprscích slunce pokračovali dál směrem k misií a sprše.

Dennis nepřestával mluvit a už s ním nebylo možné vůbec komunikovat. Ostatní se shodli, že je to krizová situace, ale ještě stále se nám to nevymyká z rukou. Souhlasil jsem s nimi, že *ayahuasca* je velmi zvláštní, a oni byli přesvědčení, že během několika následujících hodin by se to mohlo spravit. Já dospěl k závěru, že se stalo něco velmi reálného a nepředvídaného, že Dennis někam vstoupil a že tu probíhá nějaký nevědomý farmakologický efekt. Probíhal ovšem jen částečně tak, jak jsme předpokládali, a tak jsme se ubírali neznámo kam. Já byl klidný a mohl jsem se alespoň částečně podílet na dění kolem sebe. A tak přestože jsem byl plný emocí, díky nimž se mi po lících hruly slzy radosti, neztrácel jsem kontakt s realitou.

„Počkáme do zítřka. Dennis se vrátí,“ pokoušel jsem se uklidnit zbytek skupiny.

Vypadalo to, že všichni už našli cestu zpátky ke své psychické rovnováze vyjma Dennise a mě. Zatímco já se utápěl v podivných, ale nádherně bohatých vjemech, jeho zmatené myšlenky a divoký pohled svědčily o tom, že má vážné problémy s tím, aby udržel nohy na zemi. Po osprchování, cestou zpátky do lesa, jsem Dennisovi všechny tyhle věci řekl, ale úskočný jako Hamlet ve svém šílenství, odpovídal v hádankách a skrýval se za hradbou mrtvých příbuzných. Nic jsem z něj nedostal. Pořád jsem se ale domníval, že mu noční spánek prospěje. Když jsme se vrátili do tábora, trval jsem na tom, aby si lehl. Poslechl.

„Takže můžeme teď svolat tu tiskovou konferenci?“ vykřikoval ze své sítě, zatímco my ostatní jsme se snažili uvést to kolem zase do pořádku.

KAPITOLA DVANÁCTÁ

UPROSTŘED VÍRU

ve které zjistíme, že vesmír je podivuhodnější, než jsme předpokládali, Dennis podnikne šaman-skou pout' a naše skupina se zpolarizuje a rozdělí

Abychom Vanesse ušetřili cestu zpátky k řece, nabídli jsme jí, že mohou s Davem přenocovat v naší chatě. Jejich dvě houpací sítě jsme pověsili vedle našich. Bylo tam těsno, ale dobře jsme se navečeřeli a až na občasné zcestné, po případě zcela nesrozumitelné Dennisovy poznámky se všechno zdálo být relativně v pořádku. Vanessin kotník byl stále ve špatném stavu a tato skutečnost na sebe strhávala značnou část naší pozornosti, možná pro svou výrazně hmatatelnou povahu ve srovnání s většinou toho, co se dělo v našich myslích. Stále jsem se cítil jako od základu proměněný a nový člověk, zároveň vzdálený všem ostatním i schopen přijímat události, tak jak přicházejí. Ta nová věc v mém nitru mě ujišťovala, že jakkoli prapodivně se věci vyvíjejí, všechno pokračuje velmi, velmi dobře.

Dennisův poslední výstup toho dlouhého, neuvěřitelného dne přišel po večeři, v mihotavých pablescích táboráku. Dennis vleže porušil ze své sítě ticho v místnosti a začal nám vysvětlovat, že této noci se ve svých snech dozvíme řadu věcí, jež v konečném důsledku způsobí, že nad ránem přerušíme spojení se svými těly. Zabydlíme se ve svých dokonalých virtuálních tělesných schránkách na můstku vesmírného plavidla plujícího po geosynchronní oběžné dráze třicet pět tisíc kilometrů nad Amazonií.

Bylo to už druhé pochybné proroctví od experimentu. Prvním byl ranní pokus vrátit se ve stavu meditace do okamžiku vlastního narození. Když na to teď vzpomínám, vidím, že tato „eschatologická hysterie“ byla jedním z hlavních momentů, v nichž se mé názory na to, co se s námi děje, radikálně lišily od ostatních. V průběhu následujících týdnů a let mělo přijít ještě mnoho dalších podobně se-

bezpytných proroctví, množství různých scénářů možných způsobů, kterými by svět mohl projít konečnou, totální a kompletní eschatologickou transformací. Podobně jako proroci Starého zákona či helénističtí alchymisté i my jsme pociťovali, že jsme součástí kosmického dramatu pádu a vykoupení.

Od experimentu uběhlo čtyři, potom pět, sedm, šestnáct, jedenadvacet, čtyřicet, šedesát čtyři dní – a všechny je naplňovala naděje a záměrně potlačované skepse. Vše probíhalo v pocitu trvalé, vše prostupující, i když stále ještě velmi neuchopitelné přítomnosti eschatonu. Idea dopravního prostředku, který je schopen teleskopicky procházet dimenzemi, nás už od jejího vyslovení nikdy úplně neopustila. Provokovala mou i Dennisovu fantazii, probouzela v nás tajné naděje a prostupovala v noci našimi sny.

Dennisovo prohlášení o čekající vesmírné lodi bylo také okamžikem, kdy se v jeho myšlenkách poprvé od našeho experimentu objevil obraz UFO, téma, které ve dnech následujících mělo být přetřásáno na tisíc způsobů. Rovnice: kámen = jáství = UFO byla základním poznatkem Dennisovy cesty za objevením sebe sama a zase zpátky. S myslí plnou těchto obrazů smrti-ve-spánku a znovuzrození-v-nitru-vesmírné-lodi jsme se zcela vyčerpání odebrali do chaty.

Připomínám, že v chatě bylo víc než těсно. Houpací síť visely z každého dostupného trámu. Bylo prakticky nemožné se pohnout, aniž by člověk nestrčil do svého souseda, zavěšeného do nepřehledné spleti lan a provazů. Museli jsme ulehnout někdy kolem desáté. Spal jsem tvrdě několik hodin a probudil jsem se přibližně ve dvě. Vstal jsem ke svému tradičnímu půlnočnímu odchodu na malou stranu, k němuž cestovatele nutí pití kondenzovaného mléka. Posadil jsem se v síti, nahmatal jsem zápalky a rozsvítil svíčku. Do ticha noci zazněl můj překvapený vzdech. Kolem svíčky se rozhostila intenzivní trojitá světelná aura zasahující od plamene do vzdálenosti téměř jednoho a půl metru. Světlo přecházelo z hluboké opalizující modři do stejně zářivé oranžové. Okamžitě jsem si vzpomněl na světelnou auru, která obklopuje vzkříšeného Krista na obraze Matthiase Grünewalda. Pochopil jsem, že Grünewald musel vidět stejný úkaz a teprve později jej zapracoval do svého „vzkříšení“.

Zároveň jsem na jakési hlubší úrovni vnímání nějak intuitivně „chápal“, že to zkreslení či polarizace světla svíčky je efekt způsobený narušením psychického časoprostoru vyvolaného našim experimentováním a hmatatelnou, všudypřítomnou blízkostí Kamene. A za touto myšlenkou následovala další. Možná že časovou a prosto-

rovou vzdálenost Kamene lze měřit intenzitou barev ve světelné auře kolem obyčejné svíčky. Připomnělo mi to Diogena hledajícího s lucernou dobro. Pokoušel se snad o něco podobného? Do mysli se mi vloudila věta: „Je lepší rozsvítit jedinou svíčku než proklínat temnotu,“ a začal jsem se smát.

Probudil jsem Ev, která mi z polospánku potvrdila intenzitu a barevnost záře kolem plamene svíčky. Na rozdíl ode mne ji to ale nijak neoslovovalo. Otočila se na druhý bok, a když jsem se vrátil ze své procházky, jemně pochrupávala. Vyšplhal jsem se zpátky do své sítě, spočítal jsem přítomné hlavy a zjistil jsem, že nikdo nechybí a všichni tvrdě spí. Dlouho jsem nemohl usnout a hlavou se mi honily různé myšlenky. Vůkol panoval naprostý klid.

Když jsme se ráno dalšího dne, šestého března, pustili do přípravy snídaně, zjistil jsem, že nic nebylo vzdálenějšího skutečnosti než mé noční představy, že všichni strávili noc hlubokým klidným spánkem. Dennis, stále ještě bloudící bůhvíkde, ale postupně stále víc sám sebou, prohlásil, že strávil noc, alespoň podle svých představ, velmi aktivně. Po několika přesně mířených otázkách se mi podařilo vyzvědět, že je přesvědčen, že v noci vstal, oblékl se a prožil několik zajímavých dobrodružství. Zahrnovalo to procházku temnotou k hřmícímu *chorru*, vzdálenému téměř dva kilometry, cestu zpátky, na jejímž konci Dennis vyšplhal na vysoký strom na kraji misie, na němž strávil nějaký čas, a nakonec návrat pastvinami zpátky do chaty a do houpací sítě, zavěšené mezi ostatními. Představa, jak se Dennis potuluje nocí po těchto podivných stezkách, bez svých brýlí, stále minimálně napůl v šamanské extázi, občas dokonce možná vydávající skřeky, vytí a další paleolitické komunikační projevy – to už na mě bylo opravdu příliš. Znamenalo to přímé ohrožení kolektivní psychické rovnováhy. A tak přestože jsem byl na devadesát procent přesvědčen, že se to ve skutečnosti vůbec nestalo, rozhodl jsem se podniknout všechno, abych vyloučil jakoukoli možnost, že se v budoucnosti něco podobného přihodí. Dennisův příběh byl popisem klasické šamanské noční pouti. Řekl, že šel k *chorru* a že meditoval na misijním hřbitůvku, který jsme nedávno navštívili. Už byl na cestě zpátky, když se mu postavil do cesty obrovitý strom *Inga* zhruba v místech, kde cesta lemovala okraj pozemku misie. Z náhlého popudu začal šplhat po větvích vzhůru. Přitom si uvědomoval, že šplhání vzhůru po Stromu světa je ústředním motivem sibiřského šamanismu. Jak stoupal větvovím, cítil mihotavé polarity mnoha archetypů, a když dosáhl nejvyššího bodu své cesty vzhůru, otevřelo se před ním něco, co nazval „vírem“ – obrovským vířícím

oknem do nitra času. Viděl před sebou kyklopské megality Stonehenge a za nimi pyramidu pohybující se jinou rychlostí a v jiné dimenzi, zářící jako alabastr způsobem nevídaným od dob egyptských faraónů. A ještě hlouběji ve chřtánu tohoto víru času spatřil mystéria, jež byla prehistorií již dávno před zrodem člověka: titanské archetypální světy za hranicemi naší představivosti, tajemné strojové paláce inteligentních společenstev, jež putovala naší galaxií v dobách, kdy Země ještě byla mladá a její povrch sotva vychladl. Tato společenstva, cosi drmolící propasti do sebe zalomeného prostoru, poslové mezihvězdného prostoru a nekonečných eónů času, se rozletěla směrem k Dennisovi. Omdlel a čas – nikdo neví vlastně kolik – plynul kolem něj.

Znovu se pak probudil na pastvině mnoho desítek metrů od svého nově objeveného *axis mundi*. Pokud ze stromu spadl, zjevně se mu nic nestalo. V hlavě měl směs úžasu, vzrušení, strachu a zmatku. Kontinuum se před jeho očima zjevně rozpadalo na střípky a cáry, čas a prostor uvrhly artefakty dvaceti tisíc let lidského snažení do vířícího kolotání apokalyptických protikladů. V rozpoložení plném strachu a radostného vzrušení, prostoupen zjevením lidského osudu vepsaného do hvězdného prostoru, se Dennis vrátil do našeho tábora, jako pěna se vyšplhal do své houpací sítě, kde se, ať tak nebo tak, ráno probudil.

Od pokusu o hyperkarbolaci lidské DNA uplynulo čtyřicet hodin. Dennis zjevně nebyl s to vystoupit ze šamanského stavu vědomí tak rychle, jak jsme doufali a předpokládali. Trvalo to už příliš dlouho na to, abychom to pokládali za normální reakci na požití hub nebo *ayahuasky*. Situaci bylo možno vykládat dvěma způsoby:

První, ke kterému se přikláněli Vanessa a Dave, říkal, že útrapy cestování a nedávno požitá dávky psilocybinu přispěly u Dennise k probuzení latentního šamanského archetypu. Přesně to se teď údajně odehrávalo a to v míře nebyvalé intenzivní, k čemuž jsem navíc přispíval já svou zjevnou neschopností rozpoznat u bratra stav, který již začal nabírat patologických rozměrů. V tomto bodě se naše názory na to, co budeme dál dělat, naprosto rozcházel.

Druhé vysvětlení, jež jsme zastávali já s Ev, mělo spíše biochemický než psychologický základ. Podle něj Dennis díky svému experimentu, jehož součástí bylo požití neobvyklé kombinace alkaloidů, inhiboval nějaký enzymatický systém, který normálně člověku umožňuje vrátit se ze stavu změněného vědomí. A ten v tomto případě prostě nefungoval. Nejpravděpodobněji se jednalo o systém monoaminové oxidázy (MAO), který je odpovědný za anulování

působnosti značného množství halucinogenů. Fenomén nevratné inhibice MAO je jevem známým v případě požití některých drog a je stavem, který může trvat až dva týdny. Ačkoli látky, obsažené v *Banisteriopsis caapi* podléhají inhibici MAO průměrně za čtyři až šest hodin, mělo toto vysvětlení značný význam pro vývoj věcí příštích, protože Dennis setrval ve stavu hluboké šamanské extáze po dobu téměř dvou týdnů.

Po letech přemýšlení o celém tomto zážitku se ve snaze najít funkční vysvětlení stále velmi intenzivně přikláním ke druhé variantě. Nezdá se mi, že by Dennis byl nějak zvláště predisponován pro ponor do hájemství archetypů. Věřím, že prostě v jediném prchavém okamžiku soustředil veškerou MAO ve svém těle a že jeho vyšinití z normálu způsobil časový prostoj, jehož bylo třeba ke znovuvytvoření jeho MAO vzhledem ke stavu kompletní a okamžité inhibice. Předpokládám, že tento náhlý úbytek byl vyvolán Dennisovým experimentem a regulován hlasem. Jeho rezonance zablokovala procesy, jež normálně probíhají v dotyčných molekulách, a byla tak příčinou zásadních změn v chemických tělesných procesech. Krátce řečeno, věřím, že Dennis vyvolal ve svém těle nevratnou inhibici MAO pomocí psilocybinu, vlastního hlasu a své vůle.

Pokud tomu tak doopravdy je, potom je význam tohoto objevu pro lidstvo obrovský. Byli jsme o tom alespoň přesvědčeni ve svém zvláštním stavu mysli. Znamenalo by to totiž, že jsme objevili farmakologickou technologii, jejíž pomocí by lidstvo mohlo zkoumat paralelní kontinuum, k jehož interakci s naší vlastní existencí dochází prostřednictvím vizionářské zkušenosti. Pohrávali jsme si s představou, že jednoho dne bude možné otevřít dveře do všech světů, skrytých v našich snech a imaginaci. Dozajista to je záležitost, která si zaslouží studium a zvědavost. Dnes, mnoho let po našem experimentu, mám stále pocit, že jsme objevili něco, co je zdrojem velké naděje do budoucnosti. Můj neutuchající zájem o tyto záležitosti pramení z osobní víry, že při našem experimentu došlo k neobvyklému a dodnes neprozkoumanému jevu, k jakémusi zrušení rezonance, které naprosto strhlo Dennisovo vědomí.

Snídaně ráno sedmého března, druhého dne po experimentu, vyvrcholila ohnivou diskusí o tom, jestli Dennis v noci opravdu byl u *chorra*, anebo se mu to jenom zdálo. Jakmile řečnické vášně vychladly, Vanessa mě vyvlekla ven z chaty a kráčeli jsme spolu směrem k prameni, kde jsem chtěl nabrat vodu. Chtěla si se mnou promluvit. Vzhledem k tomu, jak diametrálně se lišily názory na to, co

se s námi vlastně děje, se stejně tak lišily i názory na to, co budeme dělat dál.

„Protože ale Dennis je tvůj bratr a máš na celou situaci velmi konkrétní a silný názor, podřídím se tomu, co ty si myslíš, že bychom měli udělat. Alespoň prozatím.“

Byl jsem vděčný za čas, kterého se nám Vanessiným rozhodnutím dostalo. Celá ta záležitost, spojená s Dennisovým stavem myslí, se točila kolem toho, jak a hlavně kdy se můj bratr vrátí k normálu. Jakákoli diagnóza vyřčená v té souvislosti musela brát tento nejistý moment v potaz. Můj vnitřní hlas mě trvale ujišťoval o tom, že všechno je v pořádku, ale záleželo mi na tom, aby Vanessa pochopila, že si jejího názoru vážím, přestože s ním nesouhlasím.

Z Vanessiných slov bylo zřejmé, že nás nechají prakticky o samotě v naší lesní chatě. Ona a Dave budou přicházet maximálně jako návštěvníci a jejich návrat z džungle do civilizace byl zatím mlhavým, ale neustále sílícím tématem.

Každopádně bylo vše připraveno na dalších pět dnů chaosu v La Chorrera, ve dnech od sedmého do dvanáctého března. Počínaje tímto dnem se z Ev stala jakási naše spojka se zbytkem světa, obývajícím misii. Přicházela pozdě odpoledne a odcházela každé ráno, vařila večeře a snídaně a dělala to všechno naprosto dokonale, když si člověk uvědomí, že se stala členkou naší malé výpravy teprve před třemi týdny.

V průběhu těch dnů se Dennis zvolna zotavoval. Jeho vědomí působilo, jako by je někdo doslova obrátil naruby. V jednom z těch klidnějších a koherentnějších období, která se dostavovala v průběhu každého dne, prohlásil, že jej experiment katapultoval až na sám okraj riemannovské pseudosféry, která je jakýmsi okrajem vesmíru, v němž se protínají i rovnoběžky. Poté se údajně musel vrátit zpátky do normálního prostoru a sestupoval úroveň po úrovni – první, druhá, třetí... Během této doby docházelo k podivuhodným věcem. Slyšel myšlenky, jak procházejí mou hlavou. Není pochyb o tom, že byl nadán telepatickými schopnostmi. Uměl dokonale imitovat hlas naší matky i otce. Byl mnoha různými lidmi a dokázal s nimi naprosto splynout. Mě vnímal jako jakéhosi šamana či mesiáše. Oslovoval mě „Nauk“. Tedy ne jako učitel nebo učení, ale Nauk, jakési ztělesnění mimozemského vyslance oprávněného vyjednávat o vstupu lidského druhu do sfér vyšší inteligence.

Ale ve hře byly ještě další věci: vize dějinných proudů dvacátého století, budování zvětšovací časové čočky a také konec času. Dennis prohlásil, že objev vyšší fyzické dimenze leží před námi v hori-

zontu několika let a že to souvisí s Egyptem, tryptaminovými kultury *Acacia*, tím, co se nalézalo v Tibetu před osmi tisíci lety, s šaman-
skou magií tamních bönpů a čínským *l'ingem*. Všechny tyto myš-
lenky byly po celou dobu v trvalém oběhu, ať Dennis mluvil nebo
prakticky experimentoval. Z tohoto časového úseku neexistují žádné
záznamy. Byl jsem tak naplněn pocitem, že stojíme na prahu věč-
nosti, že jsem vůbec neměl potřebu nic zapisovat. Svět mi připadal
jako čím dál dokonalejší místo k žití. Dokonce jsem se v jednom
okamžiku rozhodl napsat báseň, ale nikdy už na ni nedošlo. Z těch
pět dní se nezachoval žádný rozsáhlejší, natož souvislejší zápis. V
mých vzpomínkách je to dodnes nejintenzivněji prožívaný časový
úsek v mém životě. Neexistuje jediný detail v emocionální či intelek-
tuální sféře lidského vědomí, který by se v těch dnech opakovaně
znovu a znovu nerozeznával v tisíceru variací.

Poznámky, které jsem napsal až s odstupem několika týdnů,
pouze shrnují těch pět dní tak, že je, vcelku absurdně, označují
nálepkami „oheň, voda, země, člověk, mír“. Seděl jsem a Dennis
bez ustání mluvil. Bez brýlí, s divokým, pronikavým pohledem v
očích, do nichž nebylo snadné se podívat. Po jeho nočním šaman-
ském výletu jsem se rozhodl neusnout a nespustit Dennise z dohle-
du ve dne v noci. A devět dnů jsem opravdu neusnul. Dokonce se
nedostavila ani potřeba spánku. Přestože vím, že podobné případy
už se staly, pokládám to, že jsem po devět dní nemusel spát, za
pádny důkaz reálné existence sil, s nimiž jsme experimentovali. A
nejenom že jsem necítil potřebu spánku, ale hlavou mi trvale běžel
bohatý a hluboce klidný proud myšlenek a obrazů, vedle nějž můj
běžný myšlenkový proces vypadal jen jako bledý a trhaně animova-
ný stín. Tento stav mentálního usebrání trval po celé období mého
bdění a pokračoval ještě dlouho potom.

Období, kterým jsme procházeli, jako by sestávalo z odrazů věcí,
jež mu předcházely, i těch, které budou následovat. Noc na šestého
března, první z těch, během nichž jsem se rozhodl nespát, uběhla v
hlubokém myšlenkovém ponoru a rostoucím úžasu nad tím, že
mohu normálně fungovat bez jakékoli znatelné potřeby spánku. V
rozplývajících se zbytcích tmy těsně před úsvitem, v čase, který mi
přišel navlas stejný jako doba, v níž jsme před dvěma dny prováděli
naš experiment, jsem zaslechl Dennise, jak se vrtí ve své síti uvnitř
chaty. Poté jsem zaslechl stejné hluboké, ale silné a jasné vibrující
vytí, které nás před osmačtyřiceti hodinami katapultovalo do zcela
nového světa. Zaznělo třikrát, přesně tak, jak jsem byl vnitřním
hlasem ujištěn, že je to správné.

Poslední zavytí bylo přesně stejné jako tenkrát. Zdvihalo se a poté zas klesalo po dobu zhruba minuty. Když doznělo, uslyšel jsem, jak od misie zní ranním vzduchem kokrhání kohouta. Jak se vše mohlo dít s takovou úžasnou symetrií, jako by se nějaký nepostižitelný řád a forma snažily projevit v realitě, jež nás obklopovala? Slunce se rozzářilo na obloze a další z těch titanských dnů se započal. Ta věc v nitru mé mysli se pohnula, aby vyrazila vstříc výzvě, které pro ni připravoval každý nový okamžik. Vše, co zbylo z těch časů, jsou jen obrazy a situace, jen metafory, tvářící se jako témata trvalejšího charakteru. Vše byla jen tvorba mýtů a obrazů, zázračná, o nekonečném počtu úrovní a neustále plynoucí.

KAPITOLA TRINÁCTÁ

HRÁČI VE VINICI PÁNĚ

*v níž s Dennisem navzájem zkoumáme své iluze
a okamžiky prozření*

Ráno sedmého dne se Ev s Davem a Vanessou vrátili k řece a já s Dennisem poprvé po osmačtyřiceti hodinách osaměl. Okolo panoval naprostý klid. Zabýval jsem se tříděním a ukládáním našeho vybavení. Naše tábořiště bylo opět jako ze škatulky. Dennis střídavě propadal okamžikům duševního klidu a dlouhým slavnostním deklamacím na suprakosmické úrovni jako ze *Starmakera* od Olafa Stapletona. Napodoboval, ztělesňoval a popisoval a různě jinak invokoval nezměrné gnostické a manichejské entity, které spolu bojovaly na kosmické úrovni. Nadčasový boj dobra se zlem tu byl zpodobňován jako čtyřrozměrný komiksový příběh, odehrávající se v labyrintu jeho myslí. Dennis přesto nepozbyl humoru. Čas od času si s úpěním stěžoval, že se cítí „jako starý Mandejec“, aby se nad svým nápadem vzápětí zhroutil v záchvatu smíchu.

Seděl jsem ve své houpací síti a verbálně jsem se toho všeho účastnil, seč mi síly stačily. Nebylo ale pochyb o tom, že Dennis nemá jakýkoli problém vést konverzaci sám se sebou. Po pravdě řečeno, zdálo se, že narazil na sám pramen poetické výřečnosti.

Zavřel jsem na okamžik oči a v duchu jsem spatřil cosi, co jsem zprvu pokládal za nauku či jakýsi vzkaz. Byl to nádherný do sebe stočený geometrický útvar se čtyřmi „okvětními lístky“. Hlas v hlavě mě informoval, že se jedná o „tvar lásky“. A opravdu. Čtyři okvětní plátky útvaru vytvářely cosi, co připomínalo valentýnku nebo krvácející srdce. Na chvíli mi na mysl vytanulo ovoce ve tvaru srdce, z něhož jsem vyrobil vodní dýmku. Chyběla však jakákoli logická návaznost, obraz zmizel. Popadl jsem notes a nakreslil jsem tvar lásky. Napřed nepřesně, ale další pokusy byly čím dál věrnější. Vzpomněl jsem si na Basila Valentina, alchymistu z patnáctého století a autora knihy *Triumfální vůz antimonu*. Tu knihu jsem přeče-

tl, ale nebyl jsem schopen si vybavit prakticky nic. Přemýšlel jsem také o Valentinovi, alexandrijském gnostikovi z druhého století, a jeho doktríně, že hmotný svět je kondenzovanou emocí pobloudilé Sophie, která sobecky stvořila svět, aniž by došla spojení s kýmkoli jiným vyjma sebe. Utrpení Sophie, nejnižší z Archonu, prorůstající do hmotného světa, bylo ideou velmi se podobající našim vlastním alchymickým pokusům. Kondenzace emocí do hmoty byla postupem, nad nímž vstávaly vlasy hrůzou. Bylo to téma, které nás přivedlo do Amazonie. Alchymie byla gnózí přeměny hmoty. Vodítka se nacházela všude okolo. Všechno bylo navzájem propojeno do magického tkaniva významů, argumentů a tajemství.

V průběhu tohoto a následujících dní se v mé mysli zcela bez zábran formovaly myšlenky a ideje nejrůznějšího druhu a cílevědomě obohacovaly okruh témat, který byl ústředním motivem našeho tamního pobytu. Jedním z těchto zprvu pomalu a později čím dál rychleji, radikálněji a souvisleji zachycovaných a sílících témat byl okruh myšlenek a souvislostí týkajících se čínského věšebného systému *I t'ing*. Tyto starobylé a fragmentární komentáře k ještě staršímu souboru čtyřiašedesáti věšebných ideogramů zvaných hexagramy mě už dlouho přitahovaly jako součást mého všeobecného zájmu o nekauzální logické systémy. O *I t'ingu* jsem se poprvé řečeno poprvé dozvěděl až při četbě Jungova díla. Jung upozornil na to, že důležitá vzájemná souvislost hexagramu a situace ve vnějším světě, jejich významná juxtaopozice, která umožňuje, aby byl *I t'ing* využíván jako věšebný systém, tkví v nekauzálním propojení vnitřního mentálního světa a objektivní vnější reality. Jung tento fenomén nazýval synchronicita.

Už několik let jsem měl ve zvyku ptát se *I t'ingu*, což spočívalo v manipulaci s devětačtyřiceti stonky řebříčku či v mém případě bambusovými špejlemi, jejichž konfigurace po vrhu vytvářela hexagram. Dělal jsem to o každém novu a úplňku a zaznamenával jsem si výsledky na kus papíru, který jsem uchovával za záložkou své knihy. Den po našem experimentu mi vnitřní hlas naznačil, abych si prošel svůj záznam hexagramů. Vůbec jsem netušil, k jak hlubokým vhledům a závěrům může tak jednoduchý nápad vést. Procházel jsem záznamem a hledal jsem případ, kdy se mi podařilo vrhnout první z čtyřiašedesáti hexagramů. Když jsem jej našel, vrátil jsem se na začátek seznamu a hledal jsem druhý hexagram v základní řadě. Seznam čítal vrhy za poslední tři roky a obsahoval asi osmdesát vrhů a jejich proměn.

Asi po půl hodině zkoumání jsem objevil, že podle mých záznamů jsem každý ze čtyřiašedesáti hexagramů hodil v uplynulých třech letech alespoň jednou. Tento značně nepravděpodobný fakt v sobě podle mého skrýval něco významného. Pravděpodobnost toho, že padne ten který hexagram, není vyrovnaná a skutečnost, že se objeví všechny v tak malém počtu hodů, se zdá být až nemožná. Propadl jsem pocitu, že jsem v průběhu zkoumání nabyl zvláštní tajné identity. Ukázalo se, že jsem jakýmsi obrazem mikrokosmu a že jsem byl vybrán, abych se ocitl přesně v té situaci, ve které jsem byl. Zákonitým průvodním jevem osobního proniknutí do řádu života, jehož projevy jsem spatřoval všude kolem sebe, byly slzy. Dal jsem se ale dohromady a pak, v silném návalu vnitřní vlny porozumění, jsem své záznamy vrhů *I t'ingu* spálil. Tento postup byl pro mě zcela netypický.

Dennis mě při tom všem pozoroval a vyslovil jednu ze svých mnoha hádanek, kterými nás obšťastňoval po několik dalších dní. „Co můžeš udělat s dírou v holi, co nemůžeš udělat s holí v díře?“ pronesl zpoza písčité plošiny směrem k ohništi, u něhož jsem stál. Přišlo mi, že tato věta pochází z veselého a rozpáleného hájemství tantry. Jakoby něco zhruba v tom smyslu, že dýmka je nejvyšším prostředkem interdimenzionálního cestování a že je to přesně to, čemu byste se měli věnovat.

Asi o hodinu později, po dlouhé odmlce, necharakteristické pro jeho současný stav, se Dennis vynořil ze svých meditací a prohlásil, že pro něj není problém rozezvonit jakýkoli telefon pouhou koncentrací na jistý obraz, který ovšem odmítl prozradit. Šel ve svém tvrzení dokonce ještě dál a řekl, že může telefonovat kamkoli a komukoli po celou dobu, co telefony byly na světě. Aby to dokázal, zavolal matce někdy na podzim roku 1953. Zastihl ji v okamžiku, kdy Dizzy Dean ohlašoval zahájení jednoho ze zápasů světové série v baseballu. Podle Dennisova tvrzení matka odmítla věřit, že telefonuje on, protože před sebou viděla jeho tříletou spící tělesnou schránku. Řekl jí tedy, že zavolá dřív, a strávil zbytek odpoledne tím, že volal každému, kdo jej napadl, v nejrůznějších obdobích minulosti a vedl s ním živé diskuse. Pochechtával se sám pro sebe tomu, jak je vyvedl z míry, a celému tomu zázraku, kterému říkal „Ma Bell“. A tak uplynulo odpoledne 6. března.

Každý rozumný člověk by došel k závěru, že Dennis propadl toxické schizofrenii a že bychom Amazonii měli co nejrychleji opustit. Tím, kdo to výrazně komplikoval, jsem ale byl já. Byl jsem vcelku

normální až na jednu věc: trval jsem na tom, že všechno je, jak má být, a že Dennis přesně ví, co dělá.

„To je v pořádku,“ ujišťoval jsem neustále ostatní. „Dokázal se dostat přesně tam, kam chtěl, a je teď na nás, abychom zůstali v klidu, dokud se všechno nedostane do normálních kolejí.“

Byl jsem o tom hluboce přesvědčen, ačkoli jsem vůbec netušil, jak se mu podařilo uskutečnit dotyčný experiment a jak dospěl ke své teorii. Věděl jsem jen to, že od toho počátečního momentu, kdy jsme hleděli na houbu těsně po experimentu, se se mnou stalo něco velmi bizarního.

Ocitl jsem se na velmi podivném místě. Zdálo se mi, jako bych se stával sám sebou. Cítil jsem se vzhledem k vnitřnímu hlasu jako žák vůči učiteli, jenž mě poučoval o důležitých věcech. Bez jakékoli pochyby jsem se dozvídal věci, které pro mě byly za normálních okolností nedostupné. Ev prošla tímtež experimentem, ale nezažnamenala nic podobného. Ostatní přátelé mi připadali velmi vzdálení. Vůbec nerozuměli tomu, co se s námi děje, a raději nás zavrhovali. Mysleli jsme si o sobě navzájem, že ten druhý je blázen. Po pravdě řečeno, poměřováno jejich normálním a střízlivým chováním, jsme se my chovali velmi podivně.

Nejdůležitější věcí, kterou jsem se od neviditelného učitele dozvěděl, bylo: „Ničeho se neboj. Ničeho, protože existuje něco, co musíš naplno poznat. Tvůj bratr na to přijde. Tvá spoléčnice o něj bude pečovat. Ničeho se neboj a pečlivě poslouvej. Musíš to všechno pochopit.“ Během několika hodin po experimentu to na mě začalo útočit – něco, co jsem měl za úkol pochopit.

Ráno sedmého dne mi Dennis připadal o maličko více při zemi a při smyslech, ale jen do té míry, kdy to byla spíš jen otázka dobré vůle, pokud to chtěl člověk chápat jako nějaké zlepšení. Se zájmem jsem zaregistroval, že přestože působil dezorientovaně a jeho způsob uvažování byl stejně divoký a konfušní jako předtím, obsah jeho myšlenek vykazoval zlepšení nepopíratelné. Ještě včera se zdálo, že prodlévá v tak bezbřehém časoprostoru, že lze z jeho kosmického bytí zachytit jen velmi málo. Nebylo možné v jeho mysli identifikovat dokonce ani naši galaxii. Dalšího dne se probudil do naší galaxie a jeho vize a fantazie se odehrávaly v jejím rámci. Pokud to byl průvodní jev jeho teleskopického návratu do sebe sama, byl to úkaz pozitivní. Dalo se ale očekávat, že tento proces nebude jednoduchý. Den poté, co dorazil k hranicím naší galaxie, vstoupil do sluneční soustavy a potuloval se po jejích planetách, dokud se neidentifikoval pouze se Zemí. Po kondenzaci a splynutí s ekologic-

kým prostředím svého domovského světa začal sám sebe vnímat jako celé lidstvo a byl schopen živě referovat o celé jeho historii. Ještě později se stal ztělesněním celého našeho rozsáhlého a podivuhodného irského rodu, sahajícího až do dob starších, než nám Soudcové dali Numeri či než Leviticus spáchal Deuteronomium, jak říká James Joyce. Naše rodina sestávala z osobností nejroztodivnějšího druhu a Dennis byl jimi všemi: horníky, rubajícími ve skále, kleriky ze sedmnáctého století, zbrocenými pod kutnou potem vášně, bombastickými patriarchy a ženami s úzkými tvářemi v generaci jedné a ve druhé už s rameny jako zemědělství dělníci a jazyky jako nůžky na živý plot. Po řádném setrvání v tomto výživném prostředí Dennis konečně sestoupil do naší současné rodiny a odtud byl už jen krůček k dilematu, jestli je Dennisem či Terencem. Konečně a díky bohu pak dospěl k poznání, že je Dennisem, navrátilším se ze samého okraje universa, proměněným a znovuzrozeným. Šamanem v pravém slova smyslu.

Ale Dennisova úplná reintegrace a návrat k normálu byly v těch okamžicích, kdy jsme kráčeli sedmého března ráno pastvinami – tak jako na počátku každého dne – ještě dalších dvacet dní před námi. Vystoupali jsme na malou vyvýšeninu, na níž rostl mladý strom. Witotské slovo *ama*, tj. „bratr“, bylo jednou z mnoha rozličných forem oslovení, které pro mě Dennis neúnavně vymýšlel. Jak jsme tak kráčeli bok po boku, pečlivě jsme v trávě pátrali po houbách, jak bylo naším zvykem, přestože dokonce i myšlenka na jejich požití pro nás v tu chvíli nebyla aktuální.

Dennis přidal do kroku a vyrazil směrem ke stromu. Sklonil se, rozhrnul trávu u kořenů stromu a ukázal mi písmena AMA, vyrytá do kůry. Rýhy byly minimálně několik let staré. Celá situace mě zmátla. Jak mohl Dennis vědět, že tam ta písmena jsou? A co to vlastně celé znamenalo? Odpověděl na mou otázku tím, že máchl rukou směrem k horizontu zbarvujícím se úsvitem a oznámil, že to je planeta Venuše nebo archetypální svět Venuše, už si nevzpomínám, co vlastně. Tyto výroky, zcela v rozporu se zdravým rozumem, nebylo lehké akceptovat. Probouzely ve mně pochyby o Dennisově duševním zdraví, přestože jsem jinak byl schopen se celkem bez problému přesvědčovat o tom, že se situace neustále zlepšuje a že se můj bratr zvolna navrací z neviditelných světů, které pro něj byly tak skutečné, že pro ně neviděl nic jiného.

Pokoušel jsem se usměřňovat vířící fantazii svého bratra – pomáhal jsem si ideou, že reintegrace roztržitého ega se podobá alchymickému postupu obrovského osobního a historického význa-

mu. Několik dní následujících po pátém březnu jsme každého rána kráčeli pastvinami a já jsem po něm požadoval „Kámen“. Ani jeden z nás nevnímal tyto rozhovory jako něco, co by se odehrávalo v mezích běžného vědomí. Svět se zdál být plný zázraků na dosah a síly, která mě naplňovala přesvědčením, že nic není nemožné a že směr, kterým se věci ubírají, je v tomto ohledu správný.

„Nenechej se ničím omámit. Staneš se nositelem královského odkazu svého otce,“ promlouval ke mně tiše hlas z hyperprostoru. „Mystérium zřídla a datlovníku bude zjeveno.“

Nepřestával jsem sledovat, jak se mé porozumění spojitosti mezi tím, co jsme prožívali, a klasickou alchymií rozvíjí intuitivními skoky rezonujícími s díly Gerharda Dorna, Roberta Fludda a hraběte Michaela Maiera, autorů těch nejinspirovanějších literárních plodů alchymické mysli. Zároveň se ale slučovalo i s pohledem na lidstvo a přírodu, který se zformoval s nástupem moderní chemie.

Po celou dobu našeho amazonského pobytu mě provázela alchymistická obraznost. Šestatřicátý emblém Maierovy *Atlanty Fugiens* je nádhernou vizuální hříčkou, která symbolicky propojuje houbu *Stropharia cubensis* s UFO, hyperobjektem, který jsme viděli na obloze. Ten obraz mi v těch dnech a týdnech trvale tanul před očima. John Dee hledal inspiraci pro svůj anděly obývaný věštebný kámen a okultní geometrii kryptického opusu *Hieroglyfická monáda* evidentně ve shodném okruhu výtvarných představ. Proč? Podařilo se snad této skupině alchymických adeptů proniknout do mystéria záhady, o němž se jejich současníkům a odpůrcům ani nesnilo?

Před mým vnitřním zrakem probíhal sled obrazů: Nicholas Flamel se svou ženou Pernelle, jejich legendami opředená láska a tajemstvím obestřený konec. *Mutus Liber (Němá kniha)* obsahuje vyobrazení dotyčné dvojice, jak pracuje u pece. Vypadá to téměř, jako by sušili houby. Jakého poznání se vlastně alchymie dopracovala předtím, než osvícenská věda adepty rozprášila a zbavila jejich komunikační prostředky nosnosti?

Když jsem v mlžných ránech uprostřed pastvin po Dennisovi pravidelně požadoval Kámen mudrců, nejenom že jsem ho nutil k opětovné reintegraci vědomí, ale zároveň to sloužilo k zaostření transferenčního potenciálu, který byl tak silný, že nás stále znovu a znovu zaplavoval. V podstatě jsem nespal. Byl jsem trvale vzhůru a pohyboval jsem se jak v rozvíjející se situaci v La Chorrera, tak ve světě, v němž byl tak dočista psychotopologicky ponořen můj bratr – v mnohazměrném víru, za jehož okrajem už nebylo nic než věčnost, říše mrtvých, veškerá historie lidstva a UFO. Byl to svět, jehož nevi-

ditelní kybernetičtí kronikáři promlouvali telepaticky přímo do našeho vědomí a sdělovali nám, že jsme se my i celé lidstvo ocitli na samém prahu možnosti opět vstoupit do prostoru mezi těmito cizími dimenzemi a naši vlastní a znovu navázat na eschatologický šamanismus, jehož vývoj byl přerušen před tisíci lety.

V jednom okamžiku jsem vzal do ruky klacík a do písčité půdy, obklopující naši chatu, jsem vyryl symbol „&“. Nazval jsem jej „spojovník“. Shledával jsem jeho přítomnost v jednom z rohů čtyřhranného útvaru velmi uspokojující. Začal jsem si tento symbol představovat jako symbol kondenzace alchymického Kamene. Ztělesňoval pro mě přirozený symbol čtyřdimenzionálního vesmíru nějakým způsobem existujícího v třírozměrné matrix. Mluvil jsem o tom několik dní jako o spojovníku a nazýval jsem to „eschatonem“. Vnímал jsem to jako základní jednotku času, vzájemnou kombinaci a rezonanci mezi soustavou eschatonů ve vesmíru určující, kterému z možných světů, poznatelných vědci, bude reálně umožněno se formálně projevit. „Formalizace aktuálně probíhajícího děje“, citát z Whiteheada, který opakovaně prostupoval mými myšlenkami jako ozvěna polozapomenuté písně. Představoval jsem si, že na konci času budou všechny eschatony rezonovat jako jednotné pole a umožní tak ontologickou proměnu reality – konec času jako určitý druh pozemské rajské zahrady.^{*)}

Čas od času se mi přímo plasticky dařilo vnímat mechaniku toho, co se s námi dělo. Věty z dávno zapomenutých filmů a útržky z vědeckofantastických románů, kdysi hltané jako popcorn, se znovu vyjevovaly v podobě koláží napůl nesrozumitelných asociací. Pointy ze starých anekdot a mlhavé vzpomínky ze snů vířily v pomalé

^{*)} Jedná se o první mlhavé záchvěvy myšlenek, jež se postupně vyvinuly v mou vlastní teorii času, popsanou v knize *Neviditelná krajina*. Tyto počáteční intuitivní vývoje se v ničem nepodobají konečné teorii. A není vůbec divu, neboť bych v té době stejně nebyl s to porozumět ani v nejmenší teorii, k níž jsem se měl v budoucnu dobrat. Čtení podkladů a sebevzdělávání, které mi pomáhalo udržet si naladění na to, co mi říkal můj vnitřní hlas, mi zabralo celé roky. Jeho přítomnost a vytrvalost po celá ta léta od mého odjezdu z La Chorrera byly úžasné. Toho dne v La Chorrera hlas uplatňoval holistický a systémově orientovaný přístup k věcem, jež se jevily jako z lehce jiné dimenze – ne tolik, aby bylo třeba se kvůli tomu vzrušovat, ale dost na to, aby mi to opakovaně připomínalo, že myšlenky, jež zdánlivě produkují, přicházejí již plně sestaveny odjinud. A já nejsem nic víc než šifrant, tvrdě nucený držet krok s obtížným kódem, přicházejícím z prostoru.

galaktické spirále navzájem se prorůstajících vzpomínek a nadějí. Z těchto zážitků jsem usuzoval, že ať se s námi děje cokoli, je součástí toho všeho veškerá suma informací, které jsme během života nashromáždili a jež jsou zaznamenány až do nejmenšího detailu. Zcela strhujícím dojmem pak působila skutečnost, že nás kontaktovalo cosi, co pravděpodobně existuje ve vnějším vesmíru. To cosi k tomu využívalo naprosto podivuhodné prostředky – navádělo nás to pomocí myšlenek v naší hlavě. Využívalo to telepatické scénáře extravagantních představ, okamžiky hlubokého teoretického porozumění i přesvědčivé obrazy zvláštních prostředí, míst a světů. Zdrojem tohoto mimozemského kontaktu byla *Stropharia cubensis* a náš experiment.

Nedošlo k žádnému narušení naší kolektivní inteligence. Narušená však byla schopnost zdravého rozumu vydávat střízlivé svědectví o tom, co se s námi děje, protože paradoxnost, souhra náhod a obecná synchronická podivnost všeho kolem začala exponenciálně narůstat. Do vakua uvolněného zhroucením zdravého rozumu pronikal omamný proud intuitivních vhledů, proč všechno je právě tak, jak je.

• • •

Krátce po snídani ráno sedmého dne, třetí den po provedení experimentu, Dennis oficiálně oznámil, že objevil novou techniku. Prohlásil, že je schopen vidět jakýkoli bod v čase tak, že zavře oči, vizualizuje si číslo osm, položí je na bok tak, aby zhruba připomínalo znak pro nekonečno, a poté jeho dva uzavřené kruhy posouvá přes sebe až vytvoří kruh. Ten potom nechá zmenšit na tečku, představí si slovo „prosím“ a cílový bod v časoprostoru. Obvykle jsem neměl potuchy, odkud a jak se k němu tyto představy dostávají. Tentokrát ovšem můj údiv nebral konce. Naprosto jasně jsem si vzpomněl, jak jsem zhruba před šesti týdny, krátce předtím, než jsem opustil Vancouver v Britské Kolumbii, zašel k zubaři v rámci standardní přípravy na expedici. V čekárně jsem se začel do několik měsíců starého vydání časopisu nějaké kanadské vzdělávací asociace. Nikomu jsem se o tom nikdy nezmínil, ale v tom časopise byl kratičký článek o technologických učebních pomůckách a malých dětech. Článek začínal názorným úvodem, v němž autor popisoval, jak dítě pozoruje číslici osm na obrazovce, položí ji na bok, zmáčkne ji ze stran do kružnice atd. atd. Tento útržek mediálního harampádí teď můj bratr, nebo něco, co působilo jeho prostřednictvím, byl schopen vytáhnout

z mého podvědomí týdny poté, co já na to zapomněl. Něco tu bylo schopno pracovat s našimi myšlenkami a nakládat s nimi libovolně podle jakéhokoli absurdního plánu, který pokládalo za vhodné.

„Takže nesvoláme tu tiskovku, brácho?“ opakovaně na mě naléhal Dennis ze své sítě, která se hypnoticky komíhala v temnotách.

KAPITOLA ČTRNÁCTA

OHLÉDNUTÍ ZPÁTKY

v níž dojde k popisu několika zázraků, k nimž bezesporu také patří objevení Jamese a Nory Joyceových v podobě drůbeže

Dva měsíce po odeznění všech těchto zážitků, zhruba v polovině května 1971, jsem se rozhodl shrnout tyto výjimečně bizarní a pravděpodobně fyzické zákony popírající události, které byly v mé mysli stále živé. Napsal jsem tenkrát – v čase, kdy jsem se soustředil na vyvrácení myšlenky, že schizofrenie je tím magickým slovem, které vysvětluje vše, co jsme zažili – následující text:

12. května 1971

Od událostí provázejících naše zážitky v La Chorrera mě dělí perspektiva dvou měsíců a dokážu zcela zřetelně určit, že jsme s bratrem vykazovali klasické symptomy dvou obecně známých kategorií poruchy zvané schizofrenie. Dennis zjevně vykazoval charakteristické znaky odtažitosti při klasické schizofrenii, zatímco mé chování bylo lépe pozorovatelné zvnějšku a mělo charakter paranoi. Přesto rozhodně odmítám názor, že náš zážitek proto nebyl „ničím jiným než“ dvěma simultánně probíhajícími případy schizofrenie. S plným vědomím toho, že platnost této teorie by znamenala, že mé vnímání může stále ještě obsahovat reziduální symptomy této nemoci, trvám na tom, že ve skutečnosti jsme měli co do činění s objektivním fenoménem, který ačkoli byl vysoce výjimečnou shodou okolností neodlučně spjatou s psychologickými procesy, se ve své podstatě zakládal na molekulárních teoriích, které jsme právě zkoumali. Jako empirický důkaz tohoto pohledu na věc bych tu rád zmínil následující body, které podle mého staří naši zkušenost mimo rámec mentální choroby:

Rychlost, se kterou se zmíněné symptomy rozvinuly v důsledku našeho probíhajícího experimentu: Během několika minut, v

nichž jsme dokončili naše předem plánované experimentální procedury, se můj bratr začal uvolňovat ze sdíleného vnímání a ve stejném okamžiku jsem já procházel dobrovolným potlačením nedůvěry a začal jsem prožívat kybernetickou jednotu, o níž jsme předpokládali, že se stane součástí pokusu, pokud budeme úspěšní v naší snaze generovat supravodivou genetickou matrix a harminovou vazbu.

Je fakt, že změny vědomí, které jsme sdíleli, byly integrované a dokonale do sebe zapadaly: Tím chci říct, že symptomy schizofrenie, fantazírování, nových myšlenek a porozumění, které jsme vykazovali, byly sdílenou záležitostí. Zatímco můj bratr mne vnímal jako šamanského mesiáše ve všech jeho manifestacích, on byl pro mne kondenzovanou zvětšovací čočkou myslí umožňující cestu zpátky vesmírem, která se zdála být jedním z logických důsledků našeho experimentu. Každý z nás o samotě se jevil jako osoba podléhající klamu; na druhé straně navzájem jsme pro sebe byli jakýmsi prchavým důkazem toho, že hledisko toho druhého je správné. Rád bych ještě dodal, že ačkoli nebylo možné plně porozumět zvláštním procesům probíhajícím v bratrově mysli, věřil jsem, že se mi podaří proniknout do hloubky a integrovaného porozumění, jejichž se zdály ty to procesy býtí projevem – zároveň jsem chápal, že zjevná neschopnost uvědomovat si vlastní situaci byla způsobena tím, že jeho mysl si procházela jakýmsi fundamentálním zpětným procesem. Stejně jako film běžící pozpátku představuje divoce a iracionálně zmatenou podívanou, v níž se přesto nakonec všechny věci vrátí na své místo, tak byly podle mého názoru i myšlenky mého bratra a jeho fyzický pohyb prostým projevem přesného opaku toho, co by člověk logicky očekával.

Dennis byl přesvědčen, že mozek pracuje na principu hologramu. Na tuto myšlenku první přišel Karl Pribram, neurofyziolog ze Stanfordu, jehož názory byly tou dobou v našich kruzích velmi oblíbené. Příbram poukázal na to, že lze zničit či odstranit velkou část biologického mozku, aniž dojde ke ztrátě paměti. Podle stejného principu obsahuje část hologramu veškeré informace uložené do původního celku, z něhož byla tato část odřata. Dennis spekuloval už před naším experimentem, že by v průběhu pokusu mohl být na krátký čas schopen získat obrácený obraz uspořádání mého mozku či mé mysli. Když jsem pak v průběhu experimentu naslouchal volným asociacím jeho mysli, dospěl jsem k přesvědčení, že se to opravdu podařilo – ovšem na mnohem delší časový úsek, než jsme původně předpokládali. Po pravdě řečeno jsem stále přesvědčen, že naší jedinou chybou v průběhu celého

experimentu a událostí, které po něm následovaly, byla naše neschopnost přesně určit, jak dlouho bude celý proces trvat. Věřím také, že naše porozumění mechanice tohoto procesu, s výjimkou délky jeho trvání, bylo správné, i když stále neúplné. Jinými slovy čas je v této záležitosti stále problematickým bodem. V některých okamžicích volné myšlenkové asociace mého bratra zahrnovaly události, které jsem prožíval více než rok předtím a více než deset tisíc mil vzdálen od místa, kde žil Dennis – události, o nichž jsem s nikým nemluvil.

V období následujícím těsně po experimentu vykazoval Dennis schopnost číst mé myšlenky. Rád bych tu jako ilustraci použil jednu historku. Seděl jsem před naší chatou v džungli a naslouchal Dennisovým volným asociacím. Několik okamžiků předtím jsem si všiml, že jsou jeho svaly napnuty takřka k prasknutí enormní fyzickou energií, která provází některé typy schizofrenie. Zmocnily se mě obavy, že by se Dennis mohl někdy v budoucnu začít bránit mým pokusům nenechat ho donekonečna se toulat archetypálními stezkami, jež ho trvale motivovaly k opouštění prostoru, který jsme momentálně obývali. Došlo mi, že kdyby Dennis použil tu nashromážděnou sílu, snadno by mě mohl zranit a pravděpodobně by také utekl. Když mi v mysli vytanula tato nepříjemná možnost poprvé, všiml jsem si, že Dennis opustil svou houpací síť a postavil se do vchodových dveří chaty. Hlasem, který byl dokonalým napodobením hlasu našeho otce, mě poté uklidnil vyslovenou myšlenkou, že: „Dennis je hodnej kluk a nikdy by nic takového neudělal.“

K další příhodě došlo 2. března, sedm dní po odstartování zpětného procesu. Dennis prohlásil, že v jedenáct hodin večer se objeví „dobrý kouření“. Byl to odkaz na jakýsi druh psilocybinem obohaceného hašiše, o němž Dennis prohlašoval, že na něj narazil několik měsíců před naším odjezdem ze Spojených států. V Amazonii se ovšem nic takového nevyskytovalo. Zmínka o transmutaci hmoty ovšem není nic až tak zvláštního, pokud vezmeme v úvahu naše alchymické zájmy a myšlenky, které nás přivedly až k tomuto experimentu. Koneckonců četli jsme si a hovořili jsme o alchymii od té doby, co jsem ve čtrnácti objevil Junguv text *Psychologie a alchymie*. Došli jsme k názoru, že projekcí fantastických schopností nevědomí do hmoty dosahovali alchymisté jistého psychedelického stavu porozumění. Copak ve svém důsledku není alchymická víra ve skutečnosti vírou, že svět je stvořen jazykem? Že poezie může nakonec být finálním soudcem autentičnosti bytí?

Ukončili jsme s Dennisem rozhovor, já a Ev jsme se na noc vrátili deštivou temnotou do lesní chaty a Dennis zůstal s Vanessou a Davem v domě u reky, kam se tou dobou přesunul. Jak bylo naším zvykem, vykouřili jsme trochu naší Santa Marta Gold na zápraží chaty. Když jsme si předávali dýmku, vypadl z ní žhnoucí kousek směsi. Jak jsem jej sbíral a vracel do dýmky, ucítil jsem nezaměnitelnou vůni asijského hašiše. Pozorně jsem prostudoval hlavičku dýmky, a přestože směs v ní nejevila známky jakékoli typické odlišnosti, bylo, k mé vlastní radosti a překvapení skeptické Ev, jasné, že se chová přesně jako hašiš – a to byl luxus v Amazonii roku 1971 zcela neznámý.

Překvapivý fenomén trval zhruba pět minut a potom zvolna odezněl. Vše se vrátilo k racionálnímu kontinuu toho, jak se ten který materiál chová. Je to jistě škoda, že tato transmutace proběhla u substance, u níž dá každý skeptik bez zaváhání průchod svému despektu. Všem je nám důvěrně známý povrchní názor, že „kuřáci trávy nejsou schopni normálně přemýšlet“. Ale pro každého, kdo má hlubokou znalost těchto dvou substancí, je rozdíl mezi nimi nezaměnitelný. Náš zážitek obsahoval spoustu paralel s ideologií hnutí Nijuli, jež vzniklo v řadách členů kmene Lawangan na Borneu. Ti začali počátkem 20. let tohoto století rozvíjet ideje, jejichž ústředním bodem bylo prohlášení, že lze kousek konopné pryskyřice prodloužit tak, že někdo začne v její přítomnosti náhle hrát na flétnu, a že toto její prodloužení je předzvěstí lidské nesmrtnosti.

Obdobně absurdní a ještě nevysvětlitelnější byla příhoda, která se stala 9. března, tedy ráno pátého dne. Dennis vsedě popouštěl stavidla své výmluvnosti, aniž měl nějakého konkrétního posluchače, a kolem něj probíhal normální táborový život. Ostřil jsem zrovna náš kuchařský nůž nedaleko ohniště a poslouchal jsem volný proud Dennisových asociací. Snažil jsem se mezi jeho slovy najít stopu konkrétního sdělení. Najednou jsem strnul.

„Jsi snad můj krejčí?“ ptal se Dennis se silným anglickým přízvukem.

To mi znělo velmi povědomě.

„Všechny ty odrazy, podívej, to jsem já. Ach, ale kde je můj krejčí, ty můj hlupáčku? No tak, podívej se na sebe. Proboha a proč máš na sobě moje kalhotky?“

Zrudl jsem jako rak. Zíral jsem na zem a nepromluvil jsem ani slovo. Cítil jsem se v pasti. Dennis napodoboval zhruba rok starou konverzaci, kterou jsem vedl se svou anglickou přítelkyní v Nepálu, poté co se mi ji podařilo nalézt a odnést zpátky k sobě do pokoje

během našeho společného tripu na LSD a DMT! Ta bláznivá konverzace, o níž jsem nikdy v životě s nikým kromě ní nemluvil, se teď rozlétala nad amazonskou mýtinou v podání jurodivého hlasu mého bratra.

Byla to ta poslední situace, kterou bych chtěl použít k prokázání telepatických schopností svého bratra. Neřekl jsem ani slovo a strnule jsem čekal, až se bratr odebere zpátky do říše inkoherece. Zapůsobilo to na mě ale hlubokým dojmem a přesvědčilo mě to, že pronikl nejen do mých okamžitých myšlenek, ale i do mých soukromých vzpomínek.

Nejdůležitější z faktorů, kterými bych chtěl dosvědčit, že se jednalo o víc než o jednoduchý případ simultánní schizofrenie, je překvapivá životnost teorie, kterou jsme vytvořili na základě pečlivého pozorování toho, co se nám dělo. Těžko může někdo popřít, že teorie hyperprostorové podstaty stavů vyvolaných halucinogenními drogami a experiment, který můj bratr podnikl, aby tuto teorii prokázal, přinesly pozoruhodné výsledky. Udělal jsem to, že jsem vzal výsledky tohoto vizionářského zjevení a dále jsem je rozpracoval. Jejich rozborem se mi podařilo objevit velmi elegantní, vlnově částicovou teorii o povaze času. Rád bych tu uvedl, že naše zážitky z La Chorrera jsou v tomto ohledu základem značně neočekávané revize matematického pojetí času užívaného ve fyzice. Staré pojetí času spočívá v čirém trvání a lze si jej představit jako hladkou rovinu nebo přímou linku. Moje teorie nahrazuje toto pojetí ideou, že čas je velmi komplexní fraktálový fenomén s mnoha různě velkými vyvýšeninami a prohlubněmi, přes něž je probabilistický vesmír, těhotný tím, co se stane, nucen se hrnout jako voda přes balvany poseté dno řeky.

Objevil jsem fraktálovou dimezi samotného času, matematickou konstantu, která nahrazuje teorii pravděpodobně možného komplexním, ale elegantním – a dokonce téměř magickým – souborem omezení, jež ovlivňují vyjádření novosti.

•••

Po prvním zážitku s houbami v La Chorrera jsme se s Dennisem soustředili především na dvě myšlenky. Byly to motivy „učitele“ a hmyzu. Pociťovali jsme omamnou přítomnost nějaké neviditelné inteligentní entity, která nás zjevně pozorovala a čas od času uplatnila svůj vliv, aby nám jemně napomohla pokračovat směrem k prozření. Vzhledem k bizarní povaze zážitků s DMT, s jeho citelným důrazem na témata mimozemské inteligence, života hmyzu a me-

zihvězdného prostoru, jsme dospěli k názoru, že tento učitel je jakýmsi diplomatem antropologem, který za námi přišel, aby nám dal klíče ke galaktickému občanství. Představovali jsme si tuto entitu v podobě obřího hmyzu a v poledním forte veškerého hmyzu bzučícího v amazonské džungli jsme byli schopni rozeznat hluboký harmonický bzukot, který byl signálem směřujícím nás k entitě v hyperprostoru.

Tento pocit přítomnosti nějaké další mimozemské bytosti byl čas od času velmi intenzivní, zvláště od 5. do 10. března. Poté začal postupně slábnout. Obraz hmyzího učitele zavalil příčinu k početným entomologickým spekulacím:

Domnívali jsme se tou dobou, že proces, jehož jsme účastníky, je něčím, co se podobá zrození dítěte, ale zároveň také do jisté míry metamorfóze, ke které dochází v životním cyklu hmyzu. Zvláště u brouků, mūr a motýlů. „Věděli“ jsme, že tryptamin sehrává klíčovou roli v pochopení enzymatického mystéria obklopujícího tuto metamorfózu. Vzpomněli jsme si dokonce na nepotvrzené zprávy o halucinačních účincích vyvolaných požitím určitého druhu brouků indiány ve východní Brazílii.

Lomení světla, ke kterému dochází u přírodních fenoménů či materiálů, jako jsou duha, páví pera a schránky jistého druhu hmyzu a barvy, jež se objevují na povrchu některých kovů v průběhu zahřívání, jsou opakovanými motivy prostupujícími určitou fází alchymického díla. *Cauda pavonis* (páví ocas) je označením krátké fáze, jež předchází konečnému vybělení. Díky jakési exotické intuici jsem „věděl“, že výskyt tohoto jevu v přírodě označuje přítomnost látek obsahujících tryptamin. „Věděl“ jsem dokonce, že rod motýlů *Morpho* žijící v Novém světě, pro nějž je charakteristické, že velká část jeho křídel se leskne měňavým světlem, je ideálním objektem výzkumu, který by mohl vnést světlo do tohoto zatím nestudovaného problému.

„Věděl“ jsem také, že enzymy aktivně činné při metamorfóze tohoto hmyzu obdržely informace o molekulárním vyladění a jeho kontrole prostřednictvím rezonance indukované harmonickým souzněním tohoto pralesního hmyzu s psychoaktivním tryptaminem obsaženým v jeho vlastním těle. Tryptamin mu sloužil jako anténa pro zachycení elektronové spinové rezonance kolektivní DNA. Přesně tak, jako se to nám dělo v průběhu experimentu. Tento signál má svou zvláštní zásluhu na tom, že udržuje celou živočišnou třídu Insecta v rámci evolučního proudu ve stavu stabilní rovnováhy. Tento podivuhodný fakt vysvětluje výjimečnou schopnost adaptace u

hmyzu, který po pravdě řečeno stabilizoval svou základní evoluční strategii už před několika stovkami milionů let. Tyto neuvěřitelné vhledy do podstaty a historie přírody mi hlas v mé mysli oznamoval poklidným konverzačním tónem.

V té době jsem si zvlášť intenzivně všiml měňavých černých pa-
blesků na kloboucích hub. K tomuto efektu dochází, když *Stropharia cubensis* roste v trsech a spory z vyšších hub napadají na klobouky jejich menších společníků. Zajímavé je, že stejný kovový černomodrý lesk zdobí vrchní krovky velkého a nápadného brouka, člena rodu *Buprestidae*, kterého jsem v odpoledním vedru chytil v pralese. Je známo, že dutinový materiál, který tvoří svrchní krovky brouků a obal spor je jedním s elektrony nejvíce nabitých materiálů v organické přírodě, a tím pádem se svými vlastnosti vyrovná kovu. Můj vnitřní učitel opakovaně trval na tom, abych brouka podrobil zkoušce na přítomnost psychoaktivních tryptaminů. Kdybych je našel, zdálo by se, že to potvrzuje ideu, že některé z druhů odpovědných za hutné pralesní bzučení v sobě obsahují tryptamin. Tryptaminy jsou anténou bioelektronického systému, který hmyzu umožňuje naladit se na harmin přítomný v místních liánách *Banisteriopsis* a jejich prostřednictvím se sladit s kolektivní komunikační sítí DNA. Napadlo mě, že pokud některé z těchto druhů opravdu rezonují, pak další druhy hučícího hmyzu by se mohly naladit na jejich molekulární signál – a tím jej zesílit a zajistit jeho trvalou intenzitu v pralesním prostředí každý den po několik hodin. Akusticky vyvolané chemické reakce jsou dobře známým jevem. Byl jsem přesvědčen, že některé životní procesy biologické třídy *Insecta* jsou dozajista akusticky regulovány některými jejími druhy právě tímto způsobem.

• • •

Tyto prazvláštní a bizarní myšlenky se vyjevovaly z prostoru v průběhu těch dlouhých horkých dní, kdy Dennis polehával ve své houpací síti a já jsem obýval prostor nepříliš od něj vzdálený. Třetího nebo čtvrtého dne následujícího po experimentu jsem toho už věděl tolik o novém a podivuhodném symbolickém jazyce, kterým Dennis mluvil, že jsem byl čím dál víc přesvědčen, že jeho prostřednictvím jsem schopen pozorovat Dennisův postupný, ale progresivní návrat k normálu. Proud volných asociací byl často přerušován dlouhými periodami ticha, během nichž jsme se oba uchylovali do nitra vlastních soukromých světů. Několikrát jsem při takových příležitostech pohlédl na zem a všiml jsem si s pocitem podivného rozrušení, že se

mé nevědomé prsty zabývaly sbíráním malých větviček a vytvářením hraniček, které připomínaly miniaturní ohně. Toto nevědomé zakládání malých ohnišť mi připadalo naprosto nezvyklé – vysvětloval jsem si to jako důsledek nadbytečného přítoku energie, která do mě proudila z nějakého neznámého zdroje, stejného zdroje, jehož energetický příliv způsoboval, že jsem mohl přecházet z jednoho dne do druhého prakticky beze spánku.

Čas od času mě Dennis vyrušil z přemýšlení, kdy mě nebo Ev požádal jestli, bychom za něj nevykouřili cigaretu. Když jsem se ptal, co to má znamenat, zjistil jsem, že je přesvědčen, že v hyperprostoru je typologie všech lidských těl kontinuální záležitost, a že tedy může bez jakéhokoli úsilí absorbovat to, co potřebuje, přímo prostřednictvím našich těl. Pět dní se život odvíjel tímto způsobem. Jako bdělý sen zahlcený slovními hříčkami a anekdotami. S okolním „reálným“ světem nedocházelo prakticky k žádné interakci. Nikdo se nezastavil, aby si prohlédl nás nebo náš tábor. Zdálo se, že jsme se stali neviditelnými. Ráno 10. března se to ale všechno změnilo.

Po pět dní jsem se prakticky nevzdálil od chaty a malého kousku stezky, který chatu odděloval od zbytku pastviny. Po snídani jsem si toho obzvláště hezkého rána povídal s Dennisem a zjistil jsem, že je klidnější a jeho myšlenky jsou konzistentnější, než tomu kdy bylo za celou dobu od experimentu. Vypadal tak usebraně a uvolněně, že jsem udělal tu neuvěřitelnou chybu a vzal jsem ten stav za bernou minci. Vytratil jsem se s Ev a sítkou na motýly na příjemnou procházku po stezce do hlubin džungle.

Stezka byla omytá deštěm, písek bělostný, místy hluboký až několik centimetrů, jemný a zvoucí k hrátkám. Ušli jsme ztěžší několik set metrů, když touha překonala náš zájem o poléťavý hmyz. Naše vzrušení zvyšovalo riziko, že budeme odhaleni některým z Witotů používajících tuto stezku. Hodili jsme ale opatrnost za hlavu a ponořili jsme se hluboko jeden do druhého. Nechat se pohltit Eviným divokým přírodním způsobem milování a být unášen jeho zákoutími v zeleném chrámu přírody byl zážitek nad jiné příjemný. Napadlo mě, že to „dělám pro Vladimíra“. Chtíč v hloubi lesa a motýly vytvářely v Nabokovově záviděníhodné fantazii navždy nerozlučnou dvojici.

Nebyli jsme pryč déle než čtyřicet minut, ale když jsme se vrátili na louku k chatě, nenašli jsme nic než usedavé prázdno a pustotu. Už jsem se dávno neobával toho, že Dennis odejde do lesa a ztratí se. Byl jsem přesvědčen, že ať už je stav jeho mysli jakýkoli, tato varianta nepadá v úvahu. Spíše jsem se obával toho, že by k nám

mohl přilákat pozornost jiných lidí a upozornit na naši přítomnost v příhraniční oblasti, kterou jsme propátrávali.

Nechal jsem Ev v táboře pro případ, že by se Dennis vrátil, a rozeběhl jsem se přes pastvinu k misii na jejím opačném konci. V běhu jsem se uklidňoval tím, že se Dennis pravděpodobně rozhodl navštívit Davea a Vanessu a že ho najdu tam. Byl jsem do té míry zabrán do sebe, že jsem si nevšiml, že zvony misie, obvykle s výjimkou neděle ztichlé, už nějakou chvíli zněly ze všech sil. Když jsem dorazil na vrcholek terénní vlny, odkud byl dobrý výhled na dům u řeky a jezero pod skalní bystřinou, uviděl jsem Vanessu, jak vede Dennise k domu, který s Davem obývali. Na první pohled mi bylo jasné, že situace je mnohem horší, než jsem doufal.

Vanessa byla rozzlobená a rozhodla se využít situaci k tomu, aby prosadila svou. Dennis zřejmě opustil svou houpací síť okamžitě, jakmile jsme se s Ev ztratili z dohledu. Šel přímo na misii, našel lano od zvonu, kterým se svolávali lidé na mši, a zvonil divoce tak dlouho, dokud kněz nenašel Vanessu a Davea a ti nijak zvláště jemně nepřesvědčili Dennise, aby upustil od dalšího vyvádění. Ať je to jak chce, kolující zvěst o tom, že jeden z členů naší expedice se chová víc než výstředně, byla tímto náhlým a totálně veřejným výstřelkem v podstatě potvrzena. Delikátní diplomatická rovnováha, kterou jsem nastolil a která mi umožňovala starat se o Dennise i v daných speciálních podmínkách, přišla rázem vniveč. Znovu se stal aktuálním Vanessin nápad, že by Dennis měl být přestěhován do domu u řeky a opatrován duchovními, a jak mi bylo řečeno, i policií. Na základě pocitu vlastní jistoty, že není čeho se obávat a přiznání si sám sobě, že se mi věc kompletně vymkla z rukou, jsem se všemi návrhy souhlasil. Vanessa měla v zásobě ještě další novinky. Přílet letadla byl na dosah. Neměli jsme sice ještě odletět, ale letadlo nám mělo umožnit první fázi návratu, protože jeden z nás mohl na jeho palubě překonat sto kilometrů džungle do San Rafaela, kde jsme zanechali část svého vybavení před naším pochodem pralesem do La Chorrera. Byla to jediná možnost jak přepravit naše vybavení jinak než na vlastních zádech a Vanessa tlačila na to, abychom ji využili. Souhlasil jsem se vším. Předpokládal jsem sice, že erupce nastávajícího milénia zastře všechny tyto světské starosti, ale rozhodl jsem se nechat ostatní tento fakt objevit samostatně, až se jeden za druhým vnoří do neustále se prohlubující dimenze budoucnosti.

Dave se dobrovolně rozhodl letět – rozhodnutí padlo prakticky na místě. Dorazí k našim zásobám a pokusí se samostatně sebe sama i vybavení dopravit lodí po Riu Putumayo blíže k civilizaci a poté

letadlem do Bogoty. Tam se s ním setkáme, pokud, a zda vůbec, se nám z La Chorrera podaří nějak dostat. Rychle jsme sbalili velký batoh. Letadlo klouzavě přistálo, a pak bylo najednou zase pryč a my jsme s neúprosnou rychlostí zůstali čtyři.

Dennise jsme přestěhovali do domu u řeky a z Vanessy a Ev se staly jeho ošetřovatelky. Já sám jsem dal přednost životu v lesní chatě, abychom se jeden druhému nepletli. Neustávali jsme v debatě, zda směr Dennisových myšlenek vykazuje nějaké zlepšení, nebo jestli je jen známkou toho, že se můj bratr noří do světů, ze kterých není návratu. Jako obyvatelé Berkeley jsme měli nejednu zkušenost s různými špatnými následky požívání LSD. Srovnání Dennisova stavu myslí s těmito ztracenými dušemi nebylo nijak povzbuzující, ale přestěhování mého bratra do domu u řeky bylo bodem zlomu. Od toho okamžiku se totiž následky experimentu odehrávaly mnohem méně v našich myslích a daleko více v reálném světě.

Po celý ten čas, dokonce i po Dennisově přestěhování, jsme se s bratrem snažili přijít na to, co je ten objekt ve tvaru zvětšovací čočky. V prvních dvou dnech po experimentu mi můj vnitřní učitel několikrát řekl: „Už jsi na to skoro přišel, ale pořád to ještě není úplně ono.“ Také použil metaforu spojenou s procesem kondenzace: „Už to kondenzuje.“ Bylo to jako dokonalá alchymická metafora. Kámen je všude. I tady.

Dennis říkával: „Můžu ten kámen vidět. Je asi sto metrů před námi nalevo. Je támhle dole nad jezerem. Snáší se nad vodou.“ Ptal jsem se ho na kámen každý den znova, a každý den byl sophický hydrolit – neboli universální všelék – o něco blíže. Nastaly bouřky plné hromů a blesků. Zvolna mi docházelo, že veškeré meteorologické dění se začíná koncentrovat na jihovýchodě. Napadlo mě se tam podívat, a když jsem to udělal, uviděl jsem duhu.

Naše teorie o tom, co se s námi děje, se pohybovaly od vysvětle ní hluboce náboženských až po zcela absurdní. Dvanáctého března odpoledne Dennis strávil několik hodin ve stavu, kdy byl schopen komunikovat a odpovídal, byť velmi krypticky, na naše otázky o tom, jak se mu jeví svět kolem něj. Konverzace probíhala v říčním domě, pod jehož podlahou žil krásně vybarvený kohout a slepice. Pravděpodobně to byl právě ten kohout, kterého jsem slyšel kokrhát v den experimentu a znovu o dva dny později. Na tomto kohoutovi a slepici bylo cosi elegantně vyzývavého, co nás často nutilo ke komentářům na jejich adresu. Toho dne odpoledne obrátil Dennis naši pozornost k nevelké slepici řka, že pokud by si ji člověk představil jako umělecký výtvar, pak se jedná o dílo vskutku zdařilé. Kdo mohl takovou

slepici stvořit? Jedině ten, kdo dal vzniknout i tomu zvláštnímu světu, do něhož jsme spadli. Takže? Dennis se podíval tázavě kolem sebe, ale protože se mu nedostalo žádné odpovědi, nabídl svou vlastní pointu:

„James Joyce.“

Dennis mluvil ještě několik minut, aby tento svůj nápad prokázal: tvrdil, že *Plačky nad Finneganem* obsahují zatím nejkompletnější porozumění vztahu lidské mysli v čase a prostoru, a že Joyce byl tudíž v okamžiku své smrti postaven před odpovědnost dohlédnout na tento kout božího vesmíru. Dennis tu pouze opakoval názory Wyndhama Lewise, který z Joyceova výsostného postavení v zásvětí učinil námět svého románu *Lidský věk*.

„Jim a Nora“, jak Dennis nazval nově zjevené božstvo a jeho družku, byli oba znalí věci a účastnili se veškerého dění v La Chorera, obzvláště pak činností, které Joyce miloval. Slepice například byla symbolickou Annou Livií Plurabellou z *Plaček*. Náš pralesní ráj byl veskrze prodchnut joyceovským humorem. Byl to zcela absurdní, ale zároveň nádherný nápad, který mě nakonec přivedl k tomu, že jsem znovu celého Joyce přečetl a zjistil jsem, že byl skutečným průkopníkem mapování hyperprostoru. Celkově vzato však kohout se slepicí nevnese do naší svízelné situace nic zásadně pozitivního.

Dennis opustil pohled na život jako na literaturu a pokračoval dál. Připomněl mi, že jednou z našich alchymických analogií pro kámen mudrců, která byla součástí našeho soukromého souboru asociací, který jsme sdíleli jako děti, byl jistý malý stříbrný klíček od skříňky vykládané dřevem, které patřila našemu dědečkovi a byla schovaná v tajné schránce. Připomněl jsem mu, že ten klíč se ztratil už v dobách našeho dětství, a prohlásil jsem, že pokud se mu podaří ten klíč na místě zhmotnit, bude to důkaz jeho šamanských sil a schopnosti překonat hranice normálního času a prostoru. Následovala řada otázek a odpovědí, na jejichž konci mě Dennis požádal, abych natáhl ruku. Poté plácnul sevřenou rukou do mé otevřené, vydal hlasitý bláznivý výkřik a na mé dlani se objevil malý stříbrný klíček.

Stál jsem, jako by do mne uhořel blesk. Byli jsme stovky mil vzdáleni jakékoli civilizaci. Dennis byl prakticky nahý, a přesto ten klíček na mé dlani byl k nerozeznání od svého dvojčete z mých dětských vzpomínek. Schovával snad Dennis ten klíč po celé ty roky, aby mi jej ukázal teď uprostřed amazonského pralesa a kompletně tak rozbořil mou představu o realitě? Nebo to byl jen nějaký podobný klíček, který měl Dennis u sebe celou dobu našeho pobytu v Jižní Americe a já jsem si jej pouze nevšiml? To vypadalo nepravděpo-

dobně. Byl izolován v místnosti, která byla velmi vzdálená od našich zavazadel, a bylo těžké si představit, jak se uklidní a dá dohromady do té míry, aby byl s to prohledat svá zavazadla a najít ukrytý klíček. Navíc jsem to byl já, kdo požádal o ten klíč. Že by mě přiměl zeptat se na jeden jediný předmět, který přivezl s sebou, aby mě mohl oklamat? Záležitost stříbrného klíčku, ať už to byl ten původní nebo ne, se nepodařilo nikdy uspokojivě vysvětlit. Původní skříňka byla ztracena před mnoha a mnoha lety, a tak klíč nebylo možno vyzkoušet. Tato příhoda má ještě jeden ironický rozměr. Dennis i já jsme nadšenými obdivovateli příběhů H. P. Lovecrafta, takže jsme oba samozřejmě znali povídku „Průchod branami stříbrného klíče“, příběh plný různých dimenzí, podivných bytostí, kosmického časového rozměru a lehkomyšlných výstředních dobrodruhů, jako jsme byli my sami.

Poté co byl Dennis přestěhován do domu u řeky, nebylo už třeba, abych po nocích držel hlídky a nespal. Ale potřeba spánku se stále nedostavovala. Po pravdě řečeno, každou noc jsem se těšil na okamžik, kdy se všichni uloží k spánku a přede mnou se otevrou dlouhé hodiny nádherného přemýšlení v tichu. Jako liščí duch z *l'ingu*, který se navždy potuluje třpytivými nočními loukami, i já jsem se procházel po pastvinách a stezkách v okolí La Chorrera. Někdy jsem vysedával celé hodiny pod stromem s vyřezaným nápisem AMA a pozoroval jsem nekonečné mandaly času a prostoru, které kolem mne leskle vířily. Jindy jsem vyrážel na dlouhé procházky, vlastně jsem téměř běžel s hlavou zvrácenou dozadu a pohledem upřeným na pestrobarevné hvězdy. Ta hluboká přítomnost, která sdílela mou mysl, mi umožnila přímé pochopení konstelací, a já tak mohl zcela bez námahy sledovat obří zvířetníkovou mašinérií hvězdného osudu, kterou museli stejně sugestivní silou vnímat i naši předkové.

Nořil jsem se do milionů obrazů lidstva ve všemožných časech a na všemožných místech, naplněn pochopením a zároveň snahou bojovat s neřešitelným tajemstvím bytí a lidského osudu. Během těchto sametových, hvězdami posetých nocí v džungli jsem se cítil nejbližší pochopení trojnásobného mystéria kamenu mudrců, mimozemského jiného a lidské duše. Existuje cosi lidského, co přesahuje individuum a zároveň přesahuje i život a smrt. Je to nadáno vůlí, motivací a ohromnou silou. A právě teď je to s námi.

Dospěl jsem k přesvědčení, že za určitých podmínek manipulační síly vědomí opouštějí hranice těla a vydávají se do světa. A svět poté poslechne vůli lidského vědomí do té míry, že je možno

překonat danost všeobecně uznávaných fyzikálních zákonů. Vědomí překonává tuto danost prostřednictvím zesílení účinků běžných, nahodilých mikrofyzikálních událostí. Odchylna těchto mikroudálostí od nahodilosti má v průběhu času kumulativní charakter, takže konečným důsledkem tohoto vychýlení může být změna směru vývoje událostí i ve větších fyzikálních soustavách. Samozřejmě že platí, že pokud chcete, aby se vaše přání splnila, to nejdůležitější ze všeho je trpělivost.

Je to snad jen fantazírování, když tu dospělý Člověk vysvětluje sám sobě, jak se naplňují přání? Myslím, že ne. Zažil jsem to a vím, že čím větší čas se vědomí poskytne, aby mohlo pocítit účinky svého působení, tím větší je možnost, že se vytoužená věc nakonec stane. Je to, jako když jemný tlak na vhodně zvoleném konci vyvolá sérii mikrozměn, které vyústí v zákonitou a antientropickou situaci – naplnění vašeho přání. Přiznávám bez mučení, že touha umět si splnit přání byla vždycky jedním z motorů, které mě v životě hnaly kupředu. Vzpomínám si, že když jsem byl ještě tak malý, že mě má matka chovala v náručí, často se ke mně skláněla a šeptala mi starou ukolébavku: „Kdyby přání byla koňmi, žebráci by na nich jezdili.“ Uměl jsem ji recitovat ještě dřív, než jsem rozuměl tomu, co znamená. Po pravdě řečeno vlastně se ji pořád ještě snažím pochopit.

Jsem přesvědčen, že nějak takhle zřejmě vědomí pracuje v mozku, kde hmota a energie jsou v daleko nespoutanějším a dynamičtějším stavu než kdekoli jinde v přírodě. Pro vědomí je snadné směřovat elektrický proud centrální nervovou soustavou (ačkoli dodnes nechápeme, jak je to možné). Méně snadné už pro ně je pohybovat ne elektrony, ale celým atomickým systémem rozprostřeným do široka a daleka v čase a prostoru. Možná to vysvětluje, proč je snadné zformulovat myšlenku, ale zabere mnohem víc času splnit si vlastní přání.

Tyto a podobné myšlenky mi táhly hlavou za dlouhých hvězdnatých nocí v La Chorrera, kdy se nejvlastnější podstata mystéria bytí zdála být přímo na dosah. Alchymické zlato bez ustání protékalo mezi mými prsty. Byl jsem si jist, že kdybych je dokázal smísit s nadějí a imaginací, zůstalo by mi v dlaních.

Všiml jsem si, že existuje jisté prostředí mezi vědomím činným v běžném světě a vědomím aktivním v centrální nervové soustavě, jež je součástí lidského těla. Tímto prostředníkem je jazyk. Vědomí používá jazyk, aby informovalo mozek, že je třeba vydat příkaz tělu, aby vtisklo jistou podobu náhodnému pohybu vzdušných molekul ve

své těsné blízkosti. Tuto podobu nebo tvar dodává vědomí ve formě slova. Žádný z fyzikálních zákonů týkajících se vzdušných molekul není porušen, protože koherentní podoba jejich chování je vyvolána impulzem energie – impulzem, jehož původ tkví v aktu vědomé vůle. A vůle je něco, co se do souboru vědeckých výkladů zkrátka nevejde.

Na řeč je tudíž možno pohlížet jako na jistý druh parapsychologické schopnosti, protože zahrnuje působení na dálku a telekinezi, byť je vyvolává hlasem. Možná že pod vlivem psilocybinu může být nezměrná energizace vůle hlasem přenášena do okolního světa, kde je schopna vyvolat víc než jen vtisknout tvar náhodnému pohybu molekul vzduchu. Snad kromě slova může mít i podobu viditelnou, která se po svém odvysílání může projevit v podobě určitého lomu světelných paprsků v týchž nepříliš vzdálených vzdušných molekulách.

I normální řeč může mít někdy vliv na index lomu vzduchu v těsné blízkosti úst mluvícího člověka. Při pohledu z profilu takový člověk někdy vyvolává vlnění vzduchu před svými ústy, které připomíná mihotání fáty morgány nad horkým asfaltem dálnice. Možná že to je důkaz skrytého potenciálu řeči, která namísto své normální funkce symbolického popisu reality, ji přímo vytváří. Výsledkem by mohl být ještě dokonalejší logos – logos schopný regulovat aktivitu ega, které existuje jako část souhrnu individuálních bytostí žijících v daném čase. Logos je jako bůh, lidský bůh. Je něčím, co se přihodí osudu lidstva v budoucnosti. A protože existuje v budoucnosti, existuje i teď. Vše je známo dopředu. Ontologický modus vyšších dimenzí, do nichž lidstvo směřuje, je předznamenáván singularitou, jíž označuje za celistvé jiné anebo cosi mimozemského. Tento mimozemský učitel nám svým časovým plánem, z něhož není úniku, sděluje následující: Připravuje nás na konfrontaci s božskou stránkou nás samých, která vyjde díky našim výzkumům podstaty života a hmoty v dohledné době najevo.

Tak takový byl námět společenské konverzace naší vyčerpané skupinky dobrodruhů. Jak vzdálený nám v tu chvíli připadal náš příjezd do La Chorrera!

KAPITOLA PATNÁCTÁ

TALÍŘ PLNÝ ZÁHAD

v níž plánujeme odjezd, já se setkám s létajícím talířem a po návratu do Berkeley začnou teorie růst jako houby po dešti

Jedenáctého března byl měsíc v úplňku. Po ještě čerstvém Dennisově dobrodružství s misijním zvonem probíhal den poklidně. Tak poklidně, že si dnes takřka nedokážu vybavit, co se vlastně dělo. Moje vzrušená nálada přetrvávala, protože jsem si byl jist, že vše, co se děje, je pozitivní a že to nejlepší z toho, co bylo náplní našeho zkoumání, by mělo teprve přijít.

Dalšího dne pozdě odpoledne mě přišla navštívit Ev. Chtěla mě pozvat na společnou večeři do domu u řeky. Ve tváři měla stopy únavy z toho, čím jsme procházeli. Ať už to bylo cokoli, tlačilo nás to až na samou hranici únosnosti, za kterou už následuje jen potřeba se vzepřít. Když jsme kráčeli po pastvině, zdálo se mi, že ve vzduchu, ženoucích se mracích a válejících se mlze cítím víc živosti a aktivity než obvykle. Ev ukázala směrem k jihovýchodu, kde se do nedohledných výšek vzpínala masa vířícího černého stratokumulu. Chvíli jsme pozorovali, jak před našima očima nabírá čím dál konkrétnější podobu oblačného hříbu – následku termonukleárního výbuchu. Působilo to impozantně a Ev mě upozornila na Dennisova slova týkající se *Stropharie cubensis*. Prohlásil jednou, že na samém konci historie je houba. Tvar atomového hříbu pro něj byl fyzickou i biofyzickou metaforou transformativních sil *Stropharie* a jejího erupčního vpádu do historie.

Ev náhle unikl výkřik překvapení. Z vířícího středu oblaku vyrazilo cosi, co vypadalo jako sloup světla. Blesk to být nemohl, protože světlo nesláblo a nemizelo. Sluneční paprsek to být nemohl, protože bylo pozdní odpoledne, slunce se klonilo k západu a dotýčný mrak byl na jihovýchodě. Několik minut jsme jev s úžasem pozorovali. Pak náhle zmizel. Ev byla zcela vyvedena z míry. Tento úkaz, daleko

intenzivnější než zdánlivé zastavení pohybu vody na jezeře, byl empirickou zkušeností odlišnou od čehokoli, co Ev zažila v La Chorrera.

Po příchodu k tábořišti u řeky jsme zjistili, že Vanessa odešla na misií za otcem Josém Mariou promluvit si pomocí rádia s pilotem letadla, jež unášelo Davea zpátky do civilizace. Pilot uvěřil Vanessinu naléhání, že se nacházíme v situaci mírného ohrožení, a slíbil, že se pro nás za pár dní vrátí. Tento stav věcí mě příliš nepotěšil. Věděl jsem, že pokud se o nás, cizích *gringos*, roznese zvěst o tom, že potřebujeme evakuovat letadlem, ztratíme tvář před místním obyvatelstvem. Navíc jsem vůbec nesdílel Vanessin názor, že jediné, co Dennis potřebuje, je návrat do tenat moderní psychiatrie. Nedalo se s tím ale už nic dělat, a tak jsme se v tichu navečeřeli, každý pohroužen do svých navzájem nesdílených myšlenek. Dalšího dne jsme si sbalili veškerá svá zavazadla a přestěhovali jsme je na říční břeh, abychom byli připraveni na neohlášený přilet letadla, který mohl nastat kdykoli. Byli jsme připraveni vymanit se z víru událostí v La Chorrera.

Jediným veselejším okamžikem večera bylo pantomimickými výstupy provázené vyprávění Ev o tom, jak Dennis oklamal Vanessu, držící stráž, a vyklouzl někdy během předchozí noci z domu u řeky a zabydlel se tiše v domě jakýchsi kolumbijských *colonistas*, kteří se probudili a našli jej stejně nehybného jako kus nábytku. Když příběh dozněl, nevyslovené roviny jeho obsahu dál pracovaly v naší představivosti.

Dalšího dne bylo 13. března. Tábor v lese, až posvátně působící místo, kde se odehrál transformující experiment, byl vyklizen. Všechny předměty, které jej odlišovaly od ostatních witotských chat, byly odstraněny a místo opět nabylo anonymního charakteru. Všechny naše věci teď vytvářely úctyhodnou horu, z níž s námi při naší vynucené evakuaci letadlem mohlo odcestovat jen minimum: část sbírek hmyzu a rostlin, fotoaparáty, sešity s poznámkami dokumentujícími experiment. A to bylo všechno. To, co zbývalo, si rychle rozeberou Witotové, tolerantní majitelé místa konání našeho pokusu o průnik do hyperprostoru.

Čekali jsme ve stísněných podmínkách domu u řeky na přilet letounu, který mohl přijít doslova kdykoli. Zdálo se, že se vše odvíjí, tak jak má, bez ohledu na naše pocity. Koupali jsme se v řece, posedávali na skalách, hleděli na oblohu a snažili se zachytit vrčení nevelkého hydroplánu. V tomto duchu uběhlo odpoledne. Dokonce i Dennis byl po ranní epizodě, kdy systematicky vyházal veškeré věci

z místnosti oknem a nakonec vytrhl okenní rám a mrštil jím tamtéž, relativně klidný.

Zhruba ve čtyři hodiny jsem polehával na břehu řeky, asi šest metrů od vodní hladiny. Přemýšlel jsem o své předvčerejší procházce podél řeky, kdy každý další krok naplňoval mou mysl verši a slovními rýmy. Z ničeho nic mi v paměti vytanulo keltské přísloví, o němž hovořival Robert Graves: „Poezie vzniká na břehu tekoucí vody.“ Byl jsem přesvědčen, že můj nedávný zážitek byl dokladem pravdivosti tohoto rčení, a dál jsem tuto myšlenku rozvíjel. Vanessa a Ev praly v řece přede mnou prádlo. Přímo proti nám nad říčním proudem byla jihovýchodní obloha, na níž jsme s Ev před pouhými čtyřicetimi hodinami pozorovali mrak, protnutý sloupem světla.

Zíral jsem tím směrem a najednou jsem si všiml čehosi, co jsem zprvu pokládal za nevýrazný počátek duhy. V jednom místě nízko nad obzorem bylo něco, co připomínalo lehounký odraz světelného spektra. Zavolaal jsem na naše dvě pradleny, jestli také vidí na nebi za řekou tu duhu. Letmo se podívaly tím směrem a prohlásily, že nevidí nic. Nenaléhal jsem na ně a zaměřil jsem se o to víc na své vlastní pozorování. V té době už jsem upustil od vnučování svých názorů jiným lidem. Už tak mě pokládali za blázna, ne sice za úplně nekoherentní bytost, ale rozhodně za člověka, který se zabývá velmi podivnými věcmi. To bylo moje stigma.

Pozoroval jsem dál oblohu za řekou a úkaz byl čím dál intenzivnější. Naprosto mě to zaujalo. Připadalo mi, že se vzhledem k pastorální atmosféře kolem mne určitě jedná o nějaké výjimečné zjevení. Barvy se stávaly čím dál sytějšími. Nevypadalo to, že by se měl vzklenout celý oblouk duhy, ale sytost barev v tom dotyčném místě byla značná. Znovu jsem se zeptal Vanessy a Ev, jestli duhu nad obzorem vidí. A? Nádhera!

„Jo, vidíme to. Ale nic moc, že?“

Moje hyperaktivní imaginace, pátrající po podstatě zmíněného jevu, se rozběhla na plné obrátky. Ano. Napřed mrak se sloupem světla, teď spektrální hrátky na určitém místě oblohy. Měl jsem silný pocit, že na obloze trůní všepromikající oko, které sleduje mé myšlenky, s uspokojením pozoruje, že chápu důležitost jevu na jihovýchodním nebi a dál mobilizuje mou pozornost směrem k jevu nad obzorem. Učitel v hlubinách mé mysli pronesl: „To je to místo. Je to znamení. Dávej dobrý pozor.“

Nikomu jsem nic neříkal, ale rozhodl jsem se nestrávit další bezesnou noc stejně jako ty předešlé: touláním po pastvinách jako liščí duch či meditováním nad vodní strží. Radši budu sedět právě tady,

kde voda opouští jezero a Igara-Paraná opět získává svou podobu říčního toku. Tady, poblíž lodního úvaziště, na místě asi dvacet metrů vzdáleném od říčního domu směrem dolů po strmém, bahni-
tém břehu, budu sedět celou noc a dávat pozor.

• • •

A tak jsem celou noc seděl a sledoval všechno, co se dělo, věci, které jako by rozdělávaly mé vědomí na dva směry. Zpátky do historie po ose mého rodokmenu a vpřed, do budoucnosti. Viděl jsem všechna ta léta, co leží před námi: techniku, která povstane z tohoto podivuhodného setkání, naše osudy prostupující časem a prostorem a konečně i zadostiučinění, že svět pochopí pravdivou podstatu transdimenzionální povahy vizí vyvolaných *Stropharií* a neskutečnou blízkost světů, jež se tím otvírají. Byl jsem upřímně přesvědčen, že náš kontakt s inteligentními a mimozemskými formami života je počátkem nových dějin lidstva. Připadalo mi, že z dlouhé noci vesmírného času se rodí novost všech novostí, okamžik spojení inteligentních stvoření, obývajících naprosto rozdílné úrovně bytí.

Patřili jsme k prvním jedincům, jimž se podařilo dosáhnout kontaktu s těmito reprezentanty Jiného. A bylo to skutečné. Přišli jsme do rovníkové džungle, abychom prozkoumali úroveň, které otevírá tryptaminová dimenze, a tam, v nejtemnějším srdci Amazonie, jsme byli nalezeni a kontaktováni tou bizarní a starobylou formou života, jež se teď chystala využít potenciál naší planety a technologického rozvoje pozemšťanů v symbiotickém vztahu. Celou noc mi před vnitřním zrakem defillovaly zvláštní krajiny, světy a vhledy do podstaty jevů. Viděl jsem gigantické mašinérie a světy obývané rostlinnými a mechanickými formami nepředstavitelných rozměrů. Čas, lesklý a třpytivý, jakoby plynul kolem mě v podobě živé, tekuté substance proudící ze snových oblastí podléhajících drtivému tlaku a totálnímu chladu. A pak jsem spatřil celkový plán. Plán mocného dosahu a síly. Konečně. Prožíval jsem extázi, extasis, trvajících celé hodiny a dodávající pečeť naplnění celému mému předchozímu životu. Na konci jsem se cítil znovuzrozený. Ale do jaké formy, to jsem nevěděl.

V šedivém přísvitu, předcházejícím svítání, sled vnitřních obrazů odezněl. Vstal jsem z místa, kde jsem proseděl celé hodiny, a protáhl se. Obloha byla jasná, ale byla ještě pořád spíše noc a na západě stále mihotavě svítily hvězdy. Na jihovýchodě, ve směru, kterým se upírala moje pozornost, bylo nebe čisté, s výjimkou linie mlhy či přízemní páry, vznášející se rovnoběžně s obzorem ve vzdálenosti

necelého kilometru těsně nad vrcholky stromů na druhé straně řeky. Když jsem se protáhl a postavil se na plochý kámen, na němž jsem předtím seděl, všiml jsem si, že pás nad stromy potemněl a mlha začala vířit. Upíral jsem zrak tím směrem a viděl jsem, jak se vířící pás rozpadl na dvě části a každý z těchto dvou menších oblaků se rozdělil ještě dál. Netrvalo to ani minutu a před mým zrakem se na obzoru utvořily čtyři stejně velké mraky čočkovitého tvaru, vznášející se nad linií stromů. Zmocnila s mě euforie, kterou ovšem vzápětí vystřídala vlna strachu. Ztuhl jsem na místě, neschopen pohybu, jako ve snu.

Mraky se po chvíli opět spojily v jednotnou masu, stejně jako se předtím rozdělily. Symetrie, s kterou úkaz probíhal, a skutečnost, že menší mraky byly naprosto totožné, dodávaly celému jevu tajuplný nádech, jako by příroda byla jen nástrojem nějaké neviditelné vyšší moci. Poté co se mraky opět spojily, nabyly ještě tmavšího zbarvení a zdály se být ještě neprostupnější. Jednotná masa se jakoby ztrácela sama v sobě jako jakési tornádo nebo vodní vír – nic podobného jsem v životě neviděl. Pak jsem uslyšel vysoký kvílivý zvuk přilétající přesně ze směr úkazu, pozorovaného nad pralesním porostem.

Otočil jsem se a pohlédl jsem směrem k říčnímu domu dvacet metrů za mnou nad příkrým svahem. Odhadoval jsem, jestli tam stačím doběhnout a probudit někoho, kdo by potvrdil objektivitu toho, co se dělo kolem mne. Musel bych se po čtyřech vydrápat nahoru a zároveň spustit oči z toho, co se odehrávalo nad obzorem. Ve zlomku vteřiny jsem se rozhodl, že neupustím od pozorování. Pokoušel jsem se křičet, ale z mého hrdla staženého hrůzou nevyšel ani hlásek.

Pisklavý tón rychle nabíral výšku a stejně tak se zdálo zrychlovat vše ostatní. Pohybující se mrak se mžikem rozrůstal do obřích rozměrů a zároveň se řítil přímo na mne. Cítil jsem, jak se mi podlamují kolena, a usedl jsem v záchvatu všepronikajícího třasu. Poprvé za celou dobu našeho pobytu jsem skutečně uvěřil všemu, co se s námi dělo, a byl jsem přesvědčen, že blížící se mrak mě pohltní. Jak se blížil, detaily byly čím dál zřetelnější. Poté mi přeletěl Had hlavou ve výšce asi padesáti metrů, zaváhal přímo nade mnou a nakonec se mi ztratil z dohledu za terénní vlnou za mými zády.

V posledním okamžiku předtím, než zmizel, jsem se na něj zaměřil všemi svými smysly a viděl jsem ho do posledního detailu. Byl to pomalu rotující stroj talířovitého tvaru, s tlumenými, jemnými modrými a oranžovými světly. Když mi přelétal nad hlavou, všiml jsem si

pravidelného rýhování na jeho spodní straně. Vydával hvízdavý zvuk, připisovaný létajícím talířům ve vědeckofantastických románech.

Byl jsem zahlcen smíšenými pocity. Zprvu jsem pociťoval hrůzu, ale když jsem pochopil, že ať už je to na obloze cokoli, nehodlá mě to unést, zmocnila se mě nespokojenost. Naplňoval mě úžas a pokoušel jsem se rozpomenout detailně na všechno, co jsem viděl. Bylo to skutečné v tom naivním smyslu, kdy se v souvislosti s UFO hovoří o stolech a židlích? Kam moje paměť sahá, nikdo tuhle věc zatím neviděl. Byl jsem jediným jejím pozorovatelem. Byl jsem přesvědčen, že pokud by se vyskytli nějací další, viděli by přesně to samé, co jsem teď popsal. Ale co se „reality“ týče, kdo ví? Viděl jsem, jak se ta věc proměnila z kusu mračna na nýty pospojované vzdušné plavidlo. Byla ta věc pravdě a sama sobě podobnější jako mrak nebo jako letoun? Bylo to celé jen halucinace? Proti mému svědectví lze postavit mou chronickou nevyspalost a opakovanou konzumaci psychedelických rostlin. Ale tento poslední bod může paradoxně vypovídat naopak v můj prospěch. Díky přímé zkušenosti jsem zevrubně obeznámen s účinky veškerých známých halucinogenů. Úkaz, který jsem toho rána pozoroval na obloze, nespadal ani do jedné z kategorií halucinogenem excitované představitosti, s nimiž jsem se dosud setkal.

Proti mému svědectví stojí ještě jeden naprosto konkrétní argument, který celou záležitost staví do ještě absurdnějšího světla. Když talíř přelétal nad mou hlavou, viděl jsem zcela jasně, že je naprosto totožný s UFO, charakteristickým svými třemi polokoulemi na spodku trupu, jež je zachyceno na proslulé fotografii George Adamskiho, všeobecně označované za podvrh. Nikdy jsem tomu nevěnoval zvláštní pozornost, ale akceptoval jsem názor odborníků, kteří tvrdí, že Adamski vyfotografoval na niti visící víčko od vysavače zn. Hoover. Já jsem ale totožný objekt viděl na obloze nad La Chorera. Jednalo se o výpůjčku z paměti dětského nadšence pro UFO? Něco uzmutého z mého podvědomí stejně jednoduše jako ostatní moje vzpomínky? Má stereotypní, byť dávno demytizovaná představa UFO se z ničeho nic zjevila na nebi. Tím, že jev na sebe vzal podobu, která je ze své podstaty pochybná, dosáhl daleko přesvědčivější kognitivní disonance, než kdyby jeho zjevná mimozemskost byla beze zbytku přesvědčivá.

Byl to, pokud byste se mě zeptali na mé mínění – a po pravdě řečeno tam nikdo jiný nebyl –, buď holografický odraz technické dokonalosti dnes na zemi nedosažitelné, nebo to byl projev něčeho, co si

v tomto případě zvolilo možnost vypadat zpočátku jako mrak a nakonec jako stroj. Mohlo se to ale objevit v jakékoli formě, jako humorná manifestace čehosi všudypřítomného, ovládajícího svět forem a hmoty.

Nebyla to fáta morgána v konvenčním slova smyslu. O mnoho let později mě napadlo, že to možná byl jev nějakého nám dosud neznámého druhu – časová fáta morgána. Klasická fáta morgána je obrácený obraz vody nebo nějakého vzdáleného místa. Vzniká lomem světla na různých hladinách teplého a studeného vzduchu. Nedaleko indického Benáresu jsem viděl trojitý obraz města, chvějící se nad hladinou posvátné Gangy. Časová fáta morgána je něco jiného – je to jako pohled dalekohledem do vzalenyh časů a na vzdálená místa. To, co mají klasická a časová fáta morgána společné, je lidská mysl, jež je vnímá. Díky ní existují. Místní podmínky v některých koutech zeměkoule jsou velmi náchylné k vytváření fáty morgány. Platí to samé i pro časovou fátu morgánu? Co když je časová fáta morgána také přírodním úkazem a UFO jevem, který z ní vyplývá a je využíván k experimentování nějakou technologií budoucnosti?

Věřím, že poslední zmíněný názor je velmi blízko skutečnosti. UFO je odrazem budoucí události, která je příslibem vyspělosti lidstva v jiném čase, jiném prostoru a jiných podmínkách. Ve svých těžkopádných pokusech přijít těmto tajemstvím na kloub jsme maximálně s to přimět přírodu, aby nechala zazářit tuto převratnou, zářivou jiskru, vymykající se pozemským zákonům, v temném nitru retorty, kde probíhají chemické procesy mileniálního rozměru. To, že jsme schopni alespoň tohoto, představuje maximum možností našeho importu. Pro mě to ale znamená, že jsme na dobré stopě. Houba jménem *Stropharia cubensis* je paměťovou bankou galaktické historie. Je z jiného světa, ale plná příslibů. Otevírá před námi možnost porozumění, které smete zájmy přízemního a k dějinám připoutaného lidstva.

V La Chorrera jsem dosáhl všeho všudy izolovaného osobního přesvědčení, že to, k čemu jsme dospěli, by nakonec mohlo být potvrzeno. Dnes, když naše myšlenky našly společenství lidí, které je s námi sdílí, jsem daleko víc přesvědčen, že odpovědi na všechna ta mystéria, jež zastírají naše pochopení světa, lze pochopit při vhledu do nitra nás samých. Když se prostřednictvím psilocybinu podíváme sami do sebe, zjistíme, že není třeba vzhlížet k naivnímu pojetí života pátrajícího po vzdálených hvězdách, aby ulehčilo naší

vesmírné samotě. Měli bychom hledět dovnitř: stezky srdce vedou do velmi blízkých vesmírů, plných života a sympatií k humanitě.

Setkání s UFO pro mě bylo mezníkem naší práce v La Chorrera. Můj kontakt s létajícím talířem se odehrál za úsvitu čtrnáctého března. Následujícího dne ráno, v devět hodin, přiletělo letadlo. Neohlášeno, ale očekáváno. Vanessa je vyhlížela už tři dny. Bylo záležitostí několika okamžiků nasoukat se dovnitř, poté co jsme se rozloučili s kněžími a policií. Všichni projevíli nekonečnou trpělivost s naší non-konformní výpravou a našimi prapodivnými zájmy. Jen mimoděk moje oči zabloudily k materiálu, z něhož byl náš nevelký letoun zhotoven. Jeho povrch měl naleštěný, akrylový charakter hmoty, nepropouštějící silné ultrafialové záření. Obyvatelé Amazonie to nazývali „kůží mačety“. Byla to připomínka všeho, do čeho jsme se vraceli.

Dennis se choval přímo vzorně. S výjimkou toho, že prohlásil o letadle, do něhož jsme nasedali, že je částečnou kondenzací létajícího talíře, takřka nepromluvil. Řev motoru, lehký přetlak ze strmého překonávání výšky a najednou jsme byli i s naším legendárním pralesním pilotem ve vzduchu. Obkroužili jsme misií a vydali jsme se podél toku Ria Igara-Paraná zpátky k Riu Putumayo a náznakům civilizace v podobě městečka Leticia. Jak maličký člověku připadal minisvět La Chorrera, tam v neprostupné džungli, při pouhém pohledu na budovy a dobytek zebu roztroušený po pastvinách, kde připomínal kopečky tající vanilkové zmrzliny. Uvědomil jsem si, že všechno, čeho jsme se dotkli, a všechno, co se dotklo nás, zůstalo daleko za námi.

V Leticii jsme strávili dva dny. Dva dny, během nichž Dennis vykazoval znatelné zlepšení svého stavu, zatímco my ostatní jsme se propadali do různých stavů odcizenosti vůči sobě navzájem. Byl to zjevně průvodní jev přehnaně těsného soužití naší izolované skupiny. Nejpodivnější součástí našeho pobytu v Leticii bylo, že jsme sotva vylezli z letadla, když jsme vrazili do Jacka a Ruby, amerického páru, který si na několik týdnů najal apartmá Ev v Bogotě. Spojení jejich jmen mi přišlo zvláštní, už když jsme je potkali před měsícem a půl, a skutečnost, že na nás v Leticii prakticky čekali, moje pocity jen zesílila. Nedařilo se mi ale přijít na to, co to celé má znamenat.

Když jsme dorazili do Bogoty, Dennis se už prakticky úplně navrátil k normálu, a posílil tak přesvědčení, že za jeho chování nesla odpovědnost spíše dočasná chemická nerovnováha než akutní stav chronicky nevyvážené struktury osobnosti. Jakákoli zmínka o supra-

vodivých spojeních do čtvrtého rozměru, *ayahuasca* a šamanismu jej velmi vyváděla z míry a zbavovala jej sebejistoty. Říkal jen: „Hele, já jsem to měl.“ A taky že ano.

Dennis byl takřka normální. Já jsem ale stál na počátku neobvyklého, léta trvajících myšlenkového procesu – trvalého souboje s nedostatkem víry, který nakonec vyústil v koncept času, popsany v naší společné knížce *Neviditelné krajina*.

Dvacátého března došlo k všeobecné dohodě, že Dennis už je dokonale v pořádku. Byl to okamžik intenzivního štěstí, který jsme oslavili v jedné z nejlepších bogotských restaurací. Byl to úžasný výkon, že se nám podařilo dosáhnout jeho úplného návratu k normálu jen tím, že jsme nechali proces běžet vlastním tempem, bez zásahu moderních metod péče o duševní zdraví. Bylo třeba dovést do konce osamělý pobyt v divočině, který musí podstoupit všichni šamani. Krok na stezce k poznání byl učiněn. Jedenadvacátého března jsem napsal záznam do deníku – první po mnoha týdnech a jediný, který jsem byl s to učinit v následujících několika měsících. Napsal jsem následující:

21. březen 1971

Dnes nás od čtvrtého března dělí sedmnáct dní. Pokud jsem tomuto fenoménu porozuměl správně, pak zítek, osmnáctý den, bude mezníkem na půl cesty v celém tomto experimentu. Odhaduji, že zítra se Dennis vrátí do duševního stavu, ve kterém se nalézal před prvním březnem, a je pravděpodobné, že namísto částečné amnézie, týkající se událostí v La Chorrera, dostaví se u něj daleko spíše narůstající porozumění experimentu, jehož byl sám tvůrcem. Uplynulé týdny byly nervy drásající a zjevně sestávaly z kombinace tolika epoch, míst a myslí, že bylo nemožné vést nějaké záznamy. Pouze Plačky nad Finneganem nám skýtají jakousi představu o paradoxní podstatě našeho zážitku, který nám byl umožněn díky schopnosti nahlédnout za dvojitou masku času. Přes počáteční nedorozumění a nesprávné závěry vyvozené z cyklů času a čísel tvořících mechanismus tohoto fenoménu dnes pevně věřím, že v sedmnácti dnech, jež jsme právě absolvovali, jsme dostali možnost prožít, byť někdy ve zpětném chodu a každopádně v nepředstavitelném zhuštění, dostatečnou část plného časového cyklu, abychom byli schopni v jisté mlhavé formě předvídat, co nás čeká v nejbližších zhruba dvaceti dnech, a získat představu o tom, jaká je přibližně podstata Díla a kam to celé směřuje.

Tento deníkový záznam dosvědčuje, že zatímco se Dennis vymaňoval z područí následků svého titanského zápasu, já sám jsem byl obětí svého vlastního boje. Byl jsem pohlcen posedlostí, takřka nucenou meditací, jejímž cílem bylo odhalit povahu času. Běžné stránky normálního života pro mě pozbyly smyslu. Veškerá má pozornost se soustředila na mé pokusy sestavit nový model toho, jak čas opravdu pracuje. Rezonance, princip opakování a idea, že události jsou interferenčními otisky způsobenými událostmi jinými, časově i příčinně vzdálenými, zcela zaměstnávala mou mysl. V tomto raném období svého bádání jsem se domníval, že mytický cyklus potřebuje ke svému uzavření čtyřicet dní. Teprve později, když jsem přišel na souvislost časových cyklů s DNA a princip jejich vzájemné propojenosti, zaměřil jsem svou pozornost na cykly čítající čtyřiašedesát dní. Tento postup mě nakonec dovedl až k *I tingu*. Mé první pokusy se čtyřicetidenním cyklem alchymického vykoupení byly jen chabým zárodkem eventuální teorie s potřebnými funkčními detaily. Jejich podstata ale byla táž. Rezonance, interferenční odrazy a fraktálový vývoj času uvnitř času – to byly stavební kameny, s nimiž jsem začínal. Po několika letech práce ale výsledek mohl nabýt i jisté elegance. Tato elegance však byla příslibem budoucnosti. Počáteční koncepty byly hrubé, do sebe zahleděné a příliš osobní. Pouze má víra v to, že se mi z nich podaří vykresat záležitost koherentní a srozumitelnou ostatním, mě u tohoto úkolu udržela potřebný počet let, který umožnil transformaci hrubé intuitivní materie v soubor formálních výroků.

Konec března jsme strávili převážně v Bogotě a nebyl to zážitek nijak zvlášť atraktivní. Velkoměstské šílenství překypující moderní metropole se příliš neslučovalo s našimi džunglí ukonejšnými smysly. Dennis působil naprosto vyrovnaným dojmem, jen trochu vyčerpaně a jakoby v lehké kocovině. Od Davea stále nepřicházely žádné zprávy, a tak se Vanessa nakonec vrátila do Států sama. Devětadvacátého následoval Dennis jejího příkladu a odletěl do Colorada. Trval jsem na tom, že se musíme s Ev přesunout do jižní Kolumbie, abych získal nějaký čas na přemýšlení. A tak jsme také učinili. Prošel jsem si celý incident v La Chorrera a na nic nového jsem nepřišel. Nakonec jsem pocítil jakousi zvláštní psychickou gravitaci, která nás táhla zpátky domů. Třináctého dubna, bez jediného dne měsíc po mém setkání s UFO, jsme dorazili do Berkeley.

Byla to krátká a náročná návštěva. Začínal jsem zvolna vnímat mlhavé obrysy toho, co se později mělo stát teorií časové vlny založenou na *I tingu*. První mapy určitého řazení hexagramů *I tingu*, jež

později vedly k sestavení počítačového programu, který jsem nazval Timewave Zero (Časová vlna Nula), vznikly v té době. Snažil jsem se držet stranou od lidí. Totálně jsem se pohroužil do své práce. Neměl jsem chuť ani trpělivost na cokoli jiného. Byl jsem v zajetí kreativní mánie přesahující jakékoli mé předchozí představy. Konverzace, zapředená s kýmkoli na téma mého bádání, otevírala hlubokou propast nedorozumění.

Nejgrotesknější z těchto příhod zahrnovala můj pokus získat nějakou zpětnou vazbu na naši teorii od těch, jež jsem pokládal za „skutečné experty“. Tento omyl mě jednoho krásného májového dne dovedl až do Donnorovy virologické a bakteriologické laboratoře v areálu Kalifornské university v Berkeley. Zařídil jsem si předem schůzku s dr. Guntherem Stentem, světovou kapacitou v oboru molekulární genetiky a autorem knihy *Molekulární chemie genů*. V té době jsem nevěděl, že Stent je proslulý svou skandinávskou ryzostí charakteru a že sám sebe pokládá za renesančního člověka a sociálního filosofa. Asi o rok nebo dva později Stent publikoval knihu, v níž představil reformu globální společnosti podle vzoru tradičních společenských vztahů na ostrově Samoa.

Našel jsem toho velkého muže v bílém laboratorním plášti, obklopeného bublajícími skleněnými baňkami a skupinou obdivem jatých studentů. Vyvedli mě z laboratoře a asistent mě odvedl do soukromé pracovny s okny směřujícími přes areál university na západ k mostu Golden Gate kdesi v dálce. Z vyhlídkového stanoviště v devátém patře se jarní příliv studentů jevil jako rej mravenců, hemžících se dole v trávě. Gunther Stent se ke mně připojil o něco později.

Usadil se, upjatý a se začínající pleší, do svého křesla, opřel se a já jsem začal rozvíjet své myšlenky ohledně experimentu v La Chorera. Chtěl jsem začít zvolna, ale byl jsem toho plný a velmi nervózní. Po několika minutách jsem si uvědomil, že zřejmě zvažuje procento možnosti, že jej fyzicky napadnu. Je třeba mu přičíst ke cti, že zvítězil nad tímto poplašným mechanismem své mysli a nechal mě pábit dál a dál. Na tváři se mu posléze objevil rostoucí výraz neklidu, jak jsem si začínal být čím dál nejistější, jakým směrem se naše konverzace bude dál ubírat. Nakonec, po obzvláště dlouhém a jurodivém záchvatu spekulací, při němž jsem propadl naprosté nesrozumitelnosti, jsem se rozhodl konečně přistoupit k finální otázce.

„Doktore Stente, přišel jsem za vámi jednoduše proto, abych zjistil, jestli má moje teorie nějaký smysl, anebo se jedná o naprostý omyl.“

Trochu se uvolnil a opustil své místo za stolem, aby se ke mně připojil u okna, odkud byl výhled na západní oblohu skrze tlusté tónované sklo. S rezignací naplněným povzdechem, který mě připravil o veškeré sebevědomí, se ke mně otočil a pronesl:

„Můj milý mladý příteli, tyto myšlenky nejsou jen omyl. Nejsou vůbec nic.“

Mé zklamání nebralo konce. Odešel jsem odtamtud naplněn rozčarováním. A tak skončily mé pokusy vystavět most mezi mou teorií a normální vědou.

Setkání, jako bylo toto, mě přesvědčila, že se musím znovu ponořit do studia epistemologie, genetiky a filosofie vědeckého přístupu – musím obsáhnout celou horu disciplín, abych se dokázal bezchybně pohybovat oblastmi, které teď byly předmětem mého výsostného zájmu. Jak pokračovala má studia *l'ingu* neboli *Knihy proměn*, dospíval jsem k čím dál pevnějšímu přesvědčení, že její struktura vychází z ideje časové vlny nebo vln. Tyto vlny jsou samostatná období proměn, jež následují jedno po druhém a zároveň jedno druhé obsahují. Došel jsem k poznání, že vnitřní logika časových vln silně implikuje zánik normálního času a konec historie, tak jak ji známe. Za těch okolností společné projevení se psychohmoty a UFO, jehož jsem byl svědkem v La Chorrera, v mé mysli splynulo v jednotný jev a zároveň se stalo symbolem zánik časových scénářů náboženský tradic západního světa.

První pokusné časové grafy byly naplněny časovými shodami vztahujícími se k mému vlastnímu životu. Zvláště body, v kterých jednotlivé dílčí úseky vrcholily, se zdály pro mě mít zásadní význam. Umístění jednoho z těchto bodů do doby konání experimentu v La Chorrera činilo jiné okamžiky v minulosti (smrt mé matky a seznámení s Ev) i v budoucnosti (mé pětadvacáté narozeniny) obzvláště výjimečnými. Zjistil jsem, že k těmto významným událostem v mém životě dochází se strašidelnou pravidelností v cyklu tvořeném jednotkou o čtyřiašedesáti dnech. Bylo nezbytné, abych tyto myšlenky rozpracoval o samotě, protože intenzita, s níž jsem vnímal je samotné i jejich paradoxní podstatu, působila v očích jiných lidí absurdně. UVědomoval jsem si, že ať už se jedná o všeobecný přírodní zákon nebo jen o unikátní úkaz, týkající se mě osobně, má pro mě samého zásadní význam dohrát hru se silami, které jsem rozpoutal, až do samého konce.

Ač ostatním můj plán připadal bizarní, rozhodl jsem se vrátit do La Chorrera, místa prodchnutého klidem a jedinečnou atmosférou, a strávit tam nějaký čas zkoumáním toho, co mě tam potkalo. Jednou z posledních věcí, jež jsme s Ev před naším odletem z Kolumbie podnikli, bylo to, že jsme si každý koupili prvotřídní smaragd. Jejich prodej nám poskytl prostředky na náš návrat do surrealistického hájemství slunečního svitu, pralesního porostu a řek, jež živily mou posedlost. Jakmile jsme se ocitli zpátky v La Chorrera, rozhodl jsem se sepsat vše, co nás tam potkalo. Výsledkem byla zárodečná forma rukopisu *Neviditelné krajiny*. Mí přátelé přivítali mé rozhodnutí, že opustím Kalifornii, s uspokojením. Měli čím dál větší obavy o mé duševní zdraví a navíc nás dostihla zvěst o tom, že agenti FBI nějak zjistili, že jsem zase v USA, a začali po mně opět pátrat. Mé hašišové blues na lince Bombaj-Aspen nebylo zdaleka u konce. Nastal, jak se říká, čas udělat další krok.

KAPITOLA ŠESNÁCTÁ

NÁVRAT

*u níž se s Ev sami vracíme do La Chorrera a k
Zemi se blíží nová kometa*

Patnáctého července jsme s Ev tedy opět stanuli na prahu amazonského vnitrozemí. Můj záměr vrátit se do La Chorrera se rychle stával skutečností. Plavili jsme se opět dolů po Riu Putumayo, a to jméno mi tehdy etymologicky připomínalo něco jako „ta děvka iluze“. Ke slovu přišel opět můj deník:

15. července 1971

Puerto Leguizamo a jeho okolí jsme opustili už před pár hodinami. Cestujeme na lodi naložené pivem a dobyt看em. Ev i já jsme opět pohlceni snem sestávajícím ze spleti pralesní vegetace a řek v Amazonii. Náš návrat je pokračováním kontemplance o fenoménu v čirém médiu tropické přírody, v níž jsme jej objevili. Je známkou našeho neutuchajícího zápalu a touhy zmapovat fenomény, jež, jak si dokážu představit, budou komukoli, kdo je obeznámen s událostmi, jichž jsme byli svědky v březnu, připadat nepochopitelné, a možná dokonce i značně riskantní.

Nemluvím tu o nebezpečí, jež provází pobyt v džungli, ani o protivenstvích, která souvisejí s cestováním v neobydlených oblastech. Mám na mysli především psychologický střes, který je důsledkem konfrontace se zmíněným fenoménem – tak podivně blízkým, a zároveň nekonečným a odtazičným – daleko od nikdy neodpočívajícího světa přátel a světa, který naše setkání s tím fenoménem ignoruje či je případně skeptický i k vhledu, kterého jsme tak nabyli. První věcí, kterou jsem měl v úmyslu, bylo zaměřit všechny své síly na eliminaci neočekávaného. Ještě stále jsem měl v živé paměti kryptoschizofrenický stav mysli svého bratra. Jsem přesvědčen, že jsme se dostali do kontaktu s něčím, co nezná vyhybavost či nejistotu ve věci vnitřní dynamiky. Pečlivou du-

ševní přípravou a studiem lze vyloučit možnost kontaktu s fenoménem tak, že nás „znenadání přepadne“ i různé jiné druhy neočekávaného chování.

Stoprocentně správný přístup k těmto věcem neexistuje. Znovu a znovu na mě „vnitřní hlas“ fenoménu naléhal, že od experimentu mého bratra s hyperkarbolací už není jak a kam dál pokračovat, a že jestliže je ještě vůbec třeba něco udělat, tak vzhledem k nejvnitřnější podstatě našeho kontaktu je to, co děláme, přesně tím pravým.

Žili jsme s Ev v La Chorrera poklidně od srpna do poloviny listopadu 1971. Často jsme prožívali okamžiky intenzivního štěstí. V průběhu té doby jsem si dovilil úplně se ponořit do vnitřních procesů, které jsem prožíval. Vyplňoval jsem den za dnem dlouhými zadumanými procházkami po stezkách v okolí La Chorrera a hodinami strávenými nad archy čtverečkováného papíru, které jsem přivezl s sebou. V samém středu amazonské zeleně jsem cizeloval své teorie o povaze času a pokrýval jsem jeden list papíru za druhým fantastickými nákresey vlnové mechaniky. Pokud jsem zrovna nebyl pohlcen čtením nebo sněním za bílého dne, trávili jsme s Ev čas dlouhými rozhovory, při nichž se nový pohled na smysl bytí v tomto světě zdál být téměř na dosah.

V průběhu tohoto druhého pobytu v La Chorrera se znovu objevilo téma *oo-koo-hé*. Seznámili jsme se s několika členy kmene Witotů, kteří pravidelně procházeli po stezce vedoucí nedaleko naší chaty, jež byla jen několik set metrů vzdálená od stezky, kde se odehrál náš původní experiment. Mezi Witoty, kteří se zastavili na kus řeči či pozorovat mě, jak chytám hmyz, byl také statný postarší muž jménem Demetrius. Byl to starý lišák se zastřeným pohledem a výraznou aurou strážce kosmické brány. V mém excitovaném stavu mysli mi přišlo, že písmena D, M, T září v jeho jméně jako světelný nápis. Jakmile se mi s ním podařilo být chvílku o samotě, bez obalu jsem se ho zeptal: „*Oo-koo-hé?*“

„*Oo-koo-hé!*“ Vypadal, že stěží může uvěřit tomu, co slyší. Musel to pro něj být velmi zvláštní zážitek. Podivná vyhublá postava vypadající jako cosi z jiného světa ho přímo vyslychala ve věci tajné tradice jeho lidu. Neměl jsem ani ponětí, kolik kulturních konvencí jsem porušil, ale pokračovali jsme v rozhovoru, tedy pokud jde nazvat rozhovorem komunikaci mezi lidmi, kteří nesdílejí žádný společný jazyk. A nakonec jsem byl přesvědčen, že je ochoten mi pomoci. O několik dní později, o mých pětadvacátých narozeninách,

jsem obdržel hnědavou substanci rozdělenou do malých balíčků z listů. Nikdy se mi nepodařilo dosáhnout po jejím požití halucinogenního zážitku, ale pozdější analýza chemiků z Karolinska Institute ve Stockholmu prokázala přítomnost dimethyltryptaminu. Demetrius dostal svému jménu.

Důležitou součástí druhého pobytu v La Chorrera byl fakt, že mne Logos vyučoval víceméně kontinuálně a námětem výuky byla v těchto měsících i později idea času. Je to idea velmi konkrétní a vyznačuje se matematickou přesností. Logos mě naučil pracovat s *l'ingem* způsobem, který do té doby pravděpodobně nikdo neznal. Možná že to kdysi věděli Číňané a pozbyli této znalosti už před tisíci lety. Logos mě naučil hyperčasovému pohledu na svět. Mé knihy, můj veřejný život i mé soukromé sny splynuly do jednotné snahy vcítit se do ideje nového času sdělované v La Chorrera a porozumět jí. Revoluci ve způsobu lidského chápání nelze vyvolat jen běžným tlacháním.

Nový model času umožňuje člověku získat poměrně velké množství specifických informací o budoucnosti. Budoucnost není absolutně předurčena. Jinými slovy, neexistuje žádná budoucnost, ve které by bylo možno „spatřit události, které by do jedné byly předurčeny“. Takhle vesmír nefunguje. Budoucnost není uzavřenou záležitostí, ale je záležitostí podmíněnou. Nějakým mysteriálním způsobem jsou ze všech možných událostí vybrány některé, jež Whiteheadovými slovy „jsou formalizací aktuálně probíhajícího děje“. Logos se soustředil na výklad mechaniky tohoto procesu, který mi byl představen jako idea časové vlny.

To, co mě původně přinutilo nahlédnout do *l'ingu*, byl ten zvláštní způsob, jímž moje začátečnická simplistická idea čtyřiašedesátidenního cyklu dokonale fungovala v mém vlastním životě. Smrt mé matky byla prvním z těchto bodů v čase, které jsem izoloval. Poté jsem si všiml, že můj náhodný vztah s Ev začal o čtyřiašedesát dní později a že ke kulminaci experimentu v La Chorrera došlo po dalších šedesáti čtyřech dnech. Pojetí lunárního roku založeného na hexagramech vyrůstalo z ideje šesti cyklů tvořených čtyřiašedesáti dny. Rok tvořilo šest takových období stejně jako hexagram *l'ingu* má šest řádků.

Dopad této myšlenky se mi osobně potvrdil, když jsem si uvědomil, že pokud takový rok čítající tři sta osmdesát čtyři dnů začal smrtí mé matky, končí o mých pětadvacátých narozeninách 16. listopadu 1971. Uvědomil jsem si, že tento systém je tvořen cykly a cykly těchto cyklů: představil jsem si lunární rok o tři sta osmdesáti čtyřech

dnech a potom rozsáhlejší celek, jehož je tento rok součástí. Cyklus čtyřiašedesátinásobku tří set osmdesáti čtyř dní atd. Mapy, které jsem na toto téma sestavil a jejich případný popis, k němuž jsem dospěl, jsou k dispozici v *Neviditelné krajině*. Není tam ovšem popis zážitků z La Chorrera ani způsobu, jímž mě tyto souhry okolností a má nevědomá mysl – nebo něco v ní – dovedly k odhalení dávno zapomenutých vlastností *I tingu*. Co si počít s oceánem rezonancí, které, jak se zdá, časová vlna zobrazuje a které propojují každý zlomek času se všemi okamžiky ostatními způsobem, jenž nepřipomíná ani nahodilost, ani kauzalitu? A co si počít s faktem, že určité detaily výpočtů časové vlny naznačují, že doba, ve které žijeme, je vyvrcholením po věky trvajících a neuvěřitelně důležitého úsilí? Tyto myšlenky působily podezřele – a já jsem je také tak vnímal – ale jako způsob soukromé zábavy měly sílu a přesvědčivost, která byla jednoduše neodolatelná.

Časová vlna se zdála být obrazem z kolektivního nevědomí, který působil jako dobře vykonstruovaný důkaz toho, že k vyvrcholení veškerých procesů ve vesmíru dojde ještě za našeho života. To samozřejmě pro každého z nás platí i tak: naše životy nám připadají, vzhledem ke způsobu, jímž existujeme ve svých tělesných schránkách a historickém prostředí, jako konečný výraz nějakého vyššího smyslu. Časová vlna zasazuje svůj vlastní konec do doby, kterou právě prožíváme. Konkrétně do okamžiku, jenž čítá jen o málo víc než deset let. Do okamžiku nadaného takovou měrou novosti, že po něm nemůže už následovat nic jiného než konec času jako takového. To bylo na celé věci nejvíc matoucí. Dokonce ještě víc než osobní idiosynkratická stránka věci, ten doslovný „konec času“: okamžik, kdy dojde k tak rozsáhlé změně režimů, že nastane prostá transformace reality, tak jak ji známe.

Myšlenka eschatologie – konce času – mi nebyla neznámá v náboženském kontextu. Ale nikdy předtím mě nenapadlo, že v procesech probíhajících v přírodě by mohlo dojít k tak zásadním změnám, že začnou platit nové přírodní zákony. Není na tom samozřejmě nic negativního. Je jen třeba, aby věda, pokud chce dál fungovat, vzala na vědomí, že fyzikální zákony nejsou závislé na čase a kontextu, v nichž jsou ověřovány. Kdyby tomu tak nebylo, pak by pokus už ze své podstaty neměl smysl, protože experimenty prováděné v různých dobách by končily odlišnými výsledky.

Po léta jsem pokračoval v propracovávání této teorie a v prohlubování svého vlastního porozumění tomu, co ke zformulování této teorie vedlo. V roce 1974 jsem konečně uspěl. Ukončil jsem

dokonale formální matematickou kvantifikaci fraktálové struktury, kterou jsem odhalil ve vnitřní stavbě *I tingu*. V průběhu 80. let jsem napřed s Peterem Broadwellem a poté s Peterem Meyerem spolupracoval na tvorbě softwaru pro osobní počítač. Software který umožňuje pečlivé studium tohoto jevu, jsem nazval Časová vlna nula. Počítač je mocný nástroj, jenž umožnil velmi jemné doladění mých názorů na to, jak prakticky prokázat platnost této teorie. Dnes už má mé pojetí fraktálové a cyklické povahy vstupu novosti do světa vezdejšího podobu zcela konzistentní a kompletní matematické teorie. Dokazuje sebe sama a umísťuje drama lidské evoluce a našich vlastních životů do samého středu vesmírného jeviště.

V jistém smyslu je možné, že všechny stavy naprosté svobody nejsou ničím víc než dokonalou znalostí obsahu věčnosti. Pokud člověk zná obsah času od jeho počátku až do jeho konce, nemůže se už nadále pohybovat v jeho rámci. Dokonce i když stále máte tělo, pořád jíte a děláte spoustu ostatních věcí, jste zároveň nositeli svobodu přinášejícího poznání, že minulost, současnost a budoucnost probíhají zároveň a že je to tak správně. Tuto teorii provázejí ještě další uspokojivé momenty, o kterých se tu zatím příliš nemluvílo. Okamžiky doby a éry spolu souvisejí – věci se dějí z jistého důvodu, a tento důvod není kauzální. Rezonance, ten mysteriózní úkaz, kdy vibrující struna zdánlivě magicky vyvolává stejnou vibraci u jiné struny či jiného předmětu, jež s ní nejsou fyzicky spojeny, je docela vhodným modelovým příkladem tajemného způsobu, jakým je jeden okamžik propojen s jiným, přestože je od sebe mohou dělit dny, roky a dokonce celá tisíciletí. Jsem přesvědčen, že existuje vlna či soustava rezonancí, která podmiňuje vznik událostí na všech úrovních. Tato vlna je fraktálová a sebereferenční, podobně jako ty nejzajímavější nové křivky a objekty, jež jsou výsledkem nejmodernějších matematických výzkumů a teorií. Tato časová vlna se projevuje v celém vesmíru na bezpočtu extrémně utajených úrovní. Způsobuje, že atomy jsou atomy, buňky buňkami, myšlenky myšlenkami a hvězdy hvězdami. Mluvím tu o nové metafyzice, metafyzice nadané matematickou přesností. O něčem, co není jen nová víra nebo nové náboženské přesvědčení. Tento vhléd do podstaty věcí má podobu naprosto formální teze.

Vůbec se nebráním názoru, že není možné najít styčné plochy mezi touto teorií a normální fyzikou. Toto propojení zřejmě není možné a vůbec není nezbytné. Normální věda totiž zkoumá to, co je možné, zatímco moje časová teorie nabízí vysvětlení toho, co existuje. Vysvětluje, proč ze všech možných a myslitelných věcí ve

vesmíru některé události a věci podstupují formálnost aktuálního bytí. Jsem přesvědčen, že tuto teorii nelze vyvrátit z venku. Jediná možnost jak prokázat její neplatnost je odhalit ji zevnitř. Kdokoli se o to chce pokusit, je srdečně zván: já jsem se o to snažil a neuspěl jsem.

Šestnáctého listopadu 1971 jsem si začal zvolna uvědomovat, že graf, na němž pracuji, má příliš mnoho proměnných na to, aby mohl sloužit jako mapa pro předpovídání budoucnosti. Pochopil jsem, že by bylo nezbytné kvantifikovat různé parametry vlny tak, aby závěry, ke kterým by se došlo, byly méně ovlivněny osobní předpojatostí. Poslední text jsem v La Chorrera napsal ráno 16., v den mých pětadvacátých narozenin. Připomínal pohádku:

16. listopadu 1971

*Dva staří přátelé, snad Arabové, ale daleko starobylejšího vze-
zření, sedí v paláci daleko starším, než jsou oni sami, umístěném
na úbočí hory a obklopeném vinicemi, datlovými palmami a citru-
sovými keři. Stížení nespavostí a vnitřním neklidem tráví pod
hvězdnatou oblohou dlouhé hodiny předcházející úsvitu kouřením
hašíše a hádankami.*

*„Sdílej prosím mé potěšení z této hádanky a jejího řešení,“ řekl
ten tmavší tomu staršímu a přejel rukou před očima svého spo-
lečníka. Staršího muže přemohl sen, ve kterém se hádanka – ce-
lý svět forem a zákonů, navzájem propojených kol, vášně a inte-
lektu – zvolna odvíjela před jeho očima. Defilovaly před ním
živočišné druhy a říše, dynastické rody a geniální jedinci. Muž se
proměnil ve filosofy tohoto světa a byl vládcem živelů při katastro-
fách. Cítil různorodost a naladění veškerých bytostí ve světě, kte-
rý jeho přítel stvořil. Pátral po tajném znamení, které, jak věděl,
pro něj bylo někde v tomto nově stvořeném světě ukryto. Byla to
totiž hra, kterou hrávali často.*

*Nakonec v době velkého despotismu, v éře povýšené vědy a
překotné dekadence, spatřil sám sebe rozděleného do osobností
dvou bratrů – a skrze ně, jejich neklidné toulání a celé jejich živo-
ty, které mu proběhly před očima během okamžiku, pochopil dů-
myslnou a radost přinášející podstatu hádanky. S konečným po-
chopením rozehnal mlhy a klamy snového příběhu hlasitým
smíchem – smíchem, který oba přátelé sdíleli. Ještě nějaký čas si
předávali svou dýmku, než vyrazili do azurové zahrady, kde je
úsvit zastíhl pod pomerančovníky a ohýbajícími se akáciemi
uprostřed rozhovoru mezi pávy.*

Znamená to snad, že všechno je jen vymyšlený příběh? Anebo nás čeká mnohem víc? V tropických zahradách, které jsem založil, rostou malé akácie, z nichž jednou budou dospělé keře. Možná že ještě mají dostatek času, aby se rozrostly v příjemnou zástěnu pro filosofická klání. Život je mnohem podivnější než se i ti nejpodivnější z nás vůbec dokážou představit.

Práce v La Chorrera byla u konce. Sbalili jsme náš tábor a putovali zpátky po stejných stezkách a řekách. Čas plynul, bylo třeba napsat knihy a svázat a utáhnout volné konce příliš svobodně žitého života. Nějaký čas jsme strávili ve florentské fince jednoho přítele. Tady jsem napsal několik počátečních kapitol k *Neviditelné krajině*. Strávili jsme tam i vánoční svátky roku 1971, ale psaní mi nešlo a nedostatek studijní literatury byl frustrující. Vrátili jsme se do Států, několik měsíců jsme žili s Dennisem v Boulderu. V té době jsem pracoval pro místní podnik zabývající se pěstováním skleníkových růží. Byl to světský americký život se vším všudy. Nakonec jsme se ale přesto ocitli v Berkeley.

Dokud nebyla časová vlna *I tingu* kvantifikována pomocí dalších údajů, bylo víc než snadné nechat se chytit do psychologické pasti toho, jak propojovala zdánlivě bezvýznamné a nesouvztažné faktory. Zdálo se, že se chová jako jakýsi nekonečný Rorschachův test: člověk v ní mohl vidět cokoli, co si v ní vidět přál. Mé pětadvacáté narozeniny proběhly a staly se minulostí, aniž je provázela jakýkoli znatelný pokrok směrem k novosti, ať už v mém vlastním životě či v okolním světě. To mi však nezabránilo v tom, abych dál rozvíjel cyklické grafy směrem do budoucnosti. Vnitřně jsem cítil, že idea skryté struktury času je správná, ale že nemá smysl ji zveřejňovat, dokud se nepodaří přesvědčivě tuto strukturu porovnat s vývojem lidské historie a potvrdit jejich kompatibilitu. Začal jsem pátrat po datu se speciálními vlastnostmi vzhledem k časové vlně, datu, které by se stalo vhodným kandidátem pro konání zvláštní události.

Dostáváme se k místu mého příběhu, které já sám pokládám za nejvíce matoucí: po zdánlivém nepotvrzení cyklického vývoje času, v den výročí mého narození, jsem se zaměřil na data v budoucnosti, která představovala vyvrcholení tři sta osmdesáti čtyřdenního cyklu navazující na jeho předchozí vrchol, jímž byl 16. listopad 1971. To znamenalo, že dalším dnem, v němž tento tři sta osmdesáti čtyřdenní cyklus vrcholil, byl 4. prosinec 1972. Zkonzultoval jsem toto datum s několika astronomickými tabulkami, ale tento den nesliboval vůbec nic výjimečného. Datum dalšího vrcholu tři sta osmdesáti

čtyřdenního cyklu bylo od prvního pohledu mnohem slibnější, neboť připadalo na 22. prosinec 1973.

Všiml jsem si, že to je datum zimního slunovratu. To bylo ono. Zimní slunovrat je tradičně obdobím oslav znovuzrození Spasitele a Mesiáše. Je to okamžik zastavení, kdy dochází k obratu vesmírné mašinerie. Je to také doba, kdy se Slunce přesouvá ze Střelce do Kozoroha. Nejsem žádný zvláštní znalec astrologie, ale vím, že Dennis se narodil ve Střelci a Ev v Kozorohu. Díval jsem se do svých hvězdných map a zjistil jsem další shodu okolností: místo, kde ekliptika přechází ze Střelce do Kozoroha a 23 stupních Střelce je bodem, který je maximálně jeden dva stupně vzdálen od současné pozice středu galaxie. Před dvaceti šesti tisíci lety střed galaxie, stejně jako všechny ostatní body na ekliptické dráze, pomalu prochází znameními, ale jen právě v tento jediný den se o zimním slunovratu nachází na hranici mezi Střelcem a Kozorohem.

To už těch náhod začínalo být příliš, a tak jsem do svého pátrání vložil ještě víc energie. Pohled do *Almanachu námořní hvězdné observatoře* přinesl překvapení, které stálo za to. Právě v den, na který jsem se zaměřil, 22. prosince 1973, mělo dojít k totálnímu pravidelnému zatmění Slunce a pás totality měl přecházet přímo nad La Chorrera a Amazonií. Bylo mi, jako by do mě uhodil hrom. Cítil jsem se jako hrdina románu: Všechno to byla pravda! Věnoval jsem se dalšímu studiu zatmění, abych určil přesně, kde proběhne ve své totalitě. Jak jsem zjistil, mělo k tomu dojít téměř přímo nad brazilským městem Belém v rozsáhlé deltě Amazonky. Strhující vír brebentění skřítků z hlubin hyperprostoru zasáhl naplno můj sluch. Měl mě odradit, nebo povzbudit?

Meditace nad tímto konkrétním datem zatmění přenesla mou mysl z říše astronomických náhod zpátky ke stavům transu v La Chorrera. Belém je portugalské slovo pro Betlém. Mé vědomí, citlivé na jakoukoli zmínku o mesiášství, se toho chytlo. Belém je Betlém a leží v amazonské deltě. Písmeno delta je symbolem pro změnu v čase; v Joyceově díle a mezi umělci vytvářejícími v různých historických dobách graffiti delta odevždy představovala vagínu. Dennis se narodil ve městě jménem Delta v Coloradu. Mělo to snad znamenat, že veškeré naše zážitky byly jen předehrou k události v čase a prostoru, jež měla nastat za dva roky v Brazílii? Bylo snad toto absurdním důvodem skutečnosti, že mi na sklonku experimentu v La Chorrera zněly myslí tóny skladby „Oh Little Town of Bethlehem“. Koncem jara roku 1972 mi bylo známo všechno, co jsem tu teď právě vyjmenoval. Proč časová vlna směřovala k 22. prosinci roku

1973. A kde se vzal celý ten proud náhodných okolností poukazujících k tomu datu? Věděl jsem snad o nadcházejícím zatmění na nějaké nevědomé úrovni? Věděl jsem snad, že má proběhnout ve své totalitě nad Belémem? Co mají data, jež byla významná v mém životě, společného s datem, k němuž jsem dospěl konstrukcí, jejíž původ se kryje se setkáním s UFO v La Chorrera? Nepokládal jsem za možné, že bych jakýmkoli způsobem mohl všechny tyto věci vědět a zmanipulovat své vědomé já k tomu, aby si představovalo, že tyto záležitosti „objevuje“. Připadal jsem si jako cestovatel stížený sněžnou slepotou a vystavený blizardu shodujících se okolností.

Nakonec počátkem jara roku 1973 došlo k události, která se stala dokonalým důkazem působení sil zdaleka přesahujících nejen mé podvědomí, ale sil zjevně mocnějších, než je totální kolektivní nevědomí celé lidské rasy. Mám na mysli objev komety Kohoutek označované za největší kometu v dějinách lidstva a zastiňující dokonce Halleyovu kometu.

Titulek v *San Francisco Chronicle* zněl „Nejjasnější kometa, která kdy směřovala k Zemi“. Když jsem pročítal článek, unikl mi výkřik skutečného překvapení. Kometa se na své dráze ocitne nejbliže ke Slunci 23. prosince! Neperiodická kometa neznámá komukoli na Zemi do března roku 1973 se řítí ke svému setkání se Sluncem, jež mělo proběhnout v necelých sto hodinách po slunovratu a zatmění Slunce nad Amazonií. To už byla shoda okolností jako hrom, pokud definujeme shodu okolností jako nepravděpodobnost, která hluboce působí na pozorovatele. Tuto shodu okolností nesnižuje ani skutečnost, že kometa Kohoutek nikdy nedostála očekáváním do ní vložených, protože její objev vyvolal vlnu milenarianismu a apokalyptického neklidu v určitých vrstvách populace, která odezněla teprve poté, co se kometa obrátila zpátky do temnot, z nichž přilétla. Stalo se něco v Belému v den zatmění Slunce? Nevím. Nebyl jsem tam. Byl jsem v té době věznem světských povinností. Víím ale, že komprese událostí, která provázela toto datum, a způsob, kterým její grafy předurčovaly, byly výjimečné.

Teprve rozvoj osobních počítačů mi umožnil porozumět způsobu, kterým časová vlna zachycuje příliv a odliv novosti v čase v mnoha různých časových údobích: některá čítají několik minut, jiná trvají celá staletí. Dnes už se může každý naučit prakticky uplatňovat mou teorii a stejně jako já si na vlastní kůži vyzkoušet strhující lákavost možnosti předvídat konec všeho času. Nestačilo mi jenom porozumět teoretické stránce věci: opakovaně jsem se pokoušel aplikovat tuto teorii na předvídaní chodu budoucích událostí. Pokud člověk po

letech studia dojde k přesvědčení, že časová vlna je obrazem pohybu novosti v budoucnu, pak původní jednoduché očekávání budoucnosti postupně úplně vytlačí takřka zenbuddhistická tichá radost z pochopení základní struktury bytí.

Byla výše zmíněná série událostí mým prvním setkáním s faktem, že něco opravdu důležitého souvisí časově s určitým datem a místně s městem Bělem? Po pravdě řečeno ne. Musím se zmínit o následující příhodě, abych propojil historii svých vlastních nevědomých procesů s podivně specifickou a matoucí informací, jejímž zdrojem jsem měl být já sám.

Na jaře roku 1970 jsem se ocitl v Taipei na Tchajwanu a aklimatizoval jsem se na velkoměstský život po dlouhém pobytu v zapadlých koutech Indonésie, jehož účelem byl odchyt motýlů. Zabíjel jsem čas a čekal jsem na svou společnici na cestách, kterou jsem naposledy viděl před několika měsíci na Bali. Jedné noci se mi zdál velmi pozoruhodný sen. Došlo k tomu, aniž jsem si té skutečnosti byl vědom, v den, kdy se můj otec a Dennis dozvěděli, že matka umírá na rakovinu. To jsem se ale měl dozvědět až takřka o týden později. V deníku popisuji svůj sen následovně:

24. května 1970

Kráčeli jsme s Dhyannou do mírného, travou zarostlého svahu. Pod námi spadala po obou stranách údolí, zaplněná bílými oblaky, jejichž vršky třpytivě odrážely paprsky slunce, usazeného v blankytu oblohy. Před námi se prudce do výšky zdvihaly hory – táhly se na míle daleko, až v dálce splynuly s masívem Skalistých hor. Nacházeli jsme se ve snové krajině, kdesi v západním Coloradu (kde jsem se narodil a žil až do svých šestnácti let). Pokračovali jsme dál směrem vzhůru. V ústretu nám přišel Herr B. (indonéska známost), v bílých tenisových šortkách, a upozornil nás na několik malých meteorologických balónů, jejichž uvolněné nylonové šňůry se zachytily ve větvích nedalekých, větrem ohýbaných stromů. Po naší levici bylo nad terénní vlnou vidět zářivě bílý, zhruba deset metrů vysoký balón, jen ze tří čtvrtin naplněný plynem. Lana, stahující povrch balónu, se do něj hluboko zařezávala, až vypadal jako velký vybělený pomeranč. Hleděli jsme na něj a Herr B. stlačil páku, která se náhle objevila v prostoru, a celé zařízení se vzneslo. Zároveň mi na mysl vytanula otázka: Nezpůsobily to, že se balón uvolnil, poryvy větru bičující úbočí kopce? Bílá masa se nám přehnala nad hlavou, možná jen šest sedm metrů nad našimi hlavami. Poté vystoupala výš, kde se se-

tkala s větrem a osudem, který jsem očekával. Balón se naklonil na stranu a zvolna se snesl k zemi. Běželi jsme k němu. Za ním se objevili nějací lidé (vypadali spíš jako děti) a také se rozeběhli k povadlému, pleskajícimu bělostnému plátnu. Se smíchem jsme si prohlíželi balón a B. nás pozval do svého domu, který se neda-leko rozkládal ve stylu venkovského ranče. (Nebyl nepodobný domu, ve kterém jsem vyrůstal.) Když jsme vešli dovnitř, zastavil jsem se před rozměrnou mapou amazonské delty, visící na stěně – vydanou, jak jsem se dočetl, na počest konference Francouzské archeologické společnosti, konané na jednom z tamních ost-růvků v roce 1948. Když jsem se opět přidal k Dhyanně, oznámila mi, že jeden z nejhustějších deštných pralesů je takřka na dosah od nás. Jako rodilý znalec coloradského zeměpisu jsem byl zvě-davý, co to má znamenat. Vrátil jsem se ke knihovně pod mapou, vyndal jsem obsažný atlas a chtěl hledat mapy srážek a lesních porostů v Coloradu. Namísto toho jsem ho otevřel na straně vě-nované Ássamu, poté co jsem pomínil topologické vyobrazení Bengálska. Slyšel jsem sám sebe, jak říkám, že Šalimar je logic-kým místem, kudy se z toho dostat – a poté vše zmizelo.

Význam tohoto snu mi tou dobou byl zcela nejasný a zůstává zahalen tajemstvím vlastně dodnes. Jisté je, že bylo možné určitého data očekávat významnou událost, jež se odehraje v deltě Amazonky. Doufal jsem tedy, že touto dlouho očekávanou událostí je úplné zatmění měsíce a že jeho totalita nad vagínou planetární matky je předzvěstí události osudově významné pro všechny pozemšťany.

KAPITOLA SEDMNÁCTÁ

VALČÍK PLNÝ TAJEMSTVÍ

ve které ve vzpomínkách zalétám až k tomu, jak jsem se téměř nechal najmout bandou odrodilých nacistických vědců, což bylo na spadnutí během mé návštěvy Timoru

Několik měsíců před tímto jasnovidným snem došlo k podivné události, kterou dnes vnímám jako další z důkazů o osudovém předurčení mé cesty do Amazonie a tom, že jsem byl jen hříčkou kosmického vtipu.

V březnu 1970, rok před naším příjezdem do La Chorrera, mě mé poustevnické toulky zavedly na ostrov Timor ve východní Indonésii. Ve Státech jsem byl hledanou osobou pro spáchání ohavného zločinu, pašování hašiše, a tak jsem cestoval a žil v dramatickém pocitu, že mezinárodní bezpečnostní agentury kvůli mně pročešávají celou zeměkouli. Mé přestrojení za studenta entomologie, motýlkáře, který sbírá vzorky pro svou absolventskou práci, se v posledních šesti měsících osvědčilo, a tak jsem zvolna projížděl Malajsií, Sumatrou, Jávou a mnoha dalšími méně známými, ale neméně exotickými končinami.

V jednom obzvláště vlhkém a dusném odpoledni jsem pokuřoval gandžu v hotelu Ráma, jediném, a tedy i nejlepším hotelu v timorském Kupangu. Byl jsem do té chvíle už desátý den jediným hostem hotelu a začínal jsem tam znát každíčký kámen. Hotel nebyl nijak výstavní záležitost. Byl postaven ze škvárobetonových tvárnic a strop jeho osmi identických pokojů byl velmi nízký. Geometrický půdorys místností a odvodňovací kanálky v mírně se svažujících podlahách dodávaly budově opimistický charakter nových a nepoužitých jatek. Bylo tam ale čisto a majitel to neopomněl při sebemenší příležitosti připomenout.

Seděl jsem se zkříženýma nohama na posteli, pokuřoval jsem a pořádal ranní úlovky z džungle. Náhle jsem zaregistroval přítomnost

nových hostů. Slyšel jsem asi tak pět nebo šest německy mluvících hlasů a pohyb zavazadel v recepci, ústředním prostoru hotelu se čtyřmi ratanovými křesílky rozestavenými proti sobě na ošumělém koberci. Usoudil jsem, že to jsou pasažéři z odpoledního letu z Darwinu, kteří pravděpodobně hodlají pokračovat dalšího dne pravidelnou linkou z Timoru na Bali. Dva z hostů, podle hlasů muž a žena, byli ubytováni v pokoji vedle mě. Rozeznal jsem, že muž mluví německy a žena jazykem, který jsem neuměl rozpoznat.

Když jsem později šel na večeři, nikdo z nově příchozích nebyl v dohledu. Dalšího dne ráno jsem vstával za úsvitu, abych chytil indonéské vojenské letadlo, které mě mělo přepravit na Flores, další ostrov v mém motýlkářském itineráři, a na neviděné hosty ve vzdáleném hotelu jsem si už vůbec nevzpomněl. V mlžnatých lesích ostrova Flores jsem strávil asi týden ve společnosti holandského kněze-alkoholika s dřevěnou nohou, který řídil misii v nitru lesů pokrývajících ostrov. Poté jsem se vrátil do nijak velkého parného pobřežního hlavního města Maumere, jehož hlavní třídu, procházející středem města, lemovaly hromady prosychajících ořechů Macadamia, čekající na export. V Maumere byl čínský hotel o dvou pokojích, ve kterém jsem hodlal strávit noc před svým návratem na Bali.

Náhle vše zahalila mlha. Byla to hustá, při zemi se valící tropická mlha, o níž mě čínský majitel hotelu ujistil, že v této roční době vydrží i několik týdnů. Dalšího dne jsem zajel na letiště, ale bylo to jen takové prázdné gesto. Letadlo z Bali čtyřikrát zakroužilo nad přistávací plochou v marné snaze objevit skulinu v mracích, ale nakonec to vzdalo a pokračovalo dál. Zpoždění dopravních spojů pro mě nebylo nic nového. Cestování po Asii se z nich skládá. Vrátil jsem se do hotelu k další sérii šachových partií s místními milovníky této hry a doufal jsem, že se příštího dne vyjasní.

Po pěti dalších dnech jsem stále trčel na ostrově Flores. Hrál jsem šachy s kýmkoli, kdo přišel, došly mi zásoby marihuany a perspektiva toho, že zůstanu v Maumere navěky, byla příliš reálná na to, aby to znělo jako vtip. Zvážil jsem svou situaci, a rozhodl se zapomenout na Bali a prohlásil jsem, že poletím dalším letadlem kamkoli.

Toto rozhodnutí se zdálo být dostatečným podnětem k tomu, aby se vyjasnilo alespoň tak, že letadlo mohlo slétnout pod mraky. Byla to pravidelná linka společnosti Garuda do Kupangu. Než jsem si stačil rozmyslet, jestli jsem se rozhodl správně, seděl jsem v letadle a letěl jsem zpátky na Timor.

Město se nijak nezměnilo a můj předchozí pobyt způsobil, že jsem znal všechny řidiče rikš křestním jménem. Připadal jsem si téměř jako doma. „K hotelu Ráma,“ řekl jsem svému oblíbenému řidiči, a než jsem mrkl okem, seděl jsem ve svém starém pokoji č. 1 a mlhou obestřené šachové turnaje ve Flores se zdály být jen polozapomenutým snem.

Ležel jsem na posteli a pozoroval stropní větrák, jak se tiše otáčí na pozadí kovové konstrukce stropu. Náhle jsem si uvědomil, že ve vedlejším pokoji někdo mluví. Němčina a pak něco pronášeného měkkým ženským hlasem, něco hodně exotického, rozhodně ne indonéština. Možná paštunština. Mí sousedé, kteří se ubytovali ve vedlejším pokoji večer před mým odletem, zhruba před čtrnácti dny, byli evidentně ještě v hotelu. To znamenalo, že to zcela jistě nejsou turisté. Nikdo, kdo nemá pořádný důvod, netráví v Kupangu drahocenný čas.

Nejsem příznivcem náhodných seznámení. V těch časech jsem se snažil vyhnout jakémukoli kontaktu s nehippies. Přesto se dveře vedlejšího pokoje otevřely přesně v okamžiku, kdy jsem kolem nich procházel na večeri, a já stál tváří v tvář jednomu z mých sousedů.

„Pan McKenna, nemýlím-li se?“

Otočil jsem se čelem k tazateli a cítil jsem, že nelibost, způsobená tím, že jsem slyšel vlastní jméno vyslovené nahlas, se zračí v mé tváři.

„Majitel hotelu mi vyprávěl o vašich biologických výzkumech zde na ostrově. Dovolte mi, abych se představil. Jsem dr. Karl Heintz z těžební společnosti Far Eastern Mining and Minerals, Inc.“

Pocítil jsem okamžitou úlevu. Ten chlápek evidentně nebyl čmuchal z Interpolu, který mě vystopoval až sem. Ale vypadal tak. Byl to solidně stavěný člověk s pevným držením těla, ocelově šedými vlasy a pronikavým pohledem v světle modrých očích. Přes levou tvář se mu táhla dlouhá, tenká jizva. Napadlo mě, jestli ji neutržil tradičním způsobem při šermířském souboji šavlemi, kterými se řešily spory mezi členy universitních bratrstev v Prusku.

„Jsme tu v hotelu jedinými hosty. Mohli bychom vás já a moje žena pozvat na trochu šnapsu? Rád bych si vyslechl váš názor na Timor.“

Městečko bylo příliš malé na to, abych se mohl věrohodně vymluvit. Kdybych řekl ne, seděli bychom bok po boku v restauraci o pětí stolech. Myšlenka na večer, strávený s konvenčními lidmi, mi nešla pod nos, ale elegantní způsob, jak se vymluvit, mě nenapadl.

Jeho hlas přivolał do nevelké chodbičky jeho ženu, která se k nám připojila. Jen stěžl jsem zdržoval své překvapení. Byla jen o rok dva starší než já, mohlo jí být tak pětadvacet, a byla vyzývavě krásná. Měla tmavou pleť, velké laní oči, tělo jí halilo sáří, v nose měla zlatý kroužek a na rukou a nohou spoustu náramků. V tropickém zapadákově byla stejným překvapením jako létající talíř. Byla vizí nastrojené bráhmanské dokonalosti. Jmenovala se Rání a měla kultivovaný a muzikální hlas. Nemluvila příliš, ale její angličtina byla lepší než jeho. Tohle nebyla žádná vesničanka. Přiznávám, že probudila mou zvědavost. Co jiného mi zbývalo než se k nim přidat? Stejně jsem neměl nic lepšího na práci.

Jakmile jsme se usadili v restaurantu a před námi na stole se objevily litrové lahve piva Bintang, rozproudila se konverzace a já jsem si začal dělat obrázek o svých společnících.

Doktor Heintz vyprávěl, že je geolog, jehož firma sídlí v Singapuru. Asi před rokem výzkumný tým objevil na hranicích mezi Indonésií a portugalským Timorem důkazy o velkém ložisku niklu. Heintz přijel, aby jejich výsledky potvrdil a prozkoumal rentabilitu případné těžby. Jeho vyprávění působilo celkem důvěryhodně, až na zmínku o jakémsi zařízení, schopném určit skutečnou velikost ložiska. Mé znalosti těžebních technologií jsou mizivé, ale řeči o přístroji, který je schopen prozkoumávat zemský povrch do hloubky mnoha desítek metrů, mi připadaly poněkud přehnané.

Nenápadně jsem se snažil vyzvědět, jakýmže to jazykem spolu mí společníci mluvili. Doufal jsem, že se mi tak podaří převést námět rozhovoru na osobu jeho manželky. Ukázalo se, že je to jeho oblíbené téma. Řekl mi, zatímco ona jen mlčky seděla a oba nás pozorovala, že Rání je pravnučkou Maharání z Maharáštří. Dozvěděl jsem se, že Heintz v tamním kraji sháněl kus tamní špičkové zemědělské půdy a stařícká Maharání vlastnila pozemek, který právě hodlala odprodat. To vedlo k setkání Heintze s Rání. Ještě než došlo k uzavření obchodu, bylo jasné, že záhy bude následovat svatba. Heintz mě krmil vyprávěním o radostech obdělávání indické půdy pomocí traktoru, o tom, že ve své podstatě je prostý muž, o tom, jaká radost je vidět vyrůstat nové obilí atd. Uměl se pěkně rozpovídat a já jsem mu v tom vůbec nehodlal bránit. Pochopil jsem, že je něco jako viceprezident pověřený terénními operacemi těžařského koncernu, vyjednač a muž činu. Objednal další pivo a vyprávěl o tom, jak se ocitl v partyzánském obklíčení při zahájení velké těžby olova v severním Thajsku. Když příběh vrcholil, postavil

se a vyhrnul košili a jako důkaz mi ukázal tři pořádné jizvy na svém hrudníku. Tvrdil, že pocházejí od kulometu.

„Každý z těch průstřelů mohl znamenat mou smrt. Ale ne! Přežil jsem to a dokončil jsem triumf naší společnosti.“ Nazvat otevření dolu na olovo za triumf mi přišlo nadnesené, ale bylo jasné, že můj společník je pořádně intenzivní bytost.

Takřka bez nádechu se Heintz přenesl do Tanzanie, kde se s houlou hrudí a, až na sekeru, beze zbraně postavil zástupu šesti tisíc rozzuřených dělníků během stávky v dole na bauxit. Vymýšlel si, ale historiky měly šťávu a působily přesvědčivě. Standardní konverzace při společné večeři v tropech uvolnila místo cestovatelským historikám těžařského Barona Prášila.

Chvilí se věnoval také společnosti, pro niž pracoval. „FEMMI není jen nějaká obyčejná firma, Herr McKenna, to si můžete být jistý. Kdepak. Jsme jako rodina. V tom tkví zdroj naší síly. A máme velké plány do budoucna. Obrovské plány.“ Jen jsem přikyvoval, protože mi přišlo nepřipadné mu oznámit, že pokládám velké těžařské firmy za zhoubu planety. Jeho oddanost společnosti ale nebyla běžný jev a Heintz zjevně nebyl s to toto téma jen tak opustit.

„Na celé zeměkouli nenajdete těsněji semknutý a navzájem oddanější kolektiv, než jsme my. Jsme něco jako spolubojovníci. Každý z členů nejvyššího vedení je ve svém oboru génius.“ Vyslovoval génius jako „žénius“. „A ptáte se proč? No, já vám to řeknu. Je to proto, že každý z nás poznal hrůzu odloučení, hloubku zoufalství a ten nádherný pocit, který provází okamžik, kdy tyto záležitosti překonáte. Náš triumf nás sjednocuje, Herr McKenna, a vědomí neodvratného vítězství nad těžkostmi nás činí neporazitelnými!“ Při vyslovení tohoto posledního slova se mu náhle zvýšil hlas a jeho pěst dopadla na vratký stůl s takovým důrazem, až lahve s pivem poskočily.

Protože má reakce byla stále vlažná, Heintz pokračoval: „Vidím, že jste zaskočen tím, co tady slyšíte. Možná si říkáte, jaké odloučení, jaké těžkosti? To máte tak: všichni jsme zažili válku a Hitlerovu éru. Německo už po válce neznamena nic. V mém Berlíně nezůstal kámen na kameni. Evropa byla zničena a nám zbyla možnost žít jako švábi. Možná víte, že bankovní konta všech důstojníků SS byla obstavena. Má matka, má ubohá aristokratická matka, byla donuce na prodávat obrazy z majetku rodiny, aby uživila sebe a mou mladší sestru. Jen si to představte!“

Ale ne, říkal jsem si. Nacisté ne. Ten chlap mi tu vysvětluje, že byl nacista? Snažil jsem se zvládnout pocit hrůzy, který se jistě zračil v mém obličejí, ale Heintz byl rozjetý a zjevně si ničeho nevšiml.

„Mého otce zajali Rusové při bitvě o Berlín. Pověsili ho v Moskvě za válečné zločiny jako psa. Umíte si to představit. Verdammen Russian scheinen budou něco říkat o válečných zločinech? A tohle prožívali u SS všichni.“

Ten rozhovor byl jako zlý sen nebo dialog z podřadného filmu. Podíval jsem se na jeho společníci, ale pohled, který mi vrátila, byl plný totální netecnosti. „A vy, Herr Heintz, jaká v tom všem byla vaše úloha?“

Pokrčil rameny. „Nebyl jsem nijak významný. Pouhý pilot Messerschmidtu v Luftwaffe. Nic než dobrý Němec.“ Poslední slova v sobě nenesla sebemenší stopu ironie. „Před válkou jsem studoval strojařinu. Válka všechno změnila. Po ní se několik z nás, samí mladí vědci z Institutu Maxe Plancka, milý příteli, sešlo v berlínských ruinách. Skoncovali jsme s ideologií, s dalekosáhlými politickými sny.“

To byla první dobrá zpráva za hodně dlouho. Vděčně jsem zamával na indonéskeho sluhu, aby přinesl další pivo, zatímco Heintz pokračoval: „Byli jsme malá skupinka, poměrně žalostná, ale sjednocovala nás hrůza, která nás obklopovala. Rozhodli jsme se, že si postavíme nový svět, svět založený na dvou principech, dvou všemocných silách – na síle kapitálu a síle vědy. Začali jsme zvolna. Podávali jsme patenty, uplatňovali postupy, objevené v Planckově institutu během války, v podstatě jsme obchodovali s vysoce utajovanými záležitostmi. Opatrně jsme své podnikání rozšiřovali a nakonec jsme se usadili v Singapuru. V našem malém týmu nebyl jediný švec nebo tesař. Jeden vedle druhého jsme byli špičkoví odborníci. Naším fuhrerem byl profesor, který nás všechny učil, skutečný génius. Jmenoval se Max Bockermann. On nás sjednocoval, jeho víra a vůle umožnily, aby se to celé uskutečnilo.“

Jizva na jeho tváři v této fázi konverzace výrazně potemněla. Doufal jsem, že už se v rozhovoru nepropracujeme k dalším tématům, jež by ho takto rozrušovala, ale mylil jsem se. Heintz právě přecházel, možná také pod vlivem třetího litru Bitangu, ze stavu vášnivého prožívání do nefalšované ufňukané sebelítosti. „Nikdo nikdy nemiloval svého bližního tolik jako Bockermann nás. Jsme jeho děti, jeho malí ptáčkové, já. Když už se zdálo, že není žádná naděje, inspiroval nás. Naučil nás věřit v sebe sama.“

Po tváři mu stékaly slzy. Pak se ale náhle opanoval a pokračoval dál. „A jak to celé skončilo? FEMMI, Herr McKenna, Far East Mining and Mineral Incorporated. Rozrostli jsme se a prosperujeme. Z našich kancelářů v Singapuru kontrolujeme vývoj prací v jedenácti zemích. Nafta, nikl, olovo, bauxit, uran – máme všechno. Ale máme mnohem víc. Lásku, přátelství, komunitu a moc, která nám umožňuje naplňovat naše sny.“ V tom okamžiku se odmlčel a položil ruku na stehno ženy po svém boku. Uhnul jsem pohledem.

Když jsem upřel zrak zpátky do jeho bezedných bleděmodrých očí, jeho nálada se změnila. „Ale co vy, Herr McKenna? Evidentně vedete cikánský způsob života.“ Vyslovil cikánský jako „cikánský“. „A my cikáni máme vždycky nějaký ten příběh k vyprávění. Takže?“

Polkl jsem. Nevypadal jako někdo, komu by šly pod nos mé historky o boji proti policii na barikádách v Berkeley bok po boku s rozvrzatými skupinami typu Persian Fuckers nebo Acid Anarchists. Nezdálo se vhodné zmiňovat ani mou účast na Human Be-In v rámci odvázaných orgií Léta lásky v sanfranciském Haight Ashbury. A můj nedávný konflikt s pašováním hašiše v Indii a následný přechod do ilegality, abych unikl pronásledování Interpolem, by v tomto zvláštním rozhovoru asi nebyly příliš na místě.

Uchýlil jsem se proto ke standardní polopravdě, kterou jsem měl v zásobě pro setkání s konvenčními lidmi. „Jsem historik umění a biolog. Odcestoval jsem do Nepálu studovat tibetské umění, ale zjistil jsem, že mi chybí talent na asijské jazyky. Vrátil jsem se proto k biologii, své první vědecké lásce. Přesněji řečeno, jsem entomolog. Sbírám tady v Indonésii motýly ve stopách Alfreda Russella Wallace. Wallace byl skutečný objevitel teorie přirozeného výběru. Sláva ale připadla Darwinovi. Pozice vydědělce, kterou měl Russell Wallace, je mi sympatická. Wallace byl zavržen viktoriánskou vědou, protože byl příslušníkem nesprávné třídy a neuměl chodit v politice tak jako Darwin. Wallace prováděl svůj výzkum také v Amazonii, a když všechno dobře dopadne, doufám, že se mi podaří pobývat a pokračovat ve sběru i tam. Chystám se napsat monografii o druzích motýlů, žijících v Amazonii a východní Indonésii, a doufám, že mi to zajistí vědecký postup. A kdo ví, co bude dál. Možná budu přednášet na universitě. Těžko říct.“

„Takže jste skutečný potulný cikán. A také člověk nonkonformní, podle vašeho oblečení a plnovousu soudě. To se mi líbí. Tento mladý muž je podle našeho gusta, že, Rání?“ Bylo to poprvé, co za celé naší dlouhé konverzace přímo oslovil svou společnici. Odpověděla přikývnutím, aniž ze mě spustila na vteřinu oči. „Ja, velmi

dobře. Teď se najíme. A zítra si ještě promluvíme. Doufám, že se k nám připojíte při snídani.“ S těmito slovy se pustil s divokou horlivostí do svého hovězího řízku.

Do hotelu jsme se vrátili o něco později společně. V té době byla v této části města odpojena elektřina a museli jsme svou lehce narušenou pozornost věnovat tomu, abychom našli správnou cestu v blátivých a nerovných ulicích. Seriózní konverzaci tak odzvonilo. Když jsme se loučili v atriu hotelu, Heintz se ke mně otočil: „Musíte mi říkat Karl. *Jetzt wir sin freunden*. Rozumíte?“ Přikývl jsem a s tím jsme se rozloučili.

Při snídani Heintz plynule navázal na včerejší rozhovor. Vliv piva na směr a obsah konverzace z minulého večera byl zjevně minimální. Během několika minut Karl opět rozprávěl ve velkém stylu.

„Včera večer jsme mluvili o vašich plánech navštívit Amazonii. To je splnitelný sen. Ale věřte mi, znám to tam dobře. Je to džungle rozsáhlá jako celý kontinent. Není to jako ostrovy tady. Tady to bez problému zvládnete díky kněžím v misiích a můžete snadno strávit týden nebo dva v pralesích. Pokud chcete dosáhnout nějakých výsledků v Amazonii, musíte v tom prostředí strávit několik měsíců. Potřebujete k tomu loď, vybavení, nosiče. Věřte mi, vím, o čem mluvím. Není to pro amatéry. Rád bych vám proto něco navrhl. Říkal jste, že vaše práce tady se chýlí ke konci a že se chystáte do Japonska, abyste si tam vydělal na cestu do Jižní Ameriky. Nechtě tenhle plán plavat a místo toho udělejte následující: ukázalo se, že FEMMI má intenzivní zájem na brazilské Amazonii. Před dvěma lety jsem se účastnil průzkumné výpravy, které se podařilo zjistit řadu pozoruhodných věcí. Zrovna připravujeme tým, který bychom tam rádi poslali, aby vše prozkoumal podrobněji. Má zatím dvanáct členů a někteří z nich jsou biologové stejně jako vy. Tento tým už je takřka kompletní, ale pokud Bockermann dá na mé doporučení a vaši nominaci schválí, bylo by vás třináct. Dostanete skvělý plat a nechtěli bychom od vás víc, než abyste dokončil monografii, o které jste hovořil. Víte, díky začlenění vědeckých pracovníků do našich aktivit můžeme odepsat část našeho daňového zatížení a navíc je věda sama o sobě pro nás něčím, co má značnou hodnotu. Musím tento nápad zkonzultovat se Singapurem, ale pokud budou souhlasit, můžete tam odcestovat prakticky okamžitě. Setkal byste se s Bockermannem. Udělali bychom vám zubařskou a kompletní zdravotní prohlídku, dostal byste nové brýle a dva týdny tenisu, abyste se dostal trochu do formy. Zaoceánská loď Rotterdam dorazí do Singapuru za měsíc. Nalodíme na ni tři speciálně zařízené motorové

čluny, veškeré vybavení výpravy a celý tým. V Riu pak bude výcvik pokračovat ještě dalších čtrnáct dní v hotelu Krosnopolski, kde mají excelentní tenisové kurty. A ještě něco – starý kuchař mého otce je tam šéfkuchařem! Trošku vás vykrmíme a pak vám vrátíme váš sen o Amazonii. Tak co říkáte?“ Napřímil se na židli, evidentně spokojen sám se sebou.

Přistihl mě totálně nepřipraveného. V tom, že vydat se sám do Amazonie je plán obtížně realizovatelný, měl pravdu. Wallace o tom opakovaně hovořil. Vydal se tam jen v doprovodu botanika Richarda Sprucea a Waltera Henryho Batese, objevitele zvířecího ochranného zbarvení. Ale já jsem nebyl tím, kým jsem se Heintzovi zdál. Nebyl jsem akademik. Byl jsem mezinárodně hledaný uprchlík, na jehož dopadení byla vypsána cena. A co by tomu, napadlo mě, řekla moje hippie partnerka, která na Bali studuje tanec a předpokládá, že spolu odjedeme do Japonska? Přemýšlet o závazcích k jiným osobám se ale v tu chvíli zdálo až nevděčné. A co to spojení s nacisty? Opravdu jsem chtěl vyrazit s partou esesáků do amazonského deštného pralesa? Na druhé straně, docházely mi peníze. A moje přítelkyně měla slabost pro vášnivé aféry v mé nepřítomnosti. Co se týče souvislosti s nacisty, nevěděl jsem si rady. Věděl jsem, že Max Planck byl pravděpodobně jediným mužem schopným postavit se Hitlerovi a říct mu, aby dal ruce pryč od nekomerční vědy provozované v Institutu. Heintz se navíc uvolnil do té míry, že mi prozradil, že se jeho bratr, taktéž člen FEMMI, oženil s dámou, kterou popsals jako „nigerijskou krásku černou tak, že vypadá jako modrá“, a jeho vlastní výběr žen se mi také zdál značně nenordický.

Zamyslel jsem se. Osud se ozval s nabídkou příležitosti. Co uděláš, McKenno? Můj pohled sklouzl z jeho tváře na její. Oba vypadali velmi nedočkavě. „Je to úžasná nabídka, vážně.“

„Takže přijímáte?“

„Ano.“

„Výborně. Zvolil jste správně. Nebojíte se a to mám rád.“

„Ano. Díky. Jak víte, vracím se dnes odpoledne na Bali. Mám tam sbírky a nějaké závazky, které musím splnit. Musím se také přiznat, že jsem takřka bez peněz.“

„To není žádný problém. Zařídte si na Bali, co potřebujete. Zatelegrafuji do Singapuru, aby poslali peníze na letenku z Bali do Singapuru. Ale ještě něco.“ V tu chvíli jeho ocelový pohled ještě o poznání ztvrdl a zmrazil mě na kus ledu. „Budete se muset osobně setkat s Bockermannem. Je schopen nahlížet do nitra lidských duší. Jestli je ve vás sebemenší zlomeček falše, pozná to. A nedohodne-

me se. To je maximálně důležité. Potřebujeme jen spolehlivé jedince!“ Jizva na tváři ještě jednou znachověla.

Jeho poslední slova mě připravila o veškerou odvahu. „Nedohodneme se. Rozumím.“ Ale v duchu jsem si říkal: Krucinál, do čeho jsem to zase vlezl? Potřásli jsme si rukama a odešel jsem si sbalit věci a pospíšet si na letiště.

V letadle směrem na Bali jsem měl v hlavě pořádný zmatek. Sundské ostrovy mijely kolem okénka jeden za druhým a v mé mysli se rojily pochybnosti a námitky proti Heintzově nabídce. „Je to znamení osudu,“ říkal jsem si v duchu. „Chyť tu šanci a počkej, co se z toho vyvrbí.“

Celý následující týden jsem věnoval přípravám na odjezd. Vyprávěl jsem celou historku hipíkům v Kuta Beach a většina z nich mi řekla, že to mám zkusit. Moje přítelkyně mě v tom dokonce podporovala. Už před několika měsíci jsme se dohodli, že na Bali se naše cesty možná rozejdou. Každý den jsem docházel na poste restante v Denpasaru a očekával jsem, že tam najdu letenku a pět set dolarů cestovního, které mi Heintz slíbil. Uplynuly tři dny, potom pět, sedm.

Ráno sedmého dne jsem se probudil s přesvědčením, že už toho bylo dost. Celé to byla zřejmě jen podivná shoda okolností. Přišlo mi, že Heintz je zřejmě cvok, pošuk, který se baví tím, že nechává Američany zbaštit svou historku o tajné nacistické megakorporaci a pak je nechá procitnout zpátky do reality jenom proto, aby si uvědomili, jak daleko jsou schopni zajít. Existovaly samozřejmě i další možnosti. Třeba že se jim nějak podařilo si ověřit mé údaje a zjistit, že nemluvím pravdu. Ať tak nebo tak, deklasoval jsem sám sebe jako nebetyčného troubu. Navíc jsem ze sebe definitivně udělal osla tím, že jsem celému Bali vyprávěl, jak se chystám nalodit se na Rotterdam a odplout na korporací sponzorovaný výlet do Amazonie.

V příštích týdnech jsem musel přestát spoutu přátelsky míněného utahování a nakonec jsem se uchýlil ke svému původnímu plánu: vydat se na svou konečnou indonéskou entomologickou expedici na Ambon a Seram v Molukách.

A u toho zůstalo. Pohřbil jsem celou tu epizodu kdesi vzadu ve své mysli do oddělení „Podivíni, které potkáte na cestě“. Ale příliš klidný ten hrob nebyl. O rok později, těsně po návratu z La Chorrera, jsem dospěl k pocitu, že se jednalo o jistý předsunutý odraz budoucnosti, předzvěst naprostého šílenství, které na mě v Amazonii čekalo. Byla to předtucha, průhled časem, něco jako živý věštecký sen, ukázka kosmického vtípu. Ale nebylo to naposled, co jsem Herr Heintze viděl.

Na jaře 1972, rok po událostech v La Chorrera a dva roky od mé návštěvy na Timoru, jsem pobýval v Boulderu v Coloradu. Vrátil jsem se z Jižní Ameriky, abych dal do pořádku svůj občanský statut a ukončil periodu života na cestě. Pracovali jsme s Dennisem na rukopisu *Neviditelné krajiny* a trávili jsme spoustu času v univerzitní knihovně. Studovali jsme různé obory a snažili se dát našim myšlenkám podobu, která by jim zajistila seriózní přijetí u čtenářů.

Jednoho dne jsem pročetl studentský časopis a narazil jsem na pozoruhodné oznámení. Celá strana časopisu byla věnována informaci o tom, že Coloradská univerzita ve spolupráci s Neurofyziologickým institutem Maxe Plancka pořádá zasedání Světového neurologického kongresu. Slova „Institut Maxe Plancka“ přilákala mou pozornost a začetl jsem se. Sedm set vědců z celého světa se sjede do Boulderu k desetidenní sérii setkání a seminářů. Přijedou všichni velicí oboru: Sir John Eccles, John Smythies, Solomon Snyder a všichni ostatní, bohové právě té Vallhally, kterou jsme s bratrem hodlali dobýt. Zajímavé bylo, že všechna setkání měla proběhnout s vyloučením veřejnosti až na úvodní přednášku s názvem „Autokatalytické hypercykly“. Číst ji měla v té době nejjasnější hvězda světové neurologie, Manfred Eigen z Institutu Maxe Plancka.

S Eigenovými myšlenkami jsem byl rámcově obeznámen. Idea autokatalytických hypercyklů byla podle mého obměnou myšlenek, ke kterým jsem dospěl při práci na časové vlně a tom, jak se odráží a projevuje v živých organismech. Zkrátka byla to záležitost, kterou jsme s Ev a Dennisem museli nutně navštívit. Jinak jsem se ale Planckových institutem v myšlenkách moc neobíral. Je to zkrátka velký, nekomerčním výzkumem se zabývající ústav v Německu, v jehož zdech pracují stovky vědeckých pracovníků.

Přednáška měla proběhnout v univerzitním městečku, v Sále fyzikálních věd, oválném prostoru, který řečníka uzavíral na dně hluboké jámy ze tří stran vytvářené řadami sedadel trochu ve stylu operního sálu ze starých časů.

Před přednáškou jistě probíhala večeře ve smokingu pro zvané, a tak když jsme zaujímali svoje místa, ohromilo mě, jak nastrojení se na tu událost dostavili jindy tak ošuměle vyhlížející členové vědecké obce. Jazykově to byl učiněný Babylon. Z místa, kde jsem seděl, jsem slyšel němčinu, italštinu, japonštinu, ruštinu a útržky hindí, španělštiny a čínštiny.

Jak jsem přejížděl pohledem po davu, náhle jsem zažil stav, který se blížil náhlé zástavě vědomí. Ne víc než patnáct metrů vzdálen, oddělen jen otevřeným prostorem, seděl takřka přímo naproti mně dr. Karl Heintz! Strnul jsem úžasem. Heintz! Zde! Je to vůbec možné? Nějak jsem svým zmatkem musel přilákat jeho pozornost, protože jsem ke svému úžasu pozoroval, jak se jeho ruka sune vzhůru, dokonale nerušivým pohybem snímá jmenovku z klopy a zasouvá ji do kapsy. Dokonce při tom ani nepřerušil živou německou konverzaci, již vedl s osobou sedící po jeho boku. Uhnul jsem pohledem a pokoušel se předstírat, že jsem si jeho přítomnosti vůbec nevšiml. Světla potemněla a Manfred Eigen, s působivou, dozadu sčesanou hřívou bílých vlasů, zahájil svou přednášku.

Moje mysl těkala jako zběsilá. Takže to přece jenom byla pravda? Byl tady! Byla to akce Planckova institutu! Takže to musí být pravda. Poznal mě! A dokonce se pokusil zakrýt svou totožnost! S neshleditelnými pocity jsem popsal celou situaci na kus papíru a vzkaz jsem ukázal Dennisovi a Ev. Oba na mě pohlédli s výrazem: „Šplouchá ti na maják, nebo je to nějaký vtíp?“ Seděl jsem tam ve tmě a zvažoval celou situaci. Ať už Eigen říkal cokoli, všechno zaznamenával Dennisův diktafon. Nakonec jsem si řekl, že kdo neriskuje, nic nemá. Věděl jsem, že budu mít příležitost Heintze oslovit těsně po přednášce. A na to jsem se soustředil.

Jak Eigen dováděl svou přednášku k brilantnímu závěru, byl jsem čím dál nervóznější. Když utichl aplaus a rozsvítla se světla, lidé se začali hrnout k východům. Heintz byl asi dvacet metrů ode mě a živě rozmloval s několika nepříliš vábnými kolegy. Viděl jsem ale, že si mě všiml, a když jsem se vydal směrem k němu, omluvil se a vyrazil mi naproti. Bylo mi jasné, že tento manévr provedl proto, aby se mnou mluvil beze svědků a aby naši konverzaci nikdo neslyšel. Šel jsem přímo k němu.

„Dr. Heintzi, určitě jsme se viděli v Timoru.“ Natáhl jsem ruku směrem k němu.

Ignoroval mou napřaženou pravici, široce se usmál, ale nachové vybarvení jizvy jej prozradilo. „Heintz? Heintz? Nejmenuji se Heintz. A v Kupangu jsem nikdy nebyl.“

Rychle se otočil a přidal se ke svým odcházejícím kolegům. Okamžitě se zapojil do jejich ohnivé diskuse o Eigenově přednášce. Slovo „Kupang“ mi zvonilo v uších. Ten parchant se mi vysmíval!

Takže jak král řekl Mozartovi: „A máš to.“ Šílenec, stvoření mé horečnaté představivosti, šarlatán nebo špička nacistického ledovce

tajně plánujících snů? Odpověď neznám. Takhle vypadá kosmický vtip.

KAPITOLA OSMNÁCTÁ

CO TO TEDY CELÉ ZNAMENÁ?

ve které se pokusím začlenit naše zkušenosti do vědeckého systému, který je všechno jiné jen ne normální

Ačkoli jsme Amazonii již opustili, tento divoký a zmatený příběh bude ještě chvíli pokračovat. Nastal čas vyvodit z idejí, ke kterým jsme dospěli v La Chorrera, nějaké závěry. To, jak vnímáme svět, je dáno úhlem pohledu a akceptování teorie časové vlny, s níž jsme byli v La Chorrera seznámeni, znamená začít se na svět dívat odlišným způsobem. Přistupoval jsem k celé záležitosti tak, abych nevyloučil možnost, že je tato teorie pravdivá. Možná se jednoho dne prokáže, že neplatí, ale do té doby jí budu, byť s jistou rezervou, věřit. Možná že pokud se jí dostane veřejného slyšení, najdou se další lidé, kteří tuto myšlenku rozpracují a zasadí do širšího kontextu. Každopádně v sobě tato teorie nese komplexní rekonstrukci způsobu, kterým vnímáme realitu. A lze se jí naučit a přijmout za svou. Daří se jí naplňovat mé duchovní aspirace, protože není ničím víc než porozuměním, jednoduchým a čirým porozuměním.

Teorie, jež vznikla na samém úsvitu experimentování v La Chorrera, nepopírá jakoukoli předchozí sumu vědomostí: naopak ji rozšiřuje. Existuje pro ni důkaz na fyzické úrovni, i když se jedná o ideu velmi komplikovanou, zasahující do hájemství kvantové fyziky, submolekulární biologie a stavby DNA. Toto vše jsme se pozorně a s péčí pokusili osvětlit v knize *Neviditelná krajina*.

To, co v Amazonii zažil Dennis, nemuselo nutně mít přímou souvislost se vznikem mé pozdější teorie. Měl jsem ale silný pocit, že tomu tak je. Na počátku experimentu byly mé prosté soukromé zájmy nahrazeny duchovními pochody takové hloubky, že jsem je prostě nemohl pokládat za přirozenou součást mé osobnosti. Dennis podstoupil svůj pokus a zdálo se, že i já jako bych informačně rezonoval se svou DNA či nějakou jinou informační databází. Dělo se

tomu tak proto, že psychedelické molekuly se vážaly na DNA a dál se chovaly způsobem, který jsme očekávali: šířily symbol totality, jehož hlubinná struktura odráží molekulární organizační principy samotného života. Tato totalita vstoupila do lineárního času v podobě, kterou běžné vědomí vnímalo jako dialog s Logem. Tento Logos byl zdrojem hlasu schopného dávat strukturu a koherenci záplavě nových idejí, jež by mě jinak zaplavily v míře zcela nezvladatelné. Mým úkolem bylo objevit a replikovat tuto symbolickou strukturu, skrývající se za zmíněným hlasem, a zjistit, jestli působí věrohodně i mimo mé vědomí a malý okruh mých přátel. Připadal jsem si jako tvůrce systematického řádu pro nově objevený a nekonečně bohatý svět. Časová vlna je něco jako matematická mandala, popisující organizaci času a prostoru. Je to obraz struktury energie a vůle uvnitř DNA. DNA přehrává tato mystéria v čase podobně jako zvukový záznam nebo píseň. Tato píseň je písní jednoho života a zároveň je písní veškerého života. Ale bez konceptuálního nadhledu nemůže člověk správně vnímat melodii, kterou slyší. Teorie časové vlny je jako notový záznam biokosmické symfonie.

Zajímá mě, je-li možno tuto teorii vyvrátit. Dobrá myšlenka není křehká záležitost a vydrží značný tlak. To, k čemu došlo v La Chorrera, nelze uspokojivě vysvětlit. Ale po vysvětlení to přímo volá. Pokud to není to, co o tom říkám já, tak potom co znamená ten biologický srůst, to jiskření, to setkání s všezahrnujícím Jiným? Co to opravdu znamená?

Je to, jak se zdá, průnik jakési časové vyšší dimenze, jež se šíří dějinami? Je to šoková vlna generovaná eschatologickou událostí na samém konci času? Přírodní zákony je snazší pochopit, když si je představíme ne jako universální konstanty, ale jako zvolna se vyvíjející proměnný fenomén. Konec konců rychlost světla, vnímaná obecně jako universální konstanta, je měřena jen posledních sto let. Je tudíž čistou indukcí od toho odvozovat neměnnost rychlosti světla ve všech dobách a na všech místech. Každý dobrý vědec ví, že indukce je akt víry. A přesto je věda založena na principu indukce. A právě tento princip teorie časové vlny zpochybňuje. Indukce předpokládá, že člověk udělá A a výsledkem je B, potom pokaždé když někdo udělá A, stane se B. Ve skutečnosti v reálném světě ani A, ani B neexistují v žádném vakuu. Do jakékoli reálné situace mohou vstoupit i další faktory, které způsobí její odlišné či neobvyklé důsledky.

Před Einsteinem lidé považovali prostor za dimenzi, do níž lze vkládat předměty. Za něco jako prázdnotu. Einstein poukázal na to,

že prostor je věc, která má svůj točivý moment a je ovlivňována hmotou a gravitačními poli. Světlo prolétávající gravitačním polem se ohne, protože prostor, kterým putuje, je zakřivený. Jinými slovy, vesmír je věc a ne místo, kam lze odkládat věci.

Můj návrh spočívá, stručně řečeno, v tom, že čas, který byl dosud také pokládán za nezbytnou abstrakci, je také věc. Čas nejenom podléhá proměně, ale existují různé druhy času. A tyto druhy času přicházejí a odcházejí v cyklickém vývoji na mnoha úrovních. Situace se proměňují podle toho, jak je podmiňují čas a prostor. Tyto dvě určující podmínky jsou podstatné. Věda si dlouho byla vědoma vnitřních zákonitostí prostoru – říkáme jim „přírodní zákony“ – ale vnitřní zákonitosti času? To je námět pro zcela novou úvahu.

Hmota byla vždycky pokládána za symbol reality, ale některé její projevy ji charakterizují spíše jako myšlenku. Proměny hmoty jsou definovány dvěma dynamickými činiteli, které pracují v součinnosti: prostorem a časem. Tato idea má určité axiomy. Autorem jednoho z nich je filosof a výrobce zvětšovacíh čoček Gottfried Wilhelm Leibnitz. Ten definoval monády, které popsal jako drobné částice, jež donekonečna sebe samé replikují celým vesmírem a obsahují v sobě všechna místa. Monády neexistují jen tady a teď, existují všude v čase či lze říci, že v sobě mají veškerý čas a prostor. Záleží na úhlu pohledu. Jsou všechny identické, ale propojují se k vytváření většího kontinua. Stále si ale udržují svůj individuální, unikátní charakter. Tyto leibnitzovské myšlenky předcházely vzniku nového oboru fraktálové matematiky, jehož exotickým příkladem je má idea časové vlny.

Myšlenky, jako je tato, nabízejí možné vysvětlení pro jinak tajemné mechanismy paměti a procesu rozpomínání. Zničení až devadesáti pěti procent nemá vliv na funkci paměti. Zdá se, že paměť není uložena na jednom konkrétním místě. Prostupuje celým mozkem. Je jako hologram, veškerá paměť je obsažena v každé částice. Člověk může vzít holografický snímek hory Fudži a rozstříhnout jej napůl. Osvícení pouhé půlky snímku vyvolá celý obraz. Toto dělení lze provádět dál a dál. Holograf se skládá z prakticky nekonečného počtu miniaturních obrázků, z nichž každý, stejně jako ostatní, představuje jediný obraz.

Tento „holografický“ aspekt paměti se stal ústředním bodem teorií myslitelů, jako jsou David Bohm nebo Karl Přibram. Ale až Dennis a já jsme zašli ve svých úvahách až k předpokladu, že tuto formu organizace lze aplikovat nejen na lidský mozek, ale na celý známý kosmos.

Kvantová fyzika dochází ke stejnému poznání, prohlašuje-li, že elektron neexistuje na žádném místě ani v žádném čase: je to jen oblak pravděpodobností a víc o něm není možno říct. Stejnou myšlenku lze aplikovat na mé pojetí času a ideu vnímat čas jako hmotu. Je-li čas objektem, pak musíme položit zákonitou otázku, jaký je jeho nejmenší úsek, podobně jako u fyzikálních procesů. Věda by při svém přístupu pokračovala v dělení času na stále menší jednotky ve snaze nalézt tu nejmenší možnou. Hledá se tedy chronon, časová částice. Věřím, že *chronon* existuje, ale neliší se od atomu. Atomické systémy jsou *chronony*: jde jen o to, že atomy jsou daleko složitější, než se předpokládalo. Věřím, že atomy mají zatím nepopsané vlastnosti, které jsou nejen podstatou charakteru hmoty, ale zároveň ovlivňují i chování času a prostoru.

Chronony možná nelze dělit na atomy, ale předpokládám, že najdeme vlnovou částici, jež je základní stavební jednotkou hmoty, prostoru, času a energie. *Chronon* je měřeno klasickým Heisenbergovým a Bobrovým pojetím atomických systémů komplikovanější záležitostí. *Chronon* má vlastnosti, které jej činí jedinečně předurčeným pro úlohu fundamentálního stavebního prvku vesmíru, v němž se rodí myšlení a organismy. Až do dnešních dnů jsme nebyli s to definovat dynamické vlastnosti, jež částici umožňují podílet se jako nezbytná součást na existenci živého či myslícího organismu. Dokonce i bakterie jako *E. coli* je úchvatným příkladem atomu pánu Heisenberga a Bohra.

Heisenbergův a Bohrův model nám umožňuje simulovat fyzikální vesmír hvězd, galaxií a kvasarů. Neexistují v něm ale organismy nebo myšlení. Abychom mohli simulovat komplexnější jevy, musíme tento atomický model nechat prolnout s vrstvou odlišných kvalit. Pokud si chceme dokázat představit, jak vlastně existujeme, jak se mohlo z vesmírného substrátu zrodit myšlení, užívání nástrojů a jak posléze vznikly lidské bytosti, musíme si představit atom s novými parametry.

Netvrdím, že se mi to už podařilo. Ale jsem přesvědčen, že jsem narazil na intelektuální hlavní třídu, po níž lze dojet až k plnému pochopení tohoto fenoménu. Klíč k němu leží v cyklech časových proměnných uložených v hierarchických strukturách, jež generují různé druhy fraktálových vztahů, odvíjejících se k často překvapivým konečným výsledkům.

Člověk, který položil nejpevnější základy k filosofickému pochopení této ideje, byl Alfred North Whitehead. Nic, co tu naznačujeme, se nevymyká dosahu jeho metody předvídání. Whiteheadův forma-

lismus zahrnuje mysli a organismy a řadu dalších fenoménů, jen chabě zachytitelných karteziánským přístupem.

Ale i další vizionáři se pokoušejí dojít poznání v těchto oblastech. Dynamika chaotických atraktorů vychází z myšlenky, že jakýkoli proces lze porovnat s jakýmkoli jiným procesem prostřednictvím matematické rovnice čistě na bázi ideje, že všechny procesy jsou součástmi stejného celku. Svržení diktátora, výbuch nové hvězdy, oplodnění vajíčka – to vše lze popsat jedním a tím samým souborem termínů.

Prozatím nejslibnějším momentem v této oblasti bylo vyhlášení nového evolučního paradigmatu Iľjou Prigoginem a Erichem Jantschem. Nejedná se o nic menšího než o objev nového řádu přírody – objev a matematický popis rozptýlené sebeorganizace jako kreativního principu, který je podstatou dynamického rozvoje otevřené a mnohaúrovňové reality. Rozptýlené struktury jsou tvůrci zázraku tvorby a uchování řádu prostřednictvím fluktuací, jejichž nejvlastnějším základem je kvantově mechanická vzájemná propojenost.

Pokud byste dosáhli dokonalého porozumění vesmíru, měli byste být schopni lidstvu oznámit, jaké změny je v budoucnosti očekávají. Protože suma možností je v tomto směru omezená a daná, mělo by být možné, alespoň v principu, jejich rozsah spočítat. Důležité je dosáhnout svým porozuměním skutečných mezí reality, nejen pravděpodobných hranic budoucích událostí. Ačkoli se tyto zmíněné hranice vytvářejí v budoucnosti, jedná se o podmíněné možnosti směřování, ne o absolutně neměnné skutečnosti. Předpokládáme, že za deset minut od této chvíle bude místnost, ve které se nacházíme, stále existovat. To je podmíněná možnost směřování, která definuje příštích deset minut v naší časoprostorové koordinátě. Nevíme ale, kdo za těch deset minut v této místnosti bude. Tato možnost je otevřená.

Je možno uvažovat o tom, jestli můžeme najisto vědět, že dotyčná místnost bude opravdu existovat v nějakém budoucím okamžiku. A tehdy do hry vstupuje indukce, protože, po pravdě řečeno, s určitostí to vědět nemůžeme. Neexistuje žádná absolutně spolehlivá cesta, jak se to dozvědět. Můžeme ale podniknout induktivní odhad, který se zakládá na nashromážděných zkušenostech. Je možné si představit, že existence místnosti zůstane podmíněnou možností směřování, ale ve skutečnosti dojde v průběhu následujících deseti minut k zemětřesení a nezůstane stát ani budova, jejíž je místnost součástí. Aby k tomu ale mohlo vůbec dojít, musí být podmíněná

možnost směřování porušena neočekávaným a nepředvídatelným způsobem.

Zajímavé je na tom to, že se to vůbec *může* stát. A právě toto časová vlna umožňuje předpovědět: že existují podmínky pro to, aby došlo k událostem s velkou mírou novosti. S tím je ovšem spojen ještě jeden problém. Protože tu mluvíme o modelu času, jehož matematická podstata určuje jeho spirálovitou strukturu, události se shlukují do stále těsnějších a těsnějších spirál, které nevyhnutelně vedou k času konečnému. Stejně jako střed černé díry je konečný čas zákonitou singularitou, doménou či událostí, ve které jednoduché fyzikální zákony přestávají platit. Představit si, jak probíhají děje uvnitř takové singularity, je principiálně nemožné, a věda proto na takovou myšlenku rezignovala. Absolutní singularitou je Velký třesk, který je podle fyziků odpovědný za zrod vesmíru. Věda po nás žádá, abychom věřili, že celý vesmír povstal z nicoty, v jediném okamžiku a bez zjevného důvodu. Tato teorie je výsostnou zkouškou důvěřivosti. Jinými slovy, věříte-li tomuhle, uvěříte úplně všemu. Je to teorie totálně absurdní, a přesto neuvěřitelně důležitá pro všechny ty racionální závěry, které se věda snaží udržet při životě. Tyto takzvané racionální závěry vyvěrají z této od počátku nemožné situace.

Západní náboženství vyznává svou vlastní singularitu v podobě apokalypsy, události umístěné nikoli na počátek vesmíru, ale na jeho konec. Tento názor se zdá být mnohem logičtější než názor zastávaný vědou. Pokud singularity vůbec existují, zdá se být snazší předpokládat, že by mohly nastat ve starobylém a vysoce komplexním vesmíru, takovém, jako je ten náš, a ne v beztvaré a dimenzí zbavené megaprázdnosti.

Věda hledí s nedůvěrou na apokalyptické náboženské fantazie a předpokládá, že jediný možný konec času je entropický čas bez jakékoli změny. Názor vědy je takový, že všechny procesy nakonec dojdou svého konce, ale entropie může nastat jen někde ve vzdálené, velmi vzdálené budoucnosti. Idea entropie se zakládá na přesvědčení, že zákony časoprostorového kontinua je možno nekonečně a lineárně rozšiřovat do budoucnosti. Ve spirálovém časovém modelu časové vlny tento předpoklad neplatí. Konec času tu daleko spíše znamená přechod z jedné soustavy zákonů, které podmiňují existenci, k jiné soustavě, radikálně odlišné od té predešlé. Vesmír je vnímán v podobě sérií propojených éř či epoch, jejichž zákony jsou vzájemně velmi odlišné. K přechodům mezi těmito epochami dochází s neočekávanou náhlostí.

Dívat se perspektivou této teorie znamená znát své místo ve zmíněném spirálovém schématu, být obeznámen s možností přechodu do nové epochy a předvídat jej. Lze to pozorovat i ve fyzickém světě. Naše planeta je zhruba pět až šest miliard let stará. Formování neorganického vesmíru zabírá první smyčku spirálové vlny. Poté se objevuje život. Pokud člověk podrobně zkoumá tuto planetu, která je jedinou planetou, kterou můžeme zkoumat opravdu do hloubky, člověk zjistí, že procesy zvolna zvyšují rychlost i komplexnost svého průběhu.

Planeta se pohybovala vesmírem dvě miliardy let předtím, než se objevil život. Ten na ní představuje zcela novou kvalitu. Jakmile se život zrodí, dochází k jeho divokému šíření všemi směry. Objevují se a mizí živočišné druhy. To trvá asi jeden a půl miliardy roků a pak se náhle objevuje opět zcela nový úkaz: myslící bytosti. Tato nová epocha myslí je ve srovnání s tím, co jí předcházelo, poměrně krátká. Od tupé konfrontace se zaostřeným pazourkem uplynulo k první vesmírné lodi jen sto tisíc let. A co jiného toto období znamená než zavedení nového souboru zákonů? Zrod nových psychofyzických vlastností umožňuje našemu druhu demonstrovat velmi speciální schopnosti: mluvit, psát, snít a filosoficky uvažovat.

Stejně jako chřestýši nebo topoly i lidé jsou tvořeni DNA. A přesto jsme schopni rozpoutat energie, které rozsvěcují hvězdy. A činíme to na povrchu naší planety. Můžeme také snížit teplotu až na úroveň absolutní nuly. Děláme takové věci proto, že ačkoli jsme stvořeni z břečky a bláta, naše mysl nás naučila, jak dosahovat věcí normálně nemožných prostřednictvím přístrojů. Díky přístrojům dokážeme uvolnit energie, které jinak vznikají za velmi odlišných podmínek. Místem, kde obvykle probíhají tyto procesy, je hvězdné jádro.

Děláme takové věci, protože užíváme svého myšlení. A co je myšlení? Nemáme ponětí. Dvacet tisíc let dělí nomádské lovce a prvobytně pospolnou společnost od kybernetiky a letů do vesmíru. A neustále toto tempo zrychlujeme. Přejdou ještě další vlny. Od automobilu Ford Model-T, k vesmírné lodi: jedno století. Od éry nejrychlejšího muže na planetě, který se pohyboval rychlostí padesát kilometrů za hodinu, k rychlosti patnáct kilometrů za jedinou vteřinu: šedesát let.

Nejpodivuhodnější jsou předpovědi epochálních změn ve velmi blízké budoucnosti, které z teorie časové vlny vyplývají vzhledem ke shodě časové vlny s historickými záznamy. Časová vlna zjevně dává ve srovnání s historickými údaji nejlepší výsledky za předpokladu, že k absolutnímu přílivu novosti, tj. k ukončení časové vlny,

dojde 22. prosince 2012. Velmi zajímavé v této souvislosti je, že stejné je i datum, kterým končí podle starých Mayů jejich kalendář. Jak je možné, že člověk dvacátého století a starobylá středoamerická civilizace dospěli ke stejnému datu, jež označuje transformaci světa? Je to snad tím, že na jedné i na druhé straně docházelo k požívání hub? Je snad odpověď až takhle jednoduchá? To bych neřekl. Spíše bych se klonil k názoru, že když se ponoříme do zkoumání našeho vlastního hlubokého nevědomí, dospějeme k neočekávanému objevu, že jsme vnitřně organizováni podobným způsobem jako rozsáhlý vesmír, v němž se nacházíme. Toto poznání, zprvu překvapivé, se nám rychle začne zdát něčím zjevným, přirozeným a nesporným.

Analogii, která vysvětluje, jak by to celé mohlo fungovat, poskytuje pohled na písečné duny. Zajímavé na tom především je, že duny nesou podobu síly, která je stvořila – větru. Je to, jako by každé zrnko písku bylo bitem v paměti přírodního počítače. Vítr představuje vstupní energii, která uspořádává zrnka písku tak, že se stávají na nižší úrovni otiskem fenoménu z dimenze vyšší, jímž je v tomto případě vítr. Není na tom nic magického a ani nám to nijak mysteriózní nepřipadá: vítr, tlakový proud, který se proměňuje v čase, vytváří vrstevnatou dunu, jež je strukturou pravidelně se opakující v prostoru. Podle mého názoru jsou geny živých organismů jako zrnka písku, uspořádávaná poryvy větrů času. Logicky tedy v sobě organismy nesou otisk vnitřních proměnných hodnot časového média, v němž vznikaly. DNA je prázdnou tabulkou, do níž se zaznamenávají sekvence a relativní rozdíly změn časově proměnných hodnot. Jakákoli technika, která pracuje s energetickými poměry uvnitř živého organismu, jako je třeba jóga nebo požívání psychedelických rostlin, poskytuje zároveň hluboký vhled do proměnné podstaty času. Sekvence krále Wena v *I tingu* je produktem přesně takového vhledu.

Rozvoj kultury lidstva opisuje křivku rostoucí potenciality. V našem současném zmučeném století dosáhla pravděpodobného maxima. Lidské bytosti ohrožují veškeré ostatní druhy na planetě. Všude možně jsou skládky radioaktivního odpadu a žádný živočišný druh na Zemi tomuto faktu nemůže uniknout. Planetu lze ale vnímat i jako vnímavou bytost a v tom případě se lze z její strany nadít reakce na tento nevybíravý tlak. Země je tři miliardy let stará a má k tomu řadu možností.

Dualistický názor, že lidstvo není součástí řádu přírody, je pošetilý. Vůbec bychom se nezrodili, pokud bychom nesplňovali účel, který

zapadá do planetární ekologie. Není sice jasné, co tímto účelem je, ale zdá se, že to má co do činění s naší ohromnou výzkumnou kapacitou. A krizemi! Skladováním atomových zbraní jsme se dopracovali kapacity, která je s to zničit Zemi způsobem rovnajícím se dynamitové patrone ve shnilém jablku. Proč? To nevíme. Jistě ne z jakýchkoli zjevných politických či společenských důvodů. Jsme prostě jen druhem vyvíjejícím nástroje, který je sám jen nástrojem planetární ekologie, která je projevem vyšší inteligence. Ta si je vědoma nebezpečí a limitů na vesmírné úrovni a divoce rozvíjí život, aby mu umožnila záchranu a sebetransformaci.

Můj příběh je poměrně zvláštní. Těžko říct, co si o něm myslet. Už samo tvrzení o jakémsi fantasticky komplikovaném vizionářském zjevení, jež uvrhá člověka do samého středu dění, se zdá být symptomem mentální choroby. Tato teorie je ale právě taková a navíc je podpořena mým přímým prožitkem. Nejinak tomu ovšem je i v ontologiích judaismu, islámu a křesťanství. Má teorie je možná z klinického hlediska patologická, ale na rozdíl od zmíněných náboženských systémů mám ovšem já alespoň dostatek smyslu pro humor, abych si to uvědomil. Je důležité umět ocenit skutečnou komediálnost privilegovaných nauk. Neméně důležité pak je sjednávat nápravu vědeckých metod všude, kde je to možné. Většinu vědeckých teorií lze vyvrátit v tichu a klidu laboratoří. Pro evoluci to však neplatí.

Pro vytvoření si živé představy o tom, co bylo obsahem vizí v La Chorrera, je třeba využít veškeré možnosti imaginace. Představujte si, kdyby přání byla koňmi, jak by žebráci na nich jezdili. Myšlenky, k nimž jsme v La Chorrera dospěli, byly tak přesvědčivé, protože slibovaly nové dimenze lidské svobody. Amazonské zvěsti o čas prostupujících magických fluidech, jež se generují na tělech šamanických mistrů, nejsou ničím jiným než popisem metamorfózy lidského komplexu tělo/mysl do vyšší dimenze. Pokud je taková transformace hmoty možná, člověk by ji mohl využít k čemukoli. Mohl by ji rozšířit mezi ostatní, použít ji ke zdolávání jakýchkoli výšek a dle potřeby zvyšovat koncentraci kyslíku. Znovu stojíme před úchvatným obrazem létajícího talíře. Člověk může vlézt dovnitř: obléci jej na svou mysl jako skafandr. Létající talíř je obraz zdokonalené lidské mysli: čeká, s tichým vrněním, na konci lidských dějin na této planetě. Až ten okamžik nastane, dojde k ontologické mutaci lidské bytosti, která nebude ničím menším než znovuzkříšením, o němž mluví křesťanská víra.

Je to výraz nadvlády nad géniem lidské technologické tvořivosti a jeho podřízenosti energiím života a smrti, času a prostoru. UFO je ukázkou možnosti přeměny mysli v hmotný objekt, v plavidlo, které je schopné překonat celý vesmír za dobu, která je potřebná ke zformulování takové myšlenky. Protože přesně to je vesmír – myšlenka. A když myšlenka nabyde tvaru a je uvedena v pohyb, pak se před lidstvem – novicem v oboru ovládání myšlenek – otevírají nové obzory.

Je samozřejmě možné, že zjistíme, že to, co na nás čeká, není nic nového: budoucnost nám může namísto toho vyjevit, že na nás tam někde něco čeká a volá nás to zpátky domů. A pak už bude záležet jen na našem stupni technologického vývoje a na volání Jiného, kdy dojde ke konečnému setkání. Létající talíř je pro to dokonalou metaforou. Když Jung navrhoval ideu, že létající talíř je vlastně lidskou duší, byl pravdě daleko blíže, než vůbec tušil. Poslední změna epoch nám přinesla teorii relativity a kvantovou mechaniku. Další taková změna je na dohled, ale těžko říct, jestli epocha, která teď nastane, už je ta poslední. Naše role účastníků tohoto procesu vnáší do našeho pohledu prvek nejistoty, který zastírá možnost správného posouzení situace.

Všechna výše zmíněná témata se točí kolem DMT možná proto, že tato látka vytváří mikrokosmickou podobu stejného procesu změny epoch v rámci individuální zkušenosti. Jako by vnímající mysl vyvázala z hranic běžného času a prostoru a umožnila jí nahlédnout do nejrozsáhlejšího možného rozměru bytí. Platon kdysi poznamenal, že „Čas je pohyblivým obrazem Věčnosti“. Každá výprava do hájemství DMT tento výrok znovu stvrzuje. Poněkud jinak než změna epoch nazývaná apokalypsou a ohlašovaná náboženskými hysteriky i DMT zřejmě dává nahlédnout do světů nalézajících se za prahem smrti. A co je tou dimenzí přesahující život, do níž DMT otevírá brány? Můžeme-li věřit svým vlastním smyslům, je to místo oplývající ekologií duší, jejichž povaha bytí je spíše syntaktická než materiální. Jeví se být dimenzí v naší těsné blízkosti obývanou věčnými skřítkovskými entelechiemi sestávajícími výhradně z informací a radostného sebevyjádření. Život po smrti připomíná daleko spíše keltskou říši pohádkových bytostí než existenční nonentitu. Alespoň tak, jak jej zprostředkovává DMT.

My, lidské bytosti, si musíme přiznat svou ošidnou situaci: rodíme se, jsme autonomní otevřené chemické systémy, jež udržují samy sebe při životě prostřednictvím metabolismu velmi vzdáleného stavu rovnováhy. A jsme bytosti schopné myšlení. Co to vlastně je? Co je

to třírozměrný? Co je to energie? Nacházíme se v podivuhodné pozici něčeho, co je naživu. Narodili jsme se a víme, že zemřeme. Spousta myslitelů říká, že na tom není nic divného, že takové věci se ve vesmíru prostě dějí – objevují se v něm živé bytosti. A přesto naše fyzická existence, jež je schopná zapálit hvězdné ohně v pustinách, není s to vysvětlit podivuhodnost toho fenoménu, že žijeme.

Vysvětlení existence organismů se stále zcela vymyká možností současné vědy. Takže proč tady jsou? Spenser a Shakespeare, kvantová teorie a jeskynní malby v Altamiře. Kdo jsme? Co je to historie? A co je ten moment, který to celé tlačí neustále dopředu? V současnosti jsme rozpoutali procesy, jež jsou potenciálně osudové pro naši planetu. Jsme strůjci konečné krize pro všechno živé. Rozpoutali jsme to, ale nedokážeme to kontrolovat. Nikdo z nás. Žádný politický vůdce ani stát nedokáže změnit fakt, že jsme sami sebe chytili do historické pasti. Jsme na cestě k čemusi nepředstavitelnému a jen hromadíme informace o skutečné podstatě situace, v níž se nacházíme. Abych parafrázoval J. B. S. Haldanea: Naše situace nemusí být jen podivnější, než předpokládáme. Může být podivnější, než předpokládat dokážeme.

KAPITOLA DEVATENÁCTÁ

TAJEMSTVÍ STROPHARIE

v níž se s Ev rozcházíme, houby zjevují své tajemství a odcházejí do podzemí, kde se stávají objektem tajné výroby

Tak takové byly mé zájmy v těch posledních letech předcházejících přítomnosti. V průběhu dvou let po mém druhém návratu z La Chorrera, před vydáním *Neviditelné krajiny* v roce 1975, jsem rozhodně nezahálel.

Došli jsme s bratrem k závěru, že zcela novým elementem, kandidátem na hybatele událostí v La Chorrera, byly houby. V pozadí všeho, co jsme prožili, byla *Stropharia cubensis*. Jak toto naše poznání rostlo, čím dál víc jsme si uvědomovali, že nové expedice do říše nepředstavitelna lze podnikat pouze s dostatečnou zásobou hub. Při naší druhé výpravě do La Chorrera se stalo, že hub bylo mnohem méně než při předchozím pobytu. Tento fakt mě přiměl k tomu, že jsem z těch několika exemplářů, na něž jsme narazili, odebral maximum spor. Jejich zásobu jsme po celou tu dobu, kdy jsme s bratrem budovali své akademické kariéry a psali knihu, uchovávali v lednici.

Zajímalo nás, jestli by tuto metodu šlo uplatnit také na *Stropharii cubensis* a dostat náš průzkum neviditelného světa opět do pohybu.

S Ev jsme se rozešli již počátkem roku 1975. Náš vztah vytvořený na společných zážitcích při expedici po návratu do kariérní a univerzitní Ameriky chřadl. Ev okamžitě našla práci a já nikoli. O něco později začala navštěvovat školu pro sekretářky a já se vrátil do Kalifornie, abych dokončil studia v oboru uchovávání přírodních zdrojů. Jak nekonečně jsme se vzdálili těm vzrušujícím vyhlídkám do budoucna, jež se nám představily v La Chorrera! Naše životy byly na tom z finančního hlediska dost špatně, intelektuálně omezené a nakonec i naše city a zájmy se rozešly jinými směry. Když konečně došlo k rozchodu, bylo to ošklivé a nervy drásající. Nahlédli jsme

sice do samého srdce tajemství, ale když došlo na záležitosti našich srdcí, neznamenalo to, že bychom byli v čemkoli moudřejší než ostatní lidé. Ev odešla z mého života v doprovodu jednoho mého starého přítele z dob na experimentální fakultě a já jsem zůstal sám, zmatený a defenzivní, přemožen pocitem dvojnásobné zrady.

Nechutný konec našeho dlouhého vztahu mi způsobil migrény a touhu žít osaměle. Ukončil jsem studia, jež už trvala příliš dlouho. Prodloužila se o sedm let toulání po celém světě. Nastal čas samoty, sebezpytování a pocitu života v neustálém tlaku zvenčí. Během těch týdnů, kdy jsme s Ev spolu trvale bojovali a zároveň jsme prahli po nějakém druhu vnitřní vyrovnanosti, jsem se uvrhl do stavu hypermaniakální aktivity, jejímž obsahem bylo umělé pěstování hub. Když jsme se pak konečně rozešli, úplně jsem toto téma opustil a trávil jsem dlouhé týdny buď civěním do zdi, nebo mnohahodinovými procházkami po berkeleyjských kopcích a v Jahodovém kaňonu.

Jednoho dne, při návratu z jednoho z mých dlouhých, introspektivních výletů, jsem si vzpomněl na své pozapomenuté experimenty s novou metodou pěstování hub na kultuře ze sterilizovaného žita. Tou dobou už musely výsledky mých pokusů v malém, opuštěném skleníku za domem být bezesporu buď suché na troud, nebo totálně shnilé. Měl bych uklidit skleník a vyčistit ty lahve, řekl jsem si. Napadlo mě, že by to třeba mohlo přispět také k úklidu v mé rozhárané a nešťastné mysli. Nepodíval jsem se do toho skleníku dobrých čtrnáct dní. Dveře se vzpíraly otevření a podvolily se jen se zoufalým zaskřípěním.

Byly tam! Desítky, celé stovky velkých exemplářů *Stropharie*, jen je vyfotit. Temná noc duše odvedla mou pozornost bůhvíkam, a ony si dál klidně žily po svém. Topil jsem se v alchymickém zlatě! Legie skřítků z hyperprostoru vyrazily do akce na mou opětovnou záchranu. Byl jsem spasen! Jak jsem tam obhlížel jeden exemplář po druhém, po tváři se mi koulely slzy radosti. A věděl jsem, že pouto nebylo přetrženo a největší z dobrodružství leží stále před námi.

Okamžitě jsem se spojil s Dennisem, který přebýval v Boulderu, a během vzrušených konzultací jsme dospěli k závěru, že náročná *Stropharia* díky nové metodě v průběhu několika týdnů nejen vyrostla a dozrála, ale ukázalo se, že ji lze pěstovat ještě úspěšněji než žampiony prodávané v zelenině. Důsledky tohoto faktu byly trvalým námětem našich nekonečných telefonických rozhovorů.

Počínaje jarem 1975 jsem měl trvalou a dostatečnou zásobu *Stropharie*. V mém světě nevyléčitelného žalu se náhle zrodila dokonalá metoda pěstování téhož organismu, který nám před čtyřmi

lety otevřel možnosti kontaktu s jinou dimenzí. Spory, přivezené z La Chorrera, neúnavně produkovaly nové a nové psilocybinové houby přímo u mě doma. V průběhu tohoto jara jsem několikrát experimentoval s nízkými dávkami psilocybinu. Pocit míru a lehkosti, který jsem měl ve vzpomínkách spojen s idylickými dny v La Chorrera, se beze zbytku vrátil. A stejně tak učitel v podobě vnitřního hlasu a důvěrné konzultace s kosmickým bytím komplexní podstaty.

V průběhu jara a léta 1975 jsem konzumoval dávky po padesáti gramech sušených hub tak často, jak jen mi to přišlo možné, zdravé a příhodné. Vycházelo to tak asi jednou za čtrnáct dní.

Každý z těchto experimentů byl velkou lekcí – občerstvující, povznášející sondou do oceánu neetických obrazů. Zjistil jsem, že má vlastní mysl je vnitřním topologickým světem rozkládajícím se přede mnou a zvoucím mne k mapování a průzkumu toho reflexivního smotku minulosti a budoucnosti, kterým každý z nás je. Mimozemské bytosti a translingvističtí skřítkové byli ve stavech transu mými občasnými společníky. Houby vydaly zprávu o svém stáří, vyjevily rozsáhlou znalost zákonů a sil, které formovaly historické procesy v mnoha civilizacích v průběhu tisíciletí. Obrazů z minulosti a budoucnosti bylo čím dál víc.

Jednou jsem se ocitl na vrcholu kopce v zástupu lidí. Pohlíželi jsme shora na zbrázděnou planinu. Byl to vnitřek bubnovité vesmírné kolonie, táhnoucí se všemi směry na mnoho kilometrů. Zemědělská půda se střídala s městečky roztroušenými po celé ploše údolí. Pochopil jsem, že v té fázi budoucnosti, do které jsem měl možnost nahlédnout, budou žít v podobných cylindrických světech miliony lidí. Hemžící se světy, jimiž zabydlela galaxii představivost autorů vědeckofantastických románů, byly skutečností. Vznikly v kulovém prostoru o poloměru pouhých dvaceti světelných hodin, v jehož středu bylo slunce. V této sféře tisíce nezávislých světů prožívaly své osudy a svou evoluci. Tisíce nezávislých cylindrických světů vířily kolem životodárného zdroje sluneční energie. Jak bohatou a neomezeně kreativní silou se lidstvo stalo po opuštění své planety! Obřímí okny jsem mohl pozorovat špičkové technologie, zářící obsidiánové stroje postavené pro překonávání vzdáleností mezi námi a slunci v soustavě Alfa Centauri, vzdálenosti lidským mozkiem nepochopitelné. Přede mnou se odehrávalo představení příprav vesmírného korábu k odletu. V duchu jsem slyšel tóny Copelandovy *Fanfáry* pro prostého člověka.

Při jiných příležitostech jsem měl možnost nahlédnout do alternativních budoucností, kde vědomosti hub nebyly prostředkem k rozvo-

ji nevladatelného expansionismu lidstva. Viděl jsem planetu zabydlenou společností strojových symbiontů v postavení zotročených dělníků. Viděl jsem několik set let severoamerické historie, naplněných převraty a politickými změnami, jakousi velkou animovanou mapu válčiště. Dualismus fašismu a demokracie ohýbal krk Severní Ameriky jako přívěšek zvicí zlaté cihly. Znovu a znovu se noční můra policejního fašistického státu převalovala jako zrádná vlna přes naděje lidí a znovu a znovu se lidé stavěli proti tuposti utlačovatelů. Docházelo k divokým a krvavým povstáním, která měla vytvořit alespoň pro pár generací prostor, v němž by bylo možno uskutečňovat demokratické sociální reformy.

Houby se stále znovu vracely k tématu, jež pokládaly za významné z hlediska evoluce a za projev přirozených sympatií – tedy k symbiotickému spojení s tím, co označovaly za „lidské bytosti“. Byly naplněny touhou podělit se o svůj přístup k vnímání reality věcí, o přístup propracovávaný miliony let vědomého prožívání ve formě inteligentního organismu pronikajícího galaxií. Houby jsou ze svého hlediska pradávnou formou života a jako takové nabízejí svou vzrušující zkušenost nadějně, leč dětsky naivní rase, stojící poprvé v historii na prahu éry letů ke hvězdám. Stejně jako naše imaginace překonala zemskou přitažlivost, aby se pokusila nalézt inteligentní Jiné někde v hvězdných galaxiích, tak i toto Jiné, pozorující to, projevilo sebe sama v naší těsné blízkosti. Uprostřed psilocybinového transu je můžeme vnímat jako aspekt sebe sama. Prostřednictvím fenoménu *Stropharie cubensis* jsme konfrontováni s inteligentní a zjevně mimozemskou formou života, jinou, než jak si ji běžně představujeme, ale přesto inteligentní formou života jako takovou. Populární kultura typicky paradoxním způsobem, jak už je pro ni obvyklé, předpověděla i tento prapodivný historický okamžik. Invaze houbových lidí, laciný, brakový, béčkový vědeckofantastický film od stejných milých lidiček, kteří pro nás stvořili *Godzillu*, končí závěrečnou scénou, v níž je tým japonských výzkumníků k velkému překvapení diváků transformován do skupiny hub, které spolu sborově zpívají uprostřed asijského deštného pralesa na ostrově uprostřed oceánu.

Jen anachronický nedostatek objektivní sebereflexe by mohl vést k tomu, aby člověk předpokládal, že inteligentní, mimozemská forma života bude být vzdáleně připomínat nás samé. Evoluce je řeka forem bez konce a pro možnosti adaptace na výjimečné podmínky a kulturu to platí ještě víc. Je daleko pravděpodobnější, že mimozemská inteligence bude existovat v našem prostředí bez povšimnutí,

než že nás zásadně překvapí takovými nám podobnými znaky, jako je humanoidní forma a důvěrná obeznámenost s možnostmi našeho těžkého průmyslu. U bytostí, cestujících hvězdným prostorem, lze předpokládat že budou sofistikovanými odborníky na funkce genetiky a DNA, a tudíž nebudou muset nutně žít ve formě, kterou jim vtiskla jejich rodná planeta. Velmi pravděpodobně budou vypadat podle svého přání. Houby, se svým návykem žít na neživé organické hmotě a se svou křehkou pavučinovou podzemní sítí efemérního podhoubí, se zdají být organismem vytvořeným s povědomím o buddhistických hodnotách nezasahování a minimálního vlivu na své okolí.

Koncem léta roku 1975 jsme se Dennisem dohodli, že svět, jež zkoumáme, si zaslouží pozornost širší veřejnosti. Doufali jsme, že se nám podaří vytvořit společenství založené na konsensu o tom, co to celé vlastně znamená. Za tím účelem jsme sepsali návod, jak postupovat při pěstování *Stropharie*. V úvodu té nevelké knížky jsem nastínil, k čemu jsme osobně dospěli při zkoumání světa hub:

Houba komunikuje a naše reakce na tento fakt vychází z toho, co ona sama o sobě barvitě prozrazuje v chladné noci myslí:

„Jsem stará, starší než vědomí vašeho druhu, jež je samo o sobě padesátkrát starší než vaše dějiny. Přestože pobývám na planetě Zemi již dlouhé věky, přicházím z hvězd. Mým domovem není žádná konkrétní planeta, protože mnoho světů roztroušených v této zářivé galaxii oplývá podmínkami vhodnými pro zrození života z mých spor. Houba, kterou vidíte, je částí mého těla, uzpůsobenou k sexuálnímu vzrušení a slunečním koupelím. Mým skutečným tělem je jemné pletivo vláken prorůstajících zemí. Tyto sítě mohou mít plochu celých hektarů a větší počet spojení, než obsahuje lidský mozek. Síťoví mého podhoubí je prakticky nesmrtelné – pouze náhlá totální otrava celé planety či exploze mateřské hvězdy mě může usmrtit. Díky možnostem, jejichž vysvětlení je nad mé síly vzhledem k jistým koncepčním chybám ve vašem vnímání reality, mohou veškeré mé podhoubím tvořené sítě po celé galaxii komunikovat nadsvětelnou rychlostí bez omezení časem či prostorem. Tělo tvořené těmito sítěmi je křehké jako pavučina, ale jeho kolektivní nadvědomí a paměť jsou olbřímím historickým archivem různých etap rozvoje inteligence v mnoha světech našeho spirálovitého hvězdného víru. Vesmírný prostor je pro formy života, jež se reprodukují prostřednictvím spor, jakýmsi nekonečným oceánem. Obal spor je tvořen jedním z nejtvrdějších známých organických materiálů. Nekonečnými eony

času a prostoru se vznášejí spory obsahující formy života. Po miliony let si jen tak plují, dokud nedojde ke kontaktu s vhodným životním prostředím. Některé z těchto druhů jsou nadány inteligencí a já a mí nedávno vyvinutí blízcí příbuzní jsme dosáhli schopnosti hyperkomunikace a paměťové kapacity, jež nás staví do pozice vůdčích členů komunity galaktické inteligence. Tajemství, jak dochází k hyperkomunikaci, není snadné s člověkem sdílet.

Ale jeho technologie je zřejmá: tento proces vzniká díky přítomnosti psilocybinu a psilocinu na biosyntetických drahách mého živoucího těla. Zprostředkovává mě i mým symbiontům vize mnoha světů. Ty jako individuum i lidstvo jako druh stojíte na prahu tvorby symbiotického vztahu s mým genetickým materiálem, který může v budoucnu povznést lidstvo i Zemi do galaktického rozměru vyšších civilizací.

Protože pro vás není snadné rozpoznat jiné druhy inteligence ve vaší bezprostřední blízkosti, vaše nejrozvinutější teorie politiky a společenského života nepokročily dál než na úroveň kolektivismu. Ale i když pomineme možnost spojení jednotlivců jistého druhu do jediného společenského organismu, existují i další, neméně bohaté a až barokně rozkošatělé možnosti evolučního rozvoje. Jednou z nich je symbióza. Symbióza je vztah vzájemné závislosti a oboustranné prospěšnosti pro druhy, které v ní žijí. Symbiotické vztahy mezi mnou a civilizovanými druhy vyšších tvorů byly v průběhu dlouhých věků mé evoluce ustaveny mnohokrát a na mnoha místech. Tyto vztahy byly výhodné pro obě strany: má paměť obsahuje údaje o nadsvětelných kosmických korábech a technologické návody k jejich stavbě. Vyměňuji tuto znalost za volnou vstupenku do nových světů obíhajících kolem aktivních sluncí, nepříliš vzdálených od středu galaxie. Abych si zajistila věčnou existenci ve vlnách dlouhé řeky kosmického času, znovu a znovu nabízím tuto dohodu vyšším bytostem a šířím se tak galaxií už miliony let. Síťoví, vytvářené podhoubím, nemá končetiny, kterými by mohlo pohnout hmotným světem, nemá žádné ruce, ale vyšší tvorové s manipulativními schopnostmi se mohou stát partnery těch hvězdných vědomostí ve mně, a pokud konají s čistým srdcem, mohou přenést sebe sama i svého pokorného houbového učitele zpátky do milionů světů, z nichž veškeré obyvatelstvo našeho hvězdného víru prapůvodně pochází.“

Così, co samo sebe popisuje jako bytost stejně křehkou a pomíjivou jako pavučina – protože taková je síť podhoubí –, bylo se mnou nejen schopno komunikovat, ale dokonce mi nabízelo ke sdílení vizi

většího rozmachu a transcendentní naděje, než v jakou bych si kdy dovolil doufat. Bylo to dojemné a zároveň to až bralo dech. Byla to ale skutečnost?

Moje vlastní reakce na prohlášení houby týkající se mimozemského původu tryptaminových halucinogenů a vizí, jejichž jsou nositeli, byly různorodé. Domnívám se, že je možné, že některé z těchto látek mohou být jakési „genetické sémě“ vložené do planetárního ekologického systému před celými eony věků automatickou vesmírnou sondou, vyslanou civilizací odněkud z opačného konce galaxie. Takové geny pak mohou být přenášeny nějakým druhem hub či jiným rostlinným geonomem v očekávání zrodu jiné inteligence a toho, že dokáže objevit informaci, jejímiž jsou nositeli. Takový objev se odehrává v bizarní dimenzi důvěrně známé šamanům všude na světě. Informace může být předána v celé své intenzitě pouze tehdy, pokud ti, kdo ji objeví, jsou na patřičné technologické úrovni, která jim umožní ji plně využít. Exponenciální růst analytických postupů a metod v posledních letech je možná dokladem toho, že takové úrovně dosahujeme. Předpokládám, že konečným obsahem zmíněné informace budou instrukce – bude se tomu říkat „objev“ – jak sestavit přístroj pro přenášení hmoty či jiné podobné zařízení, jež nám umožní přímý kontakt s civilizací, která vyslala tyto informace nesoucí halucinogenní geny sem na planetu Zemi před mnoha eony. Stavby transu nasvědčují, že tato civilizace vládne nadsvětelnými technologiemi pro přenos informací, dokonce možná i hmoty. Podmínkou přenosu je ovšem připravený adresát v cílové stanici. Jinak zůstává mimozemská entita v houbě spoutána omezeními obecné relativity stejně jako my sami.

Něco nebo někdo vyslal do intergalaktického prostoru automatické biomechanické vesmírné sondy. Tyto sondy jsou podle našich měřítek výsostně sofistikované, schopné na míru přizpůsobit informaci nesoucí halucinogeny konkrétním ekologickým podmínkám, s nimiž se sonda setká, vypustit do nukleoplasmu vybraného druhu umělé geny a implantovat je tam. Je to nekonečně spolehlivější způsob uchování informace než mnohatunový monolit na Měsíci či monitorovací orbitální stanice. Umělé geny pak evoluční proud může nést doslova stovky milionů let bez jakékoli degradace informace, již obsahují. Informace nesená sondou a komunikovaná prostřednictvím halucinogenů je modulována podle potřeb vyvíjejícího se inteligentního života na kontaktované planetě. Postupem času se charakter informací dostupných ze sondy mění. Předvídaní dobřého lovu, jednoduché věštecké postupy vedoucí například k nale-

zení ztracených předmětů a instrukce jak léčit jsou postupně nahra-
zovány zjevením mimozemského původu těchto informací a uvede-
ním smyslu celého tohoto postupu: tím je zkonstruování hvězdné
antény a vstup do Logu galaktické civilizace, který bude jeho dů-
sledkem.

To jsou samozřejmě myšlenky velmi spekulativní! Na druhé stra-
ně ale mnoho současných teorií a spekulací o pravděpodobnosti
výskytu života a inteligence v naší galaxii konfrontuje exobiology s
dilematem, jak je vůbec možné, že jsme dosud nebyli kontaktováni?
Kniha *Vědecké perspektivy mimozemské komunikace* Cyrila Pon-
namperumy a A. G. W. Camerona je excelentním souhrnem sou-
časného bádání o tomto tématu. Příspěvek R. N. Bracewella otiště-
ný v tomtéž svazku stál na počátku mých vlastních úvah o
vesmírných sondách.

Rád bych shrnul nejnovější poznatky v tomto oboru následujícím
způsobem: současní myslitelé docházejí k závěru, že k vrcholnému
rozvoji inteligence v galaxii došlo v období před deseti až stem
miliónů let a že většina ras v galaxii patří k velmi starým a sofistiko-
vaným. Těžko můžeme očekávat, že se představitelé takové rasy
objeví za zvuku trub v každém městě na zeměkouli. Takový vstup
do historie by se vyrovnal vpádu do cizího domova bez jakéhokoli
ohlášení – což je postup, který by člověk jen těžko očekával od
vybrané a starobylé galaktické civilizace. Možná že tu prodlévali
odnepaměti, či tu spíše byli přítomni v halucinogenech – až budeme
schopni to po svém způsobu pochopit, můžeme jim dát signál, že už
jsme připraveni ke kontaktu.

Tento signál lze vyslat, pouze pokud splníme instrukce v ge-
netických semenech a postavíme nezbytné zařízení, společenský
systém nebo dopravní prostředek. Až to bude hotovo, někde na
druhém konci galaxie se rozzáří světla na znamení toho, že další z
nesčetných kvadriliónů planet v galaxii, kam sémě dolétlo, dosáhla
vstupního prahu ke galaktickému občanství. Současné odhady
hovoří o tom, že dokonce i v galaxii překypující inteligencí dosáhne
inteligentní rasa tohoto prahu maximálně jednou za několik set,
případně jeden tisíc let. Je to důvod k oslavě, dokonce i pro galakta-
riány. Pokud má taková spekulace nějaký latentní smysl, pak je
samotná její artikulace výrazem finálního momentu předkontaktní
fáze – a klade zároveň důraz na zvýšenou nutnost zkoumat psilocy-

binový trans a porozumět roli, kterou sehrává v psychologii lidského druhu.^{*)}

^{*)} V pochopení fenoménu hlasů, které člověk slyší ve svém nitru, došlo k zajímavému vývoji. V roce 1977 vydal Julian Jaynes z Princetonu provokativní knihu *Původ vědomí v rozpadu dvojkomorové mysli*. Jaynes využívá čtyři sta čtyřicet pět stran textu k osvětlení svých myšlenek, týkajících se role, již halucinace, zvláště pak halucinace sluchové, sehrály při vytváření struktury mysli. Jaynes věří, že zhruba do dob Iliady, tj. kolem roku 1400 př. n. l., neexistovalo zhora nic podobného dnešnímu modernímu egocentrickému a individualizovanému vědomí. Nabízí místo toho teorii, podle níž se lidé chovali jako mechanické bytosti či společenský hmyz, nevědomě naplňující potřeby úlu či mraveniště. Tento režim byl narušen pouze v případě velkého stresu či osobního ohrožení. V těchto okamžicích se v podobě vnitřního hlasu projevovala neindividualizovaná mysl existující mimo běžnou životní zkušenost. Podle Jaynesovy teorie byly takové hlasy vůdčími elementy lidské společnosti, ať už byly přisuzovány nepřítomnému, leč žijícímu vládci, mrtvému králi, všudypřítomnému bohu či osobnímu božstvu. Migrace a prolomení kulturní izolace raných civilizací lidstva ukončily tento kontakt člověka s dvojkomorovou myslí, jež má podle Jaynese základ v kybernetické, božské přítomnosti vnímané za hlasu podobnými sluchovými halucinacemi. Společenské předsudky proti kontaktům s dvojkomorovou myslí udělaly v moderní době ze „slyšení hlasů“ mystický fenomén, případně vážnou duševní poruchu – v každém případě pak něco velmi výjimečného.

Čtenář, jehož toto téma zajímá, by si měl Jaynesovu studii pozorně přečíst. Je to ovšem kniha zároveň neuspokojivá, protože v pasáži pojednávající o úloze halucinogenů v dějinách lidstva autor prakticky užívání halucinogenních rostlin vylučuje. To je vážné selhání, zvláště proto, že stav, vyvolaný psilocybinem, je, jak jsem už naznačil, prostředníkem kontaktu s inteligencí naprosto odlišnou od té naší. Jaynesova teorie otevírá možnost, že psilocybin vrací jedinci schopnost spojení s transpersonálním Jiným způsobem, který do jisté míry kopíruje stav mysli charakteristický pro rané vývojové fáze lidské populace. Není od věci uvažovat o tom, že hlas v nitru, vnímaný pradávným člověkem jako hlas boží, může naivní moderní lidská bytost interpretovat jako telepatický kontakt s mimozemšťany. Ať už se v budoucnu objeví k tomuto tématu jakákoli „fakta“, pravdou zůstává, že psilocybin nabízí možnost přímého kontaktu s tímto vševědoucím hlasem, tímto Logem Jiného.

KAPITOLA DVACÁTÁ

HAVAJSKÁ SPOJKA

v níž pirátští Kapradáci na mě a mou novou partnerku zaútočí z hyperprostoru ve vulkanické pustině Kau na Havaji a v níž pronáším závěrečnou řeč na téma Nevyslovitelného

Podzim 1975 byl obdobím osobních změn a konsolidace. Kat, má dávná přítelkyně, se kterou jsem se před lety seznámil v Jeruzalémě v průběhu mé opiové a kabalistické éry, se stala mou poslední milenkou. Od doby, kdy jsme obcházeli Omarovu mešitu, uplynulo osm let. Kat s oblibou sledovala přílivové vlny a byla samotářský cestovatel. Houby splnily svůj slib a poslaly mi další partnerku, se kterou bych mohl sdílet pouť vnitřními světy. V říjnu jsme odjeli na Havaj psát a plánovat výpravu do peruánské Amazonie počátkem roku 1976. A také oddávat se lásce. Najali jsme dům v odlehlé a pusté oblasti Kau na největším ostrově Havaj. Byl to kraj rozlitých lávových splazů ze všech možných dob. Stromy kapukas byly jedinou místní vegetací, osamělé ostrůvky dávného pralesa ve vlnícím se kamenitém moři, jež umožnilo jakýkoli vzrůstem drobnější či méně šťastný život. Pomalu, takřka neznatelně se v dálce za námi zvedal něžný masív Mauna Loa až do výšky přes čtyři tisíce metrů. Byli jsme ve výšce zhruba sedm set padesát metrů nad mořem. Náš domek stál na okraji rozsáhlého a opuštěného lávového pole, které se rozkládalo do dálky směrem ke kapukám, jejichž blahodárny stín a množství ptáků a hmyzu vytvářely vítaný protiklad k naprosté pustotě rozkládající se na míle daleko všemi směry. Žili jsme si příjemně. Psal jsem a prováděl jsem pokusy s tajuplnými aspekty kultivace hub. Kat byla ponořená do kreslení ilustrací ke knize, kterou jsme s Dennisem napsali o pěstování hub *Stropharia cubensis*. Vznášeli jsme se ve všeobjímajícím prosluněném erotickém snu.

Byli jsme úplně sami, což nám oběma naprosto vyhovuje, a často jsme společně brali houby. Právě v průběhu této havajské idyly jsem se rozhodl vrátit se ještě jednou do Amazonie vystopovat *Banisteriopsis caapi* v jejím domovském prostředí, abych uspokojil svou zvědavost ohledně role, kterou beta-fenolátové halucinogeny, jež obsahuje, sehrály při zážitku z La Chorrera. Obzvláště mě zajímalo, zda i jiné, chemicky odlišné halucinogeny vyvolávaly stejné zážitky jako psilocybinové houby. Chtěl jsem zjistit, jestli naše zážitky byly součástí obecné fenomenologie halucinogenů či zda se jednalo o unikátní vlastnosti psilocybinu.

V říjnu a listopadu jsme na Havaji v týdenních či desetidenních intervalech brali *Stropharii*, již jsme si vypěstovali. Měli jsme strhující řadu zážitků. Psilocybin působí tak přesvědčivým dojmem, že je občas možné, aby člověk naprosto zřetelně viděl halucinaci, kterou zažívá někdo jiný. Ujišťovali jsme se v tom s Kat tak, že jsme si střídavě navzájem popisovali výjevy, které jsme zažívali. V takových okamžicích, kdy sled obrazů nabyl určité elektrizující intenzity, nebylo pochyb o tom, že oba vidíme to samé. Vztah psychiky k povrchu těla, ke kůži, je pod vlivem psilocybinu synestetický a emocionálně komplexní. Barvy a vjemy mají smyslovou kvalitu, o jaké se nám při běžném vnímání ani nesní. Díky tomu, že jsme se vzájemně dotýkali velkou plochou kůže, zdálo se, že jsme schopni transformovat běžnou individuálnost psychiky a tělesnou integritu; naše mysli se prolínaly v tantrickém vyvrcholení, jež bylo nekonečně příjemné a plně neuvěřitelného a hysterického potenciálu pro další rozvoj lidstva a parapsychologická studia.

S Ev jsme neměli žádné houby od našeho návratu do Států. Bylo proto nádherné být s někým, s kým bylo opět možné sdílet houby. Než se ke mně připojila Kat, trávil jsem většinu svých houbových experimentů v naprostém osamění, samojediná duše ponořená do kosmického oceánu. Naštěstí jsme teď byli dva. Dvojice proplouvající společně příbojem třpyticích se a démonicky sršících geometrických struktur.

Dva z našich houbových zážitků byly obzvláště pozoruhodné. První se odehrál jednoho večera ke konci listopadu. Snědli jsme oba pět gramů *Stropharie*, sedli jsme si vevnitř u ohně a pozorovali jsme pozvolný nástup halucinací za zavřenými víčky. Viděl jsem cosi jako matné, ale prorocké výjevy z naší chystané výpravy do Amazonie. Představa táboráků a pralesních stezek mi zaplnila hlavu. Zpěv cvrčků z nedaleká se přetransformoval v hromové zvuky džungle, které na nás čekaly v Peru. Povíдали jsme si o našich plánech a

společné budoucnosti. Otevírala se před námi jakoby bez hranic. Tenkrát večer jsme se oba rozhodli pro rodinu a společný život. Pro mě to byl bezpochyby zásadní životní okamžik. Vyšli jsme ven a zastavili se pod hvězdným nebem nedaleko přístřešků a zahrad, kde jsme přes den rozvíjeli stále dokonalejší technologie pěstování *Stropharie*. Noc byla tajemně tichá a obloha zářila hvězdami.

Hleděl jsem na jižní oblohu a říkal si: „Jestli tam jste, jestli schválně jdete směr, kterým se ubírají naše životy, pokud podstatou tajemství je skutečnost, dejte nám znamení.“ Vykročil jsem směrem ke Kat, která šla přede mnou, abych jí řekl, že jsem je požádal o znamení. Ale než jsem stačil promluvit, obloha se rozzářila od svého středu až k obzoru karmínovým plamenem zářícího meteoru. Sladění duše a světa musí dosáhnout značné hloubky, aby mohlo dojít k takové synchronicitě.

„Takováhle hvězda padá jen jednou za dlouhý čas,“ rozlil se v mé mysli zřetelný a jasný komentář hub.

Seděli jsme potom na teplé, příjemné zemi a hroužili se do vln vizí a obrazů. V jednu chvíli proměnlivý noční vítr narazil do listí na jinak dokonale klidných stromech. Byl to zapadlý kout, ale na míle daleko všude kolem se rozprostíral nehybný vzduch, až k farmám sousedů ve veliké dálce. Mohli jsme slyšet kašdické žalostné zaúpění jakéhokoli psa na tomto konci ostrova.

Celé hodiny se oddávali rozechvělému kvílení a vytí. Nemohli jsme přijít na to, jaký měli důvod, ale vnímali jsme to jako další shodu okolností stejně nevysvětlitelnou jako hvězdné znamení naší budoucnosti.

O několik hodin později, v době šerého úsvitu, ve 4:49 místního času, podle seismických přístrojů rozmístěných kolem planety udeřilo zemětřesení. Hluboký, drsný hukot se šířil lávovými poli na míle kolem nás všemi směry. Nárazové vlny a sopečná aktivita v Kilauea Caldera, v těsné blízkosti epicentra asi třicet kilometrů od nás, následovaly velmi záhy po prvním nárazu. Asi o hodinu později se objevila další, menší nárazová vlna. Najednou byl ten důvod pro mnohahodinové vytí nad slunce jasnější. Stalo se, že pád meteoru a silné zemětřesení – na Havaji největší za posledních sto let – doprovázely náš houbový experiment a náš intenzivní průzkum psilocybinových hlubin právě v okamžiku, kdy jsme se do nich nořili.

Druhý a v mnoha ohledech ještě daleko záhadnější velký zážitek s houbami, který jsme sdíleli na Havaji, ukončil naše další experimenty s psilocybinem na dlouhý čas. Až do našeho návratu z peruánské Amazonie. Došlo k němu třiadvacátého prosince, den před

Dennisovým příjezdem na společně strávené vánoční svátky. Vzali jsme si s Kat každý pět gramů sušených hub a posadili se ke krbu, abychom si počkali na první vlnu vizí. Brzo jsme v tom byli až po uši. Houby mi ukázaly vlhkou zelenomodrou planetu bez jakékoli pevniny s výjimkou pásu ostrovů obepínajícího planetu kolem rovníku – jakési Superindonésie. Obrazové výjevy z planety doprovázel slovní komentář uvádějící, že tento svět překypující kyslíkem se nalézá sto tisíc světelných let od Země a není vůbec obydlen vyššími živočichy. Když souvislosti tohoto posledního kousku informace dorazily na místo určení, pocítil jsem záchvěv hrabivosti, který, zdá se, vycházel přímo z mých opičích gonád v těsné souvislosti s milionem let nomádského života a neúnavným puzením lidské populace. Komentář vysvětloval, že v okamžiku, kdy se naplnilo symbiotické spojení lidstva a *Stropharie*, „lidské bytosti“ mají volné pole působnosti k tomu, aby takové planety pro *Stropharii* obsadily.

Výklad začal nabývat podoby vnitřního hlasu, který doprovází houbový trans. Začal jsem s ním diskutovat o obrazu vlhké planety a technologii, již takový svět skýtal. Přemítal jsem o technice mezihvězdného létání a přenosu obrazů na velké vzdálenosti. Zeptal jsem se hub, jestli při všech těch extravagantních obrazech, které jsou s to zprostředkovat, dokážou také předvést něco v normálním časovém kontinuu.

Napadlo mě, že kdybychom vyšli ven, což jsme obvykle v učitém okamžiku našich experimentů dělávali, mohli bychom spatřit něco podobného oblakům z podobného fenoménu, který byl součástí zážitků v La Chorrera. Kat si stěžovala, že je jí velmi horko, a souhlasila, že vyjdeme ven. Kráčeli jsme velmi vratce, a přestože Kat řekla jen pár slov, začal jsem se o ni trochu bát. Domníval jsem se ale, že když vyjdeme ven, bude to stačit, aby se zchladila.

Stáli jsme nejistě venku před domem. Zdálo se, že Kat čas od času ztrácí vědomí. Bylo čím dál těžší s ní udržovat kontakt. Pořád opakovala, že se jí snaží upálit, ale že si myslí, že se jí podaří se jim ubránit. Nakonec omdlela úplně a mně se nedařilo vyvolat u ní jakoukoli reakci. Byli jsme tak daleko od civilizace, že nebylo možné opatřit si jakoukoli pomoc zvenčí. Trvalo by to celé hodiny, než bych někoho přivezl, a navíc na celém ostrově nebyl nikdo, kdo by o psilocybinu věděl víc než my. Strhujícím *gestaltem* té situace byl, že jsme se najednou ocitli na hraně mezi životem a smrtí, a cokoli bylo třeba udělat, museli jsme udělat my sami a v nejbližších několika minutách.

Vzpomněl jsem si, že v zadní části domu, nedaleko od místa, kde jsme se s oblibou slunili, byla velká nádrž s vodou, do které přepádávala dešťová voda ze sběrného systému budovy. Přestože jsem věděl, že stojíme tváří v tvář smrti, musel jsem sebrat veškerou sílu myslí na nápad vylít všechnu tu vodu na Kat. Ale jakmile mě to napadlo, zdálo se, že celá věc už běží sama od sebe. Zvedl jsem Kat jediným rychlým pohybem a nesl jsem ji, klopytaje tmou, podél pichlavých palem najednou působících poněkud fantaskně. Celá ta věc byla neuvěřitelně groteskní: mé kalhoty na provázek se mi svezly ke kotníkům, takže jsem s nahou zadnicí a ztuhlýma nohama kráčel jako Frankensteinova příšera s omdlelou Kat v náručí.

Položil jsem ji na zem a začal jsem plechovku za plechovkou vylévat tu čistou, černostříbrnou hladoučkou vodu na každíčkový centimetr jejího těla. Okamžitě bylo jasné, že to je správný postup proti tomu, co způsobovalo, že se cítila jako v plamenech a ztratila vědomí. Radostně a se slzami v očích jsme se uprostřed té vody a bahna objali a oba jsme věděli, že tenhle velmi necharakteristický účinek hub byl varováním. Jak jsme tam klečeli, došlo nám, že jsme překonali těžkosti, jimž jsme byli vystaveni. Náhle ze směru od starobylého lesa za domem rozřízl vzduch divoký poryv nelidského zvuku – směsi smíchu a vytí. Ten smích byl jako výkřik strašidelného božstva. Tajuplný, amorální, bláznivý – hrdelní válečný skřek démona vypuštěného ze řetězu. Utekli jsme.

Vklopýtali jsme zpátky do domu a já připravil čaj, zatímco Kat promluvila a upřímně přiznala, že to, co zažívá, „musí být přesně to, co se děje, když člověk zešílí“. Vyprávěla, že má velmi jasné halucinace s otevřenýma očima, podivné „přítulné“ kapradinové a orchidejovité útvary vyrůstaly a vzpínaly se z každíčkého myslitelného místa kolem nás. Předchozí pocit horka přetrvával, ale proměnil se v pole dobřela rozžhavené energie, jemuž Kat zabraňovala ve spalujícím kontaktu se svým tělem tak, že umožňovala, aby halucinogenní energie spotřebovávala samu sebe v chaosu podivných a výmluvných obrazů. Jen za pomoci silného soustředění Kat dokázala udržovat žhnoucí plasmu pár desítek centimetrů od sebe, kde se z ní stávalo zřídlo vizí, které překonávaly cokoli jiného. Po několika minutách se zdálo, že Kat opět ztrácí vědomí, a tak jsme napustili ledovou lázeň a Kat se do ní na chvíli ponořila. Po chvíli symptomy opět ustoupily.

Když jsme spolu později hovořili, zřetelně se ukázalo, že Katin zážitek měl dimenze, o kterých jsem nevěděl zhola nic. Od okamžiku, kdy jsme udělali první krok před dům, zjistila, že pocit žáru ne-

zmizel, ale zesílil. Všimla si, že přímo nad ní se vznáší disk plný světla a barev – obří konstrukce vypadající jaké drátěná hračka z jemně zářících světelných tyčí, jejichž spoje připomínající démanty hrály všemi barvami.

„Pochopila jsem,“ řekla mi, „že vztahy mezi jednotlivými součástmi – jejich délka, vzájemné úhly – byly naprosto komplexní a byly zhmotněním dokonalé pravdy. Když jsem tu věc uviděla, porozuměla jsem všemu na světě..., ale uvnitř byly nějaké bytosti, vypadaly jako kudlanky stvořené ze světla a nechtěly, abych všechno pochopila. Skláněly se nad palubní deskou, a čím víc jsem chápala, tím víc mě pálily svým paprskem. Nemohla jsem od nich odtrhnout oči a cítila jsem, jak se postupně odpařuji. Cítila jsem, jak mě zvedáš a odnášíš, a říkala jsem si: Doufám, že si pospíší. Stávám se obláčkem... Na okamžik jsem se vznášela ve výšce a dívala se dolů na nás – na lidi větší než sám život, stojící mimo čas. Pak jsem ucítila, jak voda na mé kůži obnovuje hranice mého těla a dává mě znovu dohromady.“

Kat měla z té situace dojem, že ohrožení nepřišlo od hub, ale od nějakých sil uvnitř kontinua, jež houby umožňují navštívit – sil, které jsou zjevně morálně pochybné. Piráti hyperprostoru? Kat měla zážitek blízkého setkání s UFO a já neviděl vůbec nic. Bylo to setkání plné nebezpečí a hrozící smrtí. Bylo náhle přerušeno, když jsem Kat zmáčel vodou.

Proseděli jsme celou noc a diskutovali jsme o tom, co se stalo. Pomohlo nám to uvědomit si další podivné věci, které, jak jsme si všimli, provázely požití psilocybinu v prostředí vzdáleném civilizaci. Zvláště výrazně jsme v průběhu seancí zaregistrovali prchavé škra-bavé a šustivé zvuky na hranici smyslového vnímání, ne nepodobné vzniku klasického fenoménu poltergeista. Tyto drobné pohyby a zvuky byly tak pravidelnou součástí těchto zážitků, že jsem je prostě jako takové akceptoval. Také jsme si všimli jakéhosi přílivu aktivity ve vlnách procházejících během houbových seancí živou i neživou hmotou. Když jsme například po delším údobí transu podobné kontemplaci nad našimi vizemi dostali společný nápad oddechnout si protažením nebo rozhovorem, oheň v krbu se náhle rozzářil a planul mnohem jasněji a šustot na periferii zintenzivněl.

Byli jsme bezpochyby na prahu stejné dimenze, do které jsem vstoupil v La Chorrera, a opět k tomu docházelo prostřednictvím hub. Tentokrát jsme ale náš nebezpečný střet s těmito záležitostmi vnímali jako výzvu k tomu, abychom na nějaký čas zvolnili tempo. Právě tenkrát jsme se rozhodli jet do Peru, vzít si ayahuasku a

získat tak širší náhled na podstatu psilocybinu ve vztahu k jiným vizionářským rostlinným halucinogenům.

Naše procházky dešťovým pralesem na Havaji byly jen chabým, leč reálným odleskem amazonských stezek, po kterých jsme už v minulosti kráčeli a záhy se po nich vydáme znovu. Během těchto procházek Kat v souvislosti se svým střetem s kapraďovitými bytostmi a jejich světelnými stroji konstatovala, že optická čočka je přirozeným důsledkem průniku dvou sfér. Má smysl tuto myšlenku nějak aplikovat na diskovitý tvar UFO? Možná že se v názoru, že čočka je důsledkem průniku dvou kontinuí, nějaká topologická skutečnost skrývá. Diskovité mraky byly součástí setkání s UFO v La Chorrera v roce 1971. A stejné téma se znovu vynořilo při psilocybinových zážitcích v opuštěných končinách havajského venkova.

Na jedné z dalších houbových seancí jsme s Kat vyšli v noci z domu a viděli jsme hvězdy mezerami ve vzdáleném krajkoví tenkých oblaků. Jak jsme pozorovali oblohu, byly mraky čím dál intenzivnější, pak se to najednou celé obrátilo, oblačnost začala řídnout a rychle mizet. A najednou byla pryč.

Léta běží a průnik podivného a nesrozumitelného do běžného života je minimální. Pak se nás najednou znovu zmocní, vyvolává souhru náhod a zjevně usměřňuje chod událostí k nějakému konci, jež můžeme cítit a nelze jej racionálně předvídat. Z jistého pohledu je lidstvo neustále tvorstvem v procesu přeměny, vtiskujícím každému okamžiku hluboce pociťované tajemství nepoznané budoucnosti. Liší se současná situace vůbec něčím od mnoha jiných v minulosti?

Novost je neustále v procesu zrodu, ale projevuje se vůbec někdy přímo, náhle, v událostech, jejichž je nedílnou součástí? A co se nám podaří z ní vytěžit, i když se projeví dostatečně intenzivně, abychom ji mohli rozpoznat jako reálný projev časového kontinua? Věřím na zázraky, na extázi a na situace, kdy je možné vidět v akci „síly“ nepopsatelné názvoslovím dnešní fyziky. Pokládal jsem za nezbytné znovu projít těmito důvěrně známými zákruhy mého života a myšlení. Kdybych to neudělal, neexistoval by žádný záznam o neuchopitelných věcech, které jsme prožili v La Chorrera, o událostech, jež nás dovedly k porozumění psilocybinu a jeho vztahu k lidské duši – tomu spojení nádherné anomálie a křehkého pocitu, jež obchází naši planetu jako strašidlo.

EPILOG

v němž se vracíme do současností; popisuji v něm současné osudy ostatních členů výpravy a pokorně se skláním před prapodivností celého příběhu

Takže co všechno to pro nás znamená dnes? Má celá ta kosmická anekdota nějaké pokračování? Připadám si jako archeolog, odsouzený k jemné práci s kartáčkem na zuby a párátkem, který se snaží exhumovat a znovu sestavit dohromady roztráštěné střípky snů a vizí, prožívaných v dávno zapomenutých časech na dávno zapomenutých místech. Nebylo těžké ohlédnout se zpátky a vyprávět příběh, protože se jednalo o uzavřený cyklus, něco konečného a oslnivého ve své kompletnosti. Problémem tohoto přístupu je, že ten příběh je pravdivý, jeho postavami jsou skuteční lidé a jejich životy pokračují dál. Nejzáhadnější z mystérií, zjevených v La Chorrera, zůstávají mystérii i nadále, dokonce i dnes.

Mí kolegové, přátelé a milenky, se změnili a žijí dál. Každého z nás potkal jiný osud. Dave zůstal v Jižní Americe. Za posledních dvacet let přicestoval do USA jen jednou na nejkratší možnou návštěvu. Neviděl jsem ho od roku 1971. Víím, že pobýval ve většině jihoamerických zemí, jimiž prochází horské pásmo And. Po celá ta léta zůstal věrný tuláckému životu pravověrných hippies, putoval od jedné vysoko položené vesnice ke druhé a učil místní ženy háčkovat. Věřím, že dnes už je tato bezmála umělecká technika doma v místech, kde musela před jeho příchodem být zcela neznámá. Při své krátké návštěvě USA se Dave vůbec nedostal na Západní pobřeží, ale telefonoval mi a dlouze jsme spolu hovořili. Z toho, co víím, usuzuji, že je to pořád ten starý dobrý Dave.

Ev se provdala za mého přítele, kvůli kterému mě opustila v roce 1975. Jsou stále spolu a mají syna, který už pomalu půjde na střední školu. Neviděl jsem Ev ani jejího manžela od jejího odjezdu v roce

1975. Před lety jsme spolu jednou hovořili telefonem. Mumlal jsem něco o tom, jak bezva by bylo zajít spolu někdy na večeři, ale bylo na mně, abych to dotáhl do konce, a já to nikdy neudělal. Nebylo to náhodou nebo nevědomky. Stále ještě se necítím na takovou věc připraven a pořád jsem se nezbavil intenzivního pocitu bolesti, který je velmi hluboký a matoucí – není snadné se s ním jen tak vyrovnat.

Vanessa se vrátila z Amazonie do Států a pokračovala v tradici svého otce a své sestry – i ona získala lékařský diplom. Dnes žije v Berkeley, stejně jako Ev, je psychiatrička s rozsáhlou klientelou. Vídáme se jen zřídka a když k tomu dojde, ze dvou důvodů vůbec neotevírám téma La Chorrera. Prvním je, že jsme v hodnocení tamních událostí stáli oba na úplně opačném konci spektra. Druhým důvodem je, že bych nechtěl, aby se naše přátelství změnilo, což by bylo velmi snadné, v probírání čehosi, čemu by se dalo říkat můj „případ“. Vanessa je inteligentní, přímá a nemá důvod mě jakkoli odsuzovat. Naše rozdílné názory původně vyplynuly z jejího přesvědčení v té době, že moje nechuť řešit Dennisův duševní stav v La Chorrera jako zdravotní krizi, byla důsledkem mé lhostejnosti, sobectví, charakterové vady, případně prostého zpitomění.

Jedinou osobou, která byla členem původního týmu a s ním jsem mohl bez zábrán hodiny rozprávět o souvislostech experimentu v La Chorrera byl Dennis. Universitní vzdělání v oborech botanika, molekulární biologie a neurochemie dokončil už před lety. Dnes je vědcem na úrovni, o níž se mu v La Chorrera ani nesnilo. Je ženatý, má předčasně vyspělé dítě a pracuje jako výzkumný farmakolog pro firmu *Shaman Pharmaceuticals* sídlící v Silicon Valley. Je tolerantní k mým řečnickým výlevům, ale dává si pozor, aby mi sám nezavdal podnět. Myslím, že u něj přetrvává postoj podobný názoru z doby pár měsíců po experimentu – že ať už se tam odehrálo cokoli, cena, kterou za to musel zaplatit, byla příliš velká. Zvykl si na názor, že to, co se s námi dělo, byl jen *folie de deux*, klamná iluze dvou bratrů, želících smrti své nedávno zemřelé matky a posedlých touhou dobýt hyperprostor. Když se snažím snášet argumenty a důkazy, že se jednalo o něco daleko zásadnějšího, zdráhavě souhlasí, ale pak potřese hlavou a uhne pohledem. Dodnes si vybavuje velmi málo toho, co se skutečně dělo mezi čtvrtým a dvacátým březnem 1971, a dává přednost tomu, aby to tak i zůstalo.

Takže mohu bez jakékoli hořkosti či překvapení konstatovat, že celá záležitost je z valná částí v mých rukou. Toho rána, kdy jsme všichni opouštěli La Chorrera v Tsalikasově maličkém letadle, bylo mi čtyřicet let, byl jsem na mizině, neměl jsem žádné plány do

budoucná, nejbližší přátelé mě považovali za pomatence a na mou hlavu vypsalí federálové odměnu. V následujících letech jsem udělal vše, co bylo v mých silách, aby souvislosti a okolnosti experimentu v La Chorrera neupadly v zapomnění.

V bratrské spolupráci jsme s Dennisem v polovině sedmdesátých let vyvinuli a rozšířili techniky pro domácí pěstování hub. Ačkoli jsme později měli napodobitele, byli jsme první a nejhlasitější kazatelé domácí kultivace psychedelických hub. Tato technologie přinesla desítkám tisíc zapálených a zvědavých hledačů možnost zkoumat látku, která by jinak zůstala tajemným a nedosažitelným tryptaminovým halucinogenem. Požívání psilocybinu bylo v sedmdesátých letech ústředním faktorem, vytvářejícím a živícím nevelkou, ale věci oddanou skupinu lidí, ochotných rozvíjet ideje podobné našim objevům v La Chorrera. V průběhu let se náš příběh z La Chorrera a myšlenky od něj se odvíjející postupně staly věcí veřejnou díky mým knihám a filmu, který se na jejich základě připravuje.

Má pozice je zajímavá, ale není to nic záviděníhodného. Protože hlavní idea, vyrůstající z našeho tamního zážitku je teorie časové vlny, podporovaná počítačovým softwarem pro její zobrazení, dostávám se do postavení buďto zneužitého Newtona, nebo totálního pomatence. Mezi těmito dvěma póly není prakticky žádný prostor k manévrování. Časová vlna vykresluje radikální obraz toho, jak čas pracuje a co jsou to vlastně dějiny. Poskytuje nám mapu celkového přílivu a odlivu novosti v nastávajících dvaceti letech a předvídá také zásadní transformaci přinášející událost v roce 2012. Od této budoucnosti nás nedělí o nic větší časový úsek než od experimentu v La Chorrera směrem do minulosti. Bude to brzy.

Tento můj osobní příběh se odvíjel na pozadí prohlubujících se problémů v reálném světě a rozvíjel v mladých lidech zájem o psychedelické experimentování. Stal jsem se, jak mi bylo řečeno, jakousi ikonou undergroundové kultury. Je to všechno jen výsledek mé nepolevující schizofrenické potřeby šířit cosi, co ve své podstatě jsou jen mé vlastní teorie? Nebo mé plachty skutečně napínají větry dějin a já se skutečně v La Chorrera setkal s Logem a dozvěděl se tajemství vesmíru, případně alespoň jedno z mnoha, jež jeho hlubiny skrývají?

Přiznávám upřímně, že nevím. Když píšu tyto řádky, mé manželství s Kat zvolna upadá do procesu rozchodu, pro nás oba velmi bolestného. A to vše přesto, že máme dvě děti, postavili jsme dům, v němž žijeme, a oba jsme se snažili být obecně i vůči sobě navzájem dobrými lidmi. Přítomnost Logu však zjevně neovlivňuje ani nezjem-

ňuje vrtkavost štěstí v běžném životě. Tak jako Duše v Yeatsově básni jsem i já čímsi bez hranic, uvězněným v těle umírajícího zvířete.

Pokud je však i přesto pouhým sebeklamem můj pocit, že jsem nadán výjimečným osudem a že znám způsob, jak zachránit svět před jeho nad jiné nebezpečnými a vulgárními stránkami, pak se jedná o naprosto dokonalou iluzi, již jsem s to se zřici jen pomalu a postupně. Lidé kolem mě – vydavatelé, redaktoři, agenti, odborníci na marketing – lidé zjevně neinformovaní o příslibu výjimečného osudu, který jsem šeptem obdržel od skřítků v hyperprostoru, mě ujišťují, že mě čeká sláva, budu vlivným člověkem a proměním způsob, kterým lidé přemýšlejí.

Možná, že to tak bude. Doufám. Něco se v La Chorrera určitě stalo, něco výjimečného. Měl jsem nepředstavitelné štěstí, že jsem nakrátko zahlédl zvláštní, nádherný a lepší svět a uzavřel jsem podivuhodný pakt s bohy, kteří tam přebývají. Není pochyb o tom, že jsem nádoba nehodná tak vznešeného úkolu. Pokoušel jsem se přimět tyto transcendentální fantazie, aby na sebe vzaly stravitelnou podobu a zapadly do světského a odumírajícího světového názoru, v němž jsme všichni uvězněni kulturou sklonku dvacátého století. Takový úkol se ovšem ukázal být nad moje síly.

Obávám se, že pokud jsou výše zmíněné ideje jen prchavou iluzí, pak se náš svět řítí do konečného a naprostého zániku, protože neexistuje žádný přesvědčivý důvod, proč bychom měli být ušetřeni před démony, jež jsme sami vypustili.

Má naděje spočívá v tom, že jsem možná poslem toho, že se velké mysterium s námi pokouší spojit, volá na nás přes rozsáhlou krajinu naší historie s příslibem, že projeví svou podstatu a dodá tak reálného smyslu tomu, co se jinak jeví být jen všeobecným zmatkem našich životů a naší společné minulosti.

Ani dvacet let po experimentu v La Chorrera bych si nedovolil tu to eventualitu vyloučit.

PODĚKOVÁNÍ

Autor by rád vyjádřil svou vděčnost mnoha přátelům, kteří jej podpořovali při psaní této knihy. Vzhledem k tomu, že text vznikl dvacet let, řada jejich jmen je takřka bez konce, ale zvláště důležití pro mě byli Ernest Waugh a Kat Harrisonová-McKennová. Oba četli rukopis a podrobovali jej kritice v různých fázích jeho vzniku. Dík patří také Dennisu McKenovi, který mě pobízel k literárnímu zpracování našich dobrodružství, a také ostatním členům naší výpravy, kteří neměli námítky proti zveřejnění našeho příběhu. Zvláště a opravdu od srdce bych chtěl poděkovat Danu Levymu, který věřil ve smysluplnost tohoto projektu od prvního okamžiku, kdy se setkal s mým textem, a který zásadním způsobem přispěl k jeho zdaru jako editor textu i jeho kritik. Bez jeho podpory by tato pohádka stále měla podobu zárodečného rukopisu. Zvláštní dík patří také Tomovi Gradyemu, mému domovskému editorovi v nakladatelství Harper San Francisco, Jeffu Campbellovi, který dohlížel na správnost kopií, mé neúnavné mediální tajemnici Leslie Rossmanové a Jamie Roblesovi, který je autorem grafické podoby knihy. Velkou vděčností jsem zavázán svému agentovi Johnu Brockmanovi a jeho asistentce Katince Matsonové. Upřímný dík patří také Sáře Hartleyové, která souhlasila s použitím její fotografie na predsádce knihy. Nakonec bych pak rád poděkoval všem svým příznivcům, přátelům a kolegům, kteří v průběhu dlouhých let naléhali, aby se příběh z La Chorera dostal ke všem, kdo si uvědomují důležitost psychedelického zážitku a zvláštních dimenzí, které se jeho působením otevírají.

BIBLIOGRAFIE

- Abraham, Ralph, Terence McKenna, and Rupert Sheldrake. *Dialogues at the Edge of the West*. Albuquerque: Bear & Co., 1992.
- Burroughs, William, and Allen Ginsberg. *The Yagé Letters*. San Francisco: City Lights, 1963.
- Dee, John. *The Hieroglyphic Monad*. Translated by J. W. Hamilton-Jones. London: Stuart & Watkins, 1947.
- Dick, Phillip K. *The Three Stigmata of Palmer Eldritch*. London: Triad Panther, 1964.
- . *Valis*. New York: Bantam Books, 1979.
- . *The Transmigration of Timothy Archer*. New York: Simon & Schuster, 1982.
- Eliade, Mircea. *Shamanism: Archaic Techniques of Ecstasy*. New York: Pantheon Books, 1964.
- Evans-Wentz, W. E. *The Fairy Faith in Celtic Countries*. New York: University Books, 1966.
- Ghosal, S., Dutta, S. K., Sanyal, A. K., and Bhattacharya. „Arundo Donex L. (Graminae), Phytochemical and Pharmacological Evaluation.“ In the *Journal of Medical Chemistry*, vol. 12 (1969), p. 480.
- Gibson, William. *Burning Chrome*. New York: Arbor House, 1986.
- . *Count Zero*. New York: Arbor House, 1986.
- . *Neuromancer*. New York: Ave Books, 1985.
- Graves, Robert. *Difficult Questions, Easy Answers*. New York: Doubleday, 1964.
- . *Food for Centaurs*. New York: Doubleday, 1960.

- . *The White Goddess*. New York: Creative Age, 1948.
- Guenther, Herbert V. *Tibetan Buddhism Without Mystification*. Leiden: E. J. Brill, 1966.
- Hardenburg, W. E. *The Putumayo: The Devil's Paradise*. London: T. Fisher Unwin, 1912.
- Harner, Michael. „The Sound of Rushing Water.“ In *Natural History*, July, 1198.
- Huxley, Aldous. *The Doors of Perception*. New York Harper & Brothers, 1954.
- Jaynes, Julian. *The Origin of Consciousness in the Breakdown of the Bicameral Mind*. Boston: Houghton Mifflin, 1977.
- Joyce, James. *Finnegans Wake*. London: Faber & Faber, 1939.
- . *Ulysses*. New York: Random House, 1922.
- Jantsch, Eric. *The Self Organizing Universe*. New York: Pergamen Press, 1980.
- Jung, C. G. *Flying Saucers: A Modern Myth of Things Seen in The Sky*. New York: Pantheon, 1954.
- . *Mysterium Coniunctionis*. New York: Pantheon, 1963.
- Leibnitz, Gottfried Wilhelm von. „Monadology.“ In the *Philosophical Works of Leibnitz*. Translated by G. Martin Duncan. New Haven, CT: Tuttle, Morehouse & Taylor, 1890.
- Lewis, Wyndham. *The Human Age*. London: Methuen, 1928.
- Ludlow, Fitz Hugh. *The Hashish Eater*. New York: Harper & Brothers, 1857.
- Maier, Michael. *Atlanta fugiens. hoc est. emblemata nova de secretis naturae chymica*. Oppenheim, 1618.
- McKenna, Dennis, and Terence McKenna. *The Invisible Landscape*. New York: Seabury Press, 1975.
- McKenna, Terence. *The Archaic Revival*. San Francisco: Harper San Francisco, 1992. Česky: *Návrat archaismu*. Praha: DharmaGaia a Maťa, 1999.
- . *Food of The Gods*. New York: Bantam Books, 1992. Česky: *Pokrm bohů*. Praha: DharmaGaia a Maťa, 1999.
- . *Synesthesia*. New York: Granary Books, 1992.
- Munn, Henry. „The Mushrooms of Language.“ In *Shamanism and Hallucinogens*. Edited by Michael Harner. London: Oxford Univ. Press, 1973.
- Nabokov, Vladimír. *Ada*. New York: McGraw-Hill, 1969.
- . *Pale Fire*. New York: Lancer, 1963.
- Oss, O. T., and O. N. Oeric. *Psilocybin: Magic Mushroom Growers Guide*. Berkeley, CA: And/Or Press, 1975, rev. 1985.
- Ponnampereuma, Cyril, and A. G. W. Cameron. *Scientific Perspectives on Extraterrestrial Communication*. Boston: MIT Press, 1974.

- Prigogine, Ilya. *From Being to Becoming*. San Francisco: Freeman, 1980.
- . *Self Organization in Nonequilibrium Systems*. New York: Wiley Interscience, 1977.
- Pynchon, Thomas. *Gravity's Rainbow*. New York: Viking, 1974.
- . V. New York: Bantam Books, 1963.
- Rilke, Ranier Maria. *The Duino Elegies*. New York: Norton, 1939.
- Schultes, R. E. „Virola as an Orally Administered Hallucinogen.“ In the *Botanical Museum Leaflets of Harvard University*, vol. 22, no. 6, pp. 229-40.
- Sheldrake, Rupert. *A New Science of Life*. Los Angeles: Tarcher, 1981.
- . *The Presence of the Past*. New York: Times Books, 1988.
- Stapleton, Olaf. *The Starmaker*. London, 1937.
- Taussig, Michael. *Shamanism Colonialism and the Wildman*. Chicago: Univ. of Chicago Press, 1987.
- Templeton, Alex. *The Sirius Mystery*. New York: St. Martin's Press, 1976.
- Valentine, Basil. *The Triumphal Chariot of Antimony*. London, 1685.
- Vallee, Jacques. *The Invisible College*. New York: Dutton, 1975.
- Wasson, R. Gordon. *Soma: Divine Mushroom of Immortality*. New York: Harcourt Brace Jovanovich, 1971.
- Wasson, R. G., Albert Hoffman, and Cari Ruck. *The Road to Eleusis*. New York: Harcourt Brace Jovanovich, 1978.
- Wells, H. G. *The Time Machine*. London, 1895.
- Whiffen, Col. *Explorations of the Upper Amazon*. London: Constable, 1915.
- Whitehead, A. N. *Process and Reality*. New York: Macmillan, 1929.
- Wilson, Robert Anton. *Cosmic Trigger*. Berkeley, CA: And/Or Press, 1977.

TEXTY DENNISE MCKENNY

- Dennis J. McKenna. „DMT Nature's Ubiquitous Hallucinogen.“ *Interdependences*, v tisku.
- . „Tryptamine Hallucinogens of the New World: An Ethnopharmacological Survey“ *Interdependences*, v tisku.
- Constantino M. Torres, David B. Repke, Kelvin Chan, Dennis McKenna, Augustin Llagostera, and Richard E. Schultes. „Botanical, chemical, and contextual analysis of archaeological snuff powders from San Pedro de Atacama, Northern Chile.“ *Current Anthropology* 32 (1992): 640-49.
- Dennis J. McKenna, X.-M. Guan, and A. T. Shulgin. „3,4-methylenedioxyamphetamine (MDA) analogues exhibit differential

- effects on synaptosomal release of 3 H-dopamine and 3 H-5-hydroxytryptamine." *Pharmacology, Biochemistry, and Behavior* 38 (1991): 505-12.
- Chester A. Mathis, John M. Gerdes, Joel D. Enas, John M. Whitney, Yi Zhang, Scott E. Taylor, Dennis J. McKenna, Sona Havlick, and Stephen J. Peroutka. „Binding potency of paroxetine analogues for the serotonin uptake complex." *Journal of Pharmacy and Pharmacology*. Submitted.
- David E. Nichols, Robert Oberlender, and Dennis J. McKenna. „Stereochemical Aspects of Hallucinogenesis." In *Biochemistry and Physiology of Substance Abuse*, vol. III, edited by R. R. Watson, pp. 1-39. Boca Raton, FL: CRC Press, 1991.
- Dennis J. McKenna and Stephen J. Peroutka. „Serotonin neurotoxins: Focus on MDMA (3,4-methylenedioxymethamphetamine, 'Ecstasy')" In *Serotonin Receptor Subtypes: Basic and Clinical Aspects*, edited by S. J. Peroutka, pp. 127-48. New York: Alan R. Liss Publishers, 1990.
- „The neurochemistry and neurotoxicity of 3,4-methylenedioxymethamphetamine (MDMA, 'Ecstasy')." *Journal of Neurochemistry* 54 (1990): 14-22.
 - „Differentiation of 5-hydroxytryptamine₂ receptor subtypes using ¹²⁵I-R-(-)2,5-dimethoxyphenylisopropylamine (¹²⁵I-R-(-)DOI) and ³H-ketanserin." *Journal of Neuroscience* 9 (1989): 3482-90.
- Dennis J. McKenna, David B. Repke, Leland Lo, and Stephen J. Peroutka. „Differential interactions of indolealkylamines with 5-hydroxytryptamine receptor subtypes." *Neuropharmacology* 29 (1990): 193-98.
- Dennis J. McKenna. „It's a Jungle Out There: Biochemical Conflict and Cooperation in the Ecosphere." *Whole Earth Review* 64 (1989): 40-47.
- „Plant Wisdom Resources." *Whole Earth Review* 64 (1989): 48-49.
- Cameron R. Hekmatpanath, Dennis J. McKenna, and Stephen J. Peroutka. „Reserpine does not prevent 3,4-methylenedioxymethamphetamine-induced neurotoxicity" *Neuroscience Letters* 104 (1989): 178-82.
- Dennis J. McKenna, David B. Repke, and Stephen J. Peroutka. „Hallucinogenic indolealkylamines are selective for 5HT_{2A} binding sites." *Neuroscience Abstract* 15 (1989): 485.
- Dennis J. McKenna, Adil J. Nazarali, Andrew J. Hoffman, David E. Nichols, C. A. Mathis, and Juan M. Saavedra. „Common receptors for hallucinogens in rat brain: a comparative autoradiographic study using [¹²⁵I]LSD and [¹²⁵I]-DOI, a new psychotomimetic radioligand." *Brain Research* 476 (1989): 45-56.

- Dennis J. McKenna, Adil J. Nazarali, Akihiko Himeno, and Juan M. Saavedra. „Chronic treatment with (+)DOI, a psychotomimetic 5HT₂ agonist, downregulates 5HT₂ receptors in rat brain.“ *Neuropsychopharmacology* 2 (1989): 81-87.
- Adil J. Nazarali, Dennis J. McKenna, and Juan M. Saavedra. „Autoradiographic localization of 5HT₂ receptors in rat brain using [I]-DOI, a selective psychotomimetic radioligand.“ *Progressive Neuropsychopharmacology and Biological Psychiatry* 13 (1989): 573-81.
- Dennis J. McKenna, C. A. Mathis, and Stephen J. Peroutka. „Characterization of I-DOI binding sites in rat brain.“ *Neuroscience Abstracts* 14 (1988), no. 247.12.
- Akihiko Himeno, Dennis J. McKenna, Adil J. Nazarali, and Juan M. Saavedra. „(+)DOI, a hallucinogenic phenylalkylamine, downregulates 5HT₂ receptors in rat brain.“ *Neuroscience Abstracts* 14 (1988), no. 229.2.
- Dennis J. McKenna and Juan M. Saavedra. „Autoradiography of LSD and 2,5-dimethoxyphenylisopropylamine psychotomimetics demonstrates regional, specific cross-displacement in the rat brain.“ *European Journal of Pharmacology* 142 (1987): 313-15.
- Dennis J. McKenna, C. A. Mathis, A. T. Shulgin, and J. M. Saavedra. „Hallucinogens bind to common receptors in the rat forebrain: a comparative study using ¹²⁵I-LSD and ¹²⁵I-DOI, a new psychotomimetic radioligand.“ *Neuroscience Abstracts* 13 (1987), no. 311.14.
- Dennis J. McKenna, C. A. Mathis, A. T. Shulgin, Thornton Sargent III, and J. M. Saavedra. „Autoradiographic localization of binding sites for I-(-)DOI, a new psychotomimetic radioligand, in the rat brain.“ *European Journal of Pharmacology* 137 (1987): 289-90.
- Dennis J. McKenna, L. E. Luna, and G. H. N. Towers. „Biodynamic constituents in Ayahuasca admixture plants: an uninvestigated folk pharmacopoeia.“ *America Indigena* 46 (1986): 73-101.
- Dennis J. McKenna and G. H. N. Towers. „On the comparative ethnopharmacology of the Malpighiaceae and Myristicaceae hallucinogens.“ *Journal of Psychoactive Drugs* 17 (1985): 35-39.
- „Biochemistry and pharmacology of tryptamine and B-carboline derivatives: A minireview.“ *Journal of Psychoactive Drugs* 16 (1984): 347-58.
- Dennis J. McKenna, G. H. N. Towers, and F. S. Abbott. „Monoamine oxidase inhibitors in South American hallucinogenic plants: Tryptamine and B-carboline constituents of Ayahuasca.“ *Journal of Ethnopharmacology* 10 (1984): 195-223.
- „Monoamine oxidase inhibitors in South American hallucinogenic plants, Part II: Constituents of orally active Myristicaceae hallucinogens.“ *Journal of Ethnopharmacology* 12 (1984): 179-211.

Dennis J. McKenna and G. H. N. Towers. „Ultraviolet mediated cytotoxic activity of B-carboline alkaloids.“ *Phytochemistry* 20 (1981): 1001-1004.

Dennis J. McKenna and T. K. McKenna. *The Invisible Landscape*. New York: Seabury Press, 1975.

POZNÁMKA K ČESKÉMU VYDÁNÍ

Rozsáhlou bibliografii dalších knih a článků o drogách najde čtenář v knize Terence McKenny *Pokrm bohů*. Praha: DharmaGaia a Maťa, 1999.

OBSAH

Předmluva	5
KAPITOLA PRVNÍ: TAJEMNÁ VÝZVA	7
<i>v níž jsou představeny osoby a obsazení celého příběhu včetně hub a jsou zde také nastíněny jejich podivuhodné zájmy. Ožívá tu obraz amazonské džungle a dochází k výpravě podél jedné z jejích řek</i>	
KAPITOLA DRUHÁ: DO ĎÁBLOVA RÁJE	19
<i>ve které si představíme Solo Darka a Ev a také se tu dozvíme individuální příběhy jednotlivých členů výpravy. Najdeme tu také filosofická zamyšlení provádějící línou plavbu po Riu Putumayo</i>	
KAPITOLA TŘETÍ: PO STEZCE DUCHŮ	33
<i>ve které se setkáme s podivínským antropologem a jeho ženou, rozloučíme se se Solo Darkem a vydáme se do cíle své cesty, míse v La Chorrera</i>	
KAPITOLA ČTVRTÁ: PRODLÉVÁNÍ U BRAN POZNÁNÍ	42
<i>ve které se seznámíme s houbami a šamany v La Chorrera</i>	

KAPITOLA PÁTA: STŘETNUTÍ S JINÝM	50
<i>ve které se stěhujeme do nového domova a Denis je účastníkem bizarního zážitku, který názorově rozdělí naši skupinu</i>	
KAPITOLA ŠESTÁ: MEZIHRA V KÁTHMÁNDÚ	57
<i>ve které záblesky vzpomínek na tantrické řádění v asijské metropoli hippies objasňují i podivuhodné houbové zážitky v La Chorrera</i>	
KAPITOLA SEDMÁ: FIALOVÉ PSYCHOFLUIDUM	66
<i>v níž Dennis začíná vysvětlovat svůj přístup k Velkému dílu a kde dochází k debatě, jestli psychofluidum může nebo nemůže být translingvistickou záležitostí</i>	
KAPITOLA OSMÁ: VĚC SE VYJASŇUJE	79
<i>v níž Dennis nastiňuje svou strategii k dokončení Velkého díla</i>	
KAPITOLA DEVÁTÁ: KONVERZACE O TALÍŘÍCH	85
<i>ve které jsou zevrubně ohledávány detaily potrubního vedení Těla znovuzkříšení a dochází k důležitým ověření naší teorie</i>	
KAPITOLA DESÁTÁ: JEŠTĚ K VELKÉMU DÍLU	94
<i>ve které prohloubíme teorii a zahájíme přípravy na experimentální testovací lety v sapfickém aerolitu</i>	
KAPITOLA JEDENÁCTÁ: EXPERIMENT V LA CHORRERA	101
<i>v níž dojde k experimentu, jehož výsledky přivedou bratry McKennovy na pokraj šílenství</i>	

KAPITOLA DVANÁCTÁ: UPROSTŘED VÍRU	112
<i>ve které zjistíme, že vesmír je podivuhodnější, než jsme předpokládali, Dennis podnikne šamanskou pouť a naše skupina se zpolarizuje a rozdělí</i>	
KAPITOLA TŘINÁCTÁ: HRÁČI MÁ VINICI PÁNĚ	120
<i>v níž s Dennisem navzájem zkoumáme své iluze a okamžiky prozření</i>	
KAPITOLA ČTRNÁCTÁ: OHLÉDNUTÍ ZPÁTKY	129
<i>v níž dojde k popisu několika zázraků, k nimž bezesporu také patří objevení Jamese a Nory Joyceových v podobě drůbeže</i>	
KAPITOLA PATNÁCTÁ: TALÍŘ PLNÝ ZÁHAD	143
<i>v níž plánujeme odjezd, já se setkám s létajícím talířem a po návratu do Berkeley začnou teorie růst jako houby po dešti</i>	
KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ: NÁVRAT	156
<i>v níž se s Ev sami vrátíme do La Chorrera a k Zemi se blíží nová kometa</i>	
KAPITOLA SEDMNÁCTÁ: VALČÍK PLNÝ TAJEMSTVÍ	167
<i>ve které ve vzpomínkách zalétám až k tomu, jak jsem se téměř nechal najmout bandou odrodilých nacistických vědců, což bylo na spadnutí během mé návštěvy Timoru</i>	
KAPITOLA OSMNÁCTÁ: CO TO TEDY CELÉ ZNAMENÁ?	180
<i>ve které se pokusím začlenit naše zkušenosti do vědeckého systému, který je všechno jiné jen ne normální</i>	

KAPITOLA DEVATENÁCTÁ: TAJEMSTVÍ STROPHARIE	191
<i>v níž se s Ev rozcházíme, houby zjevují své tajemství a odcházejí do podzemí, kde se stávají objektem tajné výroby</i>	
KAPITOLA DVACÁTÁ: HAVAJSKÁ SPOJKA	200
<i>v níž pirátští Kaprad'áci na mě a mou novou partnerku zaútočí z hyperprostoru ve vulkanické pustině Kau na Havaji a v níž pronáším závěrečnou řeč na téma Nevyslovitelného</i>	
EPILOG	
<i>v němž se vracíme do současnosti; popisují v něm současné osudy ostatních členů výpravy a pokorně se skláním před prapodivností celého příběhu</i>	207
Poděkování	211
Bibliografie	212

TERENCE McKENNA
PRAVDIVÉ HALUCINACE

Vydala společně nakladatelství Maťa a DharmaGaia jako 7. svazek edice
Nové trendy v Praze roku 1999.

Z anglického originálu *True Hallucinations. Being an Account of the
Author's Extraordinary Adventures in the Devil's Paradise*
(Harper San Francisco, 1993) přeložil Alexandr Neuman. Odpovědný
redaktor Lumír Kolíbal. Jazyková redaktorka Jaroslava Varadínková.
Technická redaktorka Renáta Šmatová. Obálka a grafická úprava
Michal Nusko. Sazba Bohumil Bednář, Pisces. Litografie Studio Marvil.
Tisk MTZ tiskárna, Olomouc. Vydání první.

ISBN 80-95905-69-8 (DharmaGaia)
ISBN 80-86013-90-1 (Maťa)

Zpráva o výjimečném dobrodružství v ďáblově ráji

Tato mesmerizující, surrealistická zpráva o bizarních dobrodružstvích Terence McKenny, jeho bratra Dennise a nevelké skupinky jejich přátel, je popisem střemhlavého průletu realitou, kombinujícího nevšední zkušenost s vědeckým výzkumem. Na své výpravě v Amazonii za mytickými šamanskými halucinogeny se mladí cestovatelé postupně setkali s řadou neobvyklých bytostí – včetně houby, létajícího talíře, pirátských kapustáků z vesmíru, Jamese a Nory Joyceových v přestrojení za drůbež i translingvistické hmoty – a objevili chybějící článek v evolučním řetězci rozvoje lidského vědomí a jazyka.

VILLAGE VOICE

„Pod svrchní vrstvou této zprávy o vědeckém ponoru do psychedelické zkušenosti a místy naprosto strhujícího halucinogenního pábení lze nalézt hromadu naprosto konkrétních podnětů pro snahu ochraňovat planetu, na níž žijeme.“

ESQUIRE

„Terence McKenna před nás... předstupuje s hluboce vědoucí, v pravém slova smyslu aktuální a vášnivě prožívanou verzí psychedelické revoluce... Těžko bychom hledali popis psychedelického zážitku, který by se dokázal nechat unášet až barokně romantickým slohem přesvědčivěji než tato sága o novodobé plavbě Toma a Hucka po Velké matce řece... Jednoduše řečeno, Terence je boží.“

Terence McKenna je autorem knih *Návrat archaismu* a *Pokrm bohů* (obě česky DharmaGaia & Maťa, 1998, 1999). Spolu se svým bratrem Dennisem napsal knihu *Neviditelná krajina: Mysl, vědomí a I ting*.

MAŤA DharmaGaia

ISBN 80-86013-90-1 (Maťa)

ISBN 80-85905-69-8 (DharmaGaia)

9 788085 905694